

MESLEKTE MÜKEMMELLİĞİN
KÜRESEL PAYDAŞI
TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ

MESLEKTE MÜKEMMELLİĞİN
KÜRESEL PAYDAŞI
TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ

**MESLEKTE MÜKEMMELLİĞİN KÜRESEL PAYDAŞI
TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ**

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yayınları, No:4

1. Basım - Aralık 2012

Her hakkı saklıdır. Bu kitabın hiçbir kısmı yayıncısının izni olmaksızın elektronik veya mekanik, fotokopi, kayıt ya da herhangi bir bilgi saklama, erişim sistemi de dahil olmak üzere herhangi bir şekilde çoğaltılamaz.

ISBN: 978-605-61-6823-9

Yazan

Gürdoğan Yurtsever

Editör

Ali Kamil Uzun

Yayına Hazırlayan

Serpil Kaya

Tasarım

Nuray Vurgun

Katkıda Bulunanlar:

TIDE'nin kurumsal geçmişini, mesleğin yakın tarihini aktarabilmek için gerçekleştirilen bu kitap çalışmasına, çok sayıda meslektaşımız, üyemiz, ilgili kurum ve kuruluşların temsilcileri katkı sağlamıştır. Çalışmanın içeriğinin zenginleşmesini sağlayan katkı sahiplerinin isimlerine alfabetik sıralı olarak kitabın XX. sayfasında yer verilmiştir.

Yayıncı

Türkiye İç Denetim Enstitüsü

Yıldız Posta Cad. Akın Sitesi 1. Blok No: 6 K: 5 D: 10 Gayrettepe / İstanbul

Tel: 0 212 212 55 25 Faks: 0 212 212 55 26

E-posta: tide@tide.org.tr

Baskı ve Cilt

TOR Ofset San.ve Tic. Ltd. Şti.

Akçaburgaz Mh. 116. Sk. No:2 Esenyurt / İstanbul

Tel: 0 212 886 34 74 (Pbx) Faks: 0 212 886 34 80

E-posta: tor@torofset.com.tr

Türkiye İç Denetim Enstitüsü İnternet ve Sosyal Medya Adresleri

<http://www.tide.org.tr>

<http://www.icdenetimdergisi.org>

<http://www.icdenetimkongresi.org>

<http://www.icdenetimakademisi.org>

<http://www.tidemuze.org>

Facebook: <https://www.facebook.com/IcDenetim>

Twitter: <https://twitter.com/IATurkey>

LinkedIn: http://www.linkedin.com/groups?home=&gid=2973157&trk=anet_ug_hm

XING: <https://www.xing.com/net/tide>

“Yaptıkları işin doğruluğuna inanan insanlar, çalışmalarının denetlenmesinden, karşı fikirler ortaya atılmasından ve tercihleri üzerinde münakaşa yapmaktan zevk alırlar.”

H. Atatürk

TİDE'nin kurumsal, mesleğin yakın tarihini içeren kitap çalışmamızı;

Gönüllü ve öngörülü sivil girişimcilikleri ile TİDE'yi var eden kurucu üyelerimize,

Meslek ailemizin gönlünde daima yaşayacak olan vefat eden üstatlarımıza, meslektaşlarımıza,

TİDE'nin kurumsal varlığının sürekliliğinde ve gelişiminde gönüllü ve özverili emekleri ile rol ve sorumluluk üstlenen meslek insanlarına,

Mesleğimizin geleceği genç meslektaşlarımıza,

Dünden bugüne uzanan, bayrağın başarı ile el değiştirdiği süreçte bizlerin yanında olan, desteğini esirgemeyen eş ve çocuklarımıza, ithaf ediyoruz.

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ VE ÖNSÖZLER	IX
Gürdoğan Yurtsever	X
Özlem Aykaç İğdelipınar	XII
Ali Kamil Uzun	XIV
Marie-Hélène Laimay	XVIII
Richard Chambers	XIX
KATKIDA BULUNANLAR	XX
KISALTMALAR	XXI

1 BİRİNCİ ETAP: Yüksek Çıkış

YÜREK ATMAYA BAŞLADI	3
BİR HAYALİN PEŞİNDE	7
Yolculuk Başlıyor	9
“TİDE Bir Başarı Hikayesidir”	10
47 Meslektaş Kuruluş Bildirgesini İmzalıyor	12
Enstitünün Temelleri Kurucuların Fedakarlıklarıyla Atılıyor	13
Birlikten Kuvvet Doğuyor	16
Başarı İyi Bir Liderlikle Geldi	18
ENSTİTÜMÜZÜN KURULUŞU MESLEKTAŞLARLA PAYLAŞILIYOR	21
Enstitümüzün Amblem ve Logosunu Belirliyoruz	21
Meslek Örgütümüzün İsmi Ne Olacak?	22
Mesleğimizin Yaygınlaştırılmasında Öncü Olacağız	23

2 İKİNCİ ETAP: Birlikte Düz Koşu

ENSTİTÜMÜZ ULUSLARARASI ORGANİZASYONLARA DAVET EDİLİYOR	27
ENSTİTÜMÜZ KURUMSALLAŞIYOR	31
TİDE Organlarının Yapısı Gelişiyor	32
ULUSLARARASI İÇ DENETİM STANDARTLARI KILAVUZUMUZ OLUYOR	35

Zorunlu Rehber	36
Kuvvetle Tavsiye Edilen Rehber	36
MESLEKTAŞLARIMIZ DÜNYANIN HER YERİNDE GEÇERLİ SERTİFİKAYA KAVUŞUYOR	39
Türkiye'nin İlk Sertifikalı İç Denetçileri	40
İlk Sertifika Sınavları Yapılıyor	41
Bilgisayar Destekli Sınav Sistemine Geçiliyor	43
MESLEKİ PAYLAŞIM PLATFORMU: TÜRKİYE İÇ DENETİM KONGRELERİMİZ	47
16. Türkiye İç Denetim Kongresi'nin Ana Teması: Dönüşüm	53
SÜREKLİ GELİŞİM İÇİN EĞİTİM HİZMETLERİ BAŞLATILIYOR	55
MESLEKİ GELİŞİM AKADEMİSİ EĞİTİMDE KURUMSALLIK YARATIYOR	57
Sürekli Mesleki Gelişim Eğitimleri Meslektaşlara Yetkinlik Kazandırıyor	58
TİDE'NİN İLETİŞİM GÜCÜ: YAYINCILIK FAALİYETLERİ	59
Enstitü'nün Resmi İnternet Sitesi Yayında!	59
Sanal Müze 2011 Yılında Yayına Giriyor	61
Enstitü'nün İlk Yayını: Bülten	61
MESLEĞİN SESİ: İÇ DENETİM DERGİSİ	63
MESLEKİ YAYINCILIKTA DEĞER YARATIYORUZ	69
Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yayın Sertifikasını Aldı	69
İÇ DENETİM DERGİMİZİN 10. YILI İÇİN NE DEDİLER?	77

3 ÜÇÜNCÜ ETAP: Elden Ele

TİDE'NİN ÜRETİM GÜCÜ: ÇALIŞMA KOMİTELERİMİZ	81
MESLEK AİLEMİZİN SOSYAL İLETİŞİM GÜCÜ: AİLE TOPLANTILARIMIZ	85
MESLEKİ İŞBİRLİĞİ VE ETKİNLİKLERİMİZ İLE KATILIM VE YAYILIM HIZ KAZANIYOR	89
Doğrudan Düzenlenen Etkinlikler	89
İşbirliğiyle Düzenlenen Etkinlikler	90
Düzenlenen Etkinliklere Katılım ve Katkı	90
YENİ PAYLAŞIM İMKANLARININ SİNERJİSİ İLE MESLEKİ GELİŞİM GÜÇLENİYOR	91
Yeni Bir Paylaşım Platformu; Akademik Forum	91
Kamu İç Denetim Konferansı	92
İç Denetim Farkındalık Ödülleri	93
İşbirlikleriyle Daha da Güçleniyoruz	95
TİDE-AGEP Projesi Hayata Geçiyor	97

Sektör ve Meslek Kuruluşlarıyla İşbirliği Gelişiyor	97
MESLEĞİMİZİN GELECEĞİ GENÇLERE DESTEK VERİYORUZ	99
Akademik Çalışmalara Destek Oluyoruz	100
Mesleğimizi Üniversitelilere Anlatıyoruz	101
MESLEĞİN TANITIMINA KATKI SAĞLIYORUZ	105
Meslek Kuruluşlarıyla İlişkiler ve Ziyaretler	107
Basın Yansımaları	107
ULUSLARARASI TEMSİL GÜCÜ	109
Ülkemizde Yapılan Uluslararası Konferanslar	109
Uluslararası Örgütlerde Meslektaşlarımız	113
IIA Yönetiminde Görev Alan İlk Meslektaşımız	115
Çeşitli Ülkelerin Ulusal Mesleki Organizasyonları ile İlişkiler	117
Meslek Kütüphanesi	119
ÖDÜLLER VE UNUTULMAZLAR	121
Üye Sayısını En Hızlı Artıran Enstitü	123
İç Denetim Dergimizin Uluslararası Alandaki Başarısı	123

4 DÖRDÜNCÜ ETAP: Varış Devam Ediyor

GELECEĞİ TASARLAMAK	129
MESLEĞİMİZ GENÇ NESİLLERİN OMUZLARINDA YÜKSELECEK	131
TÜRKİYE'DEKİ İÇ DENETİM DÜZENLEMELERİNDE TİDE'NİN ROLÜ	133
TİDE Geleceğin Parlayan Yıldızı Olacak	137
TİDE Düzenleyici ve Yönlendirici Konumunu Artırarak Sürdürüyor	139
YENİ TÜRK TİCARET KANUNU VE ŞİRKETLERİMİZDE İÇ DENETİM	141
Yeni Türk Ticaret Kanunu Düzenlemeleri Hakkındaki Görüş ve Önerilerimiz	142
Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nu Ziyaret Ettik	143
17. YILINDA TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ	145
TİDE Mesleğin Ulusal Referans Kurumudur	147
İç Denetimin Yapısı Hızla Değişiyor	148
Enstitü Olarak Pek Çok İlki Gerçekleştirdik	149
MESLEĞİN GELECEĞİNDE TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ	151
TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ İÇİN NE DEDİLER?	156
TİDE BAŞKANLARI	169
TİDE KURULLARINDA GÖREV ALAN ÜYELER	170
TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ ÜYELERİ	173

SUNUŞ VE ÖNSÖZLER

SUNUŞ

19 Eylül 1995 tarihinde “Meslekte paylaşarak gelişmek, katılımı ilerlemek” düşüncesiyle iç denetçilerin meslek örgütü olarak kurulan Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE), birbirinden farklı kurumların temsilcileri olan bizleri buluşturdu, bir araya getirdi; birlikte paylaşım ve katılım arzumuzu harekete geçirerek, farklılıklarımızın zenginliğini, birlikteliğimizin sinerjisi ile birleştirerek değer yaratan bir güce dönüştürdü.

TİDE, kısa sayılabilecek kurumsal geçmişinde iç denetim mesleğinin uluslararası standartlarda gerçekleştirilmesi amacıyla çok çeşitli faaliyetler yürüttü ve bunlar giderek artıyor. TİDE'nin ülkemizde iç denetimin gelişiminde ve yaygınlaştırılmasında öncü kurum olma vizyonuyla gerçekleştirdiği bu faaliyetler nedeniyle, iç denetim, artık birçok sektör, şirket ve kurumda uluslararası iç denetim standartlarına uygun bir şekilde yerine getiriliyor.

Bu sayede şirket ve kurumlardaki iç denetim faaliyetlerinin giderek daha sağlıklı bir yapıya kavuştuğunu ve bunun da ülkemize önemli katma değer sağladığını belirtmek yanlış olmayacak. Bu gelişimde TİDE'nin yürüttüğü faaliyetlerin katkısı ise yadsınmaz.

Elinizdeki bu kitap ile TİDE'nin kurumsal tarihini ve bir anlamda mesleğin yakın tarihini ortaya koymayı amaçladık. Kitap çalışması, TİDE çalışma komitelerinden Akademik İlişkiler Komitesi'nin projesi olarak 2010 yılında gündeme geldi.

Bizi oldukça heyecanlandıran ve Yönetim Kurulu'nun büyük desteği ile başlatılan bu çalışmada öncelikle kapsamlı bir arşiv araştırması yapıldı. TİDE arşivi başta olmak üzere, İç Denetim Dergisi arşivinden yararlanıldı, TİDE'nin kuruluş ve gelişim sürecinde rol ve sorumluluk alan, bu sürece tanıklık eden kişilerle görüşmeler ve söyleşiler yapıldı. Bunların yanı sıra TİDE'nin kuruluşundan bugüne kadar değişik zamanlarda görev alan üyelerimizden katkı bekledik. Bunun için de tüm üyelerimize duyuru yaptık. Duyarlı davranıp katkı sağlayan birçok üyemiz oldu. Bu şekilde elde ettiğimiz bilgi, belge ve görsellerden çalışmamızda faydalandık.

2010 yılında başlattığımız çalışmalar yaklaşık iki yılda tamamlandı. TİDE'nin çok boyutlu faaliyetlerini ve kurumsal geçmişini layığıyla aktarabilmek için çok titiz ve kapsamlı çalışmalar gerçekleştirdik.

Kitapta Bayrak Yarışı metaforunu kullandık. Bayrak Yarışı'nda ilk çıkış çok önemli. Genelde hızlı koşucuların ilk etabı koştuğu yarışta, koşucusuyla birlikte koşup, bayrağı elinden alacak ikinci koşucunun da en iyi

virajı yapan ve iyi bir düz koşucu olmasına dikkat ediliyor. 1995 yılında Enstitümüz, kurucularıyla yüksek çıkışı yaptı. Kısa sürede, yan yana geldiği meslektaşlarıyla kurumsallaşmasını tamamladı. Mesleğin ulusal düzeyde kabul görmesini sağladı. Bayrak yarışının üçüncü etabını koşacak sporcu, bir önceki etabı koşan sporcunun hızına ve adımlarına uygun koşarak, elindeki bayrağı düşürmeden alarak, son etaba doğru ilerliyor. Bayrağı almasıyla birlikte daha da hızlanan koşucu, bir sonraki etaba hızını düşürmeden hatta daha da artırarak giriyor. Kurumsallaşmasını tamamlayan Enstitümüz, vizyon, misyon ve stratejilerini, meslektaşlarının hızına uygun ama gelecek öngörülerıyla geliştirerek, meslekte mükemmelliğin merkezi olma inancıyla ilerliyor. Bayrak yarışının bir kazananı oluyor elbette. Oysa bizim mesleğimiz, meslektaşlarımız kazanıyor. Meslekte mükemmelliğin küresel paydaşı olma inancımızı genç meslektaşlarımızla sürdürüyoruz. Enstitümüzün kuruluşundan bu yana geçen 17 yılda yaşanan gurur, heyecan, coşku, iddia ve vizyonumuz elden ele genç meslektaşlarımıza aktarılacak. Birlikte olmanın ve dayanışmanın inancıyla, genç meslektaşlarımızla yeni ufuklar, yeni vizyonlar yaratılacak. Hep bir adım önde yarış sürdürmeye devam edecek.

Kitapta ismi geçen kişilerin Enstitümüz faaliyetlerine katkı sağladıkları dönemdeki görev ve unvanları kullanılmaya çalışıldı. Bu kitabın hazırlanmasında önemli katkıları bulunan Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kurucu ve Onursal Başkanı Sayın Ali Kamil Uzun'a, bu çalışmaya her zaman büyük destek veren Türkiye İç Denetim Enstitüsü Başkanı Sayın Özlem Aykaç İğdelipınar'a, Enstitü Yönetim Kurulu ve diğer kurullarında görev yapan değerli üyelerine, Enstitü'nün kuruluşunda görev alan ve bugüne kadar çeşitli yönetim organlarında görev yapan meslektaşlarımıza ve çalışmaya katkı sağlayan herkese çok teşekkür ederim.

İstanbul, Kasım 2012

Gürdoğan YURTSEVER, CPA, CFE, CRMA
Türkiye İç Denetim Enstitüsü
Başkan Yardımcısı

ÖNSÖZ

TİDE ile tanışmam, 1994 yılında kızımın doğumundan sonra aldığım radikal bir kararla, bankacılığı bırakıp reel sektörde iç denetim yapmaya çalıştığım döneme rastlıyor. O dönemde, mesleğimizi kendi doğrularımıza göre icra etmeye çalışırken, benimle aynı zorlukları paylaşanlar olmalı çağırma, ilk, değerli kurucu başkanımız Ali Kamil Uzun olumlu dönüş yaptı. TİDE'nin kuruluşuna şahit olma ve kurucu üyelerinden biri olma onuruna da bu şekilde kavuşmuş oldum.

Bugün dönüp o günleri hatırladığımda, yüzüme tatlı bir gülümseme yerleşiyor: İlk genel kurul, ilk konferans, ilk sertifikasyon sınavları, ilk eğitimler, ilk standartlar kitabımız, ilk dergimiz, ilk paylaşım ve aile toplantılarımız... İlk defa Sayın Jean Pierre Garitte'den aldığım eğitimler sonucunda, sanki gözümün önünden bir sis perdesi kalkmış, kafamın içinde dönüp duran birçok soru cevaplanmış, mesleğim farklı bir anlam kazanmıştı. Yine ilk katıldığım uluslararası konferansı, yabancı meslektaşlarımı ilk dinlediğim günleri anımsıyorum. Mesleğimizin o günlerden bugüne geldiği konum, kazandığı ivme, meslektaşlarımızın sayısındaki artış, uluslararası alanda TİDE'nin ve meslektaşlarımızın kazandığı başarılar ve daha pek çok güzel gelişme, yüzüme tatlı bir gülümseme yayılmasına neden oluyor.

Bu değerli eserle, TİDE'nin 17 yıllık tarihi gelişimini, meslektaşlarımızın başarıyı birlikte paylaşarak, ortak bir geçmişi nasıl yarattığını okuyacaksınız. Değişim ve gelişim kaçınılmaz. Değerlerimize sahip çıktıkça elde edilen başarıları sürdürebilir kılmak mümkün olacak. Enstitümüz sürdürülebilir gelişimi devam ettirecek ve bunu da genç meslektaşlarımız gerçekleştirecek. Bizler biliyoruz ki, genç meslektaşlarımız TİDE'nin geleceğine sahip çıkacak ve kurucu üyelerin bile hayal edemeyeceği sürekli büyümeyi sağlayarak, TİDE'yi çok daha iyi bir konuma getireceklerdir. Bu değerli eseri bir araya getirmeye çalışsan çok değerli meslektaşlarım da, TİDE'yi bir sonraki çağa taşıyacak genç meslektaşlarımızın, değerlerimizi korumalarına yardımcı olacaklardır. Ben her zaman TİDE'nin kurucu üyesi olmaktan ve icra ettiğim meslekten gurur duydum ve gurur duymaya da devam edeceğim.

Bugün TİDE ile yaşıt olan kızım, onun yaşlarında bayramlarda şehir dışındaki akrabalarımızın sadece sesini duymak için, saatlerce telefon bağlanmasını beklediğimizi öğrendiğinde yüzünün aldığı ifadeyle, yarın mesleğe yeni atılan meslektaşlarımız o günlerde nasıl denetim yaptığımızı öğrendiklerinde, yüzlerinin alacağı ifade çok benzer olacaktır.

Mesleğimizin ve meslek örgütümüzün yakın geçmişine ışık tutmakta olan bu değerli eserin fikir babası olan kurucu başkanımız Sayın Ali Kamil Uzun'a yıllardan beri gerek dergimizin gerekse yönetim kurulumuzun vazgeçilmez üyesi sevgili Gürdoğan Yurtsever'e ve emeği geçen tüm meslektaşlarımıza en içten teşekkürlerimi iletir, meslektaşlarımızın ve meslek örgütümüzün gelecekte de bugün olduğu gibi, geçmiştekileri hep gölgede bırakacak, mesleğimizi ileriye taşıyacak birçok başarıya imza atmasını dilerim.

İstanbul, Kasım 2012

Özlem Aykaç İĞDELİPİNAR, CIA, CCSA
Türkiye İç Denetim Enstitüsü
Başkanı

ÖNSÖZ

Türkiye’de uluslararası standartlarda mesleki gelişim ve paylaşım platformu oluşturmak, mesleğimizle ilgili değişimi ve geleceği yönetmek için meslektaşlarımızın ulusal ve uluslararası düzeyde mesleki örgütlenmesini sağlamak amacıyla 1994 yılında başlayan ve 1995 yılının son çeyreğinde sonuçlanan kuruluş çalışmalarıyla, ülkemizde uzun yıllardır var olan bir meslek grubunun profesyonel kimliğine çağdaş ve küresel anlamda farklı boyutlar kazandıracak bir süreç başlıyordu.

1994 yılının Nisan ayında yaşanan krizin etkilerinin sürdüğü bir zaman diliminde, mesleki örgütlenme girişimimizi başlatmıştık. Krizin bize sunduğu fırsat, risk esaslı proaktif bir denetim ihtiyacını, değer yaratan bir denetim faaliyetinin nasıl olması gereğini göstermesidir. Kriz koşullarında işletmelerin başvurduğu küçülme, daralma politikalarından, tasarruf önlemlerinden ilk nasibini alan denetçiler, denetim birimleri oluyordu.

Köklü denetim geleneğine karşın kendi içine kapalı, birbirinden farklı yöntem ve tekniklerin kullanıldığı, denetçiliğin şirket, kurum polisi olarak algılandığı bir dönemde uluslararası standartlarda mesleki gelişim ve paylaşım platformu oluşturmak iddiası ile bir girişim başlatmak “hayal” ve “vizyon” gücünün ifadesi olduğu kadar birlikte başarmak, değer yaratmak konusunda bir mesleki fırsattı.

Hedef kitlemiz, içe ve iletişime kapalı, muhafazakar bir meslek topluluğu idi. Mesleki çıkarlarımızı ilgilendiren bir konuda imza toplamakta zorlanmıştık.

Bir işi, faaliyeti meslek yapan faktörlerin, standartlarının ve etik kurallarının olması, sertifikasyon, ruhsat sahibi kişilerce yapılması, örgütlü olmasından hareketle girişimimizin hedeflerini belirledik. Fırsatlar ve engeller karşısında belirlenen hedeflere ulaşmak için yaklaşımımız, değişim ihtiyacını ve geleceği anlamak üzere mesleğimiz ile ilgili küresel ve ulusal birikimleri değerlendirmek, sürecin her aşamasını meslektaşlarımızla paylaşarak, onların katılımını sağlayarak ilerlemek olarak belirledik.

Yol haritamızı bu yaklaşıma göre çizdik. Mesleğin tarihini anlamak, tanımını bulmak, ileri uygulamalarını, örnek kurumlarını, merkezini keşfetmek, örgütsel modelimizi tasarlamak üzere harekete geçtik. İsmi, amblemi, kurucuları, kuruluşu, yönetim ilkeleri ile yenilikçi, yaratıcı bir eylem gücü ile mesleğimizin kurumsal ifadesi TİDE kurulmuş oldu.

Hedeflerimizi mottolarımızla dilimlere ayırdık, kongre temaları ile işlevlerimizi ifade ettik.

TİDE, bugün bizleri bir araya getirmekte, birbirinden farklı kurumların temsilcileri olan bizleri buluşturmakta, meslek insanları olarak “Biz bilinci” mizi temsil etmektedir. Birlikte paylaşım ve katılım arzumuzu hareket geçiren “Vizyon gücü” müzünü ifade etmektedir. Farklılıklarımızın zenginliğini birlikteliğimizin sinerjisi ile örgütsel güce dönüştüren “Eylem gücü” müzünün ifadesidir.

Mesleğimizin kurumsal kimliğinin ifadesi olan Türkiye İç Denetim Enstitüsü; bugüne kadar bizler için ortak payda iken şimdi bizlerle birlikte kurumsal yönetimde tüm pay sahiplerinin ortak paydası haline gelmiştir.

On yedi yıl önce “Paylaşarak Büyüme, Katılımla İlerlemek” mottosu ile başlattığımız mesleki örgütlenmenin öngördüğü katma değer, dünden bugüne kat edilen kilometre taşları, erişilenlere bakıldığında somut bir başarı öyküsü olarak gerçekleşmiştir.

On yedi yıl sonra bugün, iç denetçiler olarak ulusal ve uluslararası kurumsal kimliği olan, yüzlerce uluslararası sertifikalı meslek mensubu bulunan bağımsız ve özerk bir meslek örgütüne sahip olmanın gururunu yaşıyoruz.

Geleceği anlamak, gelecekte saklı fırsatları görebilmek, gelecekte var olabilmek, diğer bir ifadeyle “Değişimi Yönetmek” için başlattığımız mesleki örgütlenme süreci, meslekte paylaşarak büyümenin katılımı ile ilerlemenin başarı öyküsü olarak amacına ulaşmıştır. Mesleğin öngörülü girişimcileri olan kurucularımıza bu vesile ile şükranlarımızı sunuyoruz. Gönüllü sivil girişimcilikleri ile TİDE’yi var edenler, çok değerli bir üstadımın ifadesi ile “akıllarının zekatını” vermişlerdir.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nün bugün sunduğu hizmet ve ürünler, çağdaş ve küresel değişim gereklerine hızla uyumun bir ifadesi olarak, meslek ve meslek insanlarını geliştiren, işletmelerimiz için yönetim ve iyi yönetişim güvencesidir.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü, ülkemizde bir meslek grubunu uluslararası nitelikte sertifikasyona kavuşturan ilk mesleki kuruluştur. Türkiye İç Denetim Enstitüsü, kuruluşundan bu yana bağımsız ve özerk kalmayı başarmıştır. Özverili ve gönüllü emek, profesyonel ciddiyet ve kalite, yaratıcı ve sevgi dolu bir hizmet anlayışının gücünü aldığı motivasyonu, “akılının zekatını veren” meslek insanı sosyal sorumluluğu olarak değerlendirebiliriz.

Mevlana’nın ifade ettiği gibi “Öğüt verecek insana değil, örnek olacak insana ihtiyaç var” sözleri, mesleki örgütlenmemizin kurumsal ifadesi olan Enstitümüzün var olmasında emeği geçen meslek insanlarına ithaf edilebilir. TİDE’nin kuruluş ve gelişim süreci örnek alınacak liderlik öyküsüdür.

Dünyanın örnek liderlerinden biri olan Mahatma Gandhi’nin, “Söylediklerinize dikkat edin, düşüncelere dönüşür... Düşüncelerinize dikkate edin; duygularınıza dönüşür... Duygularınıza dikkat edin; davranışlarınıza dönüşür... Davranışlarınıza dikkat edin; alışkanlıklarınıza dönüşür... Alışkanlıklarınıza dikkat edin; değerlerinize dönüşür... Değerlerinize dikkat edin; karakterinize dönüşür... Karakterinize dikkat edin; kaderinize dönüşür...” sözleri Enstitümüzün kuruluş öyküsünü ifade etmektedir.

Her şey bir hayalle başladı, hayaller söze döküldü, düşünce oldu, duygu oldu, duygular yüreklerimizde heyecan oldu, paylaşarak gelişmek, katılımla ilerlemek düşüncemizi davranışa dönüştürdü, paylaşarak gelişmek alışkanlığımız oldu, meslek ailemizin değerine dönüştü, birlikte değer yaratma karakterimiz oldu, birlikte değer yaratma gücümüzün kurumsal ifadesi TİDE kader birliğimiz oldu.

Meslek insanları olarak; kader birliği ettiğimiz kurumun var oluş ve gelişim sürecinde yaşananları paylaşmanın, bu süreçte yaratılan değerleri, mesleğe gönüllü ve özverili hizmette adanmışlık ruhunu, birlikte başarıya tutkusunu, örnek liderlik ve örgütlenme gücünü gelecek nesillere aktarmanın, genç meslektaşlarımıza ilham kaynağı olmanın mesleki sosyal sorumluluğun bir gereği olduğunu düşünerek bu kitap kaleme alındı.

1994 yılında dört kişinin girişimi ile başlayan, 1995 yılında 47 kişi ile kuruluşu gerçekleştirilen mesleki örgütlenmemiz bugün 1600 kişinin üyesi bulunduğu geniş bir meslek ailesine ulaşmıştır. Çeyrek asra yaklaşan kurumsal geçmişiyile bugünlere büyüyerek gelen meslek örgütümüzün kurumsal varlığının sürekliliğinde, sürdürülebilirliğinde göstermiş olduğu başarı, gönüllü ve özverili emekleri ile rol ve sorumluluk üstlenen meslek insanlarının eseridir. Başarıyı gelecekte de sürekli ve sürdürülebilir kılmanın yolu, yeni nesil genç meslektaşlarımızın; tecrübe ve değerlerimiz konusunda bilgi sahibi olması, genç enerjilerinin adanmışlık ruhu, birlikte başarıya tutkusu, mesleğin geleceğine liderlik etme arzusu ile TİDE ve meslek için değer yaratma gücüne dönüştürülmesinden geçmektedir.

TİDE'nin kurumsal, mesleğin yakın tarihini içeren bu kitap; sabır isteyen, zaman alan ve tarihe karşı sorumluluk gerektiren bir emeğin eseridir. Titiz ve özenli bir çalışmanın ürünü olan bu kitabı kaleme alanlar, nesilden nesile devam edecek olan bayrak yarışının geçilen mesafelerini değerlendirerek, gelecekte de koşula- cak, hiç bitmeyecek bir yarışın koşucularına birlikte başarıya arzusu ve heyecanının yanı sıra geleceğin lideri olmanın sırlarını da vermektedir.

Kitabı yazılacak bir başarı öyküsüne dönüşen sivil mesleki bir oluşumun kurumsal varlığında emeği geçen kurucularımıza, birlikte görev yaptığımız dönemde TİDE kurullarında yer alan meslektaşlarıma, bizden bayrağı devralan ve bugünlere başarı ile getiren TİDE Başkanları Sayın Çetin Özbek, Sayın Şenol Toygar ve Sayın Özlem Aykaç İğdelipınar'a, çalışma dönemlerinin kurullarında görev alan meslektaşlarıma, TİDE'nin katılımcı üretim gücü komitelerimizde görev alan üyelerimize, sürekli mesleki gelişim için hizmet sunan TİDE Akademi'nin değerli seminer liderlerine, TİDE'nin profesyonel hizmet gücü ofis çalışanları- mıza, mesleğimiz ve meslek örgütümüzün yakın tarihi ve geleceği için değer taşıyan bu kitabın kaleme alınmasında büyük emeği geçen değerli meslektaşım Sayın Gürdoğan Yurtsever ile yayına hazırlayan Serpil Kaya'ya, kitabın içeriğine yazı, fotoğraf, bilgi ve belge sağlayarak katkıda bulunan TİDE üyelerine, dünden bugüne uzanan, bayrağın başarı ile el değiştirdiği süreçte bizlerin yanında olan, desteğini esirgemeyen eş ve çocuklarımıza, profesyonel görev yaptığımız şirketlerimizin yöneticilerine, etkinliklerimizi destekleyen sponsorlarımıza şükranlarımı sunuyorum.

Kitabın yayınlandığı bu dönemde, TİDE kurucu üyelerinden Sinan Tanakol'un aramızdan vakitsizce ayrıl-

masının üzerinden bir yıl geçti. Sinan'ı kaybetmek bizleri tarifi mümkün olmayan bir üzüntü ile baş başa bıraktı. Ancak, sevgili Sinan'ın TİDE'nin kuruluş sürecindeki emeği ve yoldaşlığı ile meslek ailemizin gönüllerinde daima yaşayacak olması teselli kaynağımız olacaktır. Kurucu üyemiz, değerli meslektaşımız sevgili Sinan Tanakol ile kurucu ve üyelerimizden vefat eden meslektaşlarımızı, üstatlarımızı rahmetle anıyorum.

Kitabın siz değerli okurlarımızla buluşmak üzere son hazırlıklarının yapıldığı dönemde dünyaya gelen minik Nehir'e sağlık, mutluluk dolu uzun ömürler diliyorum. Bir yandan kitabın yayına hazırlanması için emek veren, diğer yandan minik Nehir'in dünyaya gelişine kadar olan sürede sabır ve özveri gösteren sevgili Serpil Kaya'yı kutluyorum. Sevgili Serpil doğuma gidene kadar kitap için emek verdi. Minik kızı Nehir ile birlikte kitabımızı da dünyaya getirdi demek yaşanan süreci anlatmanın en doğru ifadesi olacaktır. Örnek profesyonelliğinin yanı sıra özverili emeği için kendisine ayrıca teşekkür ediyorum.

TİDE ile birlikte mesleğin küresel geleceğinde söz sahibi olmanın başlatılan öyküsü devam edecek. Öykünün bugüne kadar olan bölümünün yazılmasına vesile olanlardan biri olarak, yazılacak geleceğinin de kitaplaş- tırılmasını, bunun bir gelenek olarak sürdürülmesini arzu ediyorum. Bu arzunun bayrağı devralacak TİDE Başkanlarının inisiyatifi ile gerçekleştirileceğine ve gelenekselleşeceğine inanıyorum.

Enstitümüz ve mesleğimizin geleceğine ilişkin hayallerimizin gerçekleştirilmesi için;

Yaşasın Türkiye Cumhuriyeti!..

Yaşasın Türkiye İç Denetim Enstitüsü!..

İstanbul, Kasım 2012

Ali Kamil UZUN, CPA, CFE, MA, CRMA
Türkiye İç Denetim Enstitüsü
Kurucu ve Onursal Başkanı

ÖNSÖZ

Hem Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu (ECIA)'nın bir üyesi hem de iç denetim enstitüleri uluslararası ağının bir parçası olan Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE)'nin kurumsal tarihini anlatan bu kitabı sizlere sunmaktan büyük bir gurur ve kıvanç duyuyorum.

19 Eylül 1995 tarihinde kurulan TİDE, kurucularının vizyonu ve bağlılığı sayesinde, Türkiye'de iç denetçiler için bir köşe taşı olma özelliğini kazandı ve bu rolünü halen devam ettiriyor. Bu çalışmada, TİDE'nin tarihi, TİDE'nin ulusal bir kurumdan uluslararası düzeyde tanınmış bir kurum olmaya doğru gelişimini aydınlatan bir bayrak yarışı olarak sunuluyor.

Son yıllar, ekonomik olarak bir türbülans ve kargaşa dönemi oldu ve pek çok firma hem finansal hem de idari ve hukuki açılardan çeşitli krizlere girdi. Bu gelişmeler çoğu ülkede kurumsal yönetim ve risk yönetimine önem verilmesine zemin hazırladı. Bu bağlamda, Avrupa borsalarında kote edilmiş şirketlere bir yıllık kurumsal yönetim açıklaması yayımlama ve bir denetim komitesi kurma gibi yükümlülükler getirildi. Bu finansal piyasa krizi, kurumsal yönetim kalitesi açısından yönetim kurulunun rol ve sorumlulukları ile risk yönetimi konularını da küresel politik gündemin ilk sıralarına taşıdı.

Günümüzün karışık ve kaotik ortamında üst yönetim, daha fazla güvence alabilme ve rahatlama için beklentilerini iç denetim yöneticilerine bağlamaktadır. Çoğu durumda ve yerde bu gelişme, iç denetim birimlerinin geleneksel finansal kontrol alanlarının dışına çıkmalarına, stratejik, operasyonel ve iş risklerine daha fazla öncelik vermelerine vesile oluyor.

Bu nedenle, iç denetçiler olarak hepimizin daha da gelişebilmek ve büyüebilmek için bilgi ve becerilerimizi paylaşmamız yaşamsal bir önem taşıyor. Mesleğimizin sıkı sıkıya bağlı olduğu global sloganı: Paylaşarak İlerlemek. ECIA çatısı altında sahip olduğumuz dev bilgi hazinesinin paylaşılmasını sağlamak, kuruluşumuzun en önemli hedeflerinden biridir.

Bu kitabı yazmak, kitapta bulunan öyküleri, belgeleri ve görselleri toplayanlar için hem zorlu hem de faydalı ve çok değerli bir uğraştı. Tüm yazarlara ve ayrıca bu projeye katkıda bulunan herkese teşekkür etmek istiyorum. Bu kitabın değerinin tarihe ışık tutmasında yattığına inanıyor hem iç denetçilerin bu kitapta kendi işleri ve çalışmaları için gereksinim duydukları tutku ve şevki bulacaklarını hem de diğer herkesin bu kitabı okuyarak Türkiye'de iç denetim hakkında kapsamlı bir bilgi sahibi olabileceklerini ümit ediyorum.

Brüksel, Kasım 2012

Marie-Hélène LAIMAY
Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu (ECIA) Başkanı

ÖNSÖZ

Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü adına, Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün tüm üyelerini mesleğimize sağladıkları sayısız katkıdan dolayı kutlamak isterim. İç denetim mesleğinde liderlik, mükemmellik, gelişme, sertifikasyon ve profesyonellik çabalarının 17. yılını kutlamak amacıyla bu yayını hazırlayanları, sıkı ve özverili çalışmalarlarıyla bu başarıları yakalayan ve kendilerini bu mesleğe adayan TİDE üyelerini takdir ediyorum.

1995 yılında kurulan Türkiye İç Denetim Enstitüsü, 1996 yılında hem Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu (ECIA)'na hem de Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü (IIA)'ne üye oldu. Bir yıldan az

bir süre içinde, Uluslararası İç Denetim Mesleki Uygulama Standartları ("Standartlar") Türkçe'ye çevrildi ve 1999 yılı itibariyle TİDE, dünyada "en hızlı büyüyen" IIA enstitüsü unvanını aldı. 2000 yılından beri, Türkiye'de Sertifikalı İç Denetçi (CIA) sınavı yapılmaya ve bundan kısa bir süre sonra da, Türkiye İç Denetim Enstitüsü, İç Denetim adlı kendi dergisini yayımlamaya başladı.

Kuruluşundan bu yana Türkiye İç Denetim Enstitüsü, ortak sloganımız olan "Paylaşarak Büyüme, Katılımla İlerleme"yi gerçekleştiren başarılarla imza attı. TİDE, Avrupa İç Denetim Konferansı'na ev sahipliği yaptı, ilk Akademik Forumu'nu düzenledi. Henüz yayın hayatına yeni başlamasına rağmen çıkardığı dergi ilk ödülünü kazandı ve Sertifikalı İç Denetçi sınavı Türkçe yapılmaya başlandı. Türkiye İç Denetim Enstitüsü, prestijli IMAP (Uluslararası Uzmanlığı Teşvik Programı) ödülüne layık görüldü ve kendisi de İç Denetim Farkındalık Ödülleri vermeye başladı. İlk kez gerçekleştirilen Kamu İç Denetim Konferansı, mesleğimiz hakkında farkındalığı ve bilinci daha da artırdı ve Türkiye'de iç denetçilere kılavuzluk etmesi amacıyla yeni kitaplar yayımlandı.

Yaklaşık 1600 üyesiyle TİDE bugün; mesleği etkileyen yeni eğilimler, en son geliştirilen iç denetim teknikleri, yeni düzenleyici ve yasal gereklilikler ve yeni ortaya çıkan sorunlar hakkında paydaşlarının güncel bilgi sahibi olmasını sağlamaya devam ediyor. Aynı zamanda iç denetim eğitimi konusunda Türkiye'de bilinen en iyi kaynak olan TİDE, iç denetim hakkında bilgiyi artırmak, beceri ve konu uzmanlığını geliştirmek amacıyla tasarlanan birçok konuda eğitim olanakları sunuyor. TİDE kurucularının bu başarılarla tanıklık ederken duydukları kıvanç, ben de onlarla birlikte hissediyorum.

Dünya çapında enstitülerimizi ziyaret ettiğimde şahit olduğum ulusal düzeydeki faaliyetlere her zaman hayran kalmaktayım. Dünyanın farklı yerlerinde enstitülerimiz çeşitli farklı gelişim aşamalarında. Ancak şundan eminim ki, birçoğu, Türkiye'nin kazandığı başarılarla erişmeyi arzu ediyor. Sizin öykünüz, gerçek bir başarı öyküsüdür. 17 yıllık ömrüne sığdırdığı bu başarılarından dolayı, Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nü kutluyor ve mesleğimize yapmaya devam edeceğiniz katkılara gelecekte de tanık olmayı içtenlikle diliyorum.

Orlando, Kasım 2012

Richard Chambers, CIA, CGAP, CCSA, CRMA
Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü (IIA) Başkan ve CEO'su

KATKIDA BULUNANLAR

Bu kitabın yayına hazırlanmasında bilgi, görüş, belge ve anekdotlarıyla katkıda bulunan, kitabın hazırlanmasında emeği geçen Türkiye İç Denetim Enstitüsü kurucu üyelerine, başkanlarına, yönetim kurulu üyelerine, Enstitü-müzün değerli üyelerine, katkılarını esirgemeyen meslek ailemizin değerli dostlarına, ilgili kurum ve kuruluşların değerli temsilcilerine teşekkür ederiz.

Dr. Ahmet Genç
Ahmet Murathan Bayrı
Ali Kamil Uzun
Ali Şir Yardım
Ali Tarık Uzun
Arzu Meral Safsoy
Asım Erdener Ayhan
Ata Bölükbaşı
Aysel Kartal Uzun
Ayşegül Denli
Besim Çalışkan
Beşir Özmen
Bülent Bozdoğan
Bülent Üstünel
Bülent Yıldırım
Bülent Yurdalan
Burak Ünlü
Cansen Başaran Symes
Cihan V. Özsönmez
Cüneyt Güler
Dr. Cüneyt Sezgin
Çetin Özbek
Davut Özen
Ebru Alışık Yıldırım
Dr. Eren Gegin
Erkan Doğan
Ersin Bulut
Prof. Dr. Ersin Güredin
Ersin Güneralp
Esra Işıkkara
Ethem Yenigün
Fatih Dural
Fatih Sezer
Feridun Canbay
Ferruh Tunç
Filiz Yücesoy
Fuat Öksüz
Giovanni Grossi

Güldem Karaçalı
Günseli Özen Ocakoğlu
Gürdoğan Yurtsever
Güzide Aka
Halil Cantekin
Halil İbrahim Ayaşlı
Haluk Ertuğrul
Hans Nieuwlands
Hilali Yıldırım
Hüseyin Gürer
Hüseyin Karaçalı
İ. İlhan Hatipoğlu
İbrahim Kurban
İlyas Ersöz
İnci Uysal
İsmail Alev
İsmail Yanık
Jean Pierre Garitte
Julien Scrine
Kemal Sertkaya
M. Kemal Tapkan
M. Sait Gözüm
Mahir Kadayıfçı
Massimo Carmelich
Dr. Masum Türker
Mehmet Çevik
Mehmet Gerçek
Mehtap Numanoğlu
Mehtap Okay
Menteş Albayrak
Mevlüt Aydemir
Muharrem Yılmaz
Murat Çağlar
Murat Köylüer
Prof. Dr. Mustafa A. Aysan
Mustafa Çamlica
Mustafa Şahin
Mustafa Uysal

Dr. Nazif Burca
Neil Cowan
Nil Akan Palacios
Nur Şenol
Prof. Dr. Nuran Cömert
Nuray Vurgun
Oruç Özgen Ünlüsoy
Ömer Arıkan
Prof. Dr. Ömer Lalik
Özhan Yavuz
Özlem Aykaç İğdelipınar
Özlem Onat
Prof. Dr. Peyami Çarıkçıoğlu
Ramazan Macan
Raşit Engin
Salim Kadıbeşegil
Sancar İşciel
Selda Timur
Selim Dai
Selma Odabaşı
Şenol Toygar
Serhan Göktürk
Serpil Kaya
Sevilay Çalışkan
Seyfullah Atçı
Sinan Tanakol
Stefano Perazzini
Tayfun Bayazıt
Tolga Aksoy
Turgay Atalay
Ümit Boyner
Uzay Şener
Vedat Akgiray
W. Bill Bishop
Yahya Arıkan
Yalçın Küçükertunç
Yasemin Ayaşlı
Yılmaz Akçeken

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği
ABD: Amerika Birleşik Devletleri
AGEP: Akademik Gelişim Projesi
AİK: Akademik İlişkiler Komitesi
BDDK: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
BIS: Bank for International Settlements-Uluslararası Ödemeler Bankası
CBOK: Common Body of Knowledge - Ortak Bilgi Havuzu
CCSA: Certification in Control Self - Assessment - Kontrol Özdeğerlendirme Uzmanı
CFSA: Certified Financial Services Auditor - Sertifikalı Finansal Hizmetler Denetçisi
CGAP: Certified Government Auditing Professional - Sertifikalı Kamu Denetçisi
CIA: Certified Internal Auditor - Sertifikalı İç Denetçi
COSO: Committee of Sponsoring Organizations - Sponsor Organizasyonlar Komitesi
CPE: Continuing Professional Education - Sürekli Mesleki Gelişim
CRMA: Certification in Risk Management Assurance - Risk Yönetimi Güvencesi Sertifikası
DENETDE: Devlet Denetim Elemanları Derneği
ECIIA: European Confederation of Institutes of Internal Auditing - Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu
GYİAD: Genç Yönetici ve İş Adamları Derneği
IAEP: Internal Auditing Education Partnership - İç Denetim Eğitim Ortaklığı
IASB: Internal Auditing Standards Board - İç Denetim Standartları Kurulu
İDE: İç Denetim Enstitüsü
İDKK: İç Denetim Koordinasyon Kurulu
İFMED: İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Mezunları Derneği
İGDAŞ: İstanbul Büyükşehir Belediyesi İstanbul Gaz Dağıtım A.Ş.
İIA: The Institute of Internal Auditors - Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü
IMAP: International Mastering Advocacy Program - Uluslararası Mesleki Tanıtım ve Benimsetme Programı
IMF: International Monetary Fund - Uluslararası Para Fonu
İMKB: İstanbul Menkul Kıymetler Borsası
İSMMMO Akademi: İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Akademisi
İSMMMO: İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası
İSO: İstanbul Sanayi Odası

İTKİB: İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri
İÜ: İstanbul Üniversitesi
İYMMO: İstanbul Yeminli Mali Müşavirler Odası
KALDER: Türkiye Kalite Derneği
KGK: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
KİDDER: Kamu İç Denetçileri Derneği
KKTC: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KOBİ: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler
KOTEDER: Borsaya Kote Ortaklık Yöneticileri Derneği
MESİAD: Merter Sanayici İş Adamları Derneği
MÖDAV: Muhasebe ve Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı
OECD: Organisation for Economic Co-operation and Development - Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
PERYÖN: Türkiye İnsan Yönetimi Derneği
PPC: The Professional Practices Council - Mesleki Uygulama Konseyi
QAR: Quality Assurance and Development Program - Kalite Güvence ve Geliştirme Programı
RYD: Risk Yöneticileri Derneği
SMMM: Serbest Muhasebeci Mali Müşavir
SOX: Sarbanes - Oxley Yasası
SPK: Sermaye Piyasası Kurumu
TBB: Türkiye Bankalar Birliği
TCMB: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TEDMER: Türkiye Etik Değerler Merkezi Vakfı
TİDE Akademi: Türkiye İç Denetim Enstitüsü Mesleki Gelişim Akademisi
TİDE: Türkiye İç Denetim Enstitüsü
TKYD: Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği
TMUD: Türkiye Muhasebe Uzmanları Derneği
TMUDESK: Türkiye Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu
TSPAKB: Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği
TTK: Türk Ticaret Kanunu
TÜGİAD: Türkiye Genç İş Adamları Derneği
TÜRKONFED: Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu
TÜRMOB: Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği
TÜSEV: Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı
TÜSİAD: Türkiye Sanayici ve İş Adamları Derneği
UMUÇ: Uluslararası Mesleki Uygulama Çerçevesi
UND: Uluslararası Nakliyeciler Derneği
VOB: Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası
YMM: Yeminli Mali Müşavir

BİRİNCİ ETAP

Yüksek Çıkış

"Yürek atmaya başladı"

YÜREK ATMAYA BAŞLADI

Sonbahar mevsiminin güneşli bir pazar-tesi gününe denk gelen 2 Ekim 1995 tarihi, İç Denetim Enstitüsü'nü kuran iç denetçiler için çok önemli bir gündü. Çünkü, o gün meslek camiasına, kamuoyuna, iç denetçilerin kurduğu meslek organizasyonunun duyurusunun yapılacağı bir sempozyum düzenlenecekti.

Bunun için İç Denetim Enstitüsü kurucu üyeleri kendi imkanlarıyla Dedeman Oteli'nin Balo Salonu'nu kiralarlar. Herkes kolları sıvamıştır, konuklar gelmeden tüm hazırlıkların bitmesi gerekiyor. Kimi üyeler afişleri ve pankartları asarken kimi üyeler de diğer hazırlıklarla ilgileniyor. Sempozyuma yurt dışından önemli konuklar da geliyor. Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü Batı Avrupa Direktörü Giovanni Grossi, Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu Başkanı Jean Pierre Garitte ile Benelux Enstitüsü Başkanı Hans Nieuwlands, sempozyuma katılarak, deneyimlerini paylaşacaklar.

Her şey karınca kararınca tamamlanmaya çalışılırken, yurt dışından gelen konukların da en güzel şekilde ağırlanması gerekiyor. Bu görevi H.Ö. Sabancı Holding Dahili Murakabe Dairesi Başkanı Yalçın Küçükertunç üstleniyor. Havaalanından alınan konuklar Sabancı Center'a öğle yemeği için davet ediliyorlar. Konuklarla birlikte Sabancı Center'da İstanbul'u tepeden, panoramik olarak gören Çukurova Salonu'nda yemek yeniliyor. Konuklara bir yandan Enstitü'nün kuruluşuyla ilgili yapılan çalışmalar diğer yandan yeni bir krizden çıkan Türk ekonomisi anlatılıyor.

Bu heyecanlı gruptan çok etkilenen ve anlatılanları ilgiyle dinleyen konukların şaşkınlıkları, sempozyumun düzenleneceği Balo Salonu'na gelince daha da artıyor. Çünkü kurucu üyeler el birliğiyle salonu sem-

pozyuma hazırlıyor. Salondaki hummalı çalışmalar, konukların takdir dolu bakışları altında tamamlanıyor.

Sempozyum saati yaklaştıkça herkesi bir başka heyecan daha sarıyor. Türkiye'den meslektaşlar bu sempozyuma ne kadar ilgi gösterecek? Kurucuların bir bayrak gibi taşıdıkları bu hayal, meslektaşlarını ne kadar heyecanlandırarak? O bayrak altında hep birlikte aynı coşku yaşanabilecek mi?

Böylesi karışık duygular içinde hazırlıklar devam ederken, sempozyumun yapılacağı salon dolmaya başlıyor. İç Denetim Enstitüsü'nün meslek camiasına kuruluşunu duyurmak için düzenlediği sempozyuma 300'ün üzerinde meslektaş katılıyor. Bu birliktelik kurulan hayalin gerçekleştiğini görmenin en önemli adımıydı. Bir araya gelen meslektaşlarla Enstitü daha da güçlenecek ve mesleğin geleceğine önemli katkılar yapılacaktı. O gün meslektaşların yüreği aynı çarpmakta, aynı coşkuyu yaşamaktaydı. O heyecan ve coşku geçen 17 yılda hiç azalmadı. 17 yılda atılan adımlar, meslekte mükemmelliğin küresel paydaşı olmak adına kazanılan başarılar da bunu açıkça gösteriyor.

Bu yürek çarpıntısı ve coşkusu İç Denetim Enstitüsü Kurucu Başkanı Ali Kamil Uzun'un sempozyumda yaptığı konuşmayla doruklara çıkıyor. Enstitü kuruluşunun duyurusunun yapıldığını bu sempozyumla, yüreğin atmaya başladığını söyleyen Uzun'un konuşması coşkulu alkışlarla bitiyor.

Sempozyum, H.Ö. Sabancı Holding Dahili Murakabe Dairesi Başkanı Yalçın Küçükertunç'un konuşmasıyla devam ediyor. Küçükertunç şunları söylüyor: "Bugün burada tarihi önemi olan bir başlangıç içindeyiz. Bu, Türkiye için, iş alemi için, meslek için önemli bir girişim. Bu girişim meslek için önemlidir. Enstitü men-

suplarını bir çatı altında toplayacak, uluslararası kuruluşlarla işbirliği içinde bilgi ve tecrübe paylaşımı sağlayacaktır. Meslekte ahlaki değerleri ortaya koyup saygınlığı artıracak, denetim standartlarını belirleyecektir. Avrupa Birliği (AB) ile bütünleşme sürecinde önemli bir adım saydığımız bu kurumlaşmanın iş alemine ve mesleğe olumlu katkılarına inanıyorum. Hayırlı olsun..."

O dönem Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) Başkan Yardımcısı olan Masum Türker de sempozyumda bir konuşma yapıyor. Türker, Enstitü'nün kurulmasıyla, Türkiye'de iç denetim ile güvenli bilgilere dayalı, sağlıklı mali tabloların çıkarılması için çalışacak ruhsatlı muhasebe ve müşavirlik meslek mensupları için çok sağlıklı bir altyapı kurulacağını ve İç Denetim Enstitüsü'nün her türlü çalışmasını destekleyeceğini ifade ediyor.

Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü Batı Avrupa Direktörü Giovanni Grossi, Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu Başkanı Jean Pierre Garitte ile Benelux Enstitüsü Başkanı Hans Nieuwlands, sempozyumda konuşma yapıp, deneyimlerini meslektaşlarla paylaşıyorlar. Jean Pierre Garitte yaptığı sunumda, Avrupa İç Denetçiler organizasyonu hakkında bilgi verdikten sonra standartlar ve sertifikasyon üzerine bilgi paylaşımında bulunuyor. Sonra sözü Hans Nieuwlands alıyor. Nieuwlands üst ve işletme yönetiminin beklentilerinden söz ederek, iç denetimin önemi hakkında bilgi veriyor. Sempozyumda son olarak Giovanni Grossi söz alıyor. Grossi, Toplam Kalite Yönetimi'nden bahsederek, yönetim bazında yapılan kontrolün ve iç denetimin önemine dikkat çekiyor.

2 Ekim 1995, İstanbul Dedeman Oteli, TİDE Kurucu Yönetim Kurulu Üyeleri Ali Kamil Uzun, A. Meral Safsoy, Sancar İşçiel, Ayşegül Denli, Mahir Kadayıfçı, Mehmet Gerçek, Çetin Özbek ve Bağımsız Denetim Derneği Başkanı Fatih Dural

Mesleğin çağdaş ve küresel açılımı başlıyor

Türkiye'de uluslararası standartlarda mesleki gelişim ve paylaşım platformu oluşturmak, mesleğimizle ilgili değişimi ve geleceği yönetmek için meslektaşlarımızın ulusal ve uluslararası düzeyde mesleki örgütlenmesini sağlamak amacıyla 1994 yılında başlayan ve 1995 yılının son çeyreğinde sonuçlanan kuruluş çalışmalarısıyla, ülkemizde uzun yıllardır var olan bir meslek grubunun profesyonel kimliğine çağdaş ve küresel anlamda farklı boyutlar kazandıracak bir süreç başlıyor.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kuruluş Bildirgesi (*)

Bugün biz iç denetçiler için heyecan dolu, tarihi bir gün...

İç denetim alanında böyle bir enstitü kurulması için koşullar epeydir hazır. Enstitünün ilgi ve faaliyet alanını oluşturan konular ve denetimin işleyiş prensiplerinin Türkiye'nin hiç de yabancı olmadığı, hepimizin malumudur. İç denetim konusunda var olan tarihsel birikimlerimiz, ekonomik gelişim, genel denetim kültürünün ekonomik birimler üzerindeki etkileri ve buna bağlı olarak ekonomik birimler çağdaşlaştıkça, çağdaşlaşan denetim anlayışlarına geçiş, Türkiye'de bu konuda çok yoğun birikimlerin olduğunu göstermektedir. Bu birikimler, yaşadığımız akıl almaz değişim ve dönüşüm süreci içinde oluşmuşlardır. Her gün hızı daha da artan değişim ve dönüşüm süreci içinde bu hızı yakalayabilmek ve beraber var olabilmek çabaları, enstitü girişimimizdeki gecikmenin nedenlerini oluşturmuştur. Bugüne kadar birbirinden bağımsız odaklarca geliştirilen yöntem ve tekniklerin Enstitümüzle birlikte, bundan böyle bir arada tartışılıp, paylaşılacağı bir dönem başlamaktadır. Bu girişimimizi destekleyen ve gerçekleşmesinde katkı ve emeği olan kişi ve kuruluşlara teşekkür ediyoruz.

Enstitümüz yeni kuruluyor, ancak denetim ile ilgili hususları yeni keşfetmiyoruz. Denetimin, yaşadığımız topraklar üzerinde köklü bir geçmişi var. Bu geçmiş, cumhuriyet öncesi dönemlere kadar uzandığı için o dönemin kurumlarından bu günlere izler taşıdığı için köklü. Bu gelenek içinde var olan zengin miras ile günümüz ekonomi ve işletmecilik anlayışının çağdaş uygulamaları arasında uyuma noktaları çok hızlı bir şekilde oluşturulmuştur. Bu gelinen nokta, Türk denetim uzmanları olarak mesleğin geleceğine özgün katkılarımızın olacağı bir potansiyeli ifade etmektedir. Türkiye ekonomik yapısı ve gelişim sürecinin özellikleri nedeniyle, öncelikleri ve karakterleri çok sık değişen sorunlarla karşılaşılıyor. Ekonomideki bu hızlı değişimlerin getirdiği sorun ve ihtiyaçları karşılamak için sürekli yenilikler getiriliyor. Bu renkli kimliği ile ülkemizde, denetim alanında da, önemli bir yaratıcılık potansiyeli bulunmaktadır; çünkü çözümler, problemlerden çıkmaktadır.

Geçen yıl yaşadığımız çok ciddi bir krizin ardından çok hızlı büyüyen bir ekonomi ile karşılaşabiliyoruz. Öte yandan, tarih boyunca çok değişik uygarlıklara ev sahipliği yapan Anadolu toprakları üzerinde yaşıyor olmamızın bizlere, yeniliklere oldukça açık, hızlı kavrayan, uyum gösteren, her yeni ürünü çabuk kabul eden bir kültür esnekliği kazandırdığını da ifade etmeliyiz. Bu esnek kültürel

yapının yanı sıra dış karar odaklarının etkisiyle de ekonomik sistem kendi iç mekanizmalarının gerektirdiği yönelimlerin dışına da sürükleniyor. Kur ve faiz oranları üzerindeki baskılar, ani mevzuat değişiklikleri, kayıt dışı ekonominin boyutları, sistemde umulmadık sonuçların oluşmasına neden oluyor. Bunun sonucunda yönetimde kararların koşulları değişiyor. Buna paralel olarak da, kararların değerlendirilmesinde kriterler, ölçüm aletleri değişiyor. Yönetim kadar, denetimin de çok güçleştiği bir ortam! Böyle bir ortamda bir kuruluşun denetim yöntemleri ne olmalı?

İşte bu ortamda, uygun çözümler geliştirme ihtiyacı doğuyor. Bu yönü ile ülkemiz, dünya üzerinde iyi bir laboratuvar oluşturuyor. Yönetim ile birlikte denetim sistemlerinin gelişimine yeni boyutlar katılması bu laboratuvarında mümkün. Böylesi dinamik, hızlı değişen günümüz koşulları ile bundan daha dinamik ve hızlı değişecek geleceği düşündüğümüzde, iç denetimin stratejik önemi, proaktif rolü, risklerin yanı sıra fırsatları da ortaya koyma yaklaşımı kendiliğinden karşımıza çıkmaktadır. Düşünülenin aksine iç denetim, fonksiyon yitirmeyecek, geleneksel kimliğinden çok farklı bir kimliğe bürünecektir. Bu kimliği ile iç denetçi bir fütürist fonksiyonu üstlenecek; her alanda ihtiyaçları ve fırsatları gösterecek birçok fonksiyona ışık tutacaktır.

Birçok alanda olduğu gibi İstanbul, iç denetim alanında da birçok yolun kesiştiği yer olma konumundadır. Balkan, Avrasya, Ortadoğu, Akdeniz ve İslam ülkeleri için önemli bir odak noktasıdır Türkiye. İnanıyoruz ki, çeşitli kültürlerin buluşma noktası olan ülkemizin endüstriyel zenginliğinin yoğunlaştığı İstanbul'da kurulan İç Denetim Enstitümüz, bu zenginliğin yaratıcı imkanlarını değerlendirerek mesleğimize önemli katkılarda bulunacaktır. Gerek Türkiye'de gerekse uluslararası alanda üretilen bilgi ve deneyimlerin derlenmesi, işlenip, tartışmaya açılması, sonuçlarının ülkemiz ve uluslararası alanda yayılmasının sağlanması Enstitümüzün temel amacını oluşturmaktadır. Bir başka ifadeyle Enstitümüz, bir yürek gibi alanımızdaki en yeni bilgi ve deneyimleri toplayıp, işleyip olumlu hale getirip, dağıtarak çalışacaktır. İç Denetim Enstitüsü, kendi alanında Türkiye'nin yüreği olmak üzere tüm dünyaya açık, hızlı ve sağlıklı iletişim kanallarıyla bilgi ve deneyim alışverişini dünyadan Türkiye'ye ve Türkiye'den dünyaya iki yönlü sağlayacaktır.

İşte, YÜREK atmaya başladı bile!..

İstanbul, 2 Ekim 1995

(*) Kuruluş Bildirgesi, 2 Ekim 1995 tarihinde gerçekleştirilen Uluslararası İç Denetim Sempozyumu'nda TİDE Kurucu Başkanı Ali Kamil Uzun tarafından sunulmuştur.

BİR HAYALİN PEŞİNDE...

1 990'lı yıllarda ülke ekonomisinde olumsuz hava sürerken, mesleğimiz açısından baktığımızda da, işletmelerin iç denetim mekanizmalarının ancak bankacılık ve çeşitli kamu kurumlarında, çok sınırlı mevzuatla faaliyette bulunan teftiş kurulları aracılığıyla yürütüldüğünü görüyoruz. Bu bağlamda bankacılık mevzuatında yalnızca “bankaların yeteri kadar müfettiş çalıştırması” ifadesi ile vücut bulan çok yetersiz bir yasal düzenleme bulunuyordu. Bunun da etkisiyle bankalarda standart olmayan, çok farklı uygulamalar gelişmişti. Bu nedenle bankacılık sektörü geleneklerine sıkı sıkıya bağlı, değişimlere uyum sağlamakta güçlük çeken bir iç denetim yapısına sahipti. Bankacılık dışındaki diğer sektörlerde ise herhangi bir düzenlemeden dahi bahsetmek mümkün değildi. Bu çerçevede iç denetim uygulamaları standart olmayan uygulamalar şeklinde karşımıza çıkıyordu. Ülkemizde, dünyaya entegrasyon çabalarının yansımaları olan birçok gelişmenin de etkisiyle yapılan uygulamalar, başta bankacılık ve kamu sektörü olmak üzere mevcut denetim mekanizmaları için yeterli gelmiyordu. Bunun yanı sıra dünyada çeşitli ülke ve şirket krizlerinin etkisi, iç denetimin uluslararası standartlarda yapılması ihtiyacını gün geçtikçe hissettiriyordu.

Hem ekonomik hem de mesleğimizin gelişimi açısından, 1990'lı yılların başında olumlu bir tablo söz konusu olmasa da, ülkede umudunu yitirmeyen ve bu ülke için, mesleği için çalışan, üreten, insanlarımız da vardı. Türkiye’de iç denetimin uluslararası standartlarda yapılmasına yönelik büyük değişimin belki de en önemli dönüm noktalarından biri, 14 Aralık 1994 tarihinde Çırağan Sarayı’nda yapılan toplantıydı. Bu görüşme, Türkiye’de modern iç denetim üzerine mesleki örgütlenmenin başlaması açısından önemli bir dönüm noktası oluyordu. İç denetim mesleğinin meslek örgütü olacak Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nün kuru-

luşu için ilk adım böylece atılıyordu. Hedef; Türkiye’de uluslararası standartlarda mesleki gelişim ve paylaşım platformu oluşturmak, meslekleri ile ilgili değişimi ve geleceği yönetmek için meslektaşların ulusal ve uluslararası düzeyde mesleki örgütlenmesini sağlamaktı. Bu inisiyatifin başlamasında ve bugünlere gelmesinde, Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nün kurucularından ve daha sonra kurucu başkanı olarak görev yapan Ali Kamil Uzun’un çok büyük bir rolü ve emeği bulunuyor.

1990'lı yıllarda Interbank da Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı olarak çalışan Sinan Tanakol, çalıştığı bankanın yönetim sistemine yeni bir bakış açısı kazandırmak amacıyla araştırmalar yaptığını belirterek bu araştırmaların sonucunda Amerika’daki “The Institute of Internal Auditors (IIA)” dan haberdar olduğunu söylüyor. Sonrasında IIA tarafından çıkarılan dergiye hem kendi bankalarının hem İktisat Bankası Teftiş Kurulu Başkanı Ali Kamil Uzun’un da abone olmasını sağlıyor.

Sinan Tanakol o günleri şöyle aktarıyor: “1993 yılının Ağustos ayında, Interbank’ta yoğun bir şekilde çalışmaktayız ve eleman eksikliği de had safhada. O zamanlar tek başıma genel muhasebe teftişi yapıyorum. Banka bodrumunun ikinci katında kağıt şeklindeki hazine bonosunu, üç gündür kan ter içinde sayıyorum. Bu haldeyken Ali Kamil Bey’den bir telefon geldi. ‘Sinan, biz bu IIA’in Türkiye’de bir şubasını kurabilir miyiz?’ diye sordu. O gün yapamadık ama bu konuyu daha sonra gündeme getirdik. Geçmişe dönük belgeleri taradığımda, çoğunu benim bile unuttuğum bazı şeyler buldum. Bunu şöyle yorumluyorum: Yazıların kalıcılık ve aktarılabilirlik sağlayan bir unsur olduğunu bilen ve bunu da gerçek anlamda meslek içinde öğrenen bir iç denetçi olarak, çoğunu kendimin bile unuttuğu, sakladığım ilk organizasyon çalışmalarına ilişkin tarihi sayılabilecek birkaç mektup ve yazıya ulaştım. 17 Mart 1994 tarihli, şöyle bir not yaz-

mışım: ‘Ali Kamil beyin isteği üzerine yazıldı. Biz 1991 yılından beri IIA dergisinin abonesiyiz. Meslektaşım Ali Kamil Uzun da İktisat Bankası Teftiş Kurulu Başkanı olarak görev yapıyor. Bu mektubu yazmamın ana nedeni, Sayın Uzun’un Türkiye’de benzer bir organizasyon kurma konusunda gerekli şartlar konusunda bilgi edinmesini temin etmek.’ Burada yaptığım doğru saptamayı da söylemek istiyorum. Mektupta bu işi yapacak olanın Ali Kamil Uzun olduğunu ifade etmiş ve şu şekilde yazmışım: “Ali Kamil Uzun son derece aktif ve gerçek bir organizatördür.” Hiçbirimizin çabası bu aşamada Ali Kamil Uzun’un çabası kadar olmadı. Bu süreç içinde elimizden geldiği kadarını yapmaya çalıştık ve bu mektupla ilk adımı başlatmış olduk. Bu belgeleri 15 yıl sonra bulabilmeyi iç denetçi disiplinine sahip olmama bağlıyorum. Mesleğin farkı aslında bu disiplininde yatıyor. Ben, Ersin ve Hüseyin Bey başta İnterbank teftiş kurulu mensuplarını üyeliğe teşvik ettik. Kurucu üyelerimiz arasında müfettiş arkadaşlarımız da yer alıyordu. Kişisel fikrim olarak, Ali Kamil Uzun olmasaydı bu kadar yol alınacağını zannetmiyorum. Bütün bürokrasiyle o savaştı.”

Bu süreci sıkı takip etmenin, iyi bir iş disipliniyle mümkün olacağını ifade etmek, eksik olabilir. Kurulan bir hayali gerçekleştirmek, ancak emekle, mesleğe duyulan sevgiyle mümkün. Ali Kamil Uzun, Enstitü’nün kuruluş sürecini olgunlaştırmaya çalışırken, sürekli öğreniyor ve yenilikleri kendini geliştirme fırsatı olarak görüyordu. Bu gelişim, bireysel gelişim değil aksine birlikte başarıya inancının itici gücü oluyordu. Çünkü, iyi bir meslek insanı olmanın da mesleğin, meslektaşlığın karşılıklı sevgi, saygı ile değer kazanacağını, birlikte başarıya becerisi ile ilerleyeceğini biliyordu. İyi bir meslek insanı olmayı, Ali Kamil Uzun ‘Meslek İnsanı Olmak’ adlı makalesinde şöyle ifade ediyor: “Her meslek insanı kendi alanında verdiği hizmet ile birey olarak kendi gelişimine, ailesi ve ait olduğu toplumun, ülke ve devletin, tüm insanlığın refah ve mutluluğuna çalışmalı. Bu çok yönlü değer yaratan özellikler, meslek insanlarını şeffaf, dürüst ve güvenilir bir iş hayatının güvencesi yapıyor. Her mesleğin etik kuralları arasında dürüstlük, tarafsızlık ve yetkinlik yer alıyor. Her meslek insanı, çalışmalarını doğruluk, dikkat ve sorumluluk anlayışı ile yapmalı, hukukun ve mesleğin gereklerinin yerine getirilmesine azami dikkat ve özen göstermeli. Kuraldışı eylemlere bilerek ve isteyerek taraf olmayan meslek insanı, tarafsızlığını zayıflatacak ilişki ve faaliyetler içinde yer almamalı. Bilgi ve becerilerini sürekli geliştirerek hizmetlerinin etkililik ve kalitesini arttırmalı. Meslek kuruluşları da; mesleğin, meslektaşların tanınması, takdir edilmesi, gelecekte de ifade bulması, saygı görmesi için çalışmalar yapmalı.”

İş sadece dergi aboneliğiyle kalmıyor, IIA’in merkezi ile sürekli iletişim kurularak, ilişkilerin başlatılması ve Türkiye’de de IIA benzeri bir organizasyonun kurulması için çalışmalar sürdürülüyor. IIA’nin Batı Avrupa Direktörü Giovanni Grossi Türkiye’yi de Avrupa IIA bünyesine dahil etme amacıyla bir ziyaret ger-

“Gerisi tarih...”

Atmosfer oldukça olağan dışı ve garipti. IBM için gerçekleştirdiğim bir iş gezisi sırasında lüks bir otelde, sizler ile tanışma fırsatı bulmuştuk. O seyahati fırsat bilip, ulusal bir lider ile bir araya gelip, IIA ateşinin Türkiye’ye sıçramasını sağlamak istiyordum. IIA’dan yetkililer bana Türkiye’den birkaç kişinin telefon numarasını verdiler ve bana bir randevu ayarladılar. Görüşmeye geldiler. Gelen grubu etkilemeyi başardım mı? Yoksa toplantıya katılanlardan birinin (Ali Kamil Uzun) benden daha deli olması mı? Bu soruya halen cevap bulmuş değilim. Ancak, ben ülkeden ayrıldıktan iki gün sonra çarklar dönmeye başlamıştı. Gerisi ise tarih..”

*Giovanni Grossi
Uluslararası İç Denetçiler
Enstitüsü Batı Avrupa Direktörü*

çekleştiriyor ve Türkiye'ye geldiğinde İstanbul Beşiktaş'taki Çırağan Otel'de kalıyor. İktisat Bankası Teftiş Kurulu Başkanı Ali Kamil Uzun, İnterbank Teftiş Kurulu Başkanı Ersin Güneralp ile onun yardımcıları Sinan Tanakol ve Hüseyin Karaçalı ile aynı bankanın İtalyan kökenli üst düzey yöneticisi Bay Carmelich, Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü (The Institute of Internal Auditors-IIA)'nın Batı Avrupa Direktörü Giovanni Grossi ile Türkiye'de iç denetim alanında mesleki bir girişimin nasıl başlatılabileceği konusunda fikir alışverişinde bulunmak üzere, 14 Aralık 1994 Çarşamba günü bir araya geliyorlar. Toplantıda, Giovanni Grossi, dernek kurma çalışmaları konusunda Türkiyelili meslektaşlarına tavsiyelerini aktarır, IIA'e Türkiye'den üye olanların listesini paylaşıyor. Grossi'nin bu ilk toplantıda tavsiyesi şu oluyor: "IIA'e üye olan kişilerle bir araya gelin, böylece mesleki organizasyon konusunda daha sağlıklı bir süreç yürütebilirsiniz."

Yolculuk Başlıyor...

Çırağan Otel'de yapılan toplantıdan altı ay sonra Ali Kamil Uzun, Giovanni Grossi'nin Paris'de yapılan Uluslararası İç Denetim Konferansı'na katılma tavsiyesine uyarak yola çıkıyor. Uluslararası İç Denetim Konferansı'na ilk defa Türkiye'den bir meslek mensubu katılıyor. Konferans sırasında Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü'nün yöneticileri ile tanışan Ali Kamil Uzun, Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu Başkanı Jean Piere Garitte ve Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü'nün İcra Kurulu Başkanı Bill Bishop ile de tanışma ve görüşme fırsatı buluyor. Ayrıca, Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü'nün uluslararası ilişkilerinden sorumlu yöneticisi Judith Burge ile bir toplantı yaparak, Türkiye'de iç denetim üzerine meslek organizasyonu kurma hayalini anlatıyor. Toplantıya katılanlar, o zamana kadar Türkiye'den herhangi bir mesleki girişim talebi gelmediği için Ali Kamil Uzun'u dikkatle dinliyorlar. Yapılan girişimi

"Mesleki örgütlenmenin gerekli olduğuna inanıyorduk"

"1980'li yılların başında teftiş kurulunda kariyerimi başlattığım zaman, denetim mesleği ülkemizde son derece geleneksel, klasik, muhafazakar bir gelenekten geliyordu. Müfettiş yardımcısı, müfettişlik, baş müfettişlik, başkan yardımcılığı gibi kademeleri geçip, 1991 yılında teftiş kurulunda başkanlık görevini üstlendiğimde, bu geleneksel muhafazakar mesleğin modern anlamda nasıl açılımlar gösterebileceği konusunu düşünmeye başlamıştım. Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü (IIA) sayesinde modern iç denetimin esasları, standartları, dünyadaki iç denetim mesleğinin takip ettiği trendler hakkında bilgi sahibi olmaya başladım. Bu arayış ve sorgulayış sonucu ulaştığım bu kaynağın sunduğu imkanları meslektaşlarımla paylaşma fikri, Türkiye'de benzeri bir mesleki kurumun nasıl gerçekleştirilebileceğini bana düşündürmeye başladı. Bazı meslektaşlarımla, bu fikri paylaştım. Türkiye'de uluslararası standartlarda mesleki gelişim ve paylaşım platformu oluşturmak, meslekle ilgili değişimi ve geleceği yönetmek için mesleki örgütlenmenin gerekli olduğuna inanıyorduk. 14 Aralık 1994 tarihinde Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü'nün Batı Avrupa Direktörü Giovanni Grossi ile Çırağan Sarayı'nda, ben, o dönemde bir bankanın teftiş kurulu başkanı olan Ersin Güneralp ve onun yardımcıları Sinan Tanakol, Hüseyin Karaçalı ve yine aynı bankanın İtalyan kökenli üst düzey yöneticisi Bay Carmelich bir araya geldik. Grossi ile Türkiye'de böyle bir mesleki girişimi nasıl başlatılabileceğimizi konuştuk, tavsiyelerini dinledik. Bu görüşmenin Türkiye'de modern iç denetim üzerine mesleki örgütlenmenin başlaması konusunda önemli bir dönüm noktası olduğunu söyleyebilirim."

Ali Kamil Uzun

kurumsallaştırma yolunda adım atacaklarını ve bunu da sonbaharda yapılacak bir sempozyumla meslektaşlarıyla paylaşacağını belirten Ali Kamil Uzun, sürecin sonrasını şöyle anlatıyor: "Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu Yönetim Kurulu Başkanı Jean Pierre Garitte, İstanbul'da ilk adımı attığımız Giovanni Grossi bu konuda bize destek vereceklerini ifade etti. Bunun yanı sıra Benelux Enstitü Başkanı Hans Nieuwlands da bizim bu etkinliğimize katılacağını ifade ettiler. Bu sözleri alarak Türkiye'ye geri döndüğümde, mesleğimiz ile ilgili kurumsal bir girişimi başlatmak için yakın çevremizdeki meslektaşlarımızla toplantılar düzenledik. Fikrimizi diğer meslektaşlarımız ile paylaşmaya başladık. Dört kişi ile başlayan girişim yaklaşık 50 kişinin bir araya geldiği bir inisiyatif haline dönüştü. 19 Eylül 1995 tarihinde İç Denetim Enstitüsü'nün kuruluşu ile ilgili yazılı onayı aldığımızda Türkiye'de iç denetim mesleği ile ilgili mesleki örgütlenmenin kurumsal adımı tamamlanmıştı. 47 meslektaşımızla birlikte kuruluşunu gerçekleştirdiğimiz Enstitümüz, paylaşarak gelişmek, katılımı ilerlemek prensibi ile yola çıktığımız birlikte başarıma düşüncemizin bir sonucudur."

"TİDE Bir Başarı Hikayesidir"

Ali Kamil Uzun'un Paris'te toplantıya katılması ve iç denetçilerin Avrupa ve global profesyonel organizasyonlarına gösterdiği ilgisi ve çabası Jean Pierre Garitte ile Judith Burge'yi çok şaşırtıyor. Ali Kamil Uzun, iç denetçiler birliğinin geliştirilmesi ve yürütülmesiyle ilgili Garitte ve Burge'nin deneyimlerini dinliyor ve onlara sorular soruyor.

Jean Pierre Garitte, Ali Kamil Uzun'un başarıya ulaşmadaki azminin kendilerine de yansıttığını belirterek şunları söylüyor: "Ali Kamil Uzun'dan, halen çok genç bir uzmanlık alanı olan ve Teftiş Kurullarından farklı bir hale getirilmeye çalışılan Türkiye'deki iç denetim hakkında birçok şey öğrendik. Sessiz görüntü-

İç Denetim Enstitüsü kuruluş çalışmalarıyla ilgili Profilo Holding'de yapılan bir toplantı

"İnanmasam da destek sözü verdim"

Sessiz görüntüsünün arkasında, hedeflerini başarmak için güçlü bir vizyona sahip olan Ali Kamil Uzun, başarıya ulaşmadaki azmini de bizlere yansıttı. Temmuz 1995'ten beri, e-mail yazışmalarının henüz olmadığı iş ortamımızda genellikle faks aracılığıyla yakın temaslarda bulunduğumuz dönemlerde, bana bir mesajında aynı yılın Ekim ayında kendisinin İstanbul'da bir İç Denetim Sempozyumu organize etmeyi planladığını söyledi. Her ne kadar etrafında resmi kuruluşu olmayan bir organizasyon için az sayıda insan olmasından dolayı bunun gerçekleşeceğine inanmasam da, kendisini bu konuda teşvik ettim ve yardımcı olacağıma dair tam destek sözü verdim.

Jean Pierre Garitte
Avrupa İç Denetim Enstitüleri
Konfederasyonu Başkanı

sünün arkasında, hedeflerini başarmak için güçlü bir vizyona sahip olan Ali Kamil Uzun, başarıya ulaşmadaki azmini de bizlere yansıttı. Temmuz 1995'ten beri, e-posta yazışmalarının henüz olmadığı iş ortamımızda genellikle faks aracılığıyla yakın temaslarda bulunduğumuz dönemlerde, bana bir mesajında aynı yılın Ekim ayında kendisinin İstanbul'da bir İç Denetim Sempozyumu organize etmeyi planladığını söyledi. Her ne kadar etrafında resmi kuruluşu olmayan bir organizasyon için az sayıda insan olmasından dolayı bunun gerçekleşeceğine inanmasam da, kendisini bu konuda teşvik ettim ve kendisine yardımcı olacağıma dair tam destek sözü verdim.

İlk İç Denetim Sempozyumu Ekim 1995'te İstanbul Dedeman Oteli'nde gerçekleşti. Meslektaşlarım İtalya'dan Giovanni Grossi ve Hollanda'dan Hans Nieuwlands ile birlikte sempozyumda konuşma yapma şerefine nail oldum. Sempozyum, aynı zamanda Türkiye'de, Türkiye İç Denetim Enstitüsü olarak bilinen iç denetim kuruluşunun da kurulma sürecini başlatmış oldu. Hepimiz gördüklerimizden ve duyduklarımızdan son derece etkilendik. TİDE'nin bir başarı hikayesi olacağı işte o zamandan belliydi. Ali Kamil Uzun'un, Türkiye'de mesleğin gelişimiyle ilgili vizyo-

nunu paylaştığı gönüllülerden oluşan bir ekiple çevrili olduğunu görmek bizi çok mutlu etti. Mesleğin, bankacılık, sigorta, reel sektör ve Türkiye'de genellikle alışılmış olan aile şirketleri sektöründeki uygulanabilirliği konusunda şahsen bilgi edinme fırsatım oldu. Basının ilgi gösterdiği ve hakkında çok olumlu yazı yazdığı sempozyum, gerçek bir başarıydı. Türkiye'de kurulan bu yeni kuruluşun üyelerini Kasım 1995 tarihinde Amsterdam'da yapılması planlanan Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu Genel Kurul toplantısına davet ettim.

Kasım 1995'te Amsterdam'a bir heyet gönderen Türkiye İç Denetim Enstitüsü, burada kendilerini ve projelerini Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu (ECIIA) üyelerine sunma fırsatını bularak, esas amaçlarının ECIIA'a tam üyelik olduğunu açıkça belirtti. Dönemin Yunanistan İç Denetçiler Birliği Başkanı Emmanuel Vamvakaris'e, Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün niyetinden bahsettim. Bay Vamvakaris bu fikri çok olumlu karşıladı ve Ali Kamil Uzun ile buluşarak, bu konuyla ilgili olarak kendisine tam destek sözü verdi. Türkiye İç Denetim Enstitüsü, ilk Genel Kurul toplantısını Nisan 1996'da İstanbul'da yaptı. Dönemin IIA Genel Başkanı Bill Bishop ve ben bu Genel Kurul

toplantısına katıldık ve bu yeni kuruluşun ve mesleğin profesyonelliği bizi yeniden çok etkiledi."

47 Meslektaş Kuruluş Bildirgesini İmzalıyor

Ali Kamil Uzun, Paris'den döndükten sonra meslektaşlarıyla bir araya gelerek, mesleğin kurumsallaşması yönünde ilk adımı atıyor. Bir araya gelen aynı zamanda derneğin 47 kurucusu olan meslektaşlar, dosyalarını hazırlayarak, dernekler masasına başvuruyor.

Uluslararası bir enstitünün Türkiye'de temsilcisi olmak, uluslararası faaliyette bulunmak, izin almak çok özel izinlere ve prosedürlere bağlıydı. Bugünkü mevzuat çok daha rahat. Dernekler Masası'ndan bir polis Ali Kamil Uzun'u arayarak, 47 kişiyle değil yedi kişiyle dernek kurulacağını bildirmesine rağmen polis ikna edilmeye çalışılıyor. Ali Kamil Uzun başvuru günlerini şöyle aktarıyor: "Dernekler Masası'ndan bir polis beni aradı. "Siz, 47 kişiyle dernek kuramazsınız yedi kişiyle dernek kurulur" dedi. Ben o zaman polisi ikna etmemi hatırlıyorum. Yasaya göre en az yedi kişiyle kurulduğunu, bunun bir limiti olmadığını, katılan arkadaşlarımın sahip çıkması açısından da 47 kişiyle de bu dosyayı getirdiğimizi söyledim. Sonra anlaşıldı ki, o günün koşullarında 47 kişiyle dernek kurmak demek, o 47 kişi hakkında istihbarat yapmak, onların dosyasını hazırlamak dernek masası için ek külfet demektir. O nedenle, yasayı farklı şekilde yorumlamak istemişlerdi ama biz 47 kişiyle Derneğimizin kurulmasını sağladık. Kuruluş sürecinde epey ter döktük."

Böylece mesleğin dört profesyoneli ile başlayan girişim, 19 Eylül 1995 yılında Ali Kamil Uzun'un Başkanlığında 47 kurucu üyenin gayreti ile İç Denetim Enstitüsü ismiyle bir meslek örgütüne dönüşüyor.

İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Mezunlar Derneği Karizma'da Enstitümüzün logo tasarımı çalışması yapılıyor

"Enstitümüzün kuruluşunda görev aldım"

TİDE ile tanışmam, 1995 yılında İç Denetim Enstitüsü Derneği kuruluşu için Eylül ayında yapılan toplantıya katılımım ile oldu. O toplantıya o tarihte IIA Başkanı olan Jean Piere Garitte de gelmiş, mesleğimizle ilgili bilgi vermişti. TİDE benim için kuruluşundan bu yana gelişiminin her aşamasında yer almaktan onur duyduğum bir meslek örgütüdür. TİDE yönetiminde iki dönem Denetim Kurulu Üyesi olarak görev aldım. Gerek TİDE'nin gelişim stratejilerinin oluşturulmasında, gerekse mesleğin tanıtım faaliyetlerinde yardımcı olmaya çalıştım. TİDE'nin gelişmesi, üye sayısının artırılması ve mesleğin vazgeçilmez tek adresi olması için elimden geldiğince TİDE yönetimlerine destek vermeye çalıştım. Şu anda TİDE de Etik Kurul Üyesi olarak görev yapmaktayım. Önümüzdeki yıllarda da bu meslek örgütünün iyi ellerde mesleğin gelişimi için çalışan, tanıtımını yapan, mesleki eğitim ihtiyaçlarının karşılanabildiği tek adres olacağına, ayrıca meslektaşların birbirleriyle etkin mesleki iletişim platformu kuracaklarına olan inancım sonsuz.

Güldem Karaçalı
Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kurucu Üye

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kurucu Üyeleri (*)

Ali Kamil Uzun
Sancar İşci
A. Meral Safsoy
Ayşegül Denli
Çetin Özbek
Feryal Aral
Selda Timur
Mehmet Mumcuoğlu
Mehmet Gerçek
Davut Özen
Sinan Tanakol
Sinan Neftçi
Mehmet Ali Uslu
Koray Çınar
Z. Tamer Aygün
Y. Korkut Okay
Güldem Karaçalı
Oktay Ünlü
Engin Gökten
Nürsen Kurt
Bülent Yurdalan
Nurgül Tatar
Ceyhan Gül
Mehmet Emin Eroğlu
Halil Cantekin
Hüseyin Karaçalı
Mesut Mehmet Cengiz
Erhan Bozkurt
Cenk Çetinkaya
Lale Karaoğlu
Ahmet Kurşun
Ayla Ceylan
Recep Fırat
Muhteşem Oma
Halil İbrahim Ayaşlı
Özlem Aykaç
Hakan Veral
Yavuz Erdiç Habiboğlu
Ali Mahir Kadayıfçı
Altan Dayanır
Hakan Berktaş
Ali Hendek
Çiğdem Çakır
Peyami Çarıkçıoğlu
İsmail Hakkı Belgin
Fatma Utan
Yüksel Peker

(*) İsimlerin sıralanmasında, kuruluş beyannamesindeki sıralama alınmıştır.

Enstitünün Temelleri Kurucuların Fedakarlıklarıyla Atılıyor

Dört kişiyle başlayan mesleki örgütlenme toplantıları zamanla bir inisiyatife dönüşüyor. O dönemlerde Yapı Kredi Bankası Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı olarak görev yapan Çetin Özbek de, mesleki örgütlenmenin yolunu açan bu inisiyatifte yer alıyor. Bir dönem Enstitünün başkanlığı görevini üstlenen Çetin Özbek, o günlere dair duygularını şöyle paylaşıyor: “Yakın arkadaşım Ayşegül Denli’nin yönlendirmesiyle Ali Kamil Bey’in önderliğinde süren Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nün ilk oluşum toplantılarına katılmaya başladım. Benim de içinde yer almaya başladığım ve yine Ali Kamil Bey’in önderliğinde yaklaşık dokuz ay süren çalışmalar sonunda, özellikle Ayşegül Denli, Sancar İşçiel, A. Meral Safsoy’un özverili çalışmalarıyla İç Denetim Enstitüsü adı altında resmi kuruluşu gerçekleştirmiş, Dedeman Otelinde ilk resmi toplantımızı yapmıştık. O günden bu yana Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nün 17. yılına ulaştığını görmek benim için ayrı bir mutluluk.

Kurucu üye olarak sekiz yıl yönetim kurulu üyeliği; bu süre içerisinde genel sekreterlik, yönetim kurulu

başkan yardımcılığı ve iki yıl da Türkiye İç Denetim Enstitüsü başkanlığı görevlerini sürdürmeye çalıştım. Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nün bugün ulaştığı seviye, kuruluş dönemlerinde bizim için sadece hayal ama aynı zamanda bir hedefti. İlk olmak, kurucu olmak her zaman zordur. Aynı frekansı yakalayabilmek, farklı görüşlerden bir sentez yaratabilmek aynı zamanda büyük fedakarlık da gerektiriyor. Ancak Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nün ilk yıllarında verilen mücadelenin hatıraları benim için her zaman değerli olmuştur. Profesyonel iş yaşamındaki sorumluluklarımızın yanı sıra geç saatlere kadar kâh İstanbul Üniversitesi (İÜ) İşletme Fakültesi’nin Levent’teki lokalinde, kâh Sancar’ın Yapı Merkezi’ndeki ofisinde, kâh A. Meral Safsoy’un Profilo Holding’teki ofisinde toplanıp, Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nü nasıl şekillendireceğimize ilişkin yapılan tartışmalar hâla aklımdadır.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nün bugününden gurur duymakla birlikte o günlerdeki heyecanımızın tadının farklı olduğunu düşünüyorum. O dönemler hem iç denetim, iç kontrol, risk yönetimi gibi kavramların henüz bugünkü kadar iyi anlaşılmadığı hem de kurumsal olarak neredeyse hiç maddi imkanımızın olmadığı, tüm faaliyetlerin kurucuların kişisel katkılarıyla gerçekleştirildiği günlerdi. Bütün arkadaşlarımızla bir faaliyet gerçekleştirileceği zaman çalıştığımız kurumlardaki yöneticilerimizin kapılarını aşındırır ya yer verin ya maddi kaynak sağlayın diyerek kaynak yaratmaya çalışırdık. O dönemde tüm arkadaşlarımız çok büyük fedakarlıklarla hizmet ettiler. Kimi maddi destek sağladı kimi ofisini tahsis etti kimi çalıştığı kurumların tesislerinden faydalanmamızı sağladı. Hafta sonları sabah başlayan toplantılar, gece geç saatlere kadar sürer, alınan kararlar elbirliğiyle gerçekleştirilmeye çalışılırdı.

Başta Ali Kamil Bey olmak üzere bütün arkadaşlarımız özel yaşamlarından çok büyük fedakarlıklarla Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nün ilk temellerini attılar. Hepimizde profesyonel meslek yaşantımızın yanı sıra hem mesleğimiz hem ülkemiz için birşeyler yapmanın gururu, heyecanı ve mutluluğu vardı. Morallerimizin bozulduğu anlarda Ali Kamil Bey’in motivasyonu ve hayalleri zorlayan ancak sonra doğru olduğu ortaya çıkan vizyonu hepimizin aynı çizgide buluşmasına ve yola devam etmemize yardımcı oldu. Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nü, Enstitü yapan ilk faaliyetlerinden aldığımız keyif, gurur ve mutluluk hiçbir zaman unutulmayacaktır.”

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kurucu Üyeleri arasında yer alan ve aynı zamanda Eski Yönetim Kurulu Üyesi olan Selda Timur, Enstitü’nün kuruluş günlerine şahit olanlardan biri. Okulundan yeni mezun olan Selda Timur, 1993 yılında bir aracı kurumda işe başlıyor. Göreve başladıktan kısa bir süre sonra Genel Müdürü Haluk Ertuğrul, iç denetim birimi kurmak istediğini ve bu görevi de kendisine verdiğini söylüyor.

Enstitü kuruluş çalışmalarına ilgili yapılan toplantı sonrası Ali Kamil Uzun’un doğum günü kutlanıyor. Ali Kamil Uzun ve eşi Aysel Uzun, kurucu üyeler A. Meral Safsoy, Mahir Kadayıfçı ve Çetin Özbek ile bir arada.

“TİDE benim ve eşim için gerçek bir aileyi ifade ediyor”

“1995 yılında henüz Mimar Sinan Üniversitesi, Mimarlık öğrencisi iken, eş zamanlı bir iş arayışının olmadığı bir dönemde bana, yeni kurulan İç Denetim Enstitüsü Derneği’nin ofis yöneticisine ihtiyaç duyduğu, o dönem Yapı Kredi Bankası Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı ve aynı zamanda TİDE Kurucu Yönetim Kurulu Üyesi olan Çetin Özbek aracılığı ile ulaşmıştı. İşe başladıktan hemen sonra değerli büyüğüm, TİDE Kurucu Başkanı Ali Kamil Uzun’un da, Moda’dan komşumuz olduğumu öğrendim.

Hızlı bir tempo ile ilk kongreleri, ilk toplantıları organize edip, ilk faaliyet raporlarını oluştururken, heyecan veren üye sayılarına ulaşmanın mutluluğunu yaşadık. Güzel dostluklar içinde, kısa bir dönem niyeti ile başlayan çalışmamam, üç yıla nasıl ulaştığını fark edemedim bile. Benim için TİDE, sadece denetim mesleğini yapanların bir araya geldiği platform olmadı, aynı zamanda hayat arkadaşımı da karşıma çıkardı. TİDE Ailesi kavramı, ben ve kurucu üye olan eşim için gerçek bir aileyi ifade ediyor.”

Yasemin Ayaşlı

Tüm faaliyetler kurucuların kişisel katkılarıyla gerçekleştirildi”

“Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nün bugününden gurur duymakla birlikte o günlerdeki heyecanımızın tadının farklı olduğunu düşünüyorum. O dönemler hem iç denetim, iç kontrol, risk yönetimi gibi kavramların henüz bugünkü kadar iyi anlaşılmadığı hem de kurumsal olarak neredeyse hiç maddi imkanımızın olmadığı, tüm faaliyetlerin kurucuların kişisel katkılarıyla gerçekleştirildiği günlerdi. Bütün arkadaşlarımızla bir faaliyet gerçekleştirileceği zaman çalıştığımız kurumlardaki yöneticilerimizin kapılarını aşındırır ya yer verin ya maddi kaynak sağlayın diyerek kaynak yaratmaya çalışırdık. O dönem kimi arkadaşımız maddi destek sağladı, kimi ofisini tahsis etti, kimi çalıştığı kurumların tesislerinden faydalanmamızı sağladı.”

Çetin Özbek

Türkiye İç Denetim Enstitüsü
Kurucu Yönetim Kurulu Üyesi

Selda Timur sonrasını şöyle anlatıyor: “O zamana kadar aracı kurum işlemlerine yönelik bilgiler edinmiş, dealerlık, brokerlık yapmışım ama iç denetimin, teftişin ne olduğunu tam olarak bilmiyordum. Bende ki paniği gören Haluk Bey, “merak etme bu işi, bu mesleğin en iyisinden öğreneceksin, yarın öğlen üniversite arkadaşım ile yemek yiyeceğiz” dedi. Ertesi gün öğlen yemeğinde Ali Kamil Uzun ile tanıştım. İtiraf ediyorum o yemek bitmek bilmedi. Konuştukça “ben hiçbir şey bilmiyorum, bu işi başaramayacağım” endişesi ve korkusu had safhadaydı. Günlerce Ali Kamil Bey yorulmadan, sıkılmadan denetimi anlatıyor, ufkumu açmaya çalışıyordu. Bazen öğlen yemeğinde bazen ofisinde bu işin gurusundan özel ders alıyordum. Şimdi düşünüyorum da, o zamanlar nasıl bir şans yakaladığımı farkında değildim. İç denetimi meslek yapan, değer katan, hatta kurumsallaştıran üstattan şahsen bilgi edinmek, özel ders almak kaç kişinin eline geçen bir fırsat ki?”

Bir süre sonra çalıştığım aracı kurumda iç denetimi kurmuş, ilk denetimimi yapmış ilk raporumu yazmıştım. Ne kadar mutlu ve gururlu olduğumu anlatabam. Bu arada Üstat ile görüşmelerimiz devam ediyordu.

Bir gün aracı kurum işlemlerinin denetlenmesini kendi ekibine anlatmamı istedi. O ana kadar ders alan, dinliyendim şimdi koskoca bir banka teftiş kuruluna aracı kurum işlemlerinin denetiminin nasıl yapıldığını anlatacaktım. Gururla karışık korkumu şimdi bile hatırlıyorum.

Sunum için günlerce hazırlandım, sonunda çok güzel, interaktif bir sunum hazırlamayı başarmıştım. Benim için önemli olan tek soru vardı; “Üstat beğenmiydi acaba?” Çok yolum vardı ama üstadın gözlelerinden geçer not aldığımı hissetmişim. Asıl mesleğe kabul edilişimi üstattan aldığım bir davetle teyit etmiş oldum. Hep anlattığı, hayalini kurduğu İç Denetim Enstitüsü’nü kurmak için 19 Eylül 1995 tarihinde meslektaşlarımızla bir araya gelecektik, bir hayali gerçekleştirecektik. İç Denetim Enstitüsü’nü kurmak için hepimiz oradaydık. Üstat tüm hazırlıkları yapmıştı, logomuza, rengimize, misyonumuza, vizyonumuza karar verdik. O zamanlar ne kadar önemli bir işe imza attığımızın farkında mıydım bilmiyorum ama gurur verici bir iş yaptığımızdan, mesleğimizi geliştirecek çok önemli bir adım attığımızdan emindim. Yıllar beni yanıltmadı, o gün hep birlikte kurduğumuz TİDE bugün 17 yaşında... Nice 17 yıllara...”

Giovanni Grossi, Ali Kamil Uzun ve J. Pierre Garitte 1996 yılında Roma’da yapılan ECIA Genel Kurul toplantısında

Enstitü kuruluş çalışmaları için yapılan toplantıdan bir görünüm

Birlikten Kuvvet Doğuyor

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kurucu Üyeleri arasında o dönem bebek bekleyenler de vardı. Şimdi TİDE ile yaşıt oğlu olan Ayşegül Denli, Ali Kamil Uzun’dan aldığı bir telefonla TİDE’nin kurucuları arasında yer aldığını söylüyor. Denli yapılan ilk toplantıların Levent’te bir kafede başladığını daha sonra A. Meral Safsoy’un ofisinde, hatta meslektaşların evlerinde kısaca buluşmaya uygun her mekanda kurulacak derneğin tüzük çalışmalarını yürüttüklerini belirtiyor.

Bir yandan dernek tüzük çalışmaları devam ederken diğer yandan meslektaşlarını da derneğe üye yapma konusunda aktif çalışmalar içinde bulduklarını vurguluyor. Denli o günlere ilişkin şunları söylüyor: “Nihayetinde başvurumuz kabul edilip dernekler masasından onay geldiğinde çok sevinmiştik. Hemen akabinde ise Enstitümüzün tanıtılması, bir ofisinin ve sekreterinin olması, yönetim kurulu organizasyonu ve görev dağılımının yapılması gibi konular gündeme gelmişti. Bunun için de para kazanmak lazımdı. Derneğin sadece aidatlarla yürümeyeceğini bildiğimiz için hemen kongreler, eğitim programları planlamaya başlamıştık. İlk genel kuruldan sonra yönetim belirlendi. İcra takımı oluşturuldu, görev dağılımları yapıldı. O dönemden yine hatırladığım Ali Kamil Bey’in yönetim kurulu üyelerinin iyi bir ekip çalışması sergilemelerini sağlamaları için organize ettiği bir eğitim programı vardı. İki gün bir İngiliz çift bize unutamayacağımız bir eğitim vermişlerdi. Eğitim sonrasında bu ekip bir arada çalışabilir mi, kimler neleri başarabilir, bireysel farklılıklarımız neler gibi birçok bakımdan önemli yönetim anahtarlarını öğrenmiştik. Bir yandan üye sayısını artırmaya çalışırken bir yandan da ilk iç denetim kongresini hazırladık ve gerçekleştirdik.

Mehmet Gerçek, Jean Pierre Garitte, Ali Kamil Uzun, Giovanni Grossi ve Sancar İşçiel ECIA Yönetim Kurulu Üyeleriyle birlikte

Yıllar beni yanıltmadı

“İç Denetim Enstitüsü’nü kurmak için 19 Eylül 1995 tarihinde meslektaşlarımızla bir araya gelecektik, bir hayali gerçekleştirecektik. İç Denetim Enstitüsü’nü kurmak için hepimiz oradaydık. Üstat tüm hazırlıkları yapmıştı, logomuza, rengimize, misyonumuza, vizyonumuza karar verdik. O zamanlar ne kadar önemli bir işe imza attığımızın farkında mıydım bilmiyorum ama gurur verici bir iş yaptığımızdan, mesleğimizi geliştirecek çok önemli bir adım attığımızdan emindim. Yıllar beni yanıltmadı, o gün hep birlikte kurduğumuz TİDE bugün 17 yaşında... Nice 17 yıllara”

Selda Timur

Türkiye İç Denetim Enstitüsü
Kurucu Üye

Şimdi baktığımda müthiş bir çalışma yaptığımızı daha iyi anlıyorum. Gerek içerik gerekse organizasyonun bütünü en ince detayına kadar düşünülmüştü. Çok iyi katılım sağlanmıştı. Yabancı misafirlere çevirmenliği de yine bir arkadaşımın eşi yapmıştı.

Ben 1995-2003 yılları arasında TİDE de aktif görevler aldım. Bu dönemde her şeyden evvel karşılıksız olarak bir sivil toplum örgütünde nasıl çalışılır, nelerle karşılaşılır, bunları çok iyi deneyimlediğimi düşünüyorum. Özellikle insan yönetimi, organizasyon yapma, detayları görme, kısacası yönetsel becerilerimi geliştirme konusunda TİDE deneyimimi inkar etmem mümkün değil. Yine bu çalışmalar sayesinde çok insan tanıma şansım oldu, çevrem gelişti. O zaman birlikte güzel çalışmalar gerçekleştirdiğimiz birçok arkadaşımın ne yazık ki şu anda görüşemiyoruz. Ama benim TİDE sayesinde tanıştığım ve halen çok sıkı görüştüğüm dostlarım da var.

Şimdi bakıyorum da o günler benim için çok amatörce ve iyi niyetle yapılan ama bir o kadar da eğitici bir dönem olmuş. Bir de o dönemde ben, bebek bekliyordum. Oğlum şu an 17 yaşında. Biz Türkler işe heyecanla başlar ama sonrasında giderek heyecanımızı yitirir ve bir süre sonra da unuturuz. TİDE böyle olmadı. Kuruluş aşamasından bugüne kadar geldiği sürece bakıldığında müthiş işler yapıldığı görülecektir.”

“Emeği geçenleri yürekten kutluyorum”

“Ali Kamil Uzun derneğimizin kuruluş çalışmaları toplantılarından birinde şunu söylemişti: ‘Arkadaşlar hepimiz bir gün profesyonel hayattan uzaklaşacağız. Şimdi ilgilenilecek çok konumuz var. Ama o zaman meşgul olacak alanlar arayacağız. İşte Türkiye İç Denetim Enstitüsü bizim için böyle bir alan ve fırsat olacak. Sizler gelip burada deneyimlerinizi ve bilgi birikimlerinizi genç insanlarla paylaşıyor olacaksınız.’ O gün için sanki bir hayalmiş gibi görünen bu sözlerin üzerinden 17 yıl geçti. Bu sürecin ne kadar doğru bir vizyonla ilerlediğini görüyorum. Emeği geçen tüm arkadaşları, başta Ali Kamil Bey sizi yürekten kutluyorum.”

Ayşegül Denli

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kurucu Yönetim Kurulu Üyesi

Bir araya gelen bir avuç meslektaş Enstitü kuruluşuyla ilgili çalışmalarını sürdürürken, bu faaliyetten habersiz, yurt dışındaki gelişmeleri takip edenler de bulunuyordu. Bunlardan biri de Sancar İşçiel idi. İç denetim mesleğini sürdürürken, İngiltere İç Denetçiler Enstitüsü’ne de üye olan İşçiel, enstitünün dergilerini de takip ediyordu. Sancar İşçiel, o günlere ilişkin değerlendirmelerini şu şekilde aktarıyor: “1994 yılında İngiltere’de katıldığım bir eğitimde tanıştığım eğitmenlerle, bu mesleki örgütü Türkiye’de kurma konusunda görüş alışverişinde bulunduğumda, IIA yetkilisi Giovanni Grossi’nin ülkemizden bazı meslektaşlarla iletişim içinde olduğu ve kuruluş çalışmalarının başlatılmış bulunduğu bilgisini aldım ve başlatılmış bulunan çalışmaya ben de katıldım. Böylece, Ali Kamil Uzun ve diğer meslektaşlar ile tanıştık ve çalışmalarını yürüttük. Bu çalışmalar bazen birimizin işyerinde, bazen birimizin evinde sürdürüldü. Bunların dışında, Moda Deniz Kulübü veya İstanbul Ticaret Odası’nın Kandilli’deki tesisinde de toplanıp çalıştığımızı hatırlarım. Küçük bir grupla yürüttüğümüz çalışmalar oldukça yoğun bir o kadar da heyecanlıydı. Sabahları toplandığımızda bazı arkadaşlarımızın getirdikleri kahvaltılarının lezzeti hala damagımdadır. Enstitümüzün kurucu ve ilk yönetim kurulunda yer aldım. Resmi işlemleri tamamladığımız, ilk gelir makbuzlarımızı Şişli Kaymakamlığı’nda onaylatışımız sanki dün gibi hatırımdadır.”

Başarı İyi Bir Liderlikle Geldi...

Enstitünün kuruluşunda görev alan isimlerden biri de Mahir Kadayıfçı. Kadayıfçı, Ali Kamil Uzun ile bir araya geldiklerinde, ondaki vizyonu gördüğünü belirterek, başarının kaçınılmaz olduğunu vurguluyor. “Liderlik; eylemi benimseyip yöneten, insanlara bugünün paradigmasını terk edip geleceğe doğru yürümleri için gerekli olan güveni oluşturabilen bir kişilik ve çok kararlı bir yaklaşım gerektirir.” diyerek, Ali Kamil Uzun’un liderlik ve örgütleyicilik özelliklerine dikkat çekiyor.

Mahir Kadayıfçı Enstitü’nün kuruluş yıllarını ve kendisi için anlamını şöyle özetliyor. “Hal hatır sormak için Ali Kamil Uzun’u aramıştım. Ne var ne yok derken laf geldi TİDE’ye takıldı. ‘Bir Enstitü kuruyoruz, birkaç arkadaş ile bir araya geldik, hazırlık içindeyiz, çevrende iç denetçi, müfettiş, murakıp mesleğini icra eden arkadaşların varsa bu oluşuma yönlendir’ dedi. Ben de o sıralar Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde master yapıyordum. Oradaki okul arkadaşlarımdan bazıları ile görüşüp bu oluşumda bulunmalıyız diyerek bir araya geldik. Muhteşem Oma, Halil İbrahim Ayaşlı, Nurşen Kut ve ben kurucu üyeler arasına katıldık. Enstitü’nün resmi kuruluşu tamamlandı. Fakat o da ne? Ben denetçi, müfettiş, murakıp falan değilim. Tüzüğe göre meslek mensupları üye olabilecekti. Diğer yandan kurucular arasında Genel Müdür unvanı olan bir tek ben varım. İTO, İSO, İTKİB, MESİAD gibi bir dizi meslek kuruluşu, sivil toplum örgütlerinde hem üye hem komitelerde aktif görevler üstlenmişiz. Bu konudaki tecrübe ve bilgi birikimi ve sektörde temsilcisi olduğum firmanın da iyi bir yeri var. Bütün bunlar TİDE üye profiline pozitif katkı yapar.”

TİDE Kurucu Üyelerinden Ayşegül Denli’nin TİDE ile yaşıt oğlu var

“Az zamanda çok başarılı işler gerçekleştirdik”

“O zamanki öngörülen, belki de hayallerimizi zorlayarak yazdığımız hedeflere çok hızlı varıldı. Bağımsız iç denetimin nasıl olacağını hep birlikte gördük. Bankacılık, sermaye piyasası kanunları gibi kanunların iç denetim esaslarını adeta biz yazdık. Bu süreci üyelerimiz yakın zamanda yaşadılar. Biz bugünleri, kuruluşun ikinci yılında hedeflemiştik. Gün oldu gece yarısına kadar yönetim kurulu toplantılarında az zamanda çok başarılı işler gerçekleştirdik ve TİDE vücut buldu. Emeği geçen tüm arkadaşlara teşekkür ederim. Bana da bu yapıya harç koyma nasip oldu, mutluyum.”

Mahir Kadayıfçı

**Türkiye İç Denetim Enstitüsü
Kurucu Yönetim Kurulu Üyesi**

cağından, buralarda olmamızda faydayı görebilmek bir tecrübe ve yöneticilik işi.

O zaman gerek sözleşmede gerek tüzük çalışmalarında burasının bir meslek teşkilatı olacağı, tutucu bir yaklaşımla da meslekten olmayanların bu teşkilatta olmaması gerektiği biçiminde geniş düşünemeyen bazı üyelerin itirazları, vizyon konusunda dar alana sıkışmış fikirlerle ciddi mücadelemiz oldu. Ali Kamil Uzun'un liderlik, idarecilik ve sabır yönünü takdir etmeden geçemeyeceğim. Sabır, hoşgörü ve bazen de sert duruşla bu kurumdaki mozaiği renklendirmeyi daha o zaman başardı. Böylelikle, TİDE'ye olan katkılarımız devam etti. Yine ilginç olan oradaki kurucu üyelerin hepsinden farklı olarak, bir şirketin genel müdürü sıfatıyla bu kuruma uymayacağım konusunu pozitif değerlendirebilen birkaç üye vardı. O günlerde bu oluşumu bir kanaviçe işler gibi tane tane işleyerek, bugünlerin temelini attık.

O zamanki öngörülen, belki de hayallerimizi zorlayarak yazdığımız hedeflere çok hızlı varıldı. Bağımsız iç denetimin nasıl olacağını hep birlikte gördük. Bankacılık, sermaye piyasası kanunları gibi kanunların iç denetim esaslarını adeta biz yazdık. Bu süreci üyelerimiz yakın zamanda yaşadılar. Biz, bugünleri, ku-

ruluşun ikinci yılında hedeflemiştik. Gün oldu gece yarısına kadar yönetim kurulu toplantıları gerçekleştirdik, az zamanda çok başarılı işler başardık ve TİDE vücut buldu.

Emeği geçen tüm arkadaşlara teşekkür ederim. Ülkemiz kazandı, meslek kişilik kazandı. Çocuklarımız bayrağı daha öteye taşımaya başladılar. Bu da bizleri gururlandırıyor. Ülkemizin hem üniversiteleri hem de devletin ilgili kurumları böyle bir vizyonu ortaya koyup kuruma dönüştüremeyişi, mesleğe kişilik kazandırma ve kurumsal yapıda, uluslararası saygınlıkta bir Enstitünün ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bana da bu yapıya harç koyma nasip oldu, mutluyum.

Ne yaptığını bilen ve dünyadaki uygulamaları iyi takip eden Ali Kamil Uzun ve birkaç arkadaşımızın inatla, inançla, sabırla ve büyük bir özveriyle çalışmalarının eseri TİDE'ye verdiğimiz emekler gurur verici bir tabloyla hakkını vermiş, karşılığını bulmuştur. Ben gururluyum, verdiğimiz emeklerdeki payıma düşeni helal ediyorum."

Mahir Kadayıfçı TİDE'nin gelişimini ve engin bir denize ulaştığını ise şöyle vurguluyor: "Bir gölün akıntısında sürüklenen kayık, gölün suyunu başka bir yere

(denize) taşıyan dereye doğru sürüklenir ve ileride yıkılmış bir ağacın çürümüş dallarına takılıp kalır. Suyun akışı güçlenir ancak kayık sıkıştığı için gidemez.

Sular kayığın iki yanından akar, kamışların, çalılıkların arasından geçerek kimi zaman dar bir yatakta hızla kimi zaman genişleyerek sakin akar ve denize ulaşır. Sıkışan kayık orada kalır. Eğer biz onu hareket ettirmezsek, orada kalacak ve çürüyecektir. Biz bu kayığı iterek hareket ettirdik, kayık denize ulaştı herhalde. Ne dersiniz?"

TİDE Kurucu Üyeleri Ali Kamil Uzun, A. Meral Safsoy, Ayşegül Denli ve Sancar İşçiel Enstitü kuruluş toplantısında birlikte.

20 Nisan 1996 tarihinde Yapı Kredi Bankası Teftiş Kurulu Toplantı Salonu'nda ilk genel kurul gerçekleştiriliyor

"TİDE dürüstlük ve tevazu içinde bir başarı hikayesidir..."

TİDE'nin hikayesi, dürüstlük ve tevazuu içinde bir başarı hikayesi olarak adlandırılabilir. Her şey birkaç azimli, inançlı ve dinamik insanın küçücük bir tohumu atmasıyla başladı. TİDE ilk yıllarında bir patlama yaşayarak atağa geçti ve son dönemde de yenilenmek ve profesyonelleşmek için gereken girişimci ruhuna kavuştu. Kurulduğu günden 17. yıl dönümünü kutladığı bugüne dek, TİDE'nin kuruluş aşamaları içinde bizzat bulunan ve destek veren kişi olarak, bu başarının bir parçası olmanın onurunu ve ayrıcalığını yaşıyorum. Gerek yerel gerekse uluslararası birçok Türkiye İç Denetim Enstitüsü konferansına konuşmacı olarak katılan ve CIA hazırlık kurslarını da içeren birçok Türkiye İç Denetim Enstitüsü eğitimine dahil olan bir kişi olarak, Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün başarılarından çok gurur duyduğumu söylemeden geçemeyeceğim. İyi ki doğdun Türkiye İç Denetim Enstitüsü...

Jean Pierre Garitte
IIA ve ECHIA Başkanı

"Enstitümüz gurur kaynağımız"

"TİDE'nin kuruluşta kısa bir süre sonra, Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu'na katılım başvurusunu yaptık. Başvurumuzun görüşülüp karara bağlanacağı Prag'daki toplantıya 1996 yılında Ali Kamil Uzun başkanlığında, Mehmet Gerçek'le birlikte katıldık. Ali Kamil Uzun'un başarılı sunumunun ardından bizi toplantı salonunun dışına alıp, oylama yaptılar ve sonrasında bizlere kabul edildiğimizi bildirdiler. Bu toplantının benim için de özel bir anısı da var. Toplantının sürdüğü günlere benim doğum günüm de denk gelmişti. Bu vesileyle Ali Kamil Uzun, Mehmet Gerçek ve eşlerinin bana hediye ettiği kristal kadehleri uzun yıllar zevkle ve o günleri hatırlayarak kullandım. Aradan geçen yıllarda, Enstitümüzün gerçekleştirdiği gelişme, bana hep gurur kaynağı oldu. Bunu sağlayan tüm meslektaşlarıma özellikle yorulmadan, yılmadan çalışmalara öncülük eden, geniş vizyonuyla hep daha iyiyi yapmak için uğraşan ve arkadaşları motive eden Ali Kamil Uzun'a gönülden müteşekkirim."

Sancar İşçiel

Türkiye İç Denetim Enstitüsü
Kurucu Yönetim Kurulu Üyesi

ENSTİTÜMÜZÜN KURULUŞU MESLEKTAŞLARLA PAYLAŞILIYOR

2 Ekim 1995 tarihinde İstanbul Dedeman Oteli'nde, Türkiye'de ilk Uluslararası İç Denetim Sempozyumu gerçekleştiriliyor ve Enstitü'nün kuruluşu tüm meslektaşlarla paylaşılıyor. Sempozyuma 300'ün üzerinde meslektaşın katılması atılan adımların ve derneğin kurulmasının önemli bir ihtiyacı karşıladığını açıkça gösteriyor. Sempozyumun basılan bildiri kitabı ise Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün ilk basılı yayını olarak yayımlanıyor. Bu sempozyum daha sonra başlatılacak Mesleki Kongre geleneğinin de temel taşıını oluşturuyor. 4 Aralık 1995 tarihinde de tanıtım kokteyli düzenlenerek, kurucu üyelere ve kuruluşa katkı sağlayan kişilere sertifika veriliyor.

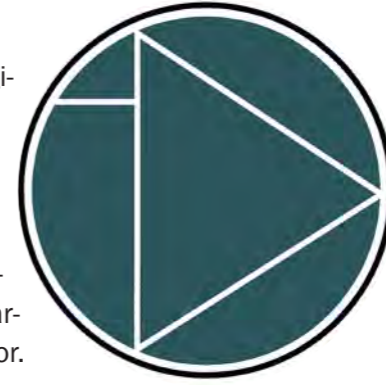
TİDE'nin kuruluşunda bankacıların daha etkin ve ege-men olduğunu, hatta bankacıların bir inisiyatifi halinde oluştuğunu söylemek yanlış olmayacak. Bunun nedenlerine ilişkin Ali Kamil Uzun şunları aktarıyor: "TİDE aslında bankacılar inisiyatifiydi, o zamanlar hepimiz bankacıydık. Hatta bankalarda denetçilerin yoğun olarak istihdam edildiği dönemdi. Hızlı geliş-

bileceği kesindi ama şu kaygıyı da taşıyorduk. Biz bunu sadece bankacıların organizasyonu haline getirsek, ne derece meslek organizasyonu olabilirlik? Böyle bir durumda ancak denetim işiyle ilgilenen bir bankacılık kulübü olurduk. Biz TİDE'yi her sektörün meslek mensubunun meslek organizasyonu haline nasıl getirebiliriz konusunu da kuruluş sürecinde tartışmıştık. Sonucunda bunun sihirli formülünü bulamadık. O günün koşullarında TİDE kurulurken bu konuda yasal düzenleme de yoktu

Enstitümüzün Amblem ve Logosunu Belirliyoruz

Enstitü'nün kuruluşu bir yandan tamamlanırken diğer yandan logo ve renginin belirlenmesi çalışmaları devam ediyor. Yapılan toplantılar ve tartışmalar sonrasında uluslararası enstitünün var olan logosu, üyelerin yaratıcılığıyla geliştiriliyor. Logoda yer alan her bir görselin bir anlamı bulunuyor. Buna göre Enstitü'nün amblemi siyah çizgi ile yuvarlak zemin içinde

turkuaz yeşil ana zemin üzerine beyaz ince çizgilerle belirtilen eşkenar üçgen ve uzantısı olarak belirleniyor. Amblem dış çevresinde ise Türkiye İç Denetim Enstitüsü 1995 ibaresi yazılı olarak yer alıyor. Amblem, mesleki bağımsızlık, tarafsızlık, küreselleşme, standardizasyon, kurumsallaşma, parçadan bütüne, bütünden parçaya takım çalışması ve Enstitü ismini simgeliyor.

İsim kararlaştırılıp logo ve amblem de ortaya çıktıktan sonra kuruluş için çalışmalar hız kazanıyor. Duyurular yapılıyor ve artık toplantılara onlarca meslektaş katılmaya başlıyor ve fikir zenginliği sağlanıyor. Eylül ayında bu girişimi kurumsal hale dönüştürmek için harekete geçiliyor ve derneğin kuruluşu ile ilgili dilekçe veriliyor. Gerekli onayı aldıktan sonra 19 Eylül 1995 tarihinde Enstitü'nün kuruluşu gerçekleştiriliyor.

Meslek Örgütümüzün İsmi Ne Olacak?

19 Eylül 1995 tarihinde İç Denetim Enstitüsü kuruluyor. Enstitü, ulusal bir niteliğe sahip ama isminde bugünkü gibi "Türkiye" ifadesi bulunmuyor. Enstitü'ye Türkiye isminin eklenmesi için Bakanlar Kurulu kararı gerekiyor. Bunun kazanılması için de önemli çabalar gösteriliyor. Öncelikle, "İç Denetim Enstitüsü" olarak kurulan derneğin isminin "Türkiye İç Denetim Enstitüsü" olması ve uluslararası faaliyetlerde bulunabilmesi, yurt dışındaki meslek kuruluşlarına üye olarak katılması konusunda yapılan Genel Kurul'da alınan kararlar kapsamında, Yönetim Kurulu tarafından gerekli girişimlerde bulunularak yasal prosedür başlatılıyor. 1998 sayılı Dernekler Kanunu'nun 65. maddesine göre isminin başında "Türkiye" ismini kullanma ta-

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kurucu Üyelik Sertifikası

Türkiye'de iç denetim disiplininin kurumlaşması, uygulama normlarının uluslararası standartlara yükseltilmesi, ülkemizde geliştirilen yenilikleri tüm dünyadaki meslektaşlarımıza ve dünyadaki gelişmelerin ülkemizdeki meslektaşlarımıza aktarılması için temellerini birlikte attığımız Enstitümüzün kuruluş çalışmalarına bilgi ve deneyiminizin yanı sıra, mesleki örgütlenme bilinci ve öncülük niteliğinizle katıldığımız için, mesleğimiz adına teşekkür ederim.

Ali Kamil Uzun
İç Denetim Enstitüsü
Kurucu Yönetim Kurulu Başkanı

lebi, Bakanlar Kurulu'nun 22.09.1998 tarih ve 98/11779 sayılı kararı ile uygun görülüyor ve derneğin ismi "Türkiye İç Denetim Enstitüsü Derneği" oluyor. 30 Ocak 1999 tarihinde yapılan IV. Genel Kurul'da ise tüzük değişikliğine gidilerek, Enstitü'nün adı "Türkiye İç Denetim Enstitüsü" olarak değiştiriliyor.

O günlerin en yakın tanığı Ali Kamil Uzun, mesleki bir örgütlenme kurmak istediklerini ifade ederek sözlerine şöyle devam ediyor: "Türkiye'de dernek ya da vakıf kurup, bu statüleri de içine adapte edebiliyorsunuz. O sırada mesleki bir organizasyon olma açısından yasal başka bir dayanak bulma imkânımız yoktu. Biz bunu dernek statüsünde meslek organizasyonu yapma düşüncesindeyken neden bunun adı Türkiye İç Denetim Enstitüsü Derneği olmasın dedik. Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü bize bu anlamda ilham verdi. Mesleğin uluslararası örgütünün ismi "The Institute of Internal Auditor - İç Denetçiler Enstitüsü" olarak ifade ediliyordu. Avrupa organizasyonu ise "Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu" olarak isimlendirilmişti. Biz de "Enstitü" kelimesinin mesleki girişimimize çok yakışacağını düşündük. Mesleğin uluslararası standartlarının ülkemizde yaygınlaşmasını, uluslararası meslek sertifikasının ülkemizde kabul görmesini hedefliyorduk. Bu amaçla yola çıkmıştık. Bu nedenle derneğimizin isminde uluslararası modeli dikkate almamızın uygun olacağını düşündük ve "İç Denetim Enstitüsü Derneği" adıyla kuruluşu gerçekleştirmeye karar verdik. Daha sonra Bakanlar Kurulu Kararı ile derneğimiz ismine, "Türkiye" ibaresi eklenerek, "Türkiye İç Denetim Enstitüsü Derneği" mesleki örgütümüzün ismi oldu."

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün kuruluşundan bu yana devam eden her girişimin altında yatan çok ince düşünceler görülüyor. Bu, alınan meslek terbiyesinden, derin meslek geleneğinden kaynaklanan alışkanlığın, titizlik gösterilen bir yaklaşım tarzının ifadesi. Modern bir mesleki açılım sağlamak adına

büyük bir heyecanla oluşturulan bu kurumsal girişimde, mesleki gelenekten, mesleki terbiyeden gelen alışkanlıkların disipliniyle bu girişime güç katmaya, her zaman özen gösteriliyor.

Mesleğimizin Yaygınlaştırılmasında Öncü Olacağız

Bir organizasyonun başarısında yatan en önemli faktörlerden biri de vizyon ve misyonun organizasyonun amaçlarına uygun bir şekilde belirlenmesinden geçiyor. Vizyon, organizasyonun ulaşmak istediği amaç ve hedefleri misyon ise belirlenen amaç ve hedefler üzerinde odaklanmış görev duygusunu ifade ediyor. İşte, iç denetim mesleğinin ülkemizde uluslararası standartlarda yürütülen bir meslek haline getirilmesi amacıyla kurulan Türkiye İç Denetim Enstitüsü, amaç ve hedeflerine uygun bir şekilde vizyon ve misyonunu belirlemenin gerekliliğine inanarak bu konudaki çalışmalarda bulunuyor ve vizyon, misyon ve stratejik hedeflerini geniş katılımlı bir şekilde belirliyor.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü belirlediği vizyon ve misyon çerçevesinde çalışmalarını yürüterek, mesleğimize katma değer yaratmaya devam ediyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü'ne kuruluşunda 30 kadar şirketin denetim görevlileri üye oluyor. Enstitü, denetim konusunda Avrupa'da var olan tüm standartları sadece üyelerine değil Türkiye'deki şirketlerin hepsine yayarak, önemli bir misyon üstlenmeyi planlıyor.

İç denetimin şirketler ve ülke açısından yararlarını Ali Kamil Uzun, 'Standart' adlı aylık ekonomi dergisinde şöyle açıklıyor: "Bugüne kadar birbirinden bağımsız odaklarca geliştirilen yöntem ve teknikler Enstitü ile birlikte, bundan böyle bir arada tartışılıp paylaşılabilir. Bu da birçok şirketin teftiş bölümü çalışanlarının Enstitü'ye üye olmalarıyla mümkün. Bu iş ülkemizde de giderek yaygınlaşmaya başlayan bir dünya mesleği ve dünya çapında kurulu bir örgütü bulunuyor. Biz de örgütümüzü sürekli büyüterek, bu işin bir meslek olduğunu anlatacağız."

"İstekli ve delice bir tavır"

Aradan çok vakit geçmiş gibi görünse de, 17 yıl çok hızlı geçti. IIA bünyesinde çalışan herkesin bu güzel gelişmeden ötürü gurur duyması gerekiyor. Bunu sizler başardınız. Ancak, enstitünün önümüzdeki dönemde karşı karşıya kalacağı zorlukları iyi yönetmeniz gerekecektir. Bu tür gönüllü organizasyonların karşı karşıya kaldıkları bazı geçiş dönemleri vardır. Aynı insanlarda olduğu gibi bizler bu dönemi "Buluğ çağı" diye adlandırırız. Sizler için en büyük zorluk ise eski alışkanlıklarınızdan vazgeçmeye başlayıp, bugünlere gelmekte önemli rol oynayan köklerinizi ve değerlerinizi kaybetmeden, bağımsız bir şekilde yeni bir yapı altında yolunuza devam etmektir. Bunu gerçekleştirmede liderlik edebilirsiniz önünüz gökyüzü kadar açık olacaktır.

O günler iç denetim mesleği için oldukça önemli günlerdi. Temmuz 1995'te Paris'de düzenlenen konferansa sizlerinde katılıyor olması Avrupa'da bazı şeylerin değişeceğinin habercisi gibiydi... Sizin göstermiş olduğunuz istekli ve belki delicesine tavır, IIA'nın hali hazırdaki sınırlarını zorlayabileceğinin bir göstergesi idi. Bunu bilmenizi isterim ki, Enstitü içinde Türkiye'nin Avrupa dışında kaldığına inanan bir sürü kişinin kafasındaki bu fikri değiştirmesine vesile oldunuz ve Türkiye'yi Avrupa'nın bir parçası olduğuna inandırdınız.

Profesyonel gelişim olmadan bir meslek hiç bir zaman hayatta kalamaz ve gelişemez. Gelişimi lokal olarak sağlamaya çalışmak bazen çok uzun sürebilir ve maliyetli olabilir. IIA'da çalışan birçok istekli ve motive kişinin koordinasyonu sayesinde, dünyanın birçok bölgesinde bulunan çalışanlar bilgiye ulaşabiliyor ve eksikliklerini giderebiliyorlar.

Ben bu işleri yapmayı çok seviyorum. Karşılıksız yapmak adına değil çünkü bunun bir karşılığı olduğunu biliyorum. Hayatımın bu döneminde, insanların gözlerinde gördüğüm ışık ve kendileri ile paylaştığım birikimlerim, kendimi genç hissetmemi sağlıyor. Yaptıklarımınla ilgili haz duymamın en güzel yolu bu olsa gerek.

Giovanni Grossi

Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü (IIA) Batı Avrupa Direktörü

İKİNCİ ETAP

Birlikte Düz Koşu

"Paylaşarak Gelişiyor,
Katılımla İlerliyoruz"

ENSTİTÜMÜZ ULUSLARARASI ORGANİZASYONLARA DAVET EDİLİYOR

İç Denetim Enstitüsü, kısa sürede ilgi ve katılımı hızla bir gelişim gösteriyor ve 1996 yılında Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu (ECIIA -European Confederation of Institutes of Internal Auditing) ve Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü (The Institute of Internal Auditors- IIA) üyeliğine kabul ediliyor. Enstitü, ECIIA'ya 1996 yılının Mayıs ayında Prag'da yapılan Genel Kurul'da, Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü'ne ise 1996 yılının Aralık ayında Orlando'da yapılan Genel Kurul'da üye oluyor.

Ali Kamil Uzun, Enstitü'nün IIA ve ECIIA'e üye olma sürecini şöyle anlatıyor: "2 Ekim 1995 tarihinde İstanbul'da Dedeman Oteli'nde, Türkiye'de ilk Uluslararası İç Denetim Sempozyumu'nu gerçekleştirerek, Enstitümüzün kuruluşunu tüm meslektaşlarımızla paylaştık. O gün toplantımıza 300'ün üzerinde meslektaşımızın katılması önemli bir ihtiyacı karşılama konusunda bir adım attığımızı teyit etmiş ve bizi bundan sonraki çalışmalarımız konusunda da çok cesaretlendirmişti. Sempozyumun sonunda Jean Pierre Garitte, Giovanni Grossi, Hans Niuewlands bizleri tebrik ederek, Türkiye'de önemli bir adım attığımızı ifade ettiler. Ayrıca, Paris'de kendileriyle görüştüğümde, bu düşüncemizi ne derece gerçekleştireceğimiz konusunda kuşkuları olduğunu da itiraf ettiler. Böyle bir sonuç almamızı beklemediklerini, bunun bir fikir olmaktan öteye gidemeyeceğini düşündüklerini belirtip, elde edilen sonuçtan ötürü bizi kutladılar. Bunun yanı sıra Kasım ayında Amsterdam'da yapılacak olan Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu'nun Genel Kurulu'na Türkiye adına gözlemci olarak katılmam konusunda beni Hollanda'ya davet ettiler." Böylelikle, Enstitü'nün Kurucu Başkanı olarak Ali Kamil Uzun 1995 yılının Kasım ayında Amsterdam

da yapılan konfederasyonun Genel Kurulu'na katılıyor. Kurul'da, Türkiye'de İç Denetim Enstitüsü hakkında bir sunum yapıyor. Ayrıca, Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu'na katılma talebini ve düşüncesini tüm delegelere açıklıyor. Yapılan talep değerlendirilerek, 1996 Mayıs ayında Prag'da yapılacak Konfederasyon Genel Kurulu'nda Türkiye'nin üyelik konusunun gündeme alınacağı ifade ediliyor.

Ali Kamil Uzun; "Bu sonuç bizim için önemli ve heyecan verici bir gelişmeydi. Konfederasyona kabul edilmek, ancak tüm delegelerin, tüm üye ülkelerin oy birliği ile mümkün olabiliyordu. Herhangi bir üye ülkenin red oyu vermesi bizim konfederasyona üye olmamıza imkan vermiyordu. İşte o zaman konfederasyon yönetimi ve bizim aklımıza "Acaba Yunanistan bize karşı çekimser oy kullanır mı?" düşüncesini getirdi. Bu riski göze alamazdık. O sırada Yunanistan enstitü başkanı değişmiş, yeni göreve başlamıştı. Bunu vesile bilerek,

Ali Kamil Uzun, Sancar İşçiel ve Mehmet Gerçek Enstitü'nün üyeliğe kabul edildiği ECIIA Genel Kurul toplantısında üyelik kararının açıklandığı oturuma girerken

yeni başkana bir mektup yazdım. Mektubumda Enstitümüzü yeni kurduğumuzu belirtip, hedeflerimizden bahsederek, onların daha önce başlattığı mesleki girişimin bir benzerini ülkemizde başlattığımızı, bu konuda işbirliği ve desteğe açık olduğumuzu, Avrupa Konfederasyonu'na katılarak işbirliği platformunun bir parçası olmak istediğimizi ifade ettim ve yeni görevinden ötürü kendisine tebriklerimi ilettim. Daha sonra kendisinden çok sempatik bir cevap aldım. Çünkü kendisinin bu göreve gelişini ilk kutlayan yabancı enstitü başkanı ben olmuşum. Ondan çok etkilenmişim ve konfederasyona katılma konusundaki girişimimizi de destekleyeceğini ifade etti" diyerek, üyelik konusunda kulis çalışmalarını da yürüttüğünü belirtiyor. 1996 yılının Mayıs ayında Yönetim Kurulu'nu temsilen Ali Kamil Uzun, Sancar İşçiel ve Mehmet Gerçek olmak üzere üç kişilik bir heyet, Prag'da yapılacak toplantıya kendi imkanlarıyla katılıyorlar. Prag'a giden ekip çok heyecanlı çünkü Konfederasyon Genel Kurulu'nda Türkiye'nin üyeliği de konuşulacak ve karar açıklanacaktı. Gündemin Türkiye'deki İç Denetim Enstitüsü'nün Avrupa Konfederasyonu'na üye olma talebinin görüşüleceği bölümünde, Türkiye'den giden temsilciler usul gereği toplantı salonunun dışına çıkarılıyor. Toplantı salonu dışında heyecanla beklemeye başlayan heyeti, daha sonra Konfederasyon Başkanı Jean Pierre Garitte salona davet ediyor. Toplantı salonuna giren heyeti tüm delegeler ayakta alkışlamaya başlıyor ve Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün Avrupa Konfederasyonu üyeliğine kabul edildiği açıklanıyor.

O günkü duygularını Ali Kamil Uzun şu sözlerle özetliyor: "Çok duygulandık. Tüm delegelere yanımızda getirdiğimiz Enstitü ve Türk bayraklarını armağan ettik. Önemli bir adım atmıştık. 19 Eylül 1995 tarihinde kurduğumuz meslek organizasyonumuz, çok kısa süre içerisinde mesleğin Avrupa Birliği (AB) olarak kabul gören ECIIA'nın bir parçası olmuştu. Çünkü Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu, AB ile çok yakın ilişkileri olan bir meslek organizasyonuydu ve ülkemizin AB'ye üye olma çalışmalarının sürdürüldüğü bir süreçte mesleki bir kurum olarak alınan bu sonuç hem mesleğimiz hem de ülkemiz adına önemli bir adımdı."

Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu Yönetim Kurulu Başkanı Jean Pierre Garitte, Enstitü'nün Prag'da düzenlenen Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu toplantısına tam üye olarak katılmasını, Enstitü'nün genç yaşamında önemli bir kilometre taşı olduğunu söylüyor. Bu kadar genç bir kuruluşun üyeliğe kabul edilmesini ECIIA tarihinde bir ilk olarak değerlendiren Garitte, 1996 yılının Mayıs ayında Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün, ilk eğitim programını da 'hile denetimi' konusunda düzenlediğini belirtiyor.

Enstitü, Avrupa Konfederasyonu'na üyeliğinden sonra Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü'ne de üye olmayı hedefliyor. 1996 yılının Haziran ayında Los Angeles'da

Uluslararası standartlarda mesleki platform oluşturduk

Köklü denetim geleneğine karşın kendi içine kapalı, birbirinden farklı yöntem ve tekniklerin kullanıldığı, denetçiliğin şirket, kurum polisi olarak algılandığı bir dönemde uluslararası standartlarda mesleki gelişim ve paylaşım platformu oluşturmak iddiası ile bir girişim başlatmak "hayal" ve "vizyon" gücünün ifadesi olduğu kadar birlikte başarmak, değer yaratmak konusunda bir mesleki fırsattı.

yapılan Uluslararası İç Denetim Konferansı'na yine kurucu başkan olarak Ali Kamil Uzun katılıyor. Orada da Enstitü'nün uluslararası organizasyona üye olma talebini ve niyetini iletiyor. Bu talep de uluslararası enstitünün Aralık ayında yapılan genel kurul toplantısında kabul ediliyor. Böylece meslek adına başlatılan ulusal girişim, çok kısa sürede uluslararası boyut kazanıyor. Bu sonuçlar, kurumsal olarak gelişime, mesleki gelişimin küresel trendlerini ülkeye taşımaya, Türkiye'de modern iç denetim açılımının hız kazanmasına ve bu konudaki farkındalığın gelişmesine önemli katkılar sağlıyor. Bunun sonucunda Uluslararası İç Denetim Standartları dilimize çevriliyor ve Uluslararası İç Denetim sertifikası sınavının ülkemizde nasıl yapılması gerektiği, bu konuda yapılması gereken hazırlıklar konusunda da ilk bilgiler alınıyor.

O günleri Ali Kamil Uzun şöyle anlatıyor: "Çok hızlı ve kısa sürede mesleki olarak kurumsal bir girişimi başlatmak ve önemli adımlar atmak, hedefleri hızlı bir şekilde gerçekleştirmek bizi bir yandan mutlu ediyordu. Ancak bunların çok da kolay olmadığını ifade etmek istiyorum. Kısa sürede bir ulusal inisiyatif uluslararası meslek dünyasının bir parçası haline getirmiştik. Hatta bir kısım meslektaşımız önce ulusal anlamda gelişim göstermemizin doğru olacağını, birden uluslararası bir açılım göstermemizin doğru olmayacağı konusunda düşüncelerini ifade ediyorlardı. Böyle bir inisiyatif başlatırken hep şuna inanmıştım. Biz ülkemizde modern

ve uluslararası geçerliliği olan bir girişim sağladığımızda küresel rekabet gücü olan mesleki bir gelişim gösterebilirdik. Çünkü mesleğin modern küresel birikimlerinin ülkemizde hızla tanınması, yaygınlaşması, kabul görmesi açısından küresel bilgi, teknoloji ve tecrübe birikimlerinden yararlanmamız gerekiyordu. Bu nedenle de Enstitü'nün kuruluşu ile birlikte hemen üye olma girişimini başlattık. Tabii, bunları yapabilmek için de devamlı uluslararası toplantılara katılmak, ülkemizi ve Enstitümüzü temsil etmek, fikirlerimizi, görüşlerimizi kabul ettirmek ve oradaki gelişmeleri ülkemizde meslektaşlarımıza aktarma konusunda gayret göstermek zorundaydık. Enstitü, kendi temel faaliyetlerini döndürme konusunda çok kısıtlı kaynakla çalışırken, uluslararası etkinlikler konusundaki girişimlerimizi destekleyecek imkanlara sahip değildi. Aynı zamanda bu etkinliklerin içinde var olmak, kabul görmek, onları bir desteğe dönüştürmek konusunda ciddi bir zaman da ayırmak gerekiyordu. Yıllık izinlerimi bu konuda kullanarak, kendi maddi imkanlarımı dahil ederek, meslek için uzunca bir süre destek vermeye çalıştım."

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün IIA nezdindeki statüsü, 2005 yılının Temmuz ayında "Şube"den "Ulusal Enstitü"ye dönüşüyor. Enstitü, Avrupa Konfederasyonu ve Uluslararası İç Denetim Enstitüsü üyelikleri ile birlikte çalışmalarını hız kesmeden sürdürüyor. Yurt dışındaki organizasyonlara katılıp, mesleğin ülkemizdeki gelişimini hızlandırmak için yoğun mesai harcanıyor.

"Enstitü'nün Hayatıma Yaptığı Dokunuşlar"

Hayatımın önemli evresi olan annelik ile birlikte, TİDE öncesi dönemde de mesleki olarak sürdürdüğüm denetim faaliyetlerim nedeniyle sevgili kızım bu mesleğin içerisinde hayatıma katılmış oldu. Modern iç denetimi, mesleki gelişime uyarlama sürecine başladığımda da, 10 yaşında olan kızımın iç denetimle teması mesleki dernek boyutu ile genişlemiş oldu. TİDE kuruluşu, yayılımı ve gelişimi içerisinde ev hayatı boyutunda gösterdiği özveri ve birçok mesleki birlikteliklere katılımı ile büyüme çağının hayatındaki vazgeçilmezlerinden biri de iç denetim ile iç denetçi üstat ve meslektaşlarımı tanıyarak devam etti. Ve nihayetinde yüksek öğrenimini tamamlayarak iç denetim mesleğini seçtiğini bana bildirmesi sürpriz olmadı. Yüksek lisansını da muhasebe ve denetim üzerine yaparak denetimle olan ilişki boyutunu akademik seviyeye taşımış oldu. Böylece adeta geçmişi kışkırtarak müşterilerimize hizmet vermeye başladık. İçerisine doğduğu iç denetim mesleğini geleceğe taşıyacak bir nefer olarak, kızım çalışmalarını sürdürürken, en büyük yardımcısı üstat annesi olmaktadır.

Mesleki hayatımın ikinci önemli dokunuşu ise uluslararası gelişmelere uygun olarak ülkemizde, iç denetimi danışmanlık boyutuna taşıyarak hizmeti yerine getiren ilk yerli iç denetim danışmanlık firmasının kurucu ortağı olmamdır. İç denetim mesleğinin eş ve dış kaynak hizmetiyle yapılmasının değişim ve gelişim sürecinde iç kontrol ve iç denetim konularında mesleki yayılımının birçok risklerinin fırsata dönüşümünü bugün kendi şirketinde hizmet vermeye devam eden diğer kurucu ortağım olan meslektaşım ile birlikte gerçekleştirdik.

Mesleki yaşamımın bugünlere gelmesinde bana her zaman destek olan hayat arkadaşım ve en büyük dostum sevgili eşimin emek ve gayretleri güçlüklerin yenilmesinde itici güç olarak her zaman kuvvet verdi. İç kontrol ve iç denetim konularında atılım yaptığımız danışmanlık sürecinde de ilk hizmetlerimizden birini TİDE bünyesinde özel olarak tasarladığımız muhtelif eğitimlerle gerçekleştirdik. Ayrıca TİDE Yönetim devri sürecinde, eski ortağım ile birlikte derneğimiz için "Sivil Toplum Kuruluşu İç Denetim Modeli" geliştirdik ve dernek bünyesinde yerine getirilen faaliyetlerin etkinliği ve verimliliği değerlendirerek "İç Denetim Raporu"nu yönetime sunduk.

A. Meral Safsoy

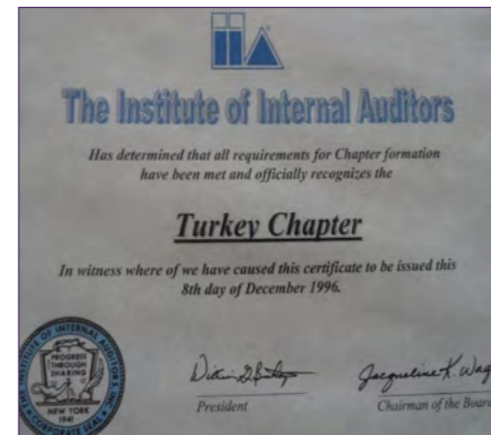
Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kurucu Yönetim Kurulu Üyesi

ECIIA Üyelik Sertifikası, 1996

IIA Ulusal Enstitü Üyelik Sertifikası, 2005

IIA Şube Üyelik Sertifikası, 1996

ENSTİTÜMÜZ KURUMSALLAŞIYOR

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün kuruluşundan sonra faaliyetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülebilmesi için bir hizmet lokaline ve çalışana ihtiyaç duyuluyor. Konuyla ilgili çalışmalar yürütülerek, bir hizmet lokali bulunuyor. Daha sonra Enstitü'nün ilk ofis yöneticisi Yasemin Çamur (Ayaşlı) göreve başlıyor.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün kuruluşun ilk yıllarında ofis olarak, Türkiye Muhasebe Uzmanları Derneği (TMUD)'ne ait olan Teşvikiye'deki binası kullanılıyor. Enstitü'nün kendi ofisine taşınması ise 2002 yılında gerçekleşiyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü 2002'nin ilk aylarında Eski Subay Evleri Müşir Derviş İbrahim Sokak 1. Blok No: 6 D: 16 Esentepe/İstanbul adresindeki kendi lokalinde hizmet vermeye başlıyor.

Bu yeni ofisin resmi açılışı ise 2 Temmuz 2002 akşamı düzenlenen bir tören ve kokteyl ile yapılıyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü ofisinde, üyelere hizmet

verilmesi için gerekli olan telefon, faks, bilgisayar gibi tüm teknik donanım ise, Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yönetim Kurulları tarafından sağlanıyor. Bu hizmet ofisinin donanımı Enstitü'ye maddi külfet olmadan gerçekleştiriliyor. Böylece, eğitim ve seminerlerin, çalışma komiteleri ve Yönetim Kurulu toplantılarının hizmet ofisinde yapılması sağlanıyor. Ayrıca dernek lokali, deprem ve diğer afetlere karşı yine yönetim kurulunun maddi katkılarıyla sigortalanıyor.

Enstitü'nün 16. yılı olan 2011 yılına gelindiğinde, gittikçe büyüyen kurumsal yapı ve hizmetler nedeniyle artık bu hizmet ofisinin Enstitü'ye yetmediği görülüyor. Genel Kurul'dan alınan yetkiler doğrultusunda, Enstitü'nün daha büyük bir hizmet ofisine taşınması için arayışlar başlıyor. Enstitü ofisi, 31 Ekim 2011 tarihinden itibaren Yıldız Posta Cad. Akın Sitesi 1. Blok No.6 D.10 Gayrettepe/İstanbul adresine taşınıyor ve bu yeni adresinde hizmet vermeye başlıyor.

“Kuvvetli ve dayanıklı köprüler büyü ile kurulmaz”

“Köprüler güçlü simgelerdir. Bir köprünün kurulması, değiş, tokuş, iletişim ve güç birliği yoluyla karşılıklı yararlar yaratarak, o yapı tarafından birbirine bağlanan herkesi ve her şeyi güçlendirir. Kuvvetli ve dayanıklı köprüler büyü ile kurulmaz. Bunlar vizyon, planlama ve çalışmanın sonucunda ortaya çıkarlar. İç denetim profesyonelleri olarak bizim kendi bireysel yeteneklerimiz, meslek örgütümüz içinde odaklanan kolektif güçle de desteklenerek, bizim yapımızın ayaklarını oluştururlar. Kendi gelişmemiz ve başarımız için bu iki unsur temel öneme sahip. Eğer etkili ve proaktif ortaklar olmayı amaçlıyorsak, kendi köprümüzdeki ilk bağlantı (bizzat kendimiz) mutlaka sağlam, elzem ve akılcı olmalıdır. Eğer bir ivedilik anlayışı ve ortaklık kurma konusunda kararlılık sahibi olursak hem çalıştığımız işletme hem kendi meslek örgütümüz hem de bizzat kendi uygulamalarımız bunlardan yarar görecektir.”

Jean Pierre Garitte

Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü (IIA) Başkanı

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün mevcut profesyonel personeli olan Sevilay Çalışkan 1999 Mayıs ayında Yönetmen olarak göreve başlıyor. Daha sonra TİDE'nin ikinci profesyonel çalışanı ise 2005 yılı Mayıs ayında göreve başlayan Yönetmen Yardımcısı Şebnem Kabasakal oluyor. 2011 yılında Koordinatör olarak Mehtap Okay ve 2012 yılı Şubat ayında da Güzide Aka göreve başlıyor.

TİDE Organlarının Yapısı Gelişiyor

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün Genel Kurul dışında Tüzük'te sayılan yetkili organları, Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu, Disiplin Kurulu ve Danışma Kurulu olarak belirleniyor. Ayrıca, Genel Kurul üyelerinin dikkatine sunulmak üzere, TİDE'nin Yönetim Kurulu ve diğer organları için seçimlerden önce aday tavsiye etme amacıyla, Aday Gösterme Komitesi (Komite) oluşturuluyor. Komite,

Enstitü Genel Kurulları'ndan görüntüler

Türkiye İç Denetim Enstitüsü

VİZYON: “Ülkemizde iç denetimin geliştirilmesinde ve yaygınlaştırılmasında öncü kurum olacağız.”

MİSYON: “TİDE, iç denetim uygulamalarında uluslararası standartlar çerçevesinde meslektaşlar, kurumlar ve toplum için referans ve güvence kaynağı olarak katma değer yaratır.”

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün Stratejik Hedefleri

- Bütün üyelerimize uluslararası standartlarda yetkinlikler kazandırılmasını sağlamak,
- Mesleki gelişimi ve tanıtımı sağlamak için iletişim, eğitim ve paylaşım zemini oluşturmak, aynı amaçla ürün ve hizmet çeşitliliği ve sürekliliğini sağlamak,
- Mesleğin etkin bir şekilde uygulanması ve yaygınlaştırılmasında öncü olmak,
- Ulusal mesleki otorite olmak,
- Yakın coğrafya ülkelerindeki mesleki uygulamalara öncülük etmek,
- Kurumsal yönetim, idari, lojistik ve teknolojik kapasitemizi ve altyapımızı değerlendirerek, hizmetlerimizi daha verimli ve etkin hale getirmek.

komite üyeliğini kabul eden üç eski TİDE başkanı, danışma kurulunun seçeceği bir eski yönetim kurulu üyesi ve bir danışma kurulu üyesi olmak üzere toplam beş üyeden oluşuyor. Komite başkanlığını mevcut eski başkanlar içinden, görevi en son ifa etmiş olan taraftan yürütülüyor. Komite, yönetim ve denetim kurullarındaki her bir görev için bir asil, bir yedek olmak üzere en az iki adayı belirliyor.

Enstitü'de "Başkanlık" görevinin art arda iki dönem olarak sınırlı tutuluşu da önemli yönetim prensiplerinden birini oluşturuyor. Bir başka gelenekselleşen yönetim prensibi ise, TİDE kurullarında görev almadan önce TİDE çalışma komitelerinde projeler üreterek deneyim kazanılmasıdır.

2010 yılına gelindiğinde değişen ihtiyaçlar nedeniyle, Disiplin Komitesi lağvedilerek, yerine "Etik Kurulu" oluşturuluyor ve Danışma Kurulu'nun yapısı değiştiriliyor. Bu değişiklikler kapsamında Enstitü'nün yetkili organları; Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu, Etik Kurul ve Danışma Kurulu'ndan oluşuyor.

TİDE, Genel Kurul tarafından görevlendirilen Denetleme Kurulu'nun yanı sıra, faaliyetlerini dış denetim kuruluşlarına da denetlettirecek, kurumsal yönetim ilkelerinden hesapverebilirlik, kamuoyunu aydınlatma ve şeffaflık ilkesine uyum gösteriyor. 2001 yılında DOSA tarafından yapılan iç denetim çalışması STK iç denetimi için örnek oluşturuyor. TİDE'nin mali tabloları uluslararası bağımsız denetim kuruluşları tarafından denetleniyor. TİDE muhasebe ve mali raporlama ile ilgili profesyonel muhasebe ve mali müşavirlik hizmeti alıyor. Her yıl düzenli yayınlanan faaliyet raporları ile TİDE'nin mali ve mali olmayan faaliyet performansı üyeler ve kamuoyu ile paylaşılıyor. Mesleğin küresel organizasyonu olan Uluslararası İç Denetçi Enstitüsü'ne de TİDE'nin faaliyet ve denetim sonuçları raporlanıyor.

47 kurucu üye ile faaliyete geçen Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün, 2012 Haziran ayı sonu itibarıyla üye

sayısı 1541'e ulaşıyor. Üyeler, ülkemizin çeşitli sektörlerinde faaliyet gösteren 350'den fazla kurumu temsil ediyor. Bunların arasında bankalar, sigorta, leasing, factoring şirketleri, menkul kıymetler/yatırım şirketleri, holdingler, sanayi ve ticaret kuruluşları bulunuyor. Enstitü, geçen 17 yılda, ülke çapında yay-

TİDE'nin profesyonelleri, Güzide Aka, Mehtap Okay, Sevilay Çalışkan

Enstitü Çalışma Komiteleri toplantısından bir görüntü

gınlık kazanan bir hizmet alanına ulaşıyor. Bu gelişme çizgisi Türkiye İç Denetim Enstitüsü'ne uluslararası ödüller kazandırıyor. 1998 yılında, "Dünya çapında en hızlı gelişen ve üye sayısını en kısa sürede büyük oranda artıran" ödülü TİDE'ye veriliyor. Enstitü'nün kuruluşunun ilk yıllarında kazandığı ödüller kurumsallaşmadaki başarısının bir başka ifadesi oluyor.

Enstitü'nün ilk yıllarında özellikle "Yıllık Çalışma Sloganları"nın belirlenmesinin, örgütlenmenin gerçekleştirilmesi ve üyelerin harekete geçirilmesi hususunda teşvik edici olduğu görülüyor.

1995-2001 yılları arasında kullanılan sloganlar:

- 1995 yılında; "**Bir Arada Çok Şeyler Yapabiliriz**" sloganı ile birliktelikten doğacak gücün önemini ifadesi olarak, Enstitü kuruluşu gerçekleştiriliyor ve sempozyum düzenleniyor.
- 1996 yılında; "**Dünyaya Açılan Pencere Olmak**" sloganı ile uluslararası platformlarda yer alınmasının gerektiği vurgulanıyor, ECIIA ve IIA'ye üyelik başvuruları yapılıyor ve üyelikler kabul ediliyor.
- 1997 yılında; "**Bir Arada Olalım**" sloganı ile amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesinde katılımdan doğacak etkinlik vurgulanıyor ve ilk iç denetim kongresi düzenleniyor.
- 1998 yılında; "**Paylaşarak Gelişelim**" sloganı ile deneyimlerin paylaşımının gelişimi arttıracığı gerçeği ortaya konuluyor ve IIA tarafından verilen "Dünyada En Hızlı Gelişen ve Üye Sayısını En Hızlı Arttıran Enstitü" ödülü kazanılıyor.
- 1999 yılında; "**Bireysel ve Kurumsal Mükemmelliğe Köprü Oluşturmak**" sloganı ile iç denetçi ve dahil olduğu kurumun kalite yaklaşımına sahip çıkması gerekliliğine dikkat çekiliyor. Bu çerçevede mesleki çalışma komiteleri oluşturuluyor ve IIA tarafından "Ulusal Düzeyde Mesleğin Tanıtımında Gösterilen Başarı" ödülü veriliyor.
- 2000 yılında; "**Mesleği Yaşamak, Birlikte Paylaşmak**" sloganı ile mesleki uygulamalarda karşılaşılan zorlukları ortadan kaldırmak için paylaşım ve verimliliğin önemi vurgulanıyor. CIA sertifika sınavı düzenlenmeye başlanılıyor ve Avrupa 2000 Konferansı İstanbul'da gerçekleştiriliyor.
- 2001 yılında "**Temiz Çalışan, Temiz İş ve Temiz Kurum**" sloganı ile güvenilirliğin ve etik kurulların önemi vurgulanıyor. Türkiye Etik Değerler Merkezi Vakfı'nın (TEDMER) kurucu üyesi olunuyor.

Denetçiler: Kriz, çok şey öğretti

7 Mayıs 2001 tarihli Dünya Gazetesi

Çalışma Sloganları yılın hedeflerini anlatıyor

Ali Kamil Uzun'un Enstitü'nün başkanlığını yürüttüğü dönemde oluşturduğu, Yıllık Çalışma Sloganları, o yılın çalışma hedeflerini de bizlere gösteriyor: Ali Kamil Uzun, 2001 yılında yaşanan ekonomik krizle ilgili bir seminer düzenlediklerini, 'temiz iş temiz kurum' sloganıyla meslek etisinin ve bilincinin geliştirmeye çalışarak, ülkeye hizmet verdiklerini söylüyor. O dönem yayınlanan gazetelerde de, Ali Kamil Uzun, kriz sonrasında Türkiye'nin yeniden inşa edileceğini, denetçilerin de bu yapılanmada kendilerine düşen görevi yerine getirmeye hazır olduklarını açıklıyor.

Riskini yönet ayakta kal

25 Eylül 2000 tarihli Dünya Gazetesi

ULUSLARARASI İÇ DENETİM STANDARTLARI KILAVUZUMUZ OLUYOR

İşletmelerde iç denetim faaliyetleri, farklı endüstri ve ortamlarda, çeşitli yasal düzenlemeler, ölçek ve özellikleri farklı kurumsal yapılarda gerçekleştiriliyor.

Söz konusu farklılıklar içinde iç denetimin tanımına uygun yerine getirilmesine yönelik olarak, iç denetim uygulamalarının temel ilkelerini tanımlamak, katma değerini ifade ve teşvik etmek, performansının değerlendirilmesine imkan sağlamak amacıyla, Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü (IIA) tarafından “Uluslararası İç Denetim Standartları” geliştiriliyor. Uluslararası standartlar, iç denetim faaliyetinden beklenen sonuçların etkili bir şekilde gerçekleştirilmesini amaçlıyor.

İlk olarak 1947 yılında yayımlanan “İç Denetimin Sorumlulukları Bildirgesi” zamanla iç denetim standart-

larına dönüşerek, 1978 yılında ilk “Genel Kabul Görmüş İç Denetim Standartları” yayımlanıyor.

Haziran 1999’da Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü (IIA) yönetim kurulunda yapılan oylama ile yeni bir iç denetim tanımı ve yeni bir Mesleki Uygulama Çerçevesi (UMUÇ) kabul ediliyor. Gerekli zaman değişiklikler de yapılıyor. Genel anlamda çerçeve, bilgi ile rehberliğin birbirine nasıl uyacağına dair yapısal bir plan sunuyor. Çerçeve, uyumlu bir sistem olarak, mesleğe yararlı teknik, yöntem ve kavramların geliştirilmesi, yorumlanması ve uygulanmasına imkan sağlıyor.

2006 yılında, Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü’nün (IIA) Yönetim Kurulu, Mesleki Uygulama Çerçevesi’ni ve IIA’nın rehber yapısını, ilgili süreçler doğrultusunda gözden geçirmekle görevli bir uluslararası komite ve çalışma grubu oluşturuyor. Çalışma grubunun faali-

yetleri, çerçevenin kapsamının gözden geçirilmesine, rehberin geliştirilmesine, gözden geçirilmesine ve yayınlanma süreçlerinin şeffaflığının ve tutarlılığının artırılmasına odaklanıyor. Bu çalışmanın sonuçları, yeni bir Uluslararası Mesleki Uygulama Çerçevesi (UMUÇ) ve yeniden yapılandırılan bir Mesleki Uygulama Konseyi (PPC) oluyor.

PPC, Haziran 2007’de Yönetim Kurulu tarafından onaylanan güncel görev tanımında belirtildiği üzere, Uluslararası Mesleki Uygulama Çerçevesi’nin onaylanması ve yayınlanmasını koordine ediyor. IIA tarafından ilan edilen rehberin temelini düzenleyen kavramsal çerçeve olan UMUÇ’un kapsamı, belirli usul ve prosedürler takip edilerek, sadece IIA’nın uluslararası teknik çalışma komiteleri tarafından geliştirilen resmi rehberi kapsamak üzere daraltılıyor. Resmi rehber, iki sınıf rehberden oluşuyor:

Zorunlu Rehber

İç denetimin mesleki uygulaması için, zorunlu rehberde ortaya konulan kurullarla uyum gerekli ve elzemdir. Zorunlu rehber, titiz bir çalışma süreci sonucunda geliştirilmiş olup, bu sürece ilgili tüm tarafların görüşlerinin alınması da dahildir. UMUÇ’un üç zorunlu unsuru: İç Denetimin Tanımı, Etik Kuralları ve İç Denetimin Uluslararası Mesleki Uygulama Standartları’dır.

Kuvvetle Tavsiye Edilen Rehber

Bu rehber, resmi bir onay sürecinden geçerek IIA tarafından onaylanıyor. Bu rehberde, IIA’nın İç Denetim Tanımının, Etik Kurallarının ve Standartlarının etkili şekilde tatbikine yönelik uygulama esasları anlatılıyor. UMUÇ’un kuvvetle tavsiye edilen unsurları: Pozisyon Raporları, Uygulama Önerileri ve Uygulama Rehberleri’dir.

İç denetim standartları tüm dünyada iç denetim mesleğinin genel standartları olarak birçok yasal düzenlemede atfı yapılan temel bir düzenleme mahiyetinde. Standartlar, iç denetim biriminin faaliyetlerinin değerlendirilmesi ve ölçülmesinde kullanılan kıstaslar olup, iç denetim uygulamasının nasıl olması gerektiğini gösteriyor ve iç denetçilerin bulunduğu her türlü kurum ve şirkette, iç denetim mesleğinin tamamına hizmet etmek için oluşturuluyor.

Standartlar “Kırmızı Kitap (Red Book)” olarak da biliniyor. Bu standartlara uyum sağlamak esas. Uyum sağlanamadığı durumlar özel durum açıklaması gerektiriyor.

Uygulama alanındaki ilk kılavuzumuz “Sarı Kitap” Türkçeye çevrilerek yayımlanıyor

Mesleğimizin uygulama alanında en önemli kılavuzu olan “Uluslararası İç Denetim Standartları” ilk defa 1998 Mart ayında İMKB sponsorluğunda Türkiye İç Denetim Enstitüsü tarafından Türkçeye çevrilerek yayımlanıyor. Böylece uluslararası iç denetim standartları, Türkçe olarak meslektaşlarımızın kullanımına sunuluyor. Bu ilk baskı sarı renkli kapak ile basıldığından “Sarı Kitap” olarak da biliniyor.

Uluslararası İç Denetim Standartları, nitelik ve performans standartları olarak iki ana bölümden oluşuyor. Nitelik Standartları, iç denetim faaliyetlerini yürüten kurumların ve kişilerin özelliklerine yönelik. Performans Standartları ise iç denetimin tabiatını açıklıyor ve bu hizmetlerin performansını değerlendirmekte kullanılan kalite kıstaslarını sağlıyor. Nitelik ve Performans Standartları tüm iç denetim hizmetlerine tatbik edilmek üzere hazırlanıyor.

Mesleğimizin uygulama alanında en önemli kılavuzu olan “Uluslararası İç Denetim Standartları” ilk defa 1998 Mart ayında İMKB sponsorluğunda Türkiye İç Denetim Enstitüsü tarafından Türkçe’ye çevrilerek yayımlanıyor. Böylece uluslararası iç denetim standartları, Türkçe olarak meslektaşlarımızın kullanımına sunuluyor. Bu ilk baskı sarı renkli kapak ile baskıldığından “Sarı Kitap” olarak da biliniyor.

Uluslararası İç Denetim Standartları kitabının yayına hazırlanmasında, Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nün değerli üyelerinin de değerli katkısı oluyor. Standarts For The Professional Practice of Internal Auditing

isimli yayının çevirisinde Raşit Engin, Feridun Canbay, Burak Ünlü, Murat Köylüer, Ata Bölükbaşı, Özhan Yavuz, editör olarak ise Prof. Dr. Ersin Güredin, Doç. Dr. Peyami Çarıkçioğlu, Ersin Güneralp, Çetin Özbek kitabın yayına hazırlanmasında destek oluyor.

Enstitü’nün meslektaşlara uluslararası standartlar çerçevesinde yetkinlikler kazandırma misyonuna ulaşması için çok önemli bir araç olan ve uluslararası iç denetim camiasında “Kırmızı Kitap-The Red Book” olarak da anılan IIA’nin “The Professional Practices Framework” isimli kitabı zaman içinde yapılan değişiklikleri de içerecek şekilde, Türkiye İç Denetim Enstitüsü tarafından Türkçeye çevrilerek yayımlanıyor. “Uluslararası İç Denetim Standartları-Mesleki Uygulama Çerçevesi” adıyla bu defa 2005 yılında ikinci kez basılıyor. İkinci basım Deloitte Türkiye sponsorluğunda Türkçe’ye çevrilerek, ilgili yerlere ve meslektaşlara dağıtılıyor.

Söz konusu standartların kuruluşlarda uygulanabilirliğini sağlamak içinse, eğitim, seminer çalışmaları ve çalıştaylar gerçekleştiriliyor.

Uluslararası İç Denetim Standartları/Mesleki Uygulama Çerçevesi’nin 2007 yılında yapılan değişiklikleri de içeren metni 2008 yılında yeniden güncellenerek yayımlanıyor.

Standartların son baskısı ise 2010 yılında yapılıyor. Kitabın Türkçe güncel sürümü son değişiklikleri de kapsayacak şekilde yayımlanan mesleğin bu temel eseri, aidat borcu bulunmayan üyelere “ücretsiz” olarak gönderiliyor. Eğitimlerde ve sertifikasyon sınavlarına hazırlık eğitimlerine katılan meslektaşlara da bu kitap, eğitim malzemeleri arasında ücretsiz olarak veriliyor. Uluslararası iç denetim standartlarının güncel halinin Türkçe olarak meslektaşlarla paylaşılmasının sürekliliği, TİDE standartlar komitesi üyelerinin gönüllü ve özverili çalışmaları ile sağlanıyor.

Uluslararası İç Denetim Standartları’nın 2005, 2008 ve 2010 yılında yapılan çeviri ve basımlarına ise üyelerimiz Ali Şir Yardım, Serhan Göktürk, Asım Erdener Ayhan, Uzay Şener, İlyas Ersöz, Tolga Aksoy ve Dr. Eren Gegin katkı sağlıyor.

“Kırmızı kitap” Türkçe’ye çevrilerek yayımlanıyor

Enstitü’nün meslektaşlara uluslararası standartlar çerçevesinde yetkinlikler kazandırma misyonuna ulaşması için çok önemli bir araç olan ve uluslararası iç denetim camiasında “Kırmızı Kitap-The Red Book” olarak da anılan IIA’nin “The Professional Practices Framework” isimli kitabı zaman içinde yapılan değişiklikleri de içerecek şekilde, Türkiye İç Denetim Enstitüsü tarafından Türkçeye çevrilerek yayımlanıyor.

MESLEKTAŞLARIMIZ DÜNYANIN HER YERİNDE GEÇERLİ SERTİFİKAYA KAVUŞUYOR

Bir mesleğin uluslararası standartlarda yapılmasının olmazsa olmaz göstergelerinden biri de sertifikasyondur. Mesleğin dünya üzerinde kabul görmüş İç Denetçi (CIA, Certified Internal Auditor) sertifikası da yapılan sınavla veriliyor. CIA sınavı, 1974 yılından beri Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü (IIA) tarafından düzenleniyor. CIA sertifikası, iç denetim mesleğinin tüm dünyada yeterliliği ve geçerliliği kabul edilen en önemli sertifika olup, bu sertifikaya sahip olan bir iç denetçinin dünyanın hangi ülkesinde olursa olsun, iç denetim mesleğini yapabilecek asgari standartlara ve mesleki yeterliliğe sahip olduğu kabul ediliyor.

Uluslararası İç Denetçi Sertifikası, genel olarak iç denetim mesleğinin profesyonel yetkinlik statüsünü ifade ediyor. Mesleğin yetkin ve ehliyetli kişilerce yapılmasını onaylayan küresel mesleki standardizasyon, başka bir deyişle meslekte küresel mükemmelliğin

ifadesi olup, iç denetçilere, dünyanın her yerinde ve her endüstrisinde geçerli olan bir statü kazandırıyor. Bu belgeyi alabilmek için geçen hazırlık ve sınav süreci de mesleğin profesyonellerinin kendilerini geliştirmesi açısından önemli bir işleve sahip. Ayrıca, mesleğin profesyonel ortak dilinin oluşmasına katkı da sağlıyor. Çünkü dünyanın her ülkesinde aynı standart ve içerikte yapılan bir sınavla, bu belge alınıyor. Bu nedenle bu sertifikayı iç denetimin uluslararası standartlarda yetkinliğini sağlayan bir statü olarak ifade etmek de mümkün.

Türkiye’de 2000 yılından bu yana sermaye piyasaları, bankacılık, sigortacılık ve kamu alanlarında iç denetim ile ilgili çok önemli düzenlemeler yapılıyor. Dünya uygulaması ile paralel yapılan bu düzenlemeler ve gelişmeler dikkate alındığında, düzenlemelerin öngördüğü iç denetim uygulaması içinde Uluslararası İç Denetçi Sertifikası’nın kritik bir önemi bulunuyor.

‘Gönüllü meslektaşlarımızı TİDE’ye bekliyoruz’

Dört yıl önce yaptığım tercihle üyesi ve aktif bir gönüllüsü olmayı seçtiğim TİDE, yıllar sonra tekrar kendi kurumumun denetim süreçlerinde aldığım görev itibarıyla bana ciddi anlamda destek ve güç sağladığı gibi, kamudaki meslektaşlarımla da yeniden aynı platform içerisinde bir araya gelmeme vesile oldu. Topluma, meslektaşlara, meslektaş aday gençlere, onları yetiştiren ve pek çok meslekte olduğu gibi, iç denetim alanında da verdikleri veya yönlendirdikleri eserlerle fark yaratan akademisyenlere, mesleğin etik ve uluslararası standartları ve doğru referansları ışığında destek olabilmek ve hepsinden önemlisi mesleğe kalıcı katkılar sağlayabilmek, Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nün tüm üyelerinin geride bırakacakları yegane izler olacak. Sahne, tüm gönüllü meslektaşlarımızı beklemekte!

A. Murathan Bayrı
İstanbul Altın Borsası Başkan Danışmanı
Türkiye İç Denetim Enstitüsü Denetleme Kurulu Başkanı

Düzenlemelerin öngördüğü şekli ile uygulamada etkinlik sağlanabilmesi için bu görevi üstlenen profesyoneller için kaçınılmaz bir belge. AB müzakere süreci, AB 8. Yönergesi, Sarbanes Oxley Kanunu ile birlikte Türkiye’de yatırım yapan ve faaliyet gösteren uluslararası şirketlerin etkisiyle artık uluslararası iç denetçi statüsü sağlayan CIA sertifikalı olmanın da önemi artıyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü, üyelerinin profesyonelliğine katkıda bulunup, geliştirmek amacıyla 2000 yılında bir girişimde bulunarak, Türkiye’deki iç denetçilerin Sertifikalı İç Denetçi (Certified Internal Auditor - CIA) belgesi alabilmesi için uygulamalı eğitim kurslarını başlatıyor. Bu eğitimleri vermek için İstanbul’da Jean Pierre Garitte davet ediliyor. Garitte bu eğitimlere beş yıl boyunca devam ediyor.

Türkiye’nin İlk Sertifikalı İç Denetçileri

CIA sınavları 2000 yılında Enstitü marifetiyle ülkemizde de yapılmaya başlanıyor. 17-18 Mayıs 2000 tarihlerinde İstanbul’da yapılan ilk CIA sınavını başarıyla tamamlayan Özlem Aykaç, İsmail Alev ve Özlem Onat Türkiye’nin ilk sertifikalı iç denetçileri oluyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü Eski Başkanlarından Şenol Toygar, TİDE ile tanışmasının kuruluşundan sonra olduğunu belirtiyor ve TİDE’nin meslek gelişimini nasıl etkilediği şöyle anlatıyor: “Çalıştığım kurum için iç denetim bölümü kurulması istenmişti, yıl 2000. O sırada bununla ilgili ekibimi oluştururken TİDE’nin varlığını öğrendim. Özellikle Uluslararası İç Denetçi unvan sertifikası CIA’in sınavının da Türkiye’de yapılıyor olması çok ilgimi çekmişti. Ekibimle TİDE’ye üye olduk ve CIA için çalışmaya başladık. 2001 yılında, ekibim ve ben Jean Pierre Garitte’in verdiği CIA hazırlık eğitimlerine katıldık, Ali Kamil üstat ile ilk tanışmam bu esnada oldu. Hatırlıyorum da üstat bu eğitimleri bile çok yakinen takip ediyordu, tıpkı bir annenin yavrusunun gelişimini anaokulunda takip ettiği gibi. Hafta sonu eğitimleriydi ve üstat bu eğitimler esnasında gelip katılımcılarla bizzat sohbet ediyordu. Daha sonrasında, Türkiye İç Denetim Enstitüsü ile ilgili çalışmalara katkıda bulunmak için yapılan davetlere icap ettim. Ali Kamil üstadın düzenlediği toplantılara katılıp, Enstitü ile ilgili vizyonların paylaşıldığı tartışmalara katıldım. Hareketli dönemlerdi, özellikle Ali Kamil üstadın ardından Çetin Bey’in başkan olarak görev yaptığı yönetim kurulunun se-

1995-2012 yılları arasında Türkiye İç Denetim Enstitüsü Üyelik Gelişimi

Yıllar	Üye Sayısı
1995	47
1996	126
1997	220
1998	330
1999	455
2000	543
2001	603
2002	670
2003	731
2004	828
2005	624
2006	665
2007	862
2008	1026
2009	954
2010	1140
2011	1362
2012*	1541

* Üye sayısı 2012 Haziran ayı sonu itibarıyla alınmıştır.

çildiği genel kurul toplantıları hararetli tartışmalara sahne olmuştu. Bu dönemde, CIA sınavlarının yürütülmesine yönelik çalışmaları tek başına özveri ile yürüten İsmail Alev'i anmadan geçemeyeceğim. Ben de ona bu konularda yardım etmek için destek olmuşum. 2004 ile başlayan dönem öncesi, Özlem Aykaç'ın liderlik ettiği önemli toplantılar yaptık. Özellikle reel sektörde çalışan iç denetçilerin de yer aldığı bu toplantılarda, meslek örgütü olarak TİDE'nin misyonu ve stratejik hedeflerinin belirlenmesine yönelik arama konferansları dahil birçok konu için bir araya gelmiştik. Özlem Hanım'ın başkan olarak görev aldığı bu dönemde (2004-2006) ben de başkan yardımcısı olarak TİDE Yönetim Kurulu'na adım atmıştım. CIA ve diğer sertifika sınavlarına olan talebin artması neticesinde, sertifikasyondan sorumlu yönetim kurulu üyesi olarak bu konuya eğildim. Özellikle Türkçe sınavlara olan talebi değerlendirmek için IIA ile iletişime geçtim ve bu süreci başlattım. 2004 yılından bu yana sertifikasyon sınavları Türkçe yapılıyor. Bu sayede sınavlara girenlerin sayısı neredeyse 10 katına çıktı. O dönemde, daha sonraları yönetim kurulu üyesi olarak birlikte çalıştığım, İMKB müfettişlerinden Ali Şir Yardım ve daha sonraları Serhan Göktürk de sertifikasyon komitesi yapılanması içinde bana çok destek oldular 4-5 yıllık süre zarfında CIA olan iç denetçi sayısı 30-40'lardan 300'lere çıktı."

İlk Sertifika Sınavları Yapılıyor

IIA kuralları gereği CIA sınavlarının CIA sertifikasına sahip meslektaşların gözetiminde yapılması söz konusu. Oysa, o güne kadar Türkiye'de hiç sertifikalı iç denetçi bulunmuyordu. Bu nedenle Türkiye'deki bu ilk sınav PriceWaterhouseCoopers'in sponsorluğunda Çek Cumhuriyeti'nden getirilen CIA sertifikasına sahip bir meslektaşın gözetiminde gerçekleştiriliyor. Bu husus ilk sertifika sınavının en ilginç yanlarından birini oluşturuyor. Bu ilk CIA sınavında üç meslektaşın sertifika almayı başarması nedeniyle, bundan sonraki sınavların Türk CIA'ların gözetiminde yapılabilmesi mümkün oluyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kurucu Başkanı Ali Kamil Uzun ilk sertifika sınavlarının yapılmasına ilişkin şunları söylüyor: "Türkiye'de sertifika sınavının yapılması gündemimizin sıcak konusuydu. Bunu Türkiye'de gerçekleştirmemiz gerekiyordu ve dünyanın çeşitli ülkelerinde sertifika sınavı yapılıyordu. İngilizce, Fransızca, Almanca veya bazı ülkeler kendi dillerinde bu sınavı yapabiliyorlardı. İşte biz önce bu sınavın İngilizce olarak ülkemizde yapılmasını, daha sonra da bu konuda yeterli talebi yaratmaya başladığımızı gördükten sonra dilimizde de bu sınavı yapmayı hedefledik. Ancak sınavın Türkiye'de yapılması konusunda bize şart koşulan önemli bir husus vardı. Bu sınava gözetmen olacak uluslararası sertifikalı bir meslek mensubu gerekiyordu. Bizim ül-

kemizde de böyle bir meslek mensubu yoktu. Ancak bu süreçte, uluslararası enstitünün bir ülkede mesleki örgütlenmesine önderlik eden kişiye sınavsız sertifika imkanı sağladığını ve böylelikle de uluslararası iç denetçi sertifika sınavlarının onun gözetiminde, ülkede başlatılmasına imkan sağladığını öğrendik. Uluslararası Enstitü, bu imkanı bana teklif etti. Ben bu teklifi nazik bir şekilde kabul edemeyeceğimi söyleyerek reddettim. Meslek adına bir ideali gerçekleştirirken gönüllü verdiğim emeğin, bu şekilde sınavsız bir sertifika ile karşılık bulmasını meslek etiğine uygun düşmeyeceğini düşünüyordum. Liderlik inisiyatifinin bir çıkar sağlama haline dönüşmesini kabul edemezdim. Bu nedenle bu teklifi kabul edemeyeceğimi ve Türkiye'de bu sınavın yapılması konusunda başka uygun çözüm bulacağımı, uluslararası enstitü yöneticilerine söyledim. Bunun üzerine Çek Cumhuriyeti'nden Uluslararası İç Denetçi (CIA) sertifikasına sahip bir meslektaşımızı, bir büyük denetim şirketimizin sponsorluğunda ülkemize davet ettik ve onun gözetiminde Mayıs 2000 yılında Türkiye de ilk Uluslararası İç Denetim sertifika sınavı gerçekleştirildi. O sınavın akabinde üç meslektaşımız, Özlem Aykaç, Özlem Onat ve İsmail Alev bu ilk sınavı kazandılar ve ülkemizde uluslararası sertifikalı ilk iç denetçi olmaya hak kazandılar. Böylece yurt dışından gelen bir meslektaşımızın gözetiminde yaptığımız ilk sınavın akabinde, ülkemizdeki sonraki sınavları kendi meslektaşlarımızın gözetiminde yapabilir hale gelmiştik. Bu da bizim için önemli bir başarıydı.

2000 yılı Mayıs ayında başlatılan sınav süreci ile bugün 866 civarında uluslararası sertifikaya sahip meslektaşımız olmasına imkan sağlandı. Gerekli tüm hazırlıklar tamamlanarak, 2005 Mayıs ayından itibaren CIA sınavları Türkçe yapılmaya başlandı. Böylece, isteyen meslektaşımız İngilizce, isteyen meslektaşımız ise Türkçe olarak CIA sınavına girmeye başladı. Bu gelişmeler, Türkiye'de iç denetiminin uluslararası standartlarda, uluslararası yetkinlik belgesiyle ilerlemesine, mesleğin modern anlamda gelişmesine imkan sağlamıştır."

Türkiye'nin ilk sertifikalı iç denetçileri, Özlem Aykaç, İsmail Alev ve Özlem Onat'a plaket, sertifika ve mühürleri takdim ediyor

Sertifika sınavlarının Türkçe yapılmaya başlandığı dönemden bir görüntü, 2005

2012 yılı itibarıyla Sertifikalı Meslektaş Sayısı

Sertifika	Sayı
• Sertifikalı İç Denetçi- Certified Internal Auditor (CIA)	491
• Sertifikalı Finansal Hizmetler Denetçisi- Certified Financial Services Auditor (CFS)	124
• Kontrol Özdeğerlendirme Uzmanlığı- Certification in Control Self-Assessment (CCSA)	55
• Sertifikalı Kamu Denetçisi- Certified Government Auditing Professional (CGAP)	96
• Risk Yönetimi Güvencesi Sertifikası- Certification in Risk Management Assurance (CRMA)	100
Toplam	866

Yıllara göre CIA sayısının gelişimi

Yıl	CIA Sayısı
2000	6
2001	22
2002	33
2003	60
2004	103
2005	131
2006	178
2007	243
2008	272
2009	304
2010	362
2011	425
2012	491

Türkiye İç Denetim Enstitüsü başkanlarından Çetin Özbek ilk yapılan CIA sınavlarıyla ilgili duygularını şöyle paylaşıyor: “İlk CIA eğitimimizi Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nün bugünlere gelmesinde hatırı sayılır emeği olan Jean Pierre Garitte’nin eğitimliğinde tamamlamıştık. İlk gerçekleştirdiğimiz sınavda, sonradan Başkanlığımızı üstlenen ve Enstitü’de çok büyük başarılar imza atan Özlem Aykaç’ın yanı sıra İsmail Alev ve Özlem Onat’ın bütün bölümlerde başarılı olarak ülkemizin ilk CIA’leri olmaları unutamadığım ilklerdendir. IIA’dan gelen ilk başkanların takdir dolu değerlendirmeleri, en hızlı büyüyen Enstitü olmak heyecanımızı sürdürmemize yardımcı oldu.

Organizasyonel etkinliklerin yanı sıra çağdaş iç denetim konseptinin geniş kitlelere aktarılması, işin en zor yanlarından biriydi. Kavram olarak yaptığımız işin sadece denetim olmadığını, tribünde değil sahadaki takımın bir oyuncusu olduğumuzu, olmamız gerektiğini anlatmak çoğu zaman imkansız gibi görünüyordu. Desteğini istemek için gittiğimiz bir yöneticinin bize “iyi güzel anlatıyorsunuz da siz ne iş yaparsınız” sorusunu sorması alınması gereken yolun uzunluğuna gözler önüne seriyordu. Özellikle kuruluş döneminde Jean Pierre Garitte, Hans Nieuwlands ve Giovanni Grossi’den aldığımız eğitimler aslında kendimizi de nasıl değiştirmemiz gerektiğini bize hep hatırlatmıştı.”

CIA dışında da iç denetim ile ilgili IIA tarafından sınavları gerçekleştirilen dört uzmanlık sertifikasyonu da bulunuyor.

Bu sertifikalar;

- Sertifikalı Finansal Hizmetler Denetçisi-Certified Financial Services Auditor (CFSA),
- Kontrol Özdeğerlendirme Uzmanlığı-Certification in Control Self-Assessment (CCSA)
- Sertifikalı Kamu Denetçisi-Certified Government Auditing Professional (CGAP).
- Yeni Bir Mesleki Sertifika: Risk Yönetimi Güvencesi Sertifikası-Certification in Risk Management Assurance (CRMA)

Ocak 2013 itibarıyla sınavları başlayacak olan CRMA sertifikasına 2012 yılında, İngilizce ve Türkçe başvuru formu doldurulması yoluyla Mesleki Deneyim Tanıma Başvurusunun kabulü halinde sahip olunabilecek Akademik geçmişleri, mesleki deneyimleri ve sahip oldukları sertifikalar ile en az 155 kredi toplayan adayların başvuruları değerlendirmeye alınacak olup, değerlendirme sonucu olumlu olan adaylar CRMA sınavı öncesinde bu unvanı almaya hak kazanacaklar.

Türkiye’de Mayıs 2004 tarihinde başlayarak CCSA, CFSA sınavları da düzenleniyor. Toplam dört meslektaş, CCSA sınavına katılıyor ve bunlardan üçü başarılı oluyor. Beş meslektaş da CFSA sertifikası sınavına giriyor ve bunlardan üçü CFSA sertifikası almaya hak kazanıyor. Böylece Türkiye İç Denetim Enstitüsü aracılığıyla günümüzde; CIA, CFSA, CCSA ve CGAP sertifika sınavları yapılıyor. Uluslararası ölçütlere uygun bir şekilde yapılan sınavları kazanan meslektaşlara sertifikaları veriliyor. “Üyelere uluslararası standartlarda yetkinlikler kazandırılmasını sağlamak” amacına yönelik olarak “uluslararası unvan sertifikasyonu sınavları” önemli rol oynuyor. 2012 yılı itibarıyla sertifikalı meslektaşlar 866’ya ulaşıyor.

Bilgisayar Destekli Sınav Sistemine Geçiliyor

2008 yılında, sertifikasyon sınavlarının bilgisayar destekli (computer-based) yapılmaya başlanması bir milat oluyor. “Kağıt kalem” sınav yönteminden “bilgisayar destekli sınav” sistemine geçiş için hassasiyet gerektiren teknik alt yapı çalışmaları, IIA ile eşgüdüm içinde tamamlanıyor. Sertifikasyon Komitesi’nin yoğun katkılarıyla bilgisayar destekli CIA sınavı, Avrupa’da faaliyet gösteren enstitülerin birçoğundan daha önce Türkiye’de hayata geçiriliyor. Unvan sertifikasyonu konusunda adaya büyük zaman ve planlama esnekliği sağlayan bu sınav sistemiyle birlikte, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan veya yabancı ülke vatandaşı olup, ikametgâhı Türkiye’de bulunan adaylar, artık CIA sınavına Türkiye İç Denetim Enstitüsü’ne kayıt yap-

tırmak suretiyle, altı ay içerisinde dünyanın herhangi bir yerinde diledikleri zamanda girebiliyor. Diğer uzmanlık sınavlarında (CFSA, CCSA, CGAP) Bilgisayar Destekli Sınav Sistemi’ne geçiş ise Nisan 2009’da hayata geçiriliyor. Altyapı çalışmalarının tamamlanmasının ötesinde bilgisayar destekli sertifikasyon sürecine geçiş konusunda aralarında IIA İtalya ve IIA Yunanistan’ın da bulunduğu Avrupa’nın önde gelen enstitülerine danışmanlık sağlanması Enstitü açısından ayrı bir gurur kaynağı oluyor.

Yeni kurulan IIA Makedonya’ya da sertifikasyon sürecinin hayata geçirilmesi aşamasında Enstitü tarafından danışmanlık hizmeti veriliyor. Yerel IIA enstitüsü bulunmayan İran ve Gürcistan ile kurulan sıcak ikili ilişkiler çerçevesinde özellikle İran başta olmak üzere çevre ülkeler ve Azerbaycan CIA sınavına ilişkin kayıt işlemlerini Türkiye üzerinden yürütmeyi tercih ediyor. Mesleğe uzmanlık sertifikası sahibi yetkin iç denetçiler kazandırılması anlamında uluslararası ölçekte kabul görülmesi, Enstitü’nün itibarının artmasının yanında meslek gönüllülerinden oluşan amatör ruhlu profesyonel komite mensupları açısından ciddi bir motivasyon kaynağı oluyor. Bilgisayar destekli sistemde de hem İngilizce hem de Türkçe sınav uygulamasına devam ediliyor. Bu gelişme, Enstitü olarak hem iç denetim jargonunda Türkçe’nin yerleşmesi hem de İngilizce konusunda tereddüt yaşama ihtimali olan denetçilere mesleki yetkinliklerini uluslararası rekabet zemininde ispatlama kolaylığı sağlıyor.

Sınav hazırlık ciddi bir hazırlık dönemi gerektirdiğinden, Türkiye İç Denetim Enstitüsü bu amaçla “CIA sınavı hazırlık kursu” da açıyor. 2008 yılında sürekli mesleki gelişim kredilerinin (CPE) bildirim esaslarında düzenlemeye gidilerek, CIA sertifikası almaya hak kazanan meslektaşların, CPE bildirimleri kayıt altına alınıyor. 2010 yılında ise CPE bildirimlerinin elektronik ortamda IIA’e iletilmesine yönelik proje tamamlanıyor..

“TİDE meslek mensuplarının en önemli destekçisidir”

“TİDE ile ilk tanışmam 2007 yılında oldu. O sıralar TİDE Başkanı Şenol Toygar’dı ve kendisi görüşlerinden her zaman faydalandığım değerli meslektaşlarımızdan biridir. İç Denetim Başkanı olarak atanınca ilk yaptığım şeylerden biri TİDE’ye üyelik olmuştur. TİDE iç denetim mesleğinin ve meslektaşların uluslararası standartlara uygun ve küresel gelişmeler doğrultusunda gelişmesinin güvencesidir. TİDE meslek mensuplarının en önemli destekçisidir. İç denetimin bilinirliğinin artması, meslek mensuplarımızın eğitilmesi, uluslararası gelişmelerin yakından takibi ve meslek mensuplarımızın yurt içinde ve yurt dışında temsili gibi birçok konuda TİDE’nin önemi büyük. İç denetim birimleri arasındaki iletişim arttıkça hem mesleğimizin hem de meslek örgütümüzün etkinliği artacaktır.

Dr. Nazif Burca
Türk Telekom
İç Denetim Başkanı

Mesleki birikimlere küresel değer kazandırmak için CIA sertifikası bir fırsattır

CIA (Certified Internal Auditor) sertifikası, Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü tarafından düzenlenen sınavlar sonucunda başarılı olan iç denetçilere verilen, uluslararası geçerliliği olan ve iç denetim konusundaki yetkinliği belgeleyen bir unvan sertifikasıdır. Eğitim, tecrübe, karakter, sınavda başarı gibi şartlar yerine getirildikten sonra ispatlanan yetkinlik, unvan olarak ismin yanında kullanılıyor. CIA sertifikasının belirli bir geçerlik süresi bulunmuyor. Mesleki gelişimini sürdürdüğünü gösterdiği, sürekli mesleki gelişim kredilerini (CPE) belirli periyotlar dahilinde Türkiye İç Denetim Enstitüsü'ne bildirdiği sürece, sertifika sahibinin hakları devam ediyor. Gerekli bildirim yapılmadığı zaman ise söz konusu bildirim yerine getirilinceye kadar haklar askıya alınıyor.

CIA sertifikası, iç denetim mesleği için zorunluluktan ziyade bir fırsattır. Yukarıda belirtildiği üzere söz konusu sertifika, sertifika sahibinin iç denetim konusundaki yetkinliğini uluslararası anlamda belgeliyor. Bu şekilde dünyanın her yerinde kabul gören bir unvan sertifikası doğal olarak, iç denetim alanında kariyer planlayan veya geliştirmek isteyen kişiler için son derece değerli. Benzer şekilde kaliteli eleman arayan şirketler açısından da sertifika, adayın iç denetim konusundaki yetkinliğini ispatlayan en önemli unsur olarak dikkat çekiyor.

İç denetim mesleğinin önemi özellikle son 10 yıl içerisindeki gelişmeler neticesinde tüm dünyada ciddi derecede arttı. Bu da mesleğin profesyonelleşmesine ilişkin bilinç ve farkındalığın tüm dünyada daha fazla artmasına sebep oldu. Bunun sonucu olarak, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'deki CIA sertifikası sahiplerinin artışı da doğal. Türkiye'deki CIA'lerin artmış olması, Türkiye'de iç denetim mesleğinin daha etkin ve başarılı icra edilmesi ve profesyonelleşmesi anlamına geliyor.

CIA sertifikasını almak, planlı ve sistematik bir çalışma gerektiriyor. Meslektaş veya meslektaş adayları, sınav için bölüm başına en az 50 saat (toplam 200 saat) bir zaman ayırmalarını ve çalışma sürelerinin tamamlanmasının hemen ardından ilgili bölümün sınavına girmelerini öneriyoruz.

Sertifika sınavı için Türkiye İç Denetim Enstitüsü'ne başvurulması ve kayıt olunması gerekiyor. Kayıt yapıldıktan sonra en geç bir ay içerisinde sınava girilmesi mümkün olmakta. Sınavlar sınav hizmet sağlayıcısı Pearson VUE tarafından bilgisayar destekli olarak gerçekleştiriliyor. Sınav günü tarihi, kayıt onayını takip eden altı ay içerisinde, sınava girecek aday tarafından serbestçe belirlenebiliyor.

"TİDE'nin üstlendiği rol, iç denetim açısından kritik bir öneme sahip"

Şirketlerimizde kurumsal yönetim açısından iç denetimin rolünü, özellikle 2008 yılında başlayan küresel finansal krizi dikkate alarak değerlendirmemiz gerektiği kanaatindeyim. Yaşanan krizin nedenleri arasında denetim eksikliğinin sayılması krizden çıkarılması gereken dersler arasında önemli bir yere sahiptir. Bu kapsamda, bir kontrol unsuru olan iç denetimin, objektif güvence sağlama ve danışmanlık rolü ile yönetime verdiği destek, şirketlerimizin iyi yönetilmeleri ve denetlenmeleri açısından önem taşımaktadır. Küresel rekabet içinde büyümeyi hedefleyen şirketler, kurumsal yönetimin OECD tarafından belirlenen ana ilkeleri olan adillik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk ile paralellik taşıyan iç denetim faaliyetleri ile desteklenmelidir. Altı çizilmesi gereken diğer bir nokta ise iç denetimin, şirketin risk yönetimi, kontrol ve kurumsal yönetim süreçlerinin etkinliğini değerlendirmesinin yanı sıra onları geliştirmek amacına yönelik sistemli ve disiplinli bir yaklaşım getirmesi sayesinde şirkete kurumsal yönetim bakış açısıyla değer yaratan bir konumda olmasıdır.

İç denetim fonksiyonu, yukarıda bahsedilen küresel finansal kriz ve daha öncesinde yaşanan muhasebe skandalları açısından değerlendirildiğinde; şirketlerimizde kurumsal yönetim anlayışının yerleşmesine ve şirketlerimizin sürdürülebilirliğine katkı sağlamaktadır. Bu bağlamda, TİDE'nin iç denetim fonksiyonunun ülkemizde gelişmesi ve şirket yapılarında varlığının yaygınlaştırılması amacıyla üstlendiği rol, iç denetimin şirketlerimizde içselleştirilmesi açısından kritik bir öneme sahiptir. Şirketlerimizin yönetim seviyesinde iç denetim fonksiyonunun benimsenmesi ve etkin olarak işleminin sağlanması ise risk yönetiminin etkinliği, usulsüzlük riskinin azaltılması ve de iş süreçlerinin verimliliğinin artırılması gibi birçok olumlu etkiyi beraberinde getirecektir.

Mesleki açıdan bakıldığında ise Türkiye İç Denetim Enstitüsü tarafından gerçekleştirilen eğitimler, konferanslar ve yayınların yanı sıra sağlanan sertifikasyon ile iç denetim alanında çalışanların kişisel gelişimi sağlanmakta, bu sayede şirketlerimiz için önemli bir birikim doğmaktadır. Bu alanda iş hayatına adım atanların tüm faaliyet ve süreçler hakkında bilgi sahibi olmaları, ilerleyen dönemlerde şirketlerimiz için önemli bir insan kaynağını da teşkil etmektedir. Önemle altı çizilmesi gereken diğer bir nokta ise mesleğin TİDE'nin varlığı ile ülkemizde uluslararası standartları takip ediyor olmasıdır.

TÜSİAD olarak TİDE ile gerçekleştirdiğimiz başarılı faaliyetlerin devamını diliyor, hem mesleki açıdan hem de iç denetim mesleğinin şirketlerimize sağladığı katkılar açısından önemli adımlar atan TİDE'nin 17. yılını kutluyorum.

Ümit Boyner

Türkiye Sanayici ve İş Adamları Derneği (TÜSİAD) Başkanı

MESLEKİ PAYLAŞIM PLATFORMU: TÜRKİYE İÇ DENETİM KONGRELERİMİZ

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün ülkemizde iç denetim mesleğine kattığı en önemli değerlerden biri kuruluşundan iki yıl sonra başlattığı ve bugüne kadar başarıyla sürdürdüğü mesleki ulusal kongre geleneğidir. 1997 yılında ilk Türkiye İç Denetim Kongresi gerçekleştirilerek başlatılan bu gelenek, günümüze kadar her yıl kesintisiz olarak devam ediyor

I. Türkiye İç Denetim Kongresi, Türkiye'de ilk defa Enstitü'nün organizasyonu ile 1-2 Mayıs 1997 tarihlerinde İstanbul Conrad Otel'de gerçekleştiriliyor. Kongrenin

ana teması, "Geleceğin Yönetiminde İç Denetim" olarak belirleniyor. Kongrede; 21. Yüzyıla Girerken İç Denetim Mesleği ve Meslek Sertifikası, Yazılım Denetiminin Önemi, Bilgi Teknolojisi ve İç Denetim, Yönetim ve İç Denetimden Beklentiler, İç Denetim Fonksiyonunun Kurum İçi Organizasyonu, İç Denetim Standartları ve Meslek Ahlakı, İç Kontrol, İç Denetim ve Dış Denetim İlişkileri, Faaliyet Denetiminin Yeni Boyutları konularında oturumlar gerçekleştirilerek, bildiriler sunuluyor.

Denetim mesleğine emek vermiş, çok sayıda yerli ve

yabancı konuşmacının katıldığı I. Türkiye İç Denetim Kongresi'nde denetim mesleğinin günümüzdeki durumu ve geleceği değerlendiriliyor.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kurucu Başkanı Ali Kamil Uzun, ilk ulusal kongreye ilişkin olarak şunları söylüyor: "1997 yılında Türkiye'de ilk defa Ulusal Mesleki Kongre geleneğini başlatmak üzere bir adım attık. Türkiye İç Denetim Kongresi'nin ilkinin Mayıs ayında gerçekleştirdik. Bir sonbahar günü filizlendirdiğimiz meslekte modern açılım filizinin bundan böyle güçlenerek büyümesi için Türkiye İç Denetim Kongresi geleneğini Mayıs ayında başlattık. Mayıs, bir bahar ayı olmasının yanı sıra, meslek mensuplarının 'turne' dediğimiz merkez dışı görevlere gitmeden önce aynı zamanda merkezde buldukları bir dönemdir. Bundan dolayı Türkiye İç Denetim Kongresi'ni ilk olarak 1997 yılında yapmaya karar verdiğimizde, kongre ayı olarak Mayıs ayını seçtik.

Türkiye İç Denetim Kongresi'nin öncesinde de Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu'nun genel kuruluna ev sahipliği yaptık. Böylelikle Enstitümüz, kuruluşunun üzerinden iki yıl gibi kısa bir süre geçmesine rağmen bir uluslararası etkinliğe ev sahipliği yapmış, akabinde de Türkiye'de ilk ulusal mesleki kongreyi gerçekleştirme başarısını elde etmişti.

"TİDE her zaman yanımızda"

"Zor bir mesleği icra ediyoruz. Birçok farklı konu ve disiplinde bilgi sahibi olma, analitik olma, güçlü iletişim becerileri ve işimizi hakkıyla yapmamız için gerekli birçok diğer yetkinliğe sahip olmamız dahi bazen mesleğimizin önem ve katkısını üçüncü taraflara anlatmamız için yeterli olmayabiliyor. İşimizi yapmanın yanı sıra işimizin önem ve katkısını anlatmak için ciddi enerji sarf ediyoruz. İşte bu noktada IIA, uluslararası iç denetim standartları ve TİDE yardımımıza koşuyor. Birçok konuyu kendi şahsi düşüncelerimiz olmasının ötesinde objektif kriterler, en iyi uygulamalar ve standartlar çerçevesinde anlatıp kabullendirme konusunda IIA ve TİDE'den çok önemli bir destek alıyoruz. Benim için TİDE, işimi anlatmakta daima yanımda olan referans merkezidir. İyi ki varsın TİDE."

Menteş Albayrak

*Türkiye İç Denetim Enstitüsü
Yönetim Kurulu Üyesi*

1997 yılından bu yana Türkiye İç Denetim Kongrelerinin aralıksız sürdürülmesi konusunda kararlılığımızı sürdürdüğümüzü görüyorum. Bizden sonra da yönetimi devralan meslektaşlarımız da aynı kararlılıkla meslek kongresi geleneğinin ülkemizde süreklilik kazanmasına önemli katkılarda bulundular, destek verdiler.”

II. Türkiye İç Denetim Kongresi ise 21-22 Mayıs 1998 tarihlerinde Ankara’da Milli Kütüphane Konferans Salonu’nda yapıyor. Bu kongreyle birlikte ülkemizde İç Denetim Kongreleri geleneği başlatılıyor. “Değişimin Yönetiminde İç Denetim” ana temasıyla gerçekleştirilen kongrede, konuşmacı olarak üst düzey devlet yöneticileri, meslek kuruluşlarının temsilcileri ve birçok yerli-yabancı iç denetim uzmanları katılıyor.

Kongrede, İç Denetim’de Hukuki Düzenlemeler, Yolsuzlukların Önlenmesinde İç Denetim, Dünyada ve Türkiye’de İç Denetimin Değişimi ve Gelişimi, Sosyal Kalite ve İç Denetim, Sistem Güvenliği ve Bilgisayar Denetimi, Toplam Kalite ve İç Denetim, Değişimin Yönetiminde İç Denetim konularında oturumlar gerçekleştiriliyor ve bildiriler sunuluyor. Ankara’da yapılan bu kongre, Enstitü’nün kamu kesiminde tanınması bakımında çok önemli bir işlev görüyor.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nün her yıl düzenli olarak gerçekleştirdiği ulusal mesleki kongre temalarının son derece titizlikle belirlendiğini, haftalar süren detaylı değerlendirmelerin yapıldığını ifade etmek gerekiyor.

Kongre	Yıl	Kongre Teması
I	1997	Geleceğin Yönetiminde İç Denetim
II	1998	Değişimin Yönetiminde İç Denetim
III	1999	Kriz Yönetimi ve İç Denetim
IV	2000	Risk Yönetimi ve İç Denetim (ECIIA- Avrupa Konferansı)
V	2001	e-Risk & e-Denetim
VI	2002	Kurumsal Yönetim ve İç Denetim
VII	2003	Denetimin Değişen Dünyası
VIII	2004	Risk, Denetim ve Kurumsal Yönetim (ECIIA- Avrupa Konferansı)
IX	2005	Türkiye’de İç Denetim’in Yol Haritası
X	2006	Geleceği Şekillendirmek
XI	2007	Küresel Birikimlerle Ulusal Değerler Yaratmak
XII	2008	Gelişen ve Geliştiren İç Denetim
XIII	2009	Neo-Denetim
XIV	2010	Sürdürülebilirlik
XV	2011	Bakış Açısı
XVI	2012	Dönüşüm

Mesleki Paylaşım Platformu için Yeni Hedefimiz: “Uluslararası Türkiye İç Denetim Kongresi”

Mesleğimizin ulusal ve uluslararası katılımlı paylaşım platformu olarak 15 yıldır yapılmakta olan Türkiye İç Denetim Kongresi’ne, mesleğin küresel geleceğinde iddia sahibi olmak için uluslararası bir nitelik kazandırmalı, ülkemizi mesleğin uluslararası buluşma noktalarından biri haline getirmeliyiz. Bu amaçla, bundan böyle kongre organizasyonunu “Uluslararası Türkiye İç Denetim Kongresi” olarak hedeflemeli ve düzenlemeliyiz.

Türkiye İç Denetim Kongreleri büyük ilgi görüyor

Türkiye İç Denetim Kongrelerinden görüntüler

Kongre'nin üçüncüsü 3-4 Haziran 1999 tarihinde İstanbul'da The Marmara Oteli'nde düzenleniyor. Kongre'nin ana teması; "Kriz Yönetimi ve İç Denetim" Konuşmacı ve konuk olarak üst düzey yöneticilerin, çeşitli meslek kuruluşu temsilcilerinin ve yerli yabancı iç denetim uzmanlarının katıldığı Kongre'de; Kriz Yönetiminde İç Denetim, Medya ve İç Denetim, Elektronik Doküman Yönetimi, İş Akışı ve İç Denetim, İç Denetim ve İletişim, Risk Denetimi, Elektronik Ticaret ve İç Denetim, Para Piyasalarındaki Gelişmeler ve İç Denetim, İç Denetimde Son Trendler konularında oturumlar ger-

çekleştirilerek, bildiriler sunuluyor. Her yıl mesleğin gelişmesine yönelik değişimler ve önceliklerin dile getirildiği "Kongre Ana Temaları" ile vizyoner mesleki yaklaşımın sağlandığı görülüyor. Bu temalar çerçevesinde kongre oturumları ve konuşmacılar da aynı titizlikle belirleniyor ve kongreler iç denetim gündemini oluşturuyor. Kongrelerde yapılan konuşmalar ve sunumların özetleri büyük oranda İç Denetim Dergisi'nin çeşitli bölümlerinde yayımlanarak, kongreye katılım imkanı bulamayan meslektaşlara da bu bilgilere ulaşma imkanı sağlanıyor.

Türkiye İç Denetim Kongrelerinden görüntüler

"Bizlerin TİDE'ye olan aitliği, dernek üyeliğinin ötesindedir"

Yıl 1995'in ilk ayları. O yıllar Art Hazır Giyim'de çalışıyorum. Patronumuz, değerli büyüğümüz Mahmut Abra (o dönem Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği (TGSD) Başkanı). Bir gün bana; 'seni çok değer verdiğim ve iyi bir işletmeci olan Ceylan'ın CEO'su Bülent Atuk firmasına götüreceğim, ekibi hazırla' demişti.

O gün orada sevgili arkadaşım Özlem Aykaç ile tanıştım. Sohbet ettik, ne kadar ideal ve sıra dışı patronlarımız olduğunu, firmalarımızda liderliğini yaptığımız ideal uygulamalardan konuşurken, Özlem Hanım bana, bir grup denetçinin her hafta salı günü Levent'te, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Mezunları Lokali'nde bir araya gelip denetim mesleği ile ilgili bir oluşum hazırlığı yaptıklarından bahsetti. O gün, bir sonraki salı toplantısında görüşmek üzere ayrıldık. 1994 yılında işin olmadığı ama dostluğun kazanıldığı bir görüşme ile tanıştığım Art Hazır Giyim'in Genel Müdürü sevgili dostum ve büyüğüm Mahir Kadayıfçı ile birlikte takip eden ilk salı Levent'te buluştuk. Bir ilkbahar akşamında, Levent'te şirin bir evin lokale döndüğü nezih bir atmosferde, müstakbel TİDE'nin yakın gelecekteki lideri üstat Ali Kamil Uzun ile tanıştık. 15 kişi kadar idealist üstadın, o yıllardan bu yılları tasvir eden, mesleğin geleceği ile ilgili çizdiği dünya içinde adeta kaybolmuştuk. Masada ara ara tazelenen çayların motivasyonumuza destek olduğunu çok iyi anımsarım.

Nasıl bir gelecek, nasıl bir meslek ve uygulama, dünyada kim nasıl yapıyor, nasıl bir logo, logonun hikayesi derken 1995, 19 Eylül'ünde İDE (İç Denetim Enstitüsü) doğdu. O günden bugüne İDE, TİDE oldu ve hepimizin hayatına değerler kattı. Bir birinden değerli büyüklerimi, dostlarımı, arkadaşlarımı ve hatta hayat arkadaşım eşimi de TİDE'de buldum.

Dönüp 17 yıl geriye baktığımda, idealist patronum Mahmut Abra, o çok yoğun TGSD toplantılarından firmada göremediğim kişi, bir tam gününü beni ve ekibimi Best Practice'leri yerinde görmemiz için Büyükçekmece'deki Ceylan Hazır Giyim'e götürmeseydi, bu yazdıklarımın ötesinde şeylere de sahip olamayacaktım. Bu sebeple bizlerin TİDE'ye olan aitliği, yıllık aidat karşılığı bir dernek üyeliğinin ötesindedir.

Halil İbrahim AYAŞLI

TEMA Grup / Taha Giyim A.Ş. Denetimden Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi
Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kurucu Üye

16. Türkiye İç Denetim Kongresi'nin Ana Teması: Dönüşüm

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün 2012 yılında 16.'sını düzenlediği Türkiye İç Denetim Kongresi'nin ana teması 'Dönüşüm' oldu. 12 Kasım 2012 tarihinde gerçekleşen kongrede iç denetçilerle, yönetimler ve paydaşların doğru iletişim kurmasının, kurumlar için önemi ele alındı. The Marmara Otel'de gerçekleşen ve yoğun ilgi gören kongrede 450 katılımcı yer aldı.

Çeşitli meslek kuruluşu temsilcilerinin ve yöneticilerinin konuşmacı olarak katıldığı kongrede; 'Algı Gerçektir' sunumuyla yönetim koçu ve iletişim uzmanı Deanna Sullivan, ilgi çeken bir sunum gerçekleştirdi. Aynı zamanda gerçekleşen üç ana oturum ve iki paralel oturumda, yeni TTK ve SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri Çerçevesinde Denetim Komiteleri, Dönüşüm Sürecinde İletişim, İç Denetimin Geleceği ve Ticari Hayatta Şeffaflık Başlıklarında sunumlar gerçekleştirilerek, bildiriler sunuldu. Kongrede ayrıca TİDE Kurucu ve Onursal Başkanı Ali Kamil Uzun da, Meslekte Mükemmelliğin Küresel Paydaşı Olmak, "Dönüşümün Yol Haritası ve Başarı Faktörleri" başlıklı bir konuşma gerçekleştirdi.

16. Türkiye İç Denetim Kongresi'nden görüntüler

DEĞERLERİMİZ

- Çok yönlü değer yaratmak,
- Farklı olmak, güncel kalmak,
- Şeffaf, dürüst ve güvenilir bir iş hayatının güvencesi olmak,
- Hukukun ve mesleğin gereklerinin yerine getirilmesine azami dikkat ve özen göstermek.
- Örnek gösterilen, izlenen bir lider kurum olmak.

DEĞERLERİMİZİN GÜVENCESİ

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün kurumsal değerlerinin güvencesini; ilkeleri ve değerleri, özverili ve gönüllü adanmışlığı, yetkinlikleri ve vizyonu, değer yaratan hizmetleri ve yetiştirdikleri ile yenilikler ve değişimi kendini geliştirme ve olgunlaştırma fırsatı olarak gören meslek insanı üyeleri oluşturur.

TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ

Meslekte Mükemmelliğin Küresel Paydaşı

SÜREKLİ MESLEKİ GELİŞİM İÇİN EĞİTİM HİZMETLERİ BAŞLATILYOR

Türkiye İç Denetim Enstitüsü, sertifikasyon hazırlık ve sürekli mesleki gelişim eğitimleri alanlarında üye ve üye olmayan meslektaşların mesleki bilgilerine ve gelişimlerine katkı sağlamak amacıyla, eğitim hizmetleri sunuyor. Enstitü'nün ilk kuruluş yıllarından itibaren eğitim hizmetleri en fazla önem verilen konulardan biri olup, mesleğe ve meslektaşlara önemli katkılar sağlıyor.

IIA tarafından hazırlanan eğitimlerin Türkçe'ye çevrilmesi için işbirliği sözleşmesi imzalanarak, bazı eğitimler Türkçe'ye tercüme ediliyor ve materyal olarak kullanılıyor. Enstitü eğitim hizmetlerinin etkin yürütülmesi konusunda zaman zaman araştırmalar yaparak, profesyonel eğitim kuruluşlarının eğitim programları, hizmetleri üzerine çalışmalar gerçekleştiriyor ve onlardan destek alarak etkin programlar oluşturuyor. Ayrıca bu eğitimlerin en iyi şekilde sunulabilmesi için

büyük eğitim ve danışmanlık şirketleriyle stratejik ortaklıklar da kurularak, gerektiği durumlarda destek alınıyor. Eğitimci kadroları için zaman zaman üyelere duyurular yapılıyor. Zengin bir eğitimci kadrosu oluşturularak, eğitimciler için "Eğitimcinin Eğitimi" programları düzenleniyor ve eğitimcilerin yetkinlikleri artırılmaya çalışılıyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü eğitim faaliyetleri 2010 yılı sonunda kurulan Mesleki Gelişim Akademisi ile ayrı bir boyut kazanıyor.

Aynı zamanda Enstitümüz, kuruluşunun 15. yılını kutlama etkinlikleri çerçevesinde, üyelerin katılımına açık, Uluslararası İç Denetim Standartları konusunda ilki 11 Aralık 2010, ikincisi ise 28 Mayıs 2011 tarihinde ücretsiz eğitimler düzenledi. Her iki eğitimde de yaklaşık 100 üyeye ücretsiz eğitim verildi. Eğitimlerde, Enstitü tarafından gerçekleştirilen sertifika sınavlarının tanıtımına yönelik bilgilendirme sunumları da yapıldı.

Uluslararası standartlar için düzenlenen güncelleme eğitiminden bir görüntü

Sertifikasyon hazırlık ve sürekli mesleki gelişim eğitimlerinden görüntüler

"TİDE referans noktası haline geldi"

"TİDE, ülkemizde köklü bir geçmişi olan denetim mesleğinin güçlü bir temsili olması açısından büyük önem arz ediyor. Geçmişte daha çok her bir kurumun kendi gelenekleri dahilinde şekillenen bakış açısı ve denetim uygulamalarının homojenleşmesi, uygulamaların ve iç denetçilerin asgari nitelik standartlarına kavuşmasında önemli bir referans noktası haline geldi. Bunun yanında farklı büyüklük ve kültürlerdeki kurumların iç denetim kültürlerinin ve kalite anlayışlarının her kurum için "yüksek kalite" beklentisine dönüşmesi açısından da iyi bir paylaşım platformu oldu. Bu durumun orta ve uzun vadede şirketlerin sürdürülebilir karlılık ve büyüme beklentilerini gerçekleştirmesinde büyük katkısı olacak. Öte yandan, denetim mesleğine has önemli bir değer olan "üstat-muavin" ilişkisi açısından da üstatların deneyimlerini mesleğe yeni başlayanlarla paylaşması fırsatı sunması nedeniyle de, son derece faydalı bir ortam sunuyor."

*Hilali Yıldırım
Türkiye İç Denetim Enstitüsü
Yönetim Kurulu Üyesi*

MESLEKİ GELİŞİM AKADEMİSİ EĞİTİMDE KURUMSALLIK YARATIYOR

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün eğitim faaliyetlerine kurumsal bir kimlik ve disiplin kazandırmak, eğitim faaliyetlerinin sürekliliği ve sürdürülebilirliğini sağlamak, eğitim ve eğitmen kalitesine ilişkin standartları oluşturmak, Enstitü'nün mesleki eğitim ve gelişim misyonu ile hizmet kapasitesini güçlendirmek, eğitim hizmet sürecini objektif esaslar ile yönetmek, şeffaf ve hesap verilebilir bir hizmet kanalı oluşturmak, iç denetim mesleğinin gelişmesine ve devamına katkıda bulunmak, denetim mesleğinin niteliğini yükseltmek için mesleğin nitelikli meslek mensupları tarafından yürütülmesini sağlamak üzere yetiştirilmeleri ve mesleki gelişimleri ile ilgili olarak ulusal ve uluslararası nitelikte kurslar, seminerler, sempozyumlar, çalıştaylar ve eğitim programları düzenlemek amacıyla, "Mesleki Gelişim Akademisi (TİDE Akademi)" kuruluyor.

TİDE Akademi, 25 Aralık 2010 tarihinde gerçekleşti-

TİDE Akademi seminerlerinden görüntüler

rilen Olağanüstü Genel Kurul'da kabul edilen "Mesleki Gelişim Akademisi Yönetmeliği" çerçevesinde faaliyetlerini yürütüyor. TİDE Mesleki Gelişim Akademisi sürekli yenilenen eğitim konuları ile faaliyetlerini sürdürüyor.

Sürekli Mesleki Gelişim Eğitimleri Meslektaşlara Yetkinlik Kazandırıyor

Sürekli Mesleki Gelişim eğitimleri, sertifikasyon eğitimlerinin dışında meslektaşlara, mesleki pek çok konuda farkındalık sağlamayı ve yetkinlik kazandırmayı hedefliyor. Bu kapsamda iç denetim veya iç denetimle ilgili konularda çok çeşitli eğitim programları gerçekleştiriliyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü tarafından iç denetimin temellerinden çok kapsamlı iç denetim uygulamalarına kadar birçok konuda eğitim programı uygulanıyor ve bu eğitim programları değişen şartlar karşısında zaman zaman yenilenerek, yeni programlar oluşturuluyor. Eğitimler, Enstitü tarafından genel katılım yöntemiyle yapılabildiği gibi, kamu kurum ve kuruluşları, bakanlıklar, holdingler, büyük şirketlerden gelen talepler üzerine bahsekonu kurum, kuruluş ve şirketlerin personeline yönelik olarak da düzenleniyor. Bugüne kadar binlerce kamu ve özel sektör iç denetçileri ile yöneticilerine eğitimler verildi.

Sertifikasyon hazırlık ve sürekli mesleki gelişim eğitimlerinden görüntüler

TİDE Akademi

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün eğitim faaliyetlerine kurumsal bir kimlik ve disiplin kazandırmak, eğitim faaliyetlerinin sürekliliği ve sürdürülebilirliğini sağlamak, eğitim ve eğitmen kalitesine ilişkin standartları oluşturmak, Enstitü'nün mesleki eğitim ve gelişim misyonu ile hizmet kapasitesini güçlendirmek, eğitim hizmet sürecini objektif esaslar ile yönetmek, şeffaf ve hesap verilebilir bir hizmet kanalı oluşturmak, iç denetim mesleğinin gelişmesine ve devamına katkıda bulunmak, denetim mesleğinin niteliğini yükseltmek için mesleğin nitelikli meslek mensupları tarafından yürütülmesini sağlamak üzere yetiştirilmeleri ve mesleki gelişimleri ile ilgili olarak ulusal ve uluslararası nitelikte kurslar, seminerler, sempozyumlar, çalıştaylar ve eğitim programları düzenlemek amacıyla, "Mesleki Gelişim Akademisi (TİDE Akademi)" kuruluyor.

TİDE'NİN İLETİŞİM GÜCÜ: YAYINCILIK FAALİYETLERİ

Bir meslek örgütü için, hem faaliyetlerini meslektaşlar ve kamuoyu ile paylaşabilmek hem de mesleğin gelişimine çok boyutlu katkı sağlayabilmek bakımından yayıncılık, önem verilmesi gereken önemli faaliyetlerden birini oluşturuyor. Bu nedenle, Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün kuruluşundan itibaren başlayan ve zamanla çeşitliliği artan biçimde yayıncılık faaliyetleri göze çarpıyor. Enstitü'nün yayıncılık faaliyetlerini hem basılı hem de elektronik yayıncılık alanında görebilmek mümkün. Basılı yayıncılık konusunda, Bülten, İç Denetim Dergisi ve kitap yayınlayan Türkiye İç Denetim Enstitüsü; elektronik yayıncılık konusunda da Türkiye İç Denetim Enstitüsü resmi internet sitesi ile kurumsal hizmetler için hazırlanan çeşitli internet siteleri yayıncılık söz konusu. Ayrıca üyelere yönelik e-Bülten hazırlanıyor. Enstitü'nün 2010 yılında yapılan 15. Genel Kurulu'nda onaylanan "Yayın Yönetmeliği" ile yayıncılık faaliyetleri daha kurumsal ve bütünsel bir yaklaşımla değerlendirilerek, basılı ve elektronik yayıncılığın esasları belirleniyor.

Enstitü'nün Resmi İnternet Sitesi Yayında!

Enstitü'nün ulusal ve uluslararası tanıtımını yapmak,

meslektaşlar arasında yeni bir paylaşım platformu oluşturmak ve bu alanda gelişen teknolojinin imkanlarından yararlanmak amacıyla 1999 yılı Temmuz ayında TİDE resmi internet sitesi olan www.tide.org.tr yayına başlıyor. Böylece ECIA üyesi ülkeler içinde internet sitesi olan ilk ülkelerden biri Türkiye oluyor. İnternet sitesi TİDE'nin üyelerine ve dış dünyaya açılan yüzü olması nedeniyle, TİDE'nin tüm yönetimleri tarafından üzerinde önemle duruluyor. Bu nedenle yıllar içinde internet sitesini geliştirmek için çeşitli çalışmalar yapılıyor ve 2001, 2005, 2008 ile 2011 yıllarında TİDE internet sitesi geniş kapsamlı olarak güncelleniyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü resmi internet sitesinde, 'Enstitü, Yönetim Organları, Standartlar, Sertifikasyon, Eğitimler, Yayınlar, Mesleki Çalışmalar, Kariyer Olanakları' gibi üyeler ve meslektaşlar için önemli olan birçok bilgiye yer veriliyor. Enstitü'ye üye olanlar üye girişi yaparak, ziyaretçilerden farklı olarak İç Denetim Dergilerinin tüm içeriğine, kariyer ilanlarına, standartlar ile ilgili detay bilgilere de ayrıca ulaşıyor. Resmi internet sitesinin yanı sıra 2011 yılında TİDE'nin önemli kurumsal değerleri olan İç Denetim Dergisi, Türkiye İç Denetim Kongresi ve Mesleki Gelişim Akademisi için ayrı internet siteleri de tasarlanarak yayına alınıyor. www.icdenetimdergisi.org, www.icdenetimkongresi.org

ve www.icdenetimakademisi.org adreslerinden yayın yapan bu siteler aynı zamanda TİDE internet sitesine de entegre ediliyor. TİDE internet sitesi günümüzde, mesleğin iletişim ve paylaşım portalı haline geliyor.

Ayrıca yine 2011 yılında Facebook, Twitter ve Linked-in gibi sosyal medya ortamlarında hesaplar açılıyor. Dünyada sosyal medya büyük bir hızla gelişirken, en küçük ticari işletmeden tutun, dünyanın en büyük şirketlerine, devlet başkanlarına kadar her kesimin sosyal medyada bir hesabı, bir sayfası, bir grubu olduğu günümüzde, TİDE'nin sosyal medyaya duyarsız kalması düşünülemezdi. 2011 yılı başında başlatılan sosyal medyada kurumsal varlık oluşturma atığına, iç denetimi meslek olarak edinen veya iç denetime ilgi duyan pek çok kişi büyük ilgi gösteriyor. TİDE'nin sosyal medyadaki kurumsal varlığı, Türkiye'de iç denetim mesleği ile ilgili sosyal medyadaki en önemli bilgi kaynağı olarak önemli bir yer alıyor. Sosyal medyadaki hesaplarda, sayfalarda ve gruplarda paylaşılan TİDE'den haberler, aktivitelerle ilgili, çok hızlı tepki alınabiliyor ayrıca takipçilerin de katılımıyla iç denetim mesleği, mesleki uygulamalar ve örneklerle ilgili olarak tartışmalar ve paylaşımlar gerçekleştiriliyor. Mekan ve zaman olanaksızlıkları nedeniyle TİDE'nin faaliyetlerine katılmayan üyelerin TİDE ile olan bağı, sosyal medya aracılığı ile daha da sağlamlaşıyor. Sosyal medyada kurumsal bir varlığa sahip olmanın küresel olarak verdiği iletişim gücüyle, dünyadaki iç denetimle ilgili tüm meslektaşlar ve meslek örgütleriyle de uzun mesafeler kaldırılıyor ve çok daha yakın ilişkiler kuruluyor.

Türkiye İç Denetim Kongresi internet sitesi

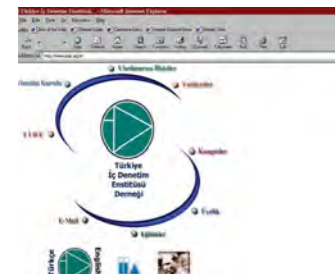
Sanal Müze

İç Denetim Dergisi internet sitesi

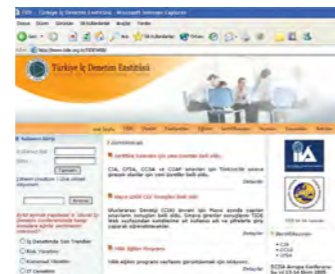
TİDE Mesleki Gelişim Akademisi internet sitesi

İlk internet sitesi 1999

İnternet sitesi 2001

İnternet sitesi 2005

Güncel internet sitesi 2012

"Bilgi paylaştıkça büyür"

"TİDE ile 2005 yılında KPMG'den Sabancı Holding Denetim Daire Başkanlığına transfer olduğumda tanıştım. Zamanın Daire Başkanı Fuat Öksüz'ün TİDE'deki faaliyetleri ve bizleri de üye yapmasıyla, TİDE'ye dahil oldum. İş yaşamımda en çok inandığım ve kariyer gelişimime katkısı olan konuyu şu cümleyle özetliyorum; "Bilgi paylaştıkça büyür." Bugüne kadar çok değerli kişilerle çalışma imkanım oldu ve hep bilgilerini benimle paylaştılar. TİDE bilgi deposu benim açımdan. Bir Aile Toplantısı'nda bir üyeden alacağımız bilgi belki çalıştığımız kurumun hayatını tamamen değiştirebilecek bir ışık yakabiliyor. Veya herhangi bir eğitimde üyelerimizin paylaştıkları uygulamaları. Bunun için ben TİDE'yi kapısı ağzına kadar açık, dev bir kütüphane olarak görüyorum. Bu kütüphanenin, binlerce kapısından her gün yüzlerce kitap değerinde bilgi içeri giriyor. Bu kaynak ifade edilemez boyutlarda bir kaynak ve hepimizin bu kaynaktan faydalanması gerekiyor."

M. Kemal Tapkan
Borusan Holding
İç Denetim Müdürü

Sanal Müze 2011 Yılında Yayına Giriyor

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün kuruluşundan itibaren gelişen sürecini yazılı ve görsel olarak aktarabilmek amacıyla, Türkiye İç Denetim Enstitüsü Müzesi de tasarlanıyor ve 2011 yılında yayına alınıyor. www.tidemuze.org adresinden yayın yapan ve 'Sanal Müze' konseptiyle hazırlanan müze ile iç denetçilerin meslek örgütü olan Enstitü'nün kuruluşu ve kuruluşundan itibaren gelişen süreci yazılı ve görsel olarak gelecek nesillere aktarabilmek, mesleki birikim ve gelişimi, meslek kültürü ile ilgili değerleri ifade eden belgeleri sergilemek amaçlanıyor. Müzede, Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün kuruluşu ve faaliyetlerinin gelişimi hakkında çeşitli bilgilere, bazı önemli belge ve fotoğraflara yer veriliyor.

Enstitü'nün İlk Yayını: Bülten

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün basılı yayıncılık konusundaki ilk girişimi ve uygulaması "Bülten"dir. Üyelerle düzenli iletişimi sağlayabilmek amacıyla, Ocak 1996'dan itibaren "İç Denetim Enstitüsü Haber Bülteni" hazırlanarak, üyelere gönderilmeye başlanıyor. Nisan 1996 tarihinden sonraki bültenlerde ise küçük bir isim değişikliği yapıyor ve "İç Denetim Enstitüsü Haberleşme Bülteni" ismini alıyor. 1996 ve 1997 yıllarında tek sayfa yayımlanan "Haberleşme Bülteni", Mart 1998'deki 27. sayısıyla birlikte görüntü olarak değişikliğe uğruyor ve 28. sayıdan itibaren de dört sayfaya çı-

karılarak, üç aylık olarak hazırlanmaya ve üyelere gönderilmeye başlanıyor. Bu bültenler bilgisayarda hazırlanıp, fotokopi ile çoğaltılıyor ve üyelere gönderiliyor.

1999 yılına kadar bu şekilde devam eden "Bülten" uygulaması bu yıldan sonra ilginç bir işbirliği yöntemiyle hazırlanmaya başlanıyor. Bültenler artık fotokopiyle çoğaltılmıyor, matbaada basılarak üyelere ulaştırılıyor. O günlerin maddi imkansızlıkları nedeniyle daha önceden yayın hayatına başlamış olan ve aylık olarak yayımlanan "İktisat Ekonomik Bülten" in Ekim 1999'deki 32. sayısından itibaren Türkiye İç Denetim Enstitüsü olarak yer almaya başlanıyor. 17 Ağustos 1999 büyük depreminden hemen sonraya denk gelen bu süreçte, Türkiye İç Denetim Enstitüsü yazı, makale, röportaj ve haberlerle meslektaşlarıyla buluşuyor.

İktisat Ekonomik Bülten ile yapılan bu işbirliği, Şubat 2000'deki 34. sayı ile birlikte tam bir ortaklığa dönüşüyor. "TİDE Bülten-İktisat Ekonomik Bülten" olarak sayfalar eşit olarak paylaşılmaya başlanıyor. Bu işbirliği Ağustos 2000'deki 40. sayıya kadar sürüyor. 2004 yılının Mayıs ayından itibaren ise bülten uygulaması "e-Bülten" e dönüştürülüyor. e-Bülten, aylık olarak, www.tide.org.tr'de yayımlanıyor ve elektronik postayla üyelere ulaştırılıyor. Bu uygulama da Nisan 2005 yılına kadar devam ediyor. Sonraki dönemde bülten uygulamasında bir kesinti yaşanıyor ama 2011 yılından itibaren e-Bülten uygulaması, tekrar başlatılıyor.

Ekim 1999'da İktisat Ekonomik Bülten'in 32. sayısında yer alan başyazıda şunlar yazıyor:

Değerli Okurlarımız,

17 Ağustos 1999, yaşadığımız büyük deprem felaketinden ötürü başımız sağolsun, geçmiş olsun...

19 Eylül 1999, Türkiye İç Denetim Enstitüsü, dördüncü kuruluş yılını geride bıraktı. Önceki yıllar sevinçle ifade ettiğimiz 'kutlu olsun' dileklerimizi bu sefer yaşadığımız felaketin kederiyle acısıyla ifade ediyoruz. Deprem felaketi sadece ülkemizde değil, komşumuz Yunanistan'da ve Uzak Doğu'da Taiwan'da da yaşandı. Küresel bir felaket yaşıyoruz... Yaşadığımız felaket, denetim ve eğitimin önemini gösterdi. Birinci derece depremkuşağında, denetimsiz yapılaşma ve felaketlere karşı eğitilmemiş toplum, depremin sonuçlarını ağırlaştırdı. Depremi yaşadıkten sonra 'depremlerle birlikte yaşamaya alışmalıyız' ifadesini çok sık kullanmaya başladık.

Benimsemeye çalıştığımız yeni yaşam biçiminde biz iç denetçilere büyük görev ve sorumluluklar düşüyor. Bu aydan itibaren sayfalarında yer almaya başladığımız İktisat Ekonomik Bülten'de meslektaşlarımızın görev ve sorumlulukları konusunda yazılarımızla mesleki iletişim çemberleri oluşturuyoruz. Bize bu fırsatı veren İktisat Ekonomik Bülten'e teşekkürlerimizi iletiyoruz. Enstitümüz bundan böyle bu sayfalarda yer alan makale, yazı, röportaj, haber vb. yayınlarla meslektaşlarımızla beraber olacak.

Düzenlemeyi planladığımız panel, konferans ve seminerlerle, hazırlayacağımız yayınlarla, felaketlere karşı önlemlerin nasıl oluşacağını meslektaşlarımıza, kamuoyuna sunacağız. Tüm üyelerimizin mensubu olduğu kuruluşlarda yardım faaliyetlerinde aktif rol alması, yardımların yerindeliği konusunda mesleki özen gösterilmesinden ötürü teşekkürlerimizi iletiyoruz.

Deprem felaketi sırasında yitirdiğimiz meslektaşlarımız oldu. Tanrı'dan rahmet, geride kalan yakınlarına sabırlar dileriz.

Her ay bu sayfalarda buluşmak dileğiyle...

MESLEĞİN SESİ: İÇ DENETİM DERGİSİ

Mesleği ilgilendiren, gündemi oluşturan yazı ve makalelerin yayımlanabileceği bir dergi çıkarabilmek düşüncesi Enstitü'nün kuruluşunun ilk günlerine kadar gidiyor. Fakat bu projenin hayata geçirilebilmesi ancak 2001 yılında olabiliyor. Adına "İç Denetim Dergisi" verilen yayın, "mesleğin sesi" olma iddiasını hâlâ sürdürüyor. İç Denetim Dergisi 2001 yılının Eylül ayında yayın hayatına başlıyor.

Derginin ilk sayının 'Merhaba' kısmında Ali Kamil Uzun okurlara bakın neler yazmış.

"Tanrı bir gün melekleri yanına çağırarak "artık bilimsel çalışacağız" der. Melekler şaşkın, bu sözün ne anlama geldiğini Tanrı'ya sorarlar. Tanrı, insanların ölümlerini söyledikleri son söz ile ahirette söyledikleri ilk sözleri bakarak, istatistikî bir çalışma başlatacaklarını açıklar. Bunun üzerine melekler başlarlar Tanrı'nın söylediği gibi istatistik tutmaya. Bir gün Tanrı, meleklerden bu istatistikleri değerlendirmelerini ister. Melekler de istatistikleri değerlendirdiğinde; İngilizlerin, "Good bye my darling" Almanların, "Ich liebe dich", Fransızların, ise "O la la" sözlerini son ve ilk sözler olarak kullandıklarını, Türklerin de "Bana bir şey olmaz ağabey" dediklerini rapor olarak Tanrı'ya sunarlar.

Şimdi içinde bulunduğumuz koşullara baktığımızda, bize bir şeyler olduğu ve Cumhuriyet tarihinin en ciddi krizini yaşadığımızı görüyoruz. Büyük umutlarla girdiğimiz 21. yüzyılın ilk yılları ülkemiz için yolsuzluklar ve kriz yıllarına dönüştü. Son 20 yılda ürettiğinden çok fazlasını tüketen bir toplum olarak ekonomide, siyasette ve sosyal yaşamda çok ciddi bir bedel öder hale geldik. Bu bedel de "Bize bir şey olmaz ağabey" yaklaşımının bir sonucudur. Bu anla-

yışla; fay hattında binalar yaptık, çarpık kentleştik, iş bitirici olduk, köşeleri döndük, "Kural dışı davranmak yığıtliğin(!) şanındandır" dedik. "Biz yaptık oldu" yaklaşımı ile işimizi yürüttük. Özensiz, düzensiz ve yolsuz bir yaşam sürdürdük. Çünkü bize bir şey olmazdı(!) Önce doğa, sonra ekonominin kuralları bize neler olabileceğini gösterdi. Geride bıraktığımız yıllarda; "Hızlı yaşa, genç öl, cesedin yakışıklı olsun" yaşam felsefesi ile "yakışksızlığı" temiz kalmaya tercih etmiş olduk. Bize bir şey olmazlığın önlenemez çöküşünün yaşandığı böyle bir dönemde sizlere dergimizle "merhaba" diyoruz. Krizler değişim için fırsatlar yaratıyorsa, her karanlığın ardından güneş yeniden doğuyorsa, temiz çalışan, temiz iş ve temiz kurum için

"merhaba" demenin tam zamanı olduğunu düşündük. Yaşadıklarımızda yönetim ve denetim bütünselliğini sağlayamamış olmamızın da büyük rolü olduğunu gördüğümüzden "Kurumsal yönetim güvencesi için İç Denetim" motosuyla bundan böyle sizlerle birlikte olmak istiyoruz.

Dergimiz; Aysberg, denetçinin almeti farikası Yeşil Kalem, Çizgi Ötesi, Parmak İzi, Mühür, Perçin, Ayraç, Yakın Plan gibi disiplin başlıkları ile denetim dünyasındaki değişimi, gelişmeleri, trendleri, eğitim olanaklarını ve haberleri sizlere ulaştıran mesleki iletişim ve paylaşım platformu olacaktır. İlk sayımızda Aysberg'de yer alan dosya konumuzu "Risk Yönetimi ve İç Denetime İlişkin Uluslararası Gelişmeler ve Türkiye'ye Yansımaları" olarak belirledik. İki temel nedenden ötürü "Risk Yönetimi" ilk sayımızın konusunu oluşturdu. Birincisi bize bir şey olmazlığın ulusal karakterimiz haline dönüştüğü, riski görmek istemeyen ve bu nedenle risk alan bir anlayışın sonucu ülke çapında yaşanan krizdi. İkincisi ise ekonominin can damarı olan şu an krizin göbeğindeki bankacılık sektöründe "Risk Yönetimi ve İç Denetim" konusunda başlatılmış olan mevzuat düzenlemeleri. Yazımızı kaleme alırken süper güç, dünya devi ABD, kalbi ve beyni sayılabilecek bölgelerinden vuruldu. İnanılması zor ve tüm dünyayı şok eden bu olay, bir başka açıdan "bize bir şey olmazlığa" çarpıcı örnek oldu. Yaşanan bu acı olay, gücünüz ne olursa olsun riskin her zaman sizin dışınızda varlığını sürdürdüğünü ve kendini ifade etmek için fırsat aradığını bizlere bir kere daha gösterdi. Dünya devi ABD'nin de, ulaştığı süper güce rağmen riski göz ardı etme lüksü olmadığına hep birlikte tanık olduk. İsteğimiz, devletlerin, kurum ve kuruluşların, acı ve pahalı deneyimlere gerek kalmadan, mevcut ve olası risklerine karşı kontrol sistemlerini gözden geçirme ve iyileştirme için "denetimi" yönetimin stratejik bir parçası olarak görmeleridir"

İç Denetim Dergisi ile birlikte iç denetim mesleğinin "İç Denetim Enstitüsü, İç Denetim Kongresi ve İç Denetim Dergisi" şeklinde üç farklı alandaki kurumsal kimlikle, zenginlik ve derinlik kazandığı görülüyor. Türkiye'de iç denetim mesleğine yön veren Türkiye İç Denetim Enstitüsü tarafından 2001 yılından beri yayımlanan İç Denetim Dergisi, kendi alanında ilk mesleki yayın organı olma özelliğine de sahip. İç Denetim Dergisi, üç ayda bir olmak üzere yılda dört kez ilkbahar, yaz, sonbahar ve kış dönemlerinde yayımlanıyor.

İç Denetim Dergisi, iç denetim mesleğini ilgilendiren konularda gündem yaratmak, iç denetim mesleğinin ve TİDE'nin tanıtımına yaygınlık ve etkinlik kazandırmak, iç denetçilerin yerli ve yabancı uzmanların bilgi ve deneyimlerinden faydalanmalarını sağlamak, iç denetim konularında yapılan çalışmalarını ilgili çevrelere sunmak, iç denetim mesleği adına bilimsel ve kalıcı bir referans kaynağını oluşturulmak ve bu şekilde referans bir meslek ve sektör dergisi olmak ve iç denetim mesleğinin ülkemizdeki gelişimine ve iç denetim alanının

"Mesleğimizin bilinirliği arttı"

"2010 yılı başlarında, Yönetim Kurulu Başkanımız Özlem Hanım beni ziyarete gelerek, Mart ayında yapılacak olan seçimli genel kurulda kendi ekibinde yönetim kurulu üyesi olarak görev almamı rica etti. Hem meslek örgütüne sahip çıkarak bir sosyal sorumluluğu yerine getirmek adına hem de bu mesleği yapan arkadaşları daha yakından tanıyabilecek bir fırsat doğacağı düşüncesiyle bu teklifi kabul ettim. Kurulduğundan bu yana TİDE iç denetim mesleğinin bilinirliğini ve saygınlığını artırmak, bu mesleğin ülke genelinde en önemli referansı haline gelmek gibi bir misyonu başarıyla yürütüyor. TİDE'nin ülke içindeki bu başarısının yanı sıra parçası olduğu mesleğin global örgütü IIA içinde de elde ettiği önem ve haklı konumuyla bir iç denetim yöneticisi olarak bana uluslararası tanınan bir örgütün üyesi olma gururunu yaşattı."

Bülent Bozdoğan
Sabancı Holding Denetim
Bölüm Başkanı
Türkiye İç Denetim Enstitüsü
Etik Kurulu Başkanı

Dr. Cüneyt Sezgin, Günseli Özen Ocakoğlu, Ali Kamil Uzun, Çetin Özbek, Filiz Yücesoy, Mehtap Numanoğlu, Ayça Erkan İç Denetim Dergisi Yayın Kurulu toplantısında bir arada

daki literatüre katkı sağlamayı amaçlıyor. İç Denetim Dergisi, Türkiye’de ve dünyada iç denetim mesleği ile ilgili konularda haberler, makaleler, yazılar, araştırmalar, dosyalar, duyurular, soru-cevaplar, eğitim sayfaları, röportajlarla gündemi yakından takip ediyor. İç denetim mesleğinin gündemini belirleyen İç Denetim Dergisi’nde; sektörde gündemde olan veya gündeme getirilmesi gereken dosya niteliğindeki bir konunun işlendiği AYBERG bölümü, hakemli makalelerin yer aldığı YEŞİL KALEM bölümü, bilgi teknolojisinin gelişimiyle birlikte iç denetim mesleği ve fonksiyonunda yaşanan değişiklik ve gelişmelerin konu edildiği ÇİZGİ ÖTESİ bölümü, TİDE’nin faaliyetlerinin tanıtıldığı ve duyurulduğu ATAÇ bölümü, mesleki köşe yazılarının yayınlandığı PARMAK İZİ bölümü, TİDE’ye üye kuruluşların denetim birimlerini tanıtan YAKIN PLAN bölümü, iç denetim mesleği çerçevesinde akıllara takılan soruların yanıtladığı, çözüm önerileri içeren, yol gösterici soru-cevap sayfalarından oluşan MÜHÜR bölümü, TİDE’nin “meslek sertifikası” uygulamasını, programını, içeriğini, faaliyetlerini anlatan eğitim sayfalarından oluşan PERÇİN bölümü, yaşam, kültür-sanat gezi vb. konuların işlendiği aktüel sayfalardan oluşan AYRAÇ bölümü, İç denetim’in gerek mesleğe gerekse de toplumsal olgulara, olaylara getirdiği ironiyi, eleştiri anlayışını yansıtan mizah sayfa-

larından oluşan DİK KENAR bölümü, TİDE ve iç denetçilerin mesleki ve sektörel gelişmeleri takip edebilecekleri, bilgi veren haber sayfalarından oluşan PANO ve TİDE çalışanlarının veya derginin okuyucularının eleştiri, düşünce ve önerilerini ifade ettikleri paylaşıma açık geri bildirim sayfalarından oluşan YANSIMA bölümü bulunuyor.

Derginin mesleki teknik içeriği yayın kurulu, imtiyaz sahibi, sorumlu yazı işleri müdürü, sorumlu Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyesi ve Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yönetim Kurulu Başkanı tarafından hazırlanıyor. Mesleki yayıncılıkta paylaşarak gelişmek ve sürdürülebilir performans üzerine bir başarı öyküsü olarak nitelendirilen İç Denetim Dergisi’nin yayına hazırlık ve baskısı, bugüne kadar imza attığı başarılı dergilerle kurumsal yayıncılık konusunda Türkiye’nin önde gelen kurumlarından biri olan Rota Yayın ve Yapım Tanıtım Ticaret Ltd. Şti. tarafından gerçekleştiriliyor.

İç Denetim Dergisi’nin, görsel tasarım ve uygulama, baskı ve yayın, içerik hazırlama ve uygulama, abone, reklam, dağıtım, muhasebe ve finansman süreçleriyle ilgili görev, yetki ve sorumlulukların tanımlanması, bağımsız ve özerk mesleki yayın organı kimliğinin “Kurumsal Yönetim” prensipleri çerçevesinde güvence altına alınması amacıyla bir çerçeve protokol düzenleniyor. Söz konusu protokol taraflarca 2002 yılında imzalanıyor. İç Denetim Dergisi’nin her sayısı 2010 yılına kadar 1500 adet basılmakta iken, Enstitüsü’nün genişleyen faaliyetleri ve gelen talepler üzerine Yönetim Kurulu tarafından derginin 2011 yılından itibaren 2000 adet basılmasına karar veriliyor. Dergi, birinci sınıf ofset baskı olup, tel dikişle ciltleniyor. Derginin ebatları boy 31,5 x en 22,5 cm olup, derginin teknik içeriğinin oluşturulması sırasında makale çevirileri ve yazılar için meslektaşlarımızdan gönüllü katkı sağlanıyor. Derginin yayınlanması için gerekli olan her türlü yasal gereklilikler, TİDE Yönetim Kurulu’na yerine getiriliyor. Derginin finansmanı, TİDE İktisadi İşletme desteği, reklam, barter ve abonelik gelirleriyle karşı-

lanıyor. Dergi, Türkiye İç Denetim Enstitüsü üyeleri, aboneler ve hedef kitleyi oluşturan kişi ve kurumlara protokol listesi oluşturularak dağıtılıyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yönetim Kurulu kararına istinaden derginin TİDE üyelerine üye adataına mahsuben ücretsiz olarak gönderilmesi sağlanıyor. Aдат borcu bulunmayan üyeler derginin aboneleri olarak kabul ediliyor. 2009 yılından itibaren İstanbul’da çeşitli D&R mağazaları, Remzi Kitabevi, Kabalcı ve Nezih Kitabevlerinde de dergi satışına başlanıyor. Derginin yeni bir dağıtım kanalına kavuşması, derginin geniş kesime ulaşması, Türkiye İç Denetim Enstitüsü ve mesleğimiz ile ilgili bilinirliğin artması açısından önemli fırsatlar barındırıyor.

Derginin yayınlanmasına gönüllü katkıları ile destek veren yazar ve katkı sahiplerine teşekkür mektupları iletiliyor. Sertifikalı meslektaşlarımızın CPE (Sürekli Mesleki Eğitim) kredisi için QUIZ uygulaması başlatılarak, sürdürülüyor. Dergi yayın kuralları oluşturularak, Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yönetim Kurulu tarafından onaylanıyor ve Türkiye İç Denetim Enstitüsü internet sitesinde yayınlanıyor. 2007 yılı içinde pilot olarak Hakemli Makale uygulamasına başlanılarak, hakem kurulu oluşturuluyor. İç Denetim Dergisi, 2006 yılından bu yana Türkiye İç Denetim Kongrelerine yayın sponsoru olarak da destek sağlıyor. Derginin bağımsız ve özerk bir biçimde kurumsal kimliğini sürdürmesi, misyon ve hedeflerinin geliştirilmesi için gerekli görülen görüş ve öneriler belirlenerek değerlendirilmek üzere her yıl TİDE Yönetim Kurulu’na rapor olarak sunuluyor. Ayrıca TİDE Yönetim Kurulu faaliyet raporları ile Genel Kurul üyeleri bilgilendiriliyor.

İç Denetim Dergisi, yayın kurulu üyeleri, yazarlarının gönüllü adanmışlığı ve özveriyle, yayın sürekliliği ve içerik kalitesi korunan, meslek ve sektör dergisi olarak Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nün iç denetim mesleğine kazandırdığı önemli bir iletişim ve paylaşım değeri haline geliyor. Yayına başladığından itibaren meslek ve meslekle ilgili çeşitli konularda yazı, söyleşi, makale yayınlana-

Gürdoğan Yurtsever, Ali Kamil Uzun, Ahmet Türkay Varlı, Özlem Aykaç İğdelipinar Dr. Cüneyt Sezgin, Prof. Dr. Mustafa A. Aysan, Kemal Semerciler, Hakan Tıraşın İç Denetim Dergisi’nin 10. yıl kutlamasında bir arada

nıyor. Dergide mesleki bilgi ve referans havuzu oluşturularak, akademik alanda yürütülen çalışmalara referans kaynağı olması sağlanıyor. Ayrıca akademisyenlerin makalelerini yayınlamak üzere talepte buldukları yayın organlarından biri olarak kabul de görüyor. Derginin yayına başlamasıyla birlikte Türkiye İç Denetim Enstitüsü'ne ve mesleğe önemli katkılar sağlıyor: Hedef kitleye yaygın ulaşım imkanları elde ediliyor, Türkiye İç Denetim Enstitüsü ve mesleğin tanıtımına etkinlik kazandırılıyor, derginin abone ve reklam imkanları ile barter ve işbirliği imkanları yaratılıyor, Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün misyonu çerçevesinde yeni bir hizmet kanalı oluşturuluyor. Dergi aracılığıyla mesleki konularda gündem yaratılıyor. Meslektaşların yerli, yabancı uzmanların bilgi ve deneyimlerinden faydalanmaları, meslek adına bilimsel ve kalıcı bir referans kaynağı oluşturulması sağlanıyor. İletişim ve paylaşım platformu oluşturulması konusunda çok çeşitli fırsatların yaratılmasında İç Denetim Dergisi önemli bir potansiyele sahip. Dergide bugüne kadar birçok farklı konuda yuvarlak masa toplantısı yapılarak yayımlanıyor ve konuları itibarıyla mesleğin gündemine yön veriliyor. Mesleğin ve iş dünyasının önde gelen çok sayıda ismi bu toplantılarda bir araya getirilerek, TİDE ve mesleğimize katkılarının yanı sıra "advocacy" olarak değer yaratılıyor. Derginin ana gündem başlıklarına bakıldığında, iç denetim mesleğindeki güncel gelişmeleri yakalayabildiğini, mesleğin

gündemini belirlediğini ifade etmek mümkün. Örneğin 2008 yılındaki Dünya Futbol Şampiyonası döneminde, 'Futboldaki Kurumsal Yönetim ve Denetim' konusu ele alınırken, Türk Ticaret Kanunu tasarısının gündeme geldiği dönemde de bu konu masaya yatırılıyor.

2008 yılında, derginin yayın hayatına başlamasından sonra, Türkiye İç Denetim Enstitüsü'ne, mesleğe, iç denetim profesyonellerine katkılarının, yaratılan marka değerinin değerlendirildiği uluslararası mesleki dergilerle karşılaştırmasının yapıldığı, derginin sürekliliği ve geleceğine yönelik çok çeşitli görüş ve önerilerin analiz edildiği kapsamlı bir rapor hazırlanarak, Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yönetim ve Danışma Kurullarına sunuluyor. 29 Kasım 2008 tarihinde, derginin kurumsal geleceğinin tasarımına yönelik Yönetim Kurulu, Danışma Kurulu ve Dergi Yayın Kurulu üyelerinin katılımıyla "İç Denetim Dergisi Kurumsal Geleceğinin Tasarımı Çalıştayı" gerçekleştiriliyor. Bu çalışmada Swot Analizi yapılarak, derginin yeni vizyonu, misyonu ve stratejik hedefleri belirleniyor. Bu kapsamda derginin yeni vizyonu "Mesleki yayıncılıkta küresel değer yaratmak", yeni misyonu ise "Kurumsal Yönetimin güvencesi iç denetim ile ilgili; pay ve menfaat sahipleri, mesleğin profesyonelleri ve çözüm ortağı olarak hizmet gören kurum ve kuruluşlar için iletişim, paylaşım ve referans kaynağı olmak" şeklinde belirleniyor.

İç Denetim Dergisi Aysberg toplantılarından görüntüler

"İç Denetim Dergisi Türkiye sahnesinde önemli rolünü oynuyor"

İç Denetim Dergisi ile TİDE, başarılarla dolu 17 yıllık yaşamını yeni bir başarı ile taçlandırmaktadır. İç denetim felsefesini, İç Denetim Dergileri ile 11 yıldır topluma ileten TİDE, amaçlarından ödün vermeden konusunda akademik anlamda öğretim, eğitim, araştırma ve yayın yapmakta ve bilim çevreleri ile saygın işbirlikleri kurmaktadır.

Arkalarındaki önemli finans gücüne rağmen yaşamları üç-beş yıla sonlanmış pek çok süreli yayın bugün tarihin çöplüğündedir. TİDE İç Denetim Dergisi üyelerinden aldığı güç ve yöneticilerinin özveriyle Türkiye sahnesinde önemli rolünü 11 yıldır oynamaktadır. Meslek örgütlerinde, eğitim kurumlarında, derneklerde süreli yayın çıkarmanın ne denli zor olduğunu bilir ve bir dergiyi hazırlamanın tiyatro oyunlarına benzediğini düşünürüm. Siz benzetir misiniz, bilemem! İster başrol oynasın, isterse minicik bir rolde görev almış olsun her aktris ve her aktör, özellikle "ilk oyun gecesi"nin heyecanını yüreğinde duyar. Oyunu tasarlayanlar, geliştirenler ve yazarlar da; seyircilerin çığınca bağırıp alkışlayarak beğenilerini belli etmelerini görmek için, hep birlikte salonun arka sıralarında, o ilk galada, oyunun son perdesine kadar nefeslerini tutarak beklerler. Son replikle inen perdenin ardından yankılanan alkışlar tümünün yüzünü aydınlatır. İçlerini bir neş'e ve oyunun beğenilmesinden kaynaklanan bir ferahlama duygusu sarar. Başarılı bir finalin uyandırdığı büyük coşku, başarısızlıkta yerini genellikle onarılmaz bir acıya bırakır.

Yeni bir süreli yayını tasarlamayı, yürürlüğe sokmayı, geliştirmeyi, dağıtmayı ve sonuçlarını beklemeyi; ilk kez sahnelenen bir tiyatro oyununa bu nedenle benzetirim. TİDE bu klasik oyunu 11 yıldır kapalı gişe oynuyor. Salonları yıllardır dolup boşalıyor. Herhalde, ilk adımın, ilk gecenin, ilk yılın heyecanı çok gerilerde kaldı. Sanıyorum yıllar önce yazılan oyun, her yıl gözden geçiriliyor. Yeni renkler ve esneklik kazandırılıyor. Sadece dergi değil, eğitim programları da yeni aktör ve yeni aktrislerce yeni seyircilere her yeni yılda taze bir heyecanla sunuluyor. TİDE sahnesi yeni senaryolar, yeni programlar ve yeni anlayışlarla hazırlanıyor. Hepinizi içtenlikle kutluyor, heyecanlarınızın sonsuz olmasını diliyorum.

Prof. Dr. Ömer LALİK
Muhasebe ve Öğretim Üyeleri
Bilim ve Dayanışma Vakfı
(MÖDAV) Başkanı

MESLEKİ YAYINCILIKTA DEĞER YARATIYORUZ

2006 yılında yani derginin yayınlanmasının beşinci yılında İç Denetim Dergisi de 15. sayıya ulaşıyor. 15. sayı beşinci yıl özel sayısı olarak yayımlanıyor. Aynı zamanda derginin 15 sayılık yayın içerik indeksi de, Deloitte'un katkılarıyla CD olarak çoğaltılıyor. Derginin yayınlanmasının 10. yılında da, 30 sayının yayın içerik indeksi, Komtaş desteğiyle CD olarak çoğaltılıyor ve dergiyle birlikte dağıtımı sağlanıyor.

Dünyadaki tüm iç denetçileri küresel anlamda temsil eden meslek örgütü IIA (The Institute of Internal Auditors), iç denetim mesleğine yaptığı yenilikçi katkılarından dolayı Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nü IMAP (International Mastering Advocacy Program) ödülüne layık görüyor. Ödül, Amsterdam'da yapılan Uluslararası İç Denetim Konferansı'nda Türkiye İç Denetim Enstitüsü yetkililerine takdim ediliyor. Bu ödülün kazanılmasında İç Denetim Dergisi'nin de önemli bir

rolü bulunuyor. IIA – IMAP ödülünün kazanılması nedeniyle İç Denetim Dergisi'ne, TİDE tarafından "Başarı Paylaşım Sertifikası" veriliyor. 1995 yılında Enstitü'nün kuruluşuyla başlayan mesleki iletişim ve paylaşım platformu, bugün derginin varlığı ile kurumsal kimliğini güçlendirerek, zenginlik ve derinlik kazandırıyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü ve İç Denetim Dergisi'nin birlikte yarattığı sinerji; mesleğin geleceği ve profesyonel değerini güvencesini oluşturuyor.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yayın Sertifikasını Aldı

İç denetim ile ilgili mesleki kitaplar yayımlayabilmek, Enstitü'nün amaçları arasında yer alıyor. 2 Ekim 1995 tarihinde İstanbul'da Dedeman Otel'i'nde gerçekleştirilen Türkiye'de ilk Uluslararası İç Denetim Sempozyumu için 1996 yılında "Sempozyum Kitabı" bastırılıyor ve ilgili yerlere gönderiliyor. Bu kitap Enstitü'nün ilk basılı mesleki yayını olma özelliğine sahip. Bununla birlikte Enstitü'nün mesleki yayıncılık faaliyetlerini kurumsal niteliğe kavuşturması 2010 yılında gerçekleşiyor. IIA'nın yayınladığı Uluslararası İç Denetim

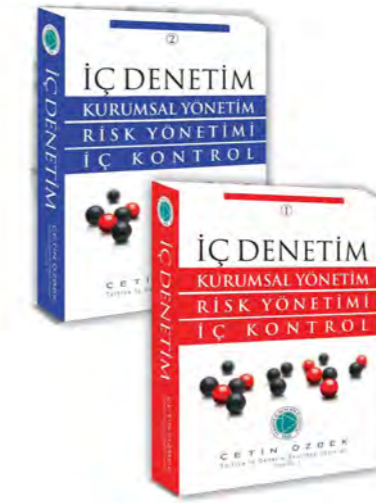
Standartları kitabının çevirisi dışında da iç denetim ile ilgili mesleki kitaplar yayımlayabilmek amacıyla yapılan girişimler sonuçlanıyor. Yapılan başvuru Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından kabul edilerek, Yayın Sertifikası alınıyor. Böylece Türkiye İç Denetim Enstitüsü artık kitap yayıncısı olarak, iç denetim mesleğinin gelişimine katkı sağlayacak nitelikteki kitapları "Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yayınları" adıyla yayımlamaya başlıyor.

Yayın serisinin ilk kitabı Türkçe-İngilizce olarak hazırlanan "Türkiye'de İç Denetim Üzerine Yapılan Akademik Çalışmaların Analizi 1985-2010" oluyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü Akademik İlişkiler Komitesi tarafından hazırlanan çalışmada, Türkiye'de iç denetim alanında 1985-2010 yılları arasında yapılmış olan yüksek lisans ve doktora çalışmaları ortaya konuluyor ve analiz ediliyor.

Enstitü yayınlarının ikinci kitabı ise "Akademik Forum 2010" adını taşıyor. Kitapta, Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün, Marmara Üniversitesi ve Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı (MÖDAV) ile birlikte 13 Mayıs 2010 tarihinde "İç Denetim Mesleğinin Akademik Gelişiminde İş Dünyasının Beklentileri, Üniversitelerimizin İhtiyaçları" temasıyla gerçekleştirdiği ilk Akademik Forum olan "Akademik Forum 2010"da sunulan bilimsel tebliğler ve konuşmalar yer alıyor.

Enstitü yayınlarının üçüncü kitabı, Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nde 2006-2010 yılları arasında başkanlık görevinde bulunan Çetin Özbek tarafından kaleme alındı. İç Denetim, Kurumsal Yönetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol adlı kitap, 15 bölüm ve 1.080 sayfadan oluşuyor. Günümüz iç denetim mesleğini her yönüyle inceleyen, kurumsal yönetim, risk yönetimi, iç kontrol kavramlarının içeriğiyle, uluslararası standartlara uygun bir iç denetim faaliyetinin söz konusu kavramlar ışığında, bir kurumda nasıl uygulanabileceğini ele alan kitap, ülkemizdeki ilk kaynak çalışma niteliği taşıyor. Kitapla meslektaşlarımıza ihtiyaç duydukları kavram ve uygulama örneklerini sağlamanın yanı sıra TTK ile getirilen "Risklerin Erken Saptanması ve Yönetilmesi" komitelerinin çalışma esaslarına ilişkin öneriler de getiriyor.

Elinizde bulunan bu çalışma da, Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yayınları'nın bir ürünü olarak hazırlanıyor.

Yayın Sertifikası

"TİDE benim için mesleğin yuvası oldu"

"TİDE ile ilk tanışıklığım meslek hayatımın başında İç Kontrol Merkezi'nde çalışırken gerçekleşti. Meslekte uzmanlaşmak ve daha da önemlisi benle aynı mesleği yapan diğer sektör çalışanlarıyla paylaşım olma ihtiyacını duydum. Böyle bir paylaşımında bulunacağım bir dernek veya enstitü var mı diye araştırdım ve hiç tereddüt etmeden üyesi oldum. Bugüne kadar bu üyeliğim devam ediyor. TİDE benim için mesleğin yuvası oldu. Aldığım sertifikasyonlara aracılık etmesiyle bir profesyonelleşme okulu oldu. Akademik İlişkiler Komitesi (TİDE'nin Üniversitelerle işbirliği ve mesleğin yaygınlaştırılması ve tanıtılması için çalışan bir alt komite) ile öğrencilerle çalışmanın ve onlarda meslek ile ilgili heyecanı yaratmanın ne kadar gurur verici olduğunu gösteren paylaşım merkezi oldu."

Esra Işıkkara
Eurobank Tekfen
Uyum Bölüm Başkanı

İç Denetim Dergisi 1. yaşında...

Denetim mesleğinin sınırlarının yeniden çizildiği, ufuk çizgisinin giderek daha ötelere taşındığı bir dönem yaşıyoruz. Gelişmiş ve gelişmekte olan tüm ekonomilerde işlem hacimlerinin baş döndürücü bir hızla büyüdüğü, bir o kadar da karmaşıklaştığı günümüzde, oyunun kurallarına göre oynanmamasının yarattığı tahribatın, dünyanın en gelişmiş ekonomilerini bile sarsma potansiyeli taşıdığı artık herkes tarafından teslim edilen bir gerçek.

Ancak burada çözümü çok da kestirme yöntemlerle bulunamayacak bir ikilem ortaya çıkmakta.

Bir tarafta piyasalarda denetimin kapsamını genişletme zorunluluğu apaçık ortadayken, öbür tarafta hızı ve dinamizmi sürekli ivme kazanan ekonomik yapı ve piyasaların gelişimi

engellemeyecek bir denetim sistemine ihtiyaç var. Hiç kuşkusuz tüm bu gelişmeler, gerek denetim mesleği, gerekse de denetçiler için benzeri uzun süredir yaşanmamış yeni bir döneme işaret ediyor.

Yeni dönemin denetim mesleğinin önündeki en önemli sınav, bu dualitenin doğru teşhis edilmesi ve buna uygun adımlar atılması. Denetim mesleğini icra edenlerin yönetimin etkinliğine sekte vurmada yeni dönemin getirdiği karmaşık piyasa, ürün, organizasyon yapılanmalarını çözebilmesi, bunların yarattığı riskleri doğru algulayarak kurumlarını zarardan koruması gerekiyor. Hatta sistematik riskin ne kadar hızla tetiklenebildiğinin ve yaygınlaşabildiğinin örneklerini yaşadığımız bu-

günlerde denetçilerin kendi kurumlarının dışındaki risklere karşı da duyarlı ve hazırlıklı olması gerekiyor.

Hiç kuşku yok ki, tüm bu dile getirdiğimiz konular bugünkünden çok daha donanımlı bir denetçi profilini zorunlu kılıyor. Günümüzün ve önümüzdeki dönemin denetçilerinin her zamankinden daha fazla yeniliklere ve bilgiye açık olması, mesleki standartlarını yalnızca bireysel değil, top yekûn bir açılımla geliştirmesi gerekiyor.

Bu açıdan baktığımızda, ülkemizin kendi alanındaki ilk ve tek yayını olma özelliğine sahip olan İç Denetim Dergisi'nin, yukarıda saydığımız amaçlara ulaşılması konusunda çok büyük bir görev üstlendiğini, bireysel anlamda olduğu kadar, sektörün geneli açısından da entelektüel birikim ve gelişimi desteklediğini görmekteyiz. Bu amaçlara ulaşma yolunda kendine koyduğu yüksek standartları da titizlikle koruyarak önemli bir boşluğu doldurduğunu, kısa zamanda denetim mesleğini kariyer yolu olarak seçenlerin yanı sıra kamu ve özel sektörde yaygın bir kurumsal okuyucu kitlesine ulaştığını gözlemlediğimiz dergimiz Yayın Kurulu olarak bizlere de büyük bir mutluluk ve gurur veriyor.

İkinci yayın yılımızın başlangıcını oluşturan ve yukarıda ele alınan konuları, yani denetim mesleğinin yeni perspektifini ve vizyonunu ele aldığımız bu sayımızın hepimiz için başarılı bir dönemin de başlangıcı olmasını diliyoruz.

İç Denetim Dergisi 5. yaşında...

Mesleğin profesyonellerine “Paylaşarak Gelmek İçin”, sektörünüzde “Rekabet Gücünüz İçin”, tüm paydaşların “Kurumsal Yönetim Güvencesi İçin” fırsatlar sunan, “İç Denetim” dergimizin beşinci yayın yılını kutluyoruz.

Denetim dünyasındaki değişimi, gelişmeleri, trendleri, haberleri, bilimsel makale ve araştırmaları izlediğimiz dergimiz, beş yıl önce Cumhuriyet tarihimizin en ciddi krizini yaşadığımız bir dönemde yayın hayatına “merhaba” dedi.

Krizler değişim için fırsatlar yaratıyorsa, her karanlığın ardından güneş yeniden doğuyorsa, temiz çalışan temiz iş ve temiz kurum için “merhaba” demenin tam zamanı olduğunu düşünerek, “İç Denetim” dergimizin yayıncılık serüvenini başlattık.

Bugün dergimizin iç denetim ile ilgili yeni ve farklı bakış açılarını takip etmek, güncel kalmak, değişim, gelişim ve büyümenin ortağı olmak için bilgi ve referans kaynağı olarak gösterildiğini ve beğenilen, sürekli izlenen bir mesleki yayın olduğunu görüyoruz.

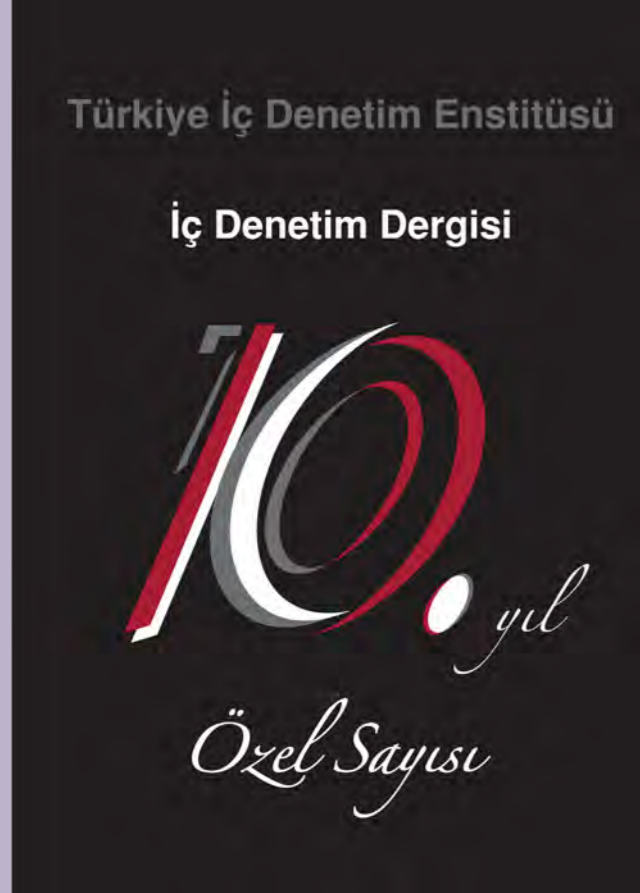
Mesleki bilginin paylaşıldığı, görüşlerin üretildiği ve uluslararası uygulamaların takip edildiği bir yayın organı olarak referans kaynağı haline gelen dergimiz, aynı zamanda uluslararası beğeni ve ödül kazanarak meslektaşlarımızın gurur ve mutluluk kaynağı olmuştur.

Dergimizi yayın hayatına kazandıran Enstitümüze, yazıları ve görüşleri ile katkı sağlayan meslektaşlarımıza, okurlarımıza, abonelerimize ve reklam verenlerimize, birlikte başarmanın keyfini yaşadıkları için teşekkür ediyoruz.

Birlikte başardıklarımız, yeni hedeflerimiz için bizleri yüreklendirmektedir.

İç Denetim Dergisi 10. yaşında...

10 yıl önce Cumhuriyet tarihimizin en ciddi krizini yaşadığımız bir dönemde ilk sayımızı çıkardığımızda, ancak bu dergi okuyucuları tarafından sahiplenirse yaşayabileceğini yazmıştım. 10 yıldır dergimiz yayın hayatına devam ediyorsa, bilin ki siz değerli meslektaşlarımızın katkıları ve destekleri sayesinde. Öncelikle hepimize çok teşekkür ederim. 10 yılda 30. sayımıza ulaştık. İç Denetim dergimiz meslektaşlarımızın buluşma noktası, birlikteliğimizin ve mesleki gücümüzün mihenk taşı olmaya devam ediyor, sizlerle daha nice yıllar devam edecek. Bizler 1995 yılının Eylül ayında Enstitümüzü kurduğumuzda, Türkiye 5 Nisan kararlarından sonra yaşadığı ekonomik krizin yaralarını sarmaya çalışırken, dünya ekonomisindeki büyüme ivmesinin başlangıcı da 1990'lı yılların ortalarına rastlıyor. Bu ivmede, 1995 yılında Dünya Ticaret Örgütü'nün (WTO) kurulmuş olması büyük önem taşıyor.

Ne acı tesadüftür ki, bizler 10 yıl önce dergimizi yayına hazırlarken, ABD'de yaşanan 11 Eylül saldırılarını da bir yandan televizyondan seyrediyorduk. 11 Eylül günü Amerika'da dört yolcu uçağından ikisi New York'taki Dünya Ticaret Merkezi gökdelenlerine çarptı. Süper güç ABD'nin riski göz ardı etme lüksü olmadığına hep birlikte tanık olduk.

10 yılda ekonomik anlamda dünyanın merkezi Batı'dan Doğu'ya kaydı. Dünyanın en büyük ekonomisi olan ABD'de kredi kriziyle başlayan sorun finans piyasalarına yansınca dalganın boyu da arttı. ABD'de birçok banka tarihe karıştı, bazı bankacılık modelleri rafa kalktı. İmrenerek baktığımız ABD ve Avrupa ülkeleri borçla, krizle yatıp kalkarken, iflas eden ülkeler oldu. 10 yıl önce terörist saldırıları nedeniyle insan avı başlatan ABD, şimdi New York'ta finans merkezi olarak bi-

linen "Wall Street"i, ülkedeki gelir dağılımı dengesizliğini, işsizliği ve ekonomik politikaları protesto eden göstericileri ağırlıyor. Bu 10 yılda o kadar çok şey değişti ki, ülkemizin Batı'sı ekonomik krizlerle boğuşurken, Doğu'sundaki ülkelerde bahar devrimleri yaşanıyor. Diğer yanda Çin, Hindistan, Endonezya, Şili, büyüyen ekonomileriyle dünyaya meydan okuyor. Tüm bu gelişmeler yaşanırken Türkiye, gelişen ekonomisiyle dikkatleri üzerine çekiyor.

10 yılda dünyanın birçok ülkesinde değişimler yaşanırken, bizler de mesleki yayıncılıkta küresel değer yaratmak için çok çalıştık. Meslekte küresel gelişim ve mükemmelliğin paydaşı olmak misyonumuzla çalışmalarımıza devam ediyor ve değer katıyoruz. Enstitümüzü kurduğumuz 1995 yılından bugüne 15 kongre gerçekleştirdik. Mesleğin akademik ihtiyaçlarına çözüm üretmek adına oluşturduğumuz Akademik İlişkiler Komitesi ile çeşitli projeler hazırladık. TİDE, bugün uluslararası iç denetim standartlarını kendi dilimizde, meslek dünyasının ve iş dünyasının kullanımına sunuyor. Ayrıca, TİDE faaliyete geçen Mesleki Gelişim Akademisi ile eğitim faaliyetlerini kurumsallaştırarak, iç denetim konusunda uluslararası standartlarda eğitim programlarına süreklilik sağladı. TİDE ile birlikte bugün artık Türkiye'de iç denetimin uluslararası standartlarda yapılmasına imkan sağlayan altyapıya sahip olduğumuzu görüyoruz. İç Denetim dergimizin ilk sayısında ilk Aysberg konusu da yine Sayın Cüneyt Sezgin beyin moderatörlüğünde BDDK'nın 2001 yılında çıkardığı yönetmelikti. Bugün 10. yılımızda Aysberg sayfalarımızda yine BDDK'nın yönetim beyanı düzenlemesine yer verdik. Yönetim beyanı konusunda, BDDK'nın, bankaların ve bağımsız denetçilerin görüşlerini alarak, neler beklediklerini sayfalarımıza taşıdık. Çok kapsamlı olarak hazırladığımız Yönetim Beyanı dosyasının, sizlere de katkı sağlayacağını düşünüyoruz.

Aynı zamanda, dergimizin 10. yılını kutlayan mesajlar aldık. Değerli hocamız Prof. Dr. Ömer Lalik beyin mesajını ilk söz olarak dergimizin ilk sayfalarında yer verdik. İş ortaklarımızdan, kişi ve kurumlardan gelen mesajları da dergimiz muhtelif sayfalarına yerleştirdik. Katkıları ve değerli görüşleri için hepsine ayrı ayrı teşekkür ederiz. Ayrıca, bu sayımızda kardeş ülke Azerbaycan'dan Anar Bayramov'un sizlerle paylaşmak için gönderdiği makalesine yer verdik. Bu vesile ile Azerbaycanlı meslektaşlarımıza sevgilerimizi gönderiyoruz. Derginin diğer bölümlerinde ise yine iç denetimle ilgili güncel gelişmelere, faydalı olacağı ve ilgiyle okuyacağınızı düşündüğümüz makale ve yazılara yer verildi. Son söz olarak, Enstitümüzün kuruluşunda emeği geçen, meslektaşımız, dostum sevgili Sinan Tanakol'u da özlemle anmak isterim. Enstitümüzün kuruluşundaki katkısını unutmayacağız, ruhu şad olsun...

Daha nice 10 yıllarımızda buluşmak dileğiyle...

İÇ DENETİM DERGİMİZİN 10. YILI İÇİN NE DEDİLER?

İş dünyası, özel sektör ve kamu kuruluşlarından yetkililer, İç Denetim Dergimizin meslektaşlara yol gösteren önemli bir kaynak olduğunu vurgulayarak, 10. yılını kutladılar.

TÜSİAD olarak İç Denetim Dergisi'nin gündemine aldığı konuları ve iç denetim alanında bizlere sunduğu son gelişmeleri yakından takip ediyor, kurumumuz bünyesinde yürüttüğümüz çalışmalarımızda bu bilgilerden faydalanıyoruz. İç Denetim Dergisi'nin 10. yılını tüm içtenliğimle kutlar, referans bir meslek ve sektör dergisi olarak iç denetim alanındaki literatüre katkısının uzun yıllar devam etmesini dilerim.

Ümit Boyner

TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı

Türkiye'de iç denetim mesleğinin uluslararası standartlara taşınmasında önemli ve etkin bir rol oynayan TİDE'nin, 2001 yılından bu yana yayımladığı "İç Denetim Dergisi"nin önemli bir uzmanlık havuzu oluşturduğunu ve bu alanda bir referans kaynağı olduğunu görmekten mutluluk duyuyorum. İç Denetim Dergisi'nin 10. yılını kutlar, başarılarının devamını dilerim.

Muharrem Yılmaz

Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği Yönetim Kurulu Başkanı

İç denetim mesleğinin tanıtılması, bilgi ve tecrübelerin paylaşılması ve referans teşkil edecek bir kaynak olması misyonu ile yayın hayatına devam eden İç Denetim Dergisi'nin de ayrı bir önemi bulunuyor. Bu vesile ile yayın hayatında 10. yılını dolduran İç Denetim Dergisi'ne emeği geçen herkesi kutluyor, mesleğin gelişimine katkı sağlayacağına inanıyorum.

Fatih SEZER

Kamu İç Denetçileri Derneği Başkanı

Türkiye İç Denetim Enstitüsü tarafından çıkarılan İç Denetim Dergisi'nin, hem özel sektör kuruluşlarında çalışan iç denetçiler için hem de kamu idarelerinde görev yapan iç denetçiler için temel referans ve başucu kaynaklarından birisi olduğunu düşünüyorum. Kamuda iç denetim mesleğinin doğru bir şekilde öğrenilmesi ve uygulanması sürecinde İç Denetim Dergisi'nin önemli bir işlev gördüğüne ve bir boşluğu doldurduğuna inanıyorum. Bu vesileyle, emeği geçen eski ve yeni bütün meslektaşlarımı tebrik ediyorum.

İ. İlhan HATİPOĞLU

İç Denetim Koordinasyon Kurulu Başkanı

TİDE'nin yayını "İç Denetim" dergisinin 10. yılına ulaşmış olması, bu mesleğin önemini bir kere daha ortaya koyuyor. 10 yıldır, bu yayının, konunun uzmanlarına ulaşmasında katkı sağlayan, aklını, kalemını, teknik yetkinliklerini ortaya koyan herkesi gönülden tebrik ederim. Elbette TİDE'nin daha uzun yıllar iç denetim konusunda yol gösterici olacağına inancım sonsuz.

Hüseyin Gürer

Deloitte Türkiye Yönetim Kurulu Üyesi ve CEO

İç Denetim Dergisi kurumsal yönetimin güvencesi olan iç denetim mesleğinin tanıtımı, yaygınlaştırılması ve gelişiminin ülkemizdeki öncü kaynağı olmuştur. İş dünyasında, kurumlar nezdinde sadece iç denetimin rolünün ve öneminin pekiştirilmesi, aydınlatılması açısından değil aynı zamanda da kurumlara yol gösterici bir rehber niteliği taşıdığı inancındayım.

Ferruh Tunç

KPMG Başkanı

İç denetim mesleğinin tanınırlığı, yaygınlaşması ve meslekle ilgili referans kaynağı olması adına özel bir öneme haiz olan derginizin zengin içeriği ve değerli meslek mensuplarının görüşleriyle büyük bir boşluğu dolduruyor. İç Denetim Dergisi'nin ülkemiz ve iç denetim mesleği için daha uzun yıllar bu görevi yerine getirmeye devam edeceğine inanıyorum.

Mevlüt Aydemir

Hacı Ömer Sabancı Holding Denetim Komitesi Başkanı

Kurulduğu günden bugüne kadar iç denetim mesleğinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için öncülük eden İç Denetim Dergisi, iş dünyası, kurumlar, meslektaşlar için bir görüş paylaşımı ortamı oluşturulması yönünde önemli bir görev üstlenmektedir. İç Denetim Dergisi'nin 10. yılını kutluyor, bundan sonraki faaliyetlerinde başarılar diliyorum.

Mustafa Çamlıca

Ernst&Young Türkiye Ülke Başkanı

İç Denetim Dergisi'nin tüm iç denetçiler için merakla beklenen bir kaynak olduğunu büyük bir mutlulukla belirtebilirim. Kurumsal yönetim alanında ciddi bir gelişim içerisinde olan ülkemizde, iç denetim açısından böyle bir kaynağı bizlere sunduğu için TİDE'yi bir kez daha kutluyor ve emeği geçen herkese şahsım ve PwC adına teşekkür ediyorum.

Cansen Başaran Symes

PwC Türkiye Başkanı

İç Denetim Dergisi içeriğinin kalitesi ve sürekliliği ile meslek mensupları arasında önemli bir iletişim kaynağı olmuştur. İçeriğinde yer alan makaleler, araştırmalar, meslek mensupları ile yapılan röportajlar, haberler yalnızca meslekte tecrübe kazanmış arkadaşlarımıza değil aynı zamanda mesleğe yeni adım atan arkadaşlara da yol gösteren bir kaynak olmayı başarmıştır.

Ali Tarık Uzun

Koç Holding Denetim Grubu Başkanı

"Söz uçar, yazı kalır" düsturundan hareketle iç denetim mesleği ve geniş anlamda kurumsal yönetim perspektifinde önemli bir derinlik ve çeşitliliğe sahip olan makale, inceleme, tartışma, haber ve çevirilerle mesleğin çok ihtiyaç duyduğu teorik birikime katkıda bulunan dergi, meslektaşlarımızın entelektüel ürünlerini kanalize edebildiği bir araç olarak da önemli bir işlev üstleniyor. Kendi alanında birçok konuyu ilk kez gündeme getiren ve bunu da bugüne dek üstün bir performansla başaran, benim de imkanlar ölçüsünde katkıda bulunmaktan gurur duyduğum Dergimize daha nice uzun yıllara yayılan başarılı bir yayın hayatı diliyorum.

Dr. Cüneyt Sezgin

Garanti Bankası Yönetim Kurulu ve TİDE Danışma Kurulu Üyesi

ÜÇÜNCÜ ETAP

Elden Ele

“Küresel Birikimlerden
Ulusal Değer Yaratıyoruz”

TİDE'NİN ÜRETİM GÜCÜ: ÇALIŞMA KOMİTELERİMİZ

Enstitü ana tüzüğüne göre; Türkiye İç Denetim Enstitüsü amaç ve çalışma konularında yardımcı olmak üzere, yıllık plan ve stratejiler doğrultusunda geçici ya da sürekli olarak, Çalışma Komiteleri ile Uzmanlık Grupları kurabiliyor. Çalışma Komiteleri ve Uzmanlık Grupları Yönetim Kuruluna karşı sorumlu olup, Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün amaç ve hizmet konuları doğrultusunda çalışmalar ve gereğinde uygulama yapmakla görevli.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü bir sivil toplum ve meslek örgütü olarak, temel anlamda gönüllü katılımçılık ekseninde hizmet veriyor. Bu nedenle mesleğe hizmet etmek isteyen üyelerinin gönüllü katılım esasına dayalı olarak, Enstitü faaliyetlerine etkin olarak katılımı mümkün ve gerekli. Yoksa Enstitü'nün kendi kaynaklarıyla yapabileceği hizmetlerin yeterli olmaktan uzak kalacağı açık. Bu bilinçle, Enstitü tarafından

her dönemde üyelerin gönüllü katılımına yönelik her türlü imkan sağlanıyor. Enstitü faaliyetlerini yaygınlaştırmak ve üyelerin aktif katılımını sağlamak amacıyla düzenlenen "Çalışma Grupları" 1997 yılında faaliyetlerine başlıyor. O dönemin koşullarında kısıtlı sayıda üyenin katılım gösterdiği bu çalışma grupları, 2000 yılında "Çalışma Komiteleri" adını alıyor. Günümüz uygulamasına uygun bir şekilde Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün ilk çalışma komiteleri Ekim - Aralık 2000 döneminde oluşturuluyor.

Günümüze kadar komite isim ve sayılarında çeşitli değişiklikler oluyor. Geçmiş dönemlerde görev yapan bazı komite isimleri şöyle: Mesleki Gelişim Komitesi, Mesleki Uygulama Komitesi, Mesleki Hizmet Komitesi, Eğitim Hizmetleri Komitesi, İnternet Komitesi, Etik ve Standartlar Komitesi, Tanıtım ve Halkla İlişkiler Komitesi, Kurumsal Yönetim Komitesi, Sertifikasyon Komitesi ve Süreli Yayınlar Komitesi.

TİDE Çalışma Komiteleri toplantılarından görüntüler

Günümüzde ise şu komiteler bulunuyor: Standartlar ve Kalite Güvence Komitesi, Sertifikasyon Komitesi, Akademik İlişkiler Komitesi, Kurumsal İletişim Komitesi, Program Komitesi, Yayın-İnternet ve Sosyal Medya Komitesi, Mesleki Düzenlemeler Komitesi ve Üyelik Komitesi.

İlk yıllarda bu komitelerde çok az kişi görev alırken zamanla görev alan üyeler çoğalıyor. Örneğin Akademik İlişkiler Komitesi bünyesinde dokuz farklı alt çalışma grubu ve komite bünyesinde 50'den fazla görev alan gönüllü meslektaş bulunuyor. Her çalışma komitesi Yönetim Kurulu üyelerinden birinin sorumluluğunda görev yapıyor. İlgili yönetim kurulu üyesi tarafından çalışma komitelerinin çalışmaları Yönetim Kurulu gündemine getirilerek, komitelerin koordinasyonlu ve Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün amaçlarına uygun faaliyette bulunmaları sağlanıyor.

Çalışma komiteleri belirli dönemlerde tüm üyelere çağrı yaparak gönüllü katılımçılık esasına göre komitelerde görev yapmak isteyen kişilerin taleplerini alıyor. Komite kendi içinden bir başkan seçiyor. Komitenin büyüklüğüne göre alt çalışma grupları oluşturuluyor. Oluşturulan çalışma grupları kendi içinde belirlenen bir sorumlu üye aracılığıyla koordinasyonlu bir şekilde çalışmalarını yürütüyor. Çalışma gruplarının koordinasyonu için yılda en az dört defa 'Gözden Geçirme Toplantıları' yapılıyor.

Komite düzenli olarak sorumlu yönetim kurulu üyesi aracılığıyla, Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yönetim Kurulu'na aylık ve üç aylık faaliyet raporlarını sunuyor. Yine yıllık hedefler ve stratejik aksiyon planları, yıllık faaliyet raporu da Yönetim Kurulu'na sunuluyor. Komitelerin performansları dikkate alınarak, TİDE Yönetim Kurulu'nun uygun göreceği şekilde ulusal ve uluslararası konferanslara, düzenlenen seminer ve eğitimlere katılım, dergi ve kitap gibi çeşitli yayınların hediye edilmesi gibi ödüllendirme sistemi de mevcut. Gönüllü katılımçılık esasına dayalı faaliyet gösteren çalışma komitelerini Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün üretim merkezi olarak ifade etmek yanlış olmayacak. Çalışma komiteleri konularına göre birçok proje yürütüyor. Örneğin kurumsal tarih çalışması Türkiye İç Denetim Enstitüsü Akademik İlişkiler Komitesi'nin Meslek Tarihi ve Müzecilik Çalışma Grubu'nun bir projesi olarak hayata geçiriliyor.

İç denetim mesleğinin gelişimine katkıda bulunmak, mesleğin niteliğini yükseltmek ve yapılan çalışmaların meslek mensupları tarafından yürütülmesini sağlamak amacıyla oluşturulan ve TİDE'nin üretim gücü olan çalışma komiteleri mesleki konularda çalışıyor:

Kurumsal İletişim Komitesi: Kamuoyunda iç denetim mesleği ve Türkiye İç Denetim Enstitüsü ile ilgili farkındalık yaratmayı amaçlayan Kurumsal İletişim

"Asla yalnız yürümeceksin"

TİDE ile tanışmam 2001 yılında oldu. O tarihlerde dünya ekonomisi ve ülkedeki değişimler her zamankinden farklı yaşıyordu. Bu değişimi yönetmek bir yana anlamak için bile kendinizle çok yakın anlayışların toplandığı bir oluşum ihtiyacı çok belirginleşmişti. Ve bu açığı benim açımdan en iyi tamamlayacak kurum TİDEydi. Liverpool taraftarının klasik tezahüratı olan 'never walk alone' TİDE'nin benim için mesleğimde anlamı gibi. TİDE ile yönetim anlayışlarınız farklılaşsa bile, üyelerinin vasıfları ve yapabilirlik potansiyelleri her zaman bu ülkenin ihtiyacı olan değerlerdir. Son derece bağlı olduğum mesleğimde, asla yalnız yürümeceğimi hissettirmesi açısından TİDE vazgeçilmezler arasındadır. Meslek örgütü olmanın yanı sıra aile olma gayreti gösteren üyelerle birlikte yaşanan anılar ise bir araya geldiğindeki tebessümleri, zaman zaman kahkahalara çevirmesi ise ayrı bir motivasyon kaynağı."

Selim Dai

Sanko Holding Reorganizasyon ve Denetim Koordinatörü

Komitesi'nin ana görev ve sorumlulukları arasında; basında TİDE'nin ve mesleğin tanıtımına yönelik planlar hazırlamak ve geliştirmek, seminer, eğitimler ve konferanslar olmak üzere, TİDE'nin etkinlikleriyle ilgili basın bülteni hazırlamak ve ilgili yayın organlarına göndermek geliyor. Basınla ilişkiye geçerek, onların hangi tür etkinliklerden haberdar olmak istediklerini öğrenmek, basında TİDE ile ilgili çıkan tüm haber ve fotoğrafların dosyalanmasını sağlamak, TİDE'nin etkinlikleriyle ilgili olarak tüm ilgili kuruluşlara ve sivil toplum örgütlerinin sekreteralarına bilgi ulaştırmak, ortak seminer, eğitim ve mesleki işbirliği imkanları aramak, tanıtımla ilgili önemli haberlerin bir kopyasını IIA Editöryal bölümüne göndermek de komitenin çalışmaları arasında yer alıyor.

Standartlar ve Kalite Güvence Komitesi: Üyelerin ve İç Denetim birimlerinin Uluslararası İç Denetim Standartlarını anlamalarını ve kullanmalarını teşvik etmek amacıyla oluşturulan Standartlar Komitesi, güncel sorunlar ve standartlarla ilgili çalışmalar hakkında kitap, bülten ve seminerler vasıtasıyla Standartların anlaşılmasını, benimsenmesini ve uygulanmasını sağlıyor. Uluslararası İç Denetim Standartları Kurulu'na Uygulama Önerileriyle ilgili görüş ve tavsiyelerde bulunan Komite, uluslararası İç Denetim Standartları Kurulu'nun tartışmaya açtığı taslak metinleri gözden geçirerek yorumlarını üyelerine iletiyor. Üyelerin ve iç denetim birimlerinin Kalite Güvence Programlarını tanımalarını, anlamalarını ve uygulamalarını teşvik etmek amacıyla kurulan Kalite Güvence Komitesi, Kalite Güvence ve Geliştirme Programlarının bülten ve seminerler vasıtasıyla anlaşılmasını, benimsenmesini ve uygulanmasını sağlıyor. Uluslararası İç Denetim Standartları Kurulu'nun konu ile ilgili yayın ve kaynaklarını Türkçe'ye kazandırarak yayınlıyor.

Sertifikasyon Komitesi: IIA tarafından düzenlenen unvan sertifikasyonu sınavlarının (CIA, CFSA, CCSA, CGAP) ve unvan sertifikasyon süreci ile ilgili her türlü çalışmanın en etkin şekilde eşgüdümünü sağlayan Sertifika Komisyonu, Unvan sertifikasyon sınavları

oturumlarının düzenlenmesi, bu kapsamda sınavların yapılacağı merkezlerin tayin edilmesi, bu merkezlerle yapılması gereken anlaşmaların sertifikasyondan sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi ile eşgüdümlü olarak yapılmasını sağlıyor.

Akademik İlişkiler Komitesi: Komite, iç denetim mesleği ile ilgili bilgi, beceri ve yetkinlikleri geliştirecek akademik programların oluşturulması, üniversite öğrencilerine iç denetim ile ilgili kariyer imkanlarının tanıtılması ve teşvik edilmesi, üniversite ve iş dünyası arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi ve desteklenmesi amacıyla, denetim kulüplerinin kurulması, akademik forumlar düzenlenmesi, üniversitelerin ziyaret edilmesi, panel ve sempozyum düzenlenmesi, iç denetim ile ilgili Türkçe kaynakların geliştirilmesi, akademik çalışmalar ve akademik programların envanterinin çıkarılması konularında faaliyet gösteriyor.

Program Komitesi: Komite, her yıl düzenlenen Türkiye İç Denetim Kongresi'nin ana tema ve oturum konularını belirleyerek kongre programını düzenliyor.

Kurumsal Yönetim Komitesi: Kurumsal Yönetim ve İdari yapımızı güçlendirerek, üyelerimize verilen hizmet kalitesini artırmak, bu yolla hizmetleri daha etkin ve verimli hale getirmeyi amaçlayan Kurumsal Yönetim Komitesi, çalışma komitelerinin ve stratejik aksiyon planlarını belirliyor. Bütçe ve Finans Alt Komitesi ile birlikte, bütçelerin oluşturulmasını sağlıyor.

Yayın Komitesi: Yayın Komitesi, Enstitü'nün süreli ve süresiz yayınlarının zamanında yayımlanması için gerekli çalışmaları yapmak, yeni yayınlar ilave etmek ve üyeleri yayınlar konusunda bilgilendirmek amacıyla faaliyet gösteriyor. TİDE internet sitesinin işletilmesi ve güncel tutulması, İç Denetim Dergisi ve kitapların yayımlanması, Bülten'in hazırlanarak üyelere düzenli olarak gönderilmesi ve TİDE'nin sosyal medyadaki hesaplarının yönetilmesi komitenin sorumlulukları arasında yer alıyor.

Üyelik Komitesi: Komite Enstitü ailesinin genişletilmesine yönelik aksiyonların alınması, üyelerimize sağlanan faydanın artırılması ve üye memnuniyetinin sağlanması amacıyla faaliyet gösteriyor. TİDE üye tabanını genişletmeye yönelik aksiyonları almak, yeni üye kazanmak ile mevcut üyelerinin devamını sağlamak komitenin görevleri arasında yer alıyor.

Mesleki Düzenlemeler Komitesi: Komite, iç denetim mesleği ile ilgili yapılan ve yapılacak düzenlemelere yön vermek amacıyla mesleki mevzuat envanterinin hazırlanması, mesleki düzenlemeler ile ilgili görüş ve öneriler hazırlanması, yapılan mevzuat değişiklikleri konusunda meslektaşların bilgilendirilmesi görevlerini yürütüyor.

TİDE kurulları ve komitelerinde görev alan üyelerin bir araya geldiği çalıştaylardan görüntüler

Enstitü'nün Düzenlediği Bazı Etkinliklerin Başlıkları

- İç Kontrol Sistemlerinin Entegrasyonu Semineri
- Değişen Avrupa ve İç Denetimin Konumu Semineri
- İnsan Kaynaklarının Gelişimi ve Yönetiminde İç Denetimin Rolü Paneli
- Sistem Güvenliği ve Bilgisayar Denetimi Toplantısı
- Bankalarda Risk Yönetimi, İç Kontrol ve İç Denetim Sistemleri'nin Organizasyonu ve Entegrasyonu Semineri
- Mevcut düzenlemelerin değerlendirilmesi, uygulamadaki örneklerin paylaşılması, ihtiyaçların gözden geçirilmesi, çözüm önerileri geliştirilmesi
- Sanayi, Ticaret ve Hizmet işletmelerinde görev yapan meslektaşlarımız için düzenlenen bilgi ve deneyimlerin paylaşarak ihtiyaç duyulan konularda çözümlerin geliştirilmesi, mevcut uygulamaların iyileştirilmesine yönelik seminer
- Teftiş Kurulu/İç Denetim Departman Yönetiminde Etkinlik ve Verimlilik Yöntemleri Semineri

MESLEK AİLEMİZİN SOSYAL İLETİŞİM GÜCÜ: AİLE TOPLANTILARIMIZ

Üyelerle sağlıklı iletişim kurabilmek, üyeler arası tanışma ve kaynaşmayı sağlayabilmek, üyelere sosyal anlamda katkı sağlayabilmek bakımından Enstitü bünyesinde çok çeşitli faaliyetler yürütülüyor. Bu konuda ilk girişim 1997 yılında Ağustos ayında başlatılan ve her ayın ilk salı günü İSMMMO lokalinde düzenlenen üye toplantılarıdır. Üye toplantılarında üye kuruluşlar

iç denetim faaliyetleriyle ilgili deneyimlerini paylaşıyor, üyelerin birbirlerini tanımaları sağlanıyor ve bilgi ve deneyim alışverişi için fırsatlar yaratılıyor.

1999 yılının Haziran-Eylül ayları arasındaysa, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Mezunları Lokali'nde (İFMED), her Çarşamba akşamı, üyelerle tanışma ve sohbet toplantıları düzenleniyor. Daha sonraki dö-

Aile toplantılarından görüntüler

nemlerde düzenli olmamakla birlikte bu tür sosyal etkinlikler devam ediyor. "Aile Toplantıları Geleneği", 1 Haziran 2004 tarihinde başlatılıyor. Üyeler arasında tanışma ve kaynaşma, bilgi alışverişinde bulunma, sorunların dile getirilip çözüm arama platformunu daha kurumsal bir hale getirmek isteyen Enstitü Yönetim Kurulu tarafından her ayın ilk Salı gününü "Happy Hours" günü olarak belirleniyor ve "Aile Toplantısı" ismiyle uygulama başlatılıyor. Bu tarihten sonra "Aile Toplantıları" Enstitüye özgü faaliyetlerden biri haline geliyor. Bu toplantılar farklı mekanlarda gerçekleştiriliyor. 2005 yılından sonra Aile Toplantıları her ay düzenli olarak gerçekleştirilmese de yılda ortalama üç kez bu tür etkinlikler günümüze kadar yapıldı ve yapılmaya devam ediyor.

1997 yılından beri devam eden üyeler arası bu etkinliklerin birçoğunda, farklı alanlarda uzman konuk konuşmacılarla birlikte çeşitli konularda paneller düzenleniyor, sunumlar yapılarak, mesleki söyleşiler gerçekleştiriliyor. Bu toplantılarda gündeme gelen konulardan bazı başlıklar ise şöyle: Uluslararası İç Denetim Standartları, Bilgi Sistemlerinin Denetimi ve Uygulamadan Örnekler, Kara Para Mevzuatı, Yönetimde İnsan Davranışları, İletişim Yönetimi ve Motivasyon, Şirket Organizasyonlarında İç Denetimin Önemi ve Entelektüel Sermaye.

Bu toplantılarda ayrıca CIA ve diğer sertifikaları almaya hak kazananlar için sertifika dağıtım törenleri de düzenleniyor. CIA sertifikası alan meslektaşlara, dünyada ilk defa Türkiye İç Denetim Enstitüsü tarafından tasarımı yapılan ve uygulaması başlatılan CIA mühürleri verilmesi uygulaması da başlıyor. Ayrıca, Enstitü'ye yeni üye olanların diğer üyeler ile tanıştırılması, Enstitü kuruluş yıldönümlerinin kutlanması gibi etkinlikler de bu toplantılarda gerçekleştiriliyor.

Aile toplantıları dışında üyeler arasında elektronik posta yoluyla da sürekli bir iletişim kanalı yaratılıyor. Çeşitli kariyer olanakları, mesleki seminer, toplantı gibi etkinlikler, üyelerle düzenli olarak paylaşılıyor.

Sertifika dağıtımı yapılan bir Aile Toplantısı

Enstitü'nün

Düzenlediği Bazı

Etkinliklerin Başlıkları

- Windows ve Unix Denetimi Semineri
- Risk Esaslı Denetim Paneli
- Kara Paranın Aklanması ile Mücadele Mevzuatı Semineri
- İstanbul Ticaret Odasında İTO üyelerine yönelik konferans
- Doğal Afetler, Risk Denetimi ve İç Denetçi Paneli
- Denetimin Değişen Dünyası Semineri
- Yetkinlikler, Teknoloji, Katma Değer Yaratmak Semineri
- Aracı Kurumlarda Mevzuat ve İç Denetim Semineri
- Ticaret ve Sanayi İşletmelerinde İç Kontrol Sistemleri Semineri
- Bankalarda Risk Denetimi, İç Kontrol ve Denetim Sistemlerinin Organizasyonu ve Entegrasyonu Semineri
- İş Arama Yöntemleri konulu paylaşım toplantıları
- İç Denetçiler İçin Risk Tespit Yöntem ve Teknikleri Semineri
- İşletmelerde Hile Tespit Teknikleri ve Önleme Yöntemleri Semineri
- IT Denetimi ve Güvenliği Semineri
- Suistimallerin ve Sahtekarlıkların Tespiti ve Önlenmesi Semineri
- Veri Analizi Semineri

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Aile Toplantıları'nın yanında düzenlediği pek çok etkinlikle de meslektaşlarını bir araya getiriyor. Bu etkinliklerden biri de, 22 Ekim 2010 tarihinde gerçekleştirilen Enstitü'nün 15. Kuruluş Yılı Resepsiyonu oldu. Yoğun bir katılımın olduğu resepsiyonda Enstitü'de 15 ve 10 yıllık üyelikleri bulunan meslektaşlara altın ve gümüş rozetler takıldı ve Enstitü'nün 15. yılını anlatan müzikli sunum gerçekleştirildi. Aynı etkinlikte, Avrasya Maratonu'na katılan meslektaşlara madalyaları takdim edildi. Piyanist Yağmur Dai tarafından verilen piyano resitalinden sonra 15. yıl pastası kesildi.

15. kuruluş yılı resepsiyonu

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün 15. kuruluş yılı etkinliklerinden bir diğeri de, 17 Ekim 2010 tarihinde yapılan Avrasya Maratonu'nun 15 km'lik koşusuna katılmak oldu. Enstitü üyeleri bu etkinliği her yıl tekrar ediyorlar.

Avrasya Maratonu'na katılan üyelerimiz

Ayrıca, Türkiye İç Denetim Enstitüsü, kuruluşunun 15. yılına yönelik olarak gerçekleştirdiği etkinlikler kapsamında, Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı'na yaptığı bağışla, 100 çocuğun bir yıllık eğitimine destek oldu. Bu destek 2012 yılında da devam etti.

ANITKABİR'İ ZİYARET ETTİK...

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün kuruluşunun 15. yılında Enstitü Başkanı, Kurucu Üyeler, Yönetim, Denetim, Etik ve Danışma Kurulu Üyeleri ve meslektaşlar, Cumhuriyetimizin Kurucusu, Büyük Önder, Eşsiz Devlet Adamı, Yüce Atatürk'ün huzuruna çıktı. 10 Mart 2011 tarihinde yapılan ziyarette, Atatürk'e şükranlarımızı sunduk. Enstitü'nün Kurucu ve Onursal Başkanı Ali Kamil Uzun, Anıtkabir özel defterini, Türkiye İç Denetim Enstitüsü adına imzaladı.

Cumhuriyetimizin Kurucusu, Büyük Önder, Eşsiz Devlet Adamı Yüce Atatürk,

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün kuruluşunun 15. yılında Enstitü Başkanımız, Kurucu Üyelerimiz, Yönetim, Denetim, Etik ve Danışma Kurulu Üyelerimiz ve meslektaşlarımızla huzurundayız.

Türkiye'de iç denetim alanında uluslararası standartlarda çağdaş mesleki gelişimi sağlamak, meslekle ilgili değişimi ve geleceği yönetmek için 1995 yılında kuruluşunu gerçekleştirdiğimiz Enstitümüz, öngördüğü vizyon ve üstlendiği misyonu gerçekleştirme konusunda büyük mesafe katetmiş, uluslararası başarılar, mesleğe yaptığı katkı ve hizmetlerle saygın bir meslek kuruluşu olarak ulusal ve küresel bir değer ve itibar kazanmıştır.

Bugün dünyada ve ülkemizde örnek gösterilen bir meslek kuruluşu olmanın gururunu ve mutluluğunu yaşıyoruz.

Meslek insanları olarak, toplumun demokratik gelişimi, işletmelerimizin şeffaflığı, ekonomimizin refahı, yurttaşlarımızın mutluluğu ve daha güçlü bir Cumhuriyet, meslekte küresel gelişim ve mükemmelliğin paydaşı olmak için çağdaş dünyadaki gelişmeleri izleyerek, değer yaratan hizmetlerimizi sürdürmeye kararlıyız.

Bu süreçte, "Yaptıkları için doğruluğuna inanan insanlar çalışmalarının denetlenmesinden, karşı fikirlerin ortaya atılmasından ve tercihleri üzerinden münakaşa yapmaktan zevk alırlar" sözleriniz bizlere yol göstermeye devam edecektir.

Aziz ruhunuz önünde saygıyla eğiliyor, minnet duygularımızla şükranlarımızı sunuyoruz.

Ali Kamil UZUN
Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kurucu ve Onursal Başkanı

MESLEKİ İŞBİRLİĞİ VE ETKİNLİKLERİMİZ İLE KATILIM VE YAYILIM HIZ KAZANIYOR

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün ana hizmetleri olan uluslararası standartların yayımı, sertifikasyon, kongre, yayınlar, eğitim gibi konular dışında da çok çeşitli mesleki hizmet çalışmaları ve etkinlikleri bulunuyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü, iç denetimi ülkemizde uluslararası standartlarda yapılan bir meslek haline getirebilmek amacıyla, 17 yılı aşan kurumsal sürecinde pek çok toplantı, seminer, sempozyum, panel, kongre gibi etkinlikler düzenliyor. Enstitü ayrıca ilgili kurumların düzenledikleri kongre, toplantı, seminer, sempozyum, panel gibi etkinliklere gerek doğrudan işbirliği gerekse sunum ve bilgilendirmeye katkı sağlıyor.

Doğrudan Düzenlenen Etkinlikler

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün mesleğin tanıtımı ve standartlarının yaygınlaştırılması için toplantı, seminer, sempozyum, panel gibi etkinlikler düzenlemesi özgün hizmetlerinden biri olarak dikkat çekiyor. Türkiye

İç Denetim Enstitüsü kuruluşundan bugüne farklı ortamlarda, birçok toplantı, seminer, sempozyum, panel gibi etkinlikler düzenliyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün ulusal ve uluslararası bilgi, deneyim ve teknoloji birikimi ve imkanları ile tasarlanan ve geliştirilen bu tür etkinliklerle, mesleğe önemli katkılar sağlanıyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün ilk etkinliği, 2 Ekim 1995 tarihinde İstanbul Dedeman Otel'i'nde gerçekleştirilen, Uluslararası İç Denetim Sempozyumu oluyor. Mesleğin niteliğini yükseltmeye yönelik uygulama pratiğine ilişkin 1996 yılında sektör toplantıları başlatılıyor. 27 Mart 1996 tarihinde İstanbul Dedeman Otel'i'nde "Finans Sektörü ve İç Denetim" konulu ilk sektör toplantısı yapılıyor. Bu toplantılardan sonra 2000 yılında "Paylaşım Toplantıları" düzenleniyor. 2001 Eylül ayından itibaren paylaşım toplantılarının yanı sıra iç denetimde karşılaşılan sorunlara interaktif ortamda pratik çözümler üretmeye yönelik, "çözüm geliştirme ve iyileştirme toplantıları" düzenleniyor. Enstitü bu tür etkinliklerini her yıl daha da geliştirerek devam ettiriyor.

TÜSİAD toplantılarından görüntüler

İşbirliğiyle Düzenlenen Etkinlikler

Türkiye İç Denetim Enstitüsü, diğer ilgili kurumlarla birlikte çeşitli etkinlikler düzenliyor ve bu tür etkinliklere önem veriyor. TÜSİAD, TKYD, TÜRKONFED ile birlikte 2011 yılında İstanbul, Kayseri, Ankara ve Mersin'de düzenlenen Aile Şirketleri Seminerleri gibi etkinlikler Enstitü ve mesleğin tanıtımına önemli katkı sağlıyor.

Düzenlenen Etkinliklere Katılım ve Katkı

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün iç denetim mesleğinin gelişimi ve uluslararası standartlarda yürütülen bir meslek haline gelmesi için önem atfettiği ve katkı sağladığı hususlardan biri de, diğer örgütler tarafından düzenlenen ve mesleği ilgilendiren panel, seminer, kongre, toplantı gibi etkinliklere katılım sağlamak oluyor. Bu toplantılarda sunumlar yapılarak katılımcılar bilinçlendirilmeye çalışılıyor.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü başkan, yönetim kurulu ve üyeleri diğer kurumlarca düzenlenen toplantılara katılarak, zaman zaman oturum başkanlığı yaparak, zaman zaman da konuşmacı olarak mesleğimizi ve standartları tanıtmaya çaba gösteriyorlar.

Çeşitli mesleki etkinliklerden görüntüler

Yapılan Ziyaretler

- Cumhurbaşkanlığı, Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Sayıştay, Devlet Denetleme Kurulu, Başbakanlık Teftiş Kurulu, Maliye Bakanlığı Teftiş Kurulu, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği gibi kamu kurumları,
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), Sermaye Piyasası Kurumu (SPK), Sigortacılık Müdürlüğü, Maliye Bakanlığı İç Denetim Koordinasyon Kurulu (İDKK) gibi düzenleyici otoriteler,
- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK), Türkiye Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu (TMUDESK) gibi standart düzenleyici kurumlar,
- Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB), İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası (İSMMM) ve birçok şehirdeki SMMM Odaları, İstanbul Yeminli Mali Müşavirler Odası (İYMMO), Ticaret Odaları, Türkiye Bankalar Birliği (TBB), Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB), Uluslararası Nakliyeciler Derneği (UND) gibi mesleki örgütler,

YENİ PAYLAŞIM İMKANLARININ SİNERJİSİ İLE MESLEKİ GELİŞİM GÜÇLENİYOR

Türkiye İç Denetim Enstitüsü, iç denetim mesleğinin akademik gelişimine katkı ve destek sağlamak amacıyla üniversitelerle akademik ilişkilerin geliştirilmesine stratejik olarak önem ve öncelik veriyor. Bu kapsamda Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün dolayısıyla iş dünyasının akademik dünya ile bağını güçlendirmek, karşılıklı işbirliğinin kapsamını ve yönünü tayin etmek amacıyla, 2010 yılından itibaren Akademik Forum düzenlenmeye başlanıyor.

Yeni Bir Paylaşım Platformu; Akademik Forum

Akademik Forum 2010, "İç Denetim mesleğinin akademik gelişiminde iş dünyasının beklentileri, üniversitelerimizin ihtiyaçları" temasıyla Marmara Üniversitesi ve Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı (MÖDAV) ile birlikte 13 Mayıs 2010 tarihinde düzenleniyor. Marmara Üniversitesi Haydarpaşa Kampüsü Konferans Salonu'nda yaklaşık 500 katılımcının yer aldığı Forum başarıyla gerçekleştiriliyor. Forum'a, 22 farklı üniversiteden öğretim üyesi ve öğrenci, akademik dünya ve iş dünyasının temsilcileri katılıyor. Meslek ile ilgili akademik çalışmaların gündemini oluşturduğu bir paylaşım platformu sağlamak amacıyla düzenlenen ve ilki 2010 yılında İstanbul'da gerçekleştirilen "Akademik Forum" iki yılda bir üniversitemizle birlikte ve üniversitenin merkezinin bulunduğu şehirde gerçekleştiriliyor. Böylece Akademik Forum ile Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün kuruluşunun 15. yılı olan 2010 yılında mesleğimize yeni bir paylaşım ve gelişim platformu daha kazandırılıyor.

Akademik Forum 2012 ise; 16 Mayıs 2012 tarihinde

2010 ve 2012 yıllarında yapılan Akademik Forum'dan kareler

İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Auditoriumu Avcılar Kampüsü'nde "Denetim Mesleğinin Gelişimi ve Beklentiler" temasıyla gerçekleştiriliyor. Anadolu, Bilgi, Celal Bayar, Dumlupınar, Işık, Galatasaray, Gazi, İnönü, İstanbul, İstanbul Gelişim, İstanbul Teknik, Konya Selçuk, Maltepe, Marmara, Yalova, Yeditepe ve Trakya üniversitelerinden öğrenci, akademisyen ve iç denetçilerin yoğun ilgi gösterdiği Akademik Forum, meslek Kongremiz kadar önemli bir diğer TİDE etkinliği olarak yerini alıyor.

Kamu İç Denetim Konferansı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile birlikte kamu idarelerinde iç denetim faaliyeti zorunlu hale getiriliyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü, iç denetim mesleğinin kamu sektöründe yaygınlaşması ve etkinleştirilmesine katkı sağlamak amacıyla, Kamu İç Denetçileri Derneği (KİDDER) ile 2011 yılından itibaren "Kamu İç Denetim Konferansı" düzenlemeye başlıyor. Kamu İç Denetim Konferansı'nın ilki "Kamu Yönetiminde Sürdürülebilirlik" ana temasıyla 11 Mart 2011 tarihinde Ankara'da gerçekleştiriliyor. "Kamuda İç Denetimin Fonksiyonel Bağımsızlığı ve Denetim Komiteleri" ile "İç Denetimde Kalitenin Güvence Altına Alınması" konulu panellerin yer aldığı, Bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşlarının yönetici ve iç denetçilerinden 400'ün üzerinde katılımcının ilgi gösterdiği konferansta, kamu ve özel sektörden konuşmacılar tecrübelerini paylaştı. Kamu İç Denetim Konferansı Kamu İç Denetçileri Derneği ile birlikte iki yılda bir düzenlenecek.

2011 Kamu İç Denetim Konferansından kareler

Yapılan Ziyaretler

- İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB), Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası (VOB), Altın Borsası gibi borsalar;
- Türkiye Sanayici ve İş Adamları Derneği (TÜSİAD), Türkiye Genç İş Adamları Derneği (TÜGIAD), Genç Yönetici ve İş Adamları Derneği (GYİAD), Kalite Derneği (KALDER), Kurumsal Yönetim Derneği (TKYD), Risk Yöneticileri Derneği (RYD), Personel Yönetimi Derneği (PERYÖN), Devlet Denetim Elemanları Derneği (DENETDE), Bağımsız Dış Denetim Derneği, Gelirler Kontrolörleri Derneği, Kamu İç Denetçileri Derneği (KİDDER) gibi kuruluşlar;
- İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İstanbul Gaz Dağıtım A.Ş. (İGDAS) gibi belediyeler ve belediye kuruluşları;
- Deloitte, Ernst & Young, KPMG ve PWC gibi denetim şirketleri;
- Çeşitli medya kuruluşlarıyla ilişkiler kurularak, ziyaretler gerçekleştiriliyor.

İç Denetim Farkındalık Ödülleri

Türkiye'deki iç denetim uygulamalarının uluslararası standartlara kavuşmasını ve iç denetim mesleğinin kalitesini mükemmelliğe taşımayı hedefleyen Türkiye İç Denetim Enstitüsü, 2011 yılından itibaren her yıl İç Denetim Farkındalık Ödülleri vermeye başlıyor. İlki 24 Mayıs 2011 tarihinde Sabancı Müzesi Müzede-Changa'da düzenlenen törende Akademik İlişkiler, İşbirliği ve Destek, En Fazla Sertifikalı İç Denetçi Bulunduran Kuruluş, Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nde En Fazla Üyesi Olan Kuruluş, İç Denetim Kalite Güvence kategorilerinde toplam 27 ödül sahiplerini buldu.

İç denetim mesleğinin gelişimine katkıda bulunan, bu alanda yatırım yapan kurumları, akademisyenleri ve iç denetçileri desteklemek amacıyla düzenlenmeye başlanan İç Denetim Farkındalık Ödülleri'nin ikincisi 29 Mayıs 2012 tarihinde dağıtıldı. Ödül töreninde, TİDE Özel Ödülü, İç Denetim Kalite Güvence Belgesi Alan Kuruluşlar, TİDE Akademi'den En Fazla Eğitim Alan Kuruluşlar, TİDE Akademi'ye En Fazla Gönüllü Eğitim Veren, TİDE'de Üye Sayısını En Fazla Artıran Kuruluş kategorilerinde toplam 15 ödül sahiplerine verildi.

2011 ve 2012 yıllarında düzenlenen Farkındalık Ödül Töreni'nden kareler

2012 Yılı Farkındalık Ödülünü Alan Kişi ve Kurumlar

Kişi / Kurum	Ödül Kategorisi
Atilla Gökçe	Özel Ödül
Erdal Batmaz	Özel Ödül
Yıldız Holding A.Ş.	2011 yılında üye sayısını en fazla artıran kuruluş
Kuveyt Türk Katılım Bankası A.Ş.	2011 yılında üye sayısını en fazla artıran kuruluş
Price Waterhouse Coopers	2011 yılında üye sayısını en fazla artıran kuruluş
Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	2011 yılında üye sayısını en fazla artıran kuruluş
Kuveyt Türk Katılım Bankası A.Ş.	2011 yılında QAR belgesi alan kuruluşlar
Albaraka Türk Katılım Bankası	2011 yılında QAR belgesi alan kuruluşlar
Aras Holding A.Ş.	2011 yılında QAR belgesi alan kuruluşlar
T.C. Merkez Bankası	2011 yılında QAR belgesi alan kuruluşlar
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.	TİDE Akademi'den en fazla eğitim alan
Kaynak Holding A.Ş.	TİDE Akademi'den en fazla eğitim alan
Anadolubank	TİDE Akademi'den en fazla eğitim alan
Arzu Meral Safsoy	TİDE Akademi'ye en fazla gönüllü eğitim veren
TAV Havalimanları Holding	Şirket içi farkındalık çalışmaları

2011 Yılı Farkındalık Ödülünü Alan Kişi ve Kurumlar

Marmara Üniversitesi	Akademik İlişkiler
İDKK	İşbirliği ve Destek Ödülü
MÖDAV	İşbirliği ve Destek Ödülü
İSMMMO AKADEMI	İşbirliği ve Destek Ödülü
TÜSİAD	İşbirliği ve Destek Ödülü
TKYD	İşbirliği ve Destek Ödülü
KİDDER	İşbirliği ve Destek Ödülü
TCMB	Kamu Sektörü En Fazla Sertifikalı Denetçi
Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı	Kamu Sektörü En Fazla Sertifikalı Denetçi
Türk Ekonomi Bankası	Reel ve Finans Sektörü En Fazla Sertifikalı Denetçi
Akbank	Reel ve Finans Sektörü En Fazla Sertifikalı Denetçi
Garanti Bankası	Reel ve Finans Sektörü En Fazla Sertifikalı Denetçi
Price Waterhouse Coopers	Reel ve Finans Sektörü En Fazla Sertifikalı Denetçi
Finansbank	Reel ve Finans Sektörü En Fazla Sertifikalı Denetçi
Asya Katılım Bankası	En Fazla Üyesi Bulunan
Türk Ekonomi Bankası	En Fazla Üyesi Bulunan
Akbank	En Fazla Üyesi Bulunan
Anadolu Endüstri Holding	En Fazla Üyesi Bulunan
Kuveyt Türk Katılım Bankası A.Ş.	En Fazla Üyesi Bulunan
H.Ö.Sabancı Holding	QAR'dan Geçen
Anadolu Endüstri Holding	QAR'dan Geçen
Coca-Cola İçecek	QAR'dan Geçen
TAV Havalimanları Holding	QAR'dan Geçen
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.	QAR'dan Geçen
İş Bankası	QAR'dan Geçen
Alternatifbank	QAR'dan Geçen
Türk Telekom	QAR'dan Geçen

TİDE kader birliğimiz oldu

Her şey bir hayalle başladı, hayaller söze döktüldü, düşünce oldu, duygu oldu, duygular yüreklerimizde heyecan oldu, paylaşarak gelişmek, katılımla ilerlemek düşüncemizi davranışa dönüştürdü, paylaşarak gelişmek alışkanlığımız oldu, meslek ailemizin değerine dönüştü, birlikte değer yaratma karakterimiz oldu, birlikte değer yaratma gücümüzün kurumsal ifadesi TİDE kader birliğimiz oldu.

İşbirlikleriyle Daha da Güçleniyoruz...

Türkiye İç Denetim Enstitüsü, bugüne kadar çeşitli kurumlar ve meslek örgütleriyle mesleki işbirliğine gidip protokoller imzalayarak, mesleğe ve meslektaşlara katkı sağlama yönünde de çeşitli faaliyetler gerçekleştiriyor.

Bu işbirliklerinin en önemlilerinden biri Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı (MÖDAV) ile imzalanan protokoldür. İç denetim mesleğinin önemini öğrencilere aktarmak ve mesleğin gelişimine katkı sağlamak için iki kurum 25 Şubat 2010 tarihinde gerçekleşen imza töreniyle işbirliğine gitti. 1995 yılında kurulan MÖDAV, Türkiye üniversitelerinde görevli tüm muhasebe öğretim üyelerini temsil ediyor. Öğretim üyelerinin dayanışmasını sağlamak, muhasebe ve ilgili bilim dalları ile muhasebe mesleğinin gelişmesine katkıda bulunmak, kamu ve özel sektör kuruluşlarında muhasebe konusunda karşılaşılan sorunlara bilimsel çözümler getirmek amacıyla kurulan MÖDAV, bilgi ve tecrübelerini imzalanan protokolle Türkiye İç Denetim Enstitüsü ile birleştirdi. Bu işbirliğinin ilk somut ürünü 2010 yılında düzenle-

nen Akademik Forum 2010 oldu. 2012 yılında düzenlenen Akademik Forum 2012 ile bu işbirliği perçinlendi.

Bir diğer önemli işbirliği ise; mali müşavirlerin iç denetim konusunda uzmanlaşmasını sağlamak amacıyla TİDE-İSMMM Akademi arasında imzalanan bir protokol ile mesleki gelişim için başlatılan eğitim işbirliğidir. Eğitim ile ilgili yeni işbirliği protokolleri ise 2012 yılında TSPAKB ve KOMTAŞ ile gerçekleştirildi.

TİDE - MÖDAV protokol töreni

“TİDE referans ve güvence kaynağı olarak katma değer yaratıyor”

Kurumsal Yönetim ilkelerinin sürekli gelişen bir kavram olarak üstlendiği anahtar rolün önemi her geçen gün artmakta ve bu çerçevede kapsamı genişlemektedir. Adillik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk anlayışı her alanda iyi yönetimin temellerini oluşturan bir anlayışın araçlarını sunma beklentisini gündeme getirmektedir. Şüphesiz iç denetim kavramı bu anlayışın oluşmasında çok önemli bir role sahip. Kurumsal Yönetim ilkelerinin son yıllardaki gelişimi incelendiğinde risk yönetimi ve denetim konularından bağımsız düşünülemez olduğu görülmektedir. Kurumsal yönetim ilkeleri kurumlar açısından güvence ve itibar sağlamak için temel oluşturmaktadır. Söz konusu güvencenin sigortası ise iç denetim fonksiyonudur. Bu bağlamda iç denetim sistemleri, işletmelerin hedeflerine ulaşmasında ve şirket içi kuvvetler ayrımının dengelenmesi ile arzulanan “iyi yönetim” anlayışının uygulanmasında sistematik bir yaklaşım getirmektedir.

İç denetimin sahip olduğu önemli rol iki ana başlık altında incelenebilir; güvence sağlamak ve danışmanlık. Yönetim kurulu ve denetim komitesi için sağladığı güvence bir bakıma üretilen mali tabloların güvenilir olmasından; danışmanlık görevi ise işletmeler için stratejik bir ortak olarak davranmasından kaynaklanmaktadır. Bunun sonucu olarak işletmeler için artı bir değer oluşmaktadır. Uygulama açısından icrai faaliyetlerin bağımsız ve tarafsız bir şekilde denetlenmesi, kurumsallaşma sürecinin önemli bir koşulu olarak görülmesinden dolayı iç denetim fonksiyonu kuruluşlarımız için önem arz etmektedir. Sağlıklı bir iç denetim sistemine gereksinim duyulması ve denetim uzmanlığına sahip profesyonellerin komitelerde yer almaları bu işlevin hak ettiği öneme kısa zamanda kavuşmasına olanak tanıyacaktı. Yönetim kurullarına ve denetim komitelerine güvence sağlayan ve aynı zamanda işletmeler için danışmanlık rolünü üstlenen bir iç denetim mekanizması, kurumsal yönetim uygulamalarının kalitesini ve sürekliliğini sağlamak adına en güçlü araçlardan biridir.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü, bir referans ve güvence kaynağı olarak katma değer yaratmaktadır. TİDE, kalite güvencesi olarak değerlendirdiğimiz iç denetimin yaygınlaştırılması ve başarıyla uygulanabilmesi için birçok faaliyeti geride kalan 17 yılda başarıyla yürütmüş, yıldızı parlayan iç denetim mesleğinin Türkiye’de gelişmesinde, tanınmasında ve uluslararası standartlara taşınmasında önemli bir rol oynamıştır. TİDE, kuruluşundan bugüne Türkiye’de iç denetim mesleğinin statüsünü ve itibarını sürekli yükselterek sivil toplum örgütleri için saygın bir yer edinmiştir. TİDE’nin değişen ve karmaşıklaşan yasal düzenlemeler ve kurumsallaşma gereklilikleri çerçevesinde alacağı rolün çok önemli olacağını düşünmekteyiz.

Tayfun Bayazıt

Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği Başkanı

TİDE-AGEP Projesi Hayata Geçiyor

IIA, IAEP (Internal Auditing Education Partnership) adlı akademik gelişim programı ile tüm dünyadaki iç denetim konusundaki akademik programları akredite ediyor. Fakat bu programı, kriterleri itibarıyla şu anda Türkiye’de aynı şekilde uygulamak mümkün değil. Geliştirilen TİDE- AGEP Projesi ile IIA - IAEP programına kabul sürecine hazırlık yapılması öngörülüyor. Nihai hedefi IIA-IAEP kriterlerine uymak olan bu program için Marmara Üniversitesi Muhasebe Denetim Yüksek Lisans Programı ve ilk pilot uygulama için Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü ile TİDE arasında protokol imzalanıyor.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nün işbirliği geliştirdiği en önemli kurumlardan bir diğeri de Türkiye Serbest-Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) oluyor.

Sektör ve Meslek Kuruluşlarıyla İşbirliği Gelişiyor

Serbest Muhasebeci Mali Müşavir (SMMM) ve Yeminli Mali Müşavirlerin (YMM), Enstitü tarafından yapılan Sertifikalı İç Denetçi (CIA) sınavlarının dördüncü bölümünden muaf olması uygulamasına gidiliyor. Böylece ulusal sertifika niteliği bulunan SMMM ve YMM sertifikalarına, Enstitü tarafından “uluslararası” bir nitelik de kazandırılıyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü 1996 yılında Türkiye Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu (TMUDESK)’na üye olup, kurul çalışmalarına katılarak ve öneriler sunarak katkı sağlıyor.

Enstitü ülkemiz iş dünyasında etik değerlerin benimsenmesi ve yaygınlaşmasının öneminin bilinciyle Türkiye Etik Değerler Merkezi Vakfı (TEDMER)’in kurucu üyesi oluyor ve Vakfın çalışmalarına katkı sağlıyor.

Ülkemizde iç denetim ile ilgili düzenleme ve uygulama sürecine bakıldığında; SPK ve BDDK mevzuatı, Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ve son olarak Türk Ticaret Kanunu ile iç denetim alanında düzenlemelerin yapıldığı ve halen yapılmakta olduğu görülüyor. Son yıllarda hızla gerçekleştirilen düzenlemelere rağmen uygulamanın başarılı bir şekilde yönlendirilebilmesi için iş dünyamızın bilgilendirilmesi, konuya ilişkin farkındalık yaratılması ve yönlendirmede bulunulmasına ihtiyaç duyuluyor. Bu çerçevede Türkiye Sanayici ve İş Adamları Derneği (TÜSİAD) bünyesinde Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nün de desteğiyle, Türkiye İç Denetim Enstitüsü başkanları ve üyelerinden oluşan bir “İç Denetim Çalışma Grubu” kuruluyor. Bu grubun amacı, Türkiye’de faaliyet gösteren kurumların iç denetim faaliyet ve uygulamalarının geliştirilmesine öncülük etmek. Çalışma Grubu aynı zamanda iç denetim kültürünün ve farkındalığının tüm iş çevrelerinde geliştirilmesini hedefliyor. Söz konusu çalışma grubu bünyesinde bugüne kadar çeşitli rehberler yayımlanıyor, araştırmalar yapılıyor ve bunlar kamuoyu ile paylaşılıyor. 2008 yılında TÜSİAD İç Denetim Alt Çalışma Grubu tarafından hazırlanan “Yönetim Kurullarının İç Denetim Hakkında Sorması Gereken 12 Soru” isimli rehber yayımlanarak, bunun tanıtımını 29 Mayıs 2008 tarihinde İstanbul Ceylan InterContinental Otel’inde yapıyor. Tanıtım etkinliğinde, TÜSİAD Şirket İşleri Komisyonu Başkanı Ali Kibar’ın açılış konuşmasından sonra İç Denetim Çalışma Grubu üyeleri ve IIA Avrupa Bölge Müdürü Denis Bergevin de birer sunum gerçekleştiriyor.

TÜSİAD İç Denetim Çalışma Grubu’nun koordinatörlüğünde, Doç. Dr. Şaban Uzay tarafından kaleme alınan “Reel Sektörde İç Denetim Uygulamaları: Tespit ve Öneriler” başlıklı rapor, 27 Mayıs 2010 günü İstanbul The Marmara Otel’inde düzenlenen bir toplantıyla kamuoyuna sunuluyor. Çalışmada Capital 500 listesinde yer alan şirketlerin iç denetim uygulamalarının standartlara uygunluğu ele alınıyor. Ayrıca raporda, iç denetime ilişkin mevcut uygulamalara yönelik tespitler ve geleceğe yönelik değerlendirmelere de yer veriliyor. TÜSİAD gibi Türkiye’nin en önemli sivil toplum örgütle-

rinden biriyle yapılan bu işbirliği sonucunda hem reel sektörde iç denetim uygulamalarında görülen eksiklikler ortaya konuluyor hem önerilerle kamuoyu bilgilendiriliyor hem de TİDE’nin tanıtımına olumlu katkılar sağlanıyor.

11 Haziran 2012 tarihinde Yapı Kredi Plaza’da gerçekleştirilen “Yeni Düzenlemeler Işığında Denetim Komitesi Uygulamaları Nasıl Olmalı?” başlıklı seminerde ise TÜSİAD İç Denetim Çalışma Grubu’nun kaleme aldığı “Uygulama Örnekleri ile Birlikte, A’dan Z’ye Denetim Komitesi” başlıklı rapor kamuoyu ile paylaşılıyor.

TİDE Akademik Gelişim Programı

TİDE AGEP (Akademik Gelişim Programı) adı altında geliştirilen programla; TİDE akademik eğitim program işbirliğinin sürekliliği ve gelişmesi sağlamak, üniversitelerin bu alanda daha donanımlı mezunlar vermesine katkı sağlamak, iç denetim alanında akademisyen yetişmesine destek olmak, iç denetim alanında araştırmaların desteklenmesi sağlamak ve IIA – IAEP Programı kabul sürecine hazırlık yapmak amaçlanıyor. Bu programa özel logo belirlenerek, Akademik Gelişim Kriterleri, AGEP Protokolü, Giriş Seviye Değerlendirme ve Başvuru Formu gibi dokümanlar hazırlanıyor. İlk pilot uygulamanın Marmara Üniversitesi Muhasebe Denetim Yüksek Lisans Programı ile başlatılması konusunda gerekli izinler alınıyor ve 2010 yılından itibaren uygulanmaya başlanıyor. Pilot uygulamanın sonuçlarına göre diğer üniversitelerde de yaygınlaştırılması hedefleniyor.

MESLEĞİMİZİN GELECEĞİ GENÇLERE DESTEK VERİYORUZ

Türkiye İç Denetim Enstitüsü, üyelerinin kariyer gelişimleri ve çeşitli kariyer olanaklarından yararlanabilmelerini teminen Enstitü'nün kuruluşundan itibaren "Kariyer Gelişim Danışmanlığı" adı altında çeşitli hizmetler de yürütüyor.

Bu konuda öncelikli olarak şirketlerden Enstitü'ye ulaşan iç denetçi eleman talepleri, uygun formatla tüm üyelere elektronik posta yoluyla Haziran 2004'ten itibaren dağıtmaya başlanıyor. Aynı zamanda Enstitü resmi internet sitesinin "üyelere özel" bölümünde de yayımlanıyor ve üye girişi yapılarak bu ilanlara ulaşım mümkün oluyor. İç denetçilerin meslek örgütü olması itibarıyla, bu konuda en yetkin kurum olan Enstitü, hem üyelerine çeşitli fırsatlar

sunuyor hem de şirketlerin nitelikli elemanlara ulaşmalarını kolaylaştırıyor.

Üniversite etkinliklerinden görüntüler

Kariyer danışmanlığı hizmetlerinin bir boyutu da iç denetçi olmayı düşünen öğrenci veya yeni mezun kişilere staj olanakları yaratılarak, nitelikli iç denetçilerin mesleği seçmelerine katkı sağlamak. Enstitü bu açıdan da çeşitli faaliyetler yürüterek, üyelerinin bulunduğu kurumlarla iletişim halinde çeşitli staj olanakları yaratmaya çalışıyor.

Akademik Çalışmalara Destek Oluyoruz

Türkiye İç Denetim Enstitüsü, iç denetimle ilgili akademik araştırmaların desteklenmesi, özellikle bu akademik araştırmalarda kullanılacak anket çalışmalarının üyelerine ulaştırılması konusunda da faaliyetlerde bulunarak, her dönemde bunu misyon ediniyor ve bu yolla akademik çalışmalara destek olmayı hedefliyor.

Denetim kulüpleri etkinliklerinden görüntüler

Üniversitemizde

Denetim Kulüpleri kuruyoruz

Denetim kulüpleri, üniversitelerde iç denetim mesleğinin tanıtılması, öğrencilere iç denetim kariyer olanakları hakkında bilgiler verilmesi, mezuniyet sonrası bilinçli tercihler yapılması ve mesleki kariyer için donanımlı insan kaynağı gelişimine katkı sağlanması, mesleğin akademik gelişimine ve tanıtımına değer katılması bakımından son derece önemli işleve sahip. Üniversitelerde denetim kulüplerinin kurulması ve bu kulüplerde çeşitli etkinliklerin düzenlenmesi konusunda önemli çalışmalar yürütülüyor. Çalışma Grubu, Marmara Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Galatasaray Üniversitesi, Trakya Üniversitesi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi, Konya Selçuk Üniversitesi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Maltepe Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi ile çeşitli etkinlik ve iletişim imkanı sağlıyor.

İç denetçilerin meslek örgütü konumundaki Enstitü, çok sayıda iç denetçi üyeye sahip olması nedeniyle, iç denetim ile ilgili yaptıkları akademik çalışmalarda akademisyen ve araştırmacıların her zaman başvurduğu birinci kaynak olma konumunu artırarak sürdürüyor. Üstelik bu hizmetler yalnızca ülkemiz üniversitelerinde yapılan doktora, yüksek lisans tezleri ve araştırmalarla sınırlı kalmayıp, zaman zaman farklı ülkelerde yapılan çalışmaları da kapsıyor.

Mesleğimizi Üniversitelilere Anlatıyoruz

Türkiye İç Denetim Enstitüsü mesleği tanıtmak, nitelikli iç denetçi yetişmesine katkı sağlamak ve meslek ile ilgili akademik çalışmaların nitelik ve niceliğini artırmak amacıyla gençlere ve üniversitelere daima önem veriyor. Birçok üniversitede, çeşitli etkinliklere

katılmanın yanında üniversitelerde Denetim Kulüpleri'nin kurulmasına destek oluyor.

Denetim Kulüpleri, üniversitelerde iç denetim mesleğinin tanıtılması, öğrencilere iç denetim kariyer olanakları hakkında bilgiler verilmesi, mezuniyet sonrası bilinçli tercihler yapılması ve mesleki kariyer için donanımlı insan kaynağı gelişimine katkı sağlanması ve mesleğin akademik gelişimine ve tanıtımına değer katılması bakımından son derece önemli işleve sahip. Bu nedenle Türkiye İç Denetim Enstitüsü özellikle son yıllarda çeşitli üniversitelerde Denetim Kulüpleri'nin kurulması ve bu kulüplerde çeşitli etkinliklerin düzenlenmesi konusunda önemli çalışmalar yürüterek, stratejik olarak bu konuya önem veriyor. Bu kapsamda Marmara, Trakya, Konya Selçuk, Kütahya Dumlupınar, Galatasaray, Maltepe üniversitelerinde Enstitü'nün katkılarıyla Denetim Kulüpleri kuruluyor. Ayrıca

Üniversitelerde Düzenlenen Bazı Etkinlikler

- Marmara Üniversitesi'nde iç denetim mesleğini ve TİDE'yi tanıtan sunum yapıldı.
- İzmir 9 Eylül Üniversitesi'nde iç denetim mesleğini ve TİDE'yi tanıtan "Geleceğin Yönetiminde Başarı Faktörleri/İç Denetim Üzerine Kariyer Fırsatları" konulu konferans verildi.
- Yıldız Teknik Üniversitesi İşletme Yüksek Lisans Programı'nda iki kez "Geleceğin Yönetiminde Başarı Faktörleri - Denetim Üzerine Kariyer Fırsatları" konulu seminer düzenlendi.
- İstanbul Ticaret Üniversitesi'nde verilen iç denetim dersine katılarak TİDE ve iç denetim mesleğini tanıtan sunum yapıldı.
- Sabancı Üniversitesi Executive MBA programında yer alan "İş Etiği" dersine katılım sağlandı. Derste, "İç Denetimin Rolü ve İç Denetimde İş Etiğinin Önemi" konulu sunum yapıldı.
- Galatasaray Üniversitesi - Ekonomi ve Finans Sertifika Programı'nda "Geleceğin Yönetiminde Başarı Faktörleri - Denetim Üzerine Kariyer Fırsatları" konulu seminer düzenlendi.
- İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde İşletme Kulübü'nün düzenlediği Kariyer Panelinde CIA, CFSA, CCSA, CGAP gibi mesleki unvan sertifikasyonları ile ilgili bir sunum yapıldı.
- İç Denetim Farkındalık ayı faaliyetleri çerçevesinde, Marmara Üniversitesi Muhasebe Denetim Yüksek Lisans Programı öğrencilerine iç denetim üzerine seminer verildi.
- Marmara Üniversitesi Denetim Kulübü tarafından düzenlenen etkinlikte "Sermaye Piyasası Kurumlarında İç Denetim" konulu bir sunum yapıldı.
- Yeditepe Üniversitesi, Konya Selçuk Üniversitesi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Edirne Trakya Üniversitesi ve Galatasaray Üniversitesi Denetim Kulübü'nün düzenlediği "Denetimde Kariyer Olanakları" seminerlerine katkı sağlandı.

İstanbul, Yıldız Teknik, Anadolu, Gaziantep üniversiteleri ile çeşitli etkinlik ve iletişim imkanı sağlanıyor.

Enstitü bugüne kadar birçok üniversite ve öğretim üyesini ziyaret ederek, düzenlenen etkinliklere katılarak, hem meslek hem de Enstitü hakkında öğrencileri bilgilendiriyor. Aynı zamanda üniversitelerde düzenlenen Kariyer Günlerine katılarak, öğrenciler ve yeni mezunlara iç denetim alanındaki kariyer olanaklarıyla ilgili bilgiler veriyor.

Enstitü ve iç denetim mesleği hakkında bilgilendirme yapmak amacıyla, Meslek Yüksek Okulu Müdürleri, Sanayi Odası Başkan ve Üyeleri, Ticaret Odası Başkan ve Üyeleri, Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası gibi kurumlara da ziyaretler gerçekleştiriliyor.

İstanbul Kültür Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi, Yeditepe Üniversitesi gibi çeşitli üniversitelerin yetkili öğretim üyeleri ile İç Denetim Eğitim Programı üzerine görüşmeler yaparak, işbirliği imkanları oluşturuluyor. Üniversitelerden gelen iç denetim dersi, iç denetim yüksek lisans programı ve tanıtım faaliyetlerine ilişkin talepler kapsamında da birçok üniversiteye destek oluyor.

Marmara Üniversitesi Denetim Kulübü'nün kuruluşu ile ilgili düzenlenen toplantı sonrası öğrencilerle birlikte

Mesleğin Akademik Gelişiminde Ulusal Çözüm Ortağı Olmak

Mesleğin akademik gelişimi için Türkçe literatür oluşturulması, iç denetim ve iç kontrolle ilgili konularda araştırmalar yapılması, öğretilen birliğin sağlanması, kavramların yerli yerine oturtulması; bilgili, uzman, eğitilmiş, araştırmacı, yenilikçi insan kaynağının yetiştirilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Teorinin uygulamaya, uygulamanın teoriye her koşulda ihtiyacı bulunmaktadır. Bu ihtiyacın etkili bir biçimde karşılanabilmesi için ortak akıldan üretilen sonuçlar yaratacak akademisyenler ile uygulamacılar arasında platformlar oluşturulmalıdır. Enstitü olarak, Akademik ilişkilere stratejik öncelik verilerek üniversitemizde, denetim kulüpleri, muhasebe ve denetim akademisyenleri ile işbirliği başlatılmıştır. Üniversite ile iş dünyamızın buluşmasında bu işbirliği yaklaşımının önemli olduğunu düşünüyoruz. Denetim üzerine lisans ve lisans üstü ulusal akademik programların oluşturulması, lisans üstü ve doktora çalışmalarının nicelik ve nitelik olarak geliştirilmesi, gençlerin meslek seçiminde bilinçli tercih yapmalarına imkan sağlanması, Türkiye İç Denetim Enstitüsü ile üniversitemizin işbirliğinde öncelik verdiği konular olmalıdır.

TİDE Bilime ve Üniversitelere Önem Veren Meslek Örgütü

İç denetimin babası olarak anılan Sawyer'a göre denetimin soylu bir tarihi var. Aynı soylu tarihi, akış içinde yerini ne kendimize ne de başkalarına çok iyi anlatamasa da, denetimin ülkemizdeki geçmişi de önemli bir birikimi işaret ediyor. Özellikle kamuya hesap verme sorumluluğu olan işletmelerde denetim hep önemli konu oldu. Kamu gözetim kurumlarının yaptığı dış denetimler dışında, işletmelerin içinde kurulan müfettişlik birimleri, iç denetim hizmetleri yapmaktalar. Mesleğin modern bir çerçevede uygulanması gerektiği ülkemizde de kendine ve yaptığı işe yürekle inanarak bir avuç iç denetçinin küresel mesleki örgütü örnek alarak -ondan yarım asır sonra da olsa- 1995 yılında kurdukları sivil mesleki örgüt olan TİDE tarafından ortaya konuldu.

Muhasebe finans alanında çalışan bir öğretim üyesi olarak denetimle asıl ilişkim, 1988 yılında bir bağımsız denetim şirketinin kuruluş ve organizasyonunda görev almamla başladı. Önüme konulan projeler hep şirketlerin finansal bilgi sistemlerinin rehabilitasyonu, reorganizasyonu, finansal iç kontroller gibi konular oldu. Özellikle yüksek lisans programında verdiğim Aracı Kurumların Sistem ve Organizasyonu Dersi nedeniyle ister istemez bu işletmelerde etkili iç kontrollerin sigortası olarak çalışan iç denetimle ilgilenmeye başladım. 1998 ve 1999 yıllarında yazmaya başladığım Aracı Kurumlarda Etkili İç Kontroller ve İç Denetim Fonksiyonu başlıklı kitabım beni küresel örgütün 2000 yılında uygulamaya koyduğu, 1999 yılında kamuya açıkladığı yeni standartlarla ve küresel örgütün Türkiye'de ki temsilcisi olan TİDE ile tanıştırdı. 4-5 yıllık kısa sayılabilecek geçmiş olan bir dernekle karşılaşacağımı düşünürken, karşımda birden bire ciddi çalışmalar yapan, nitelikli konferanslar düzenleyen, formatıyla sayfalarını karıştırmadan bırakamayacağınız dergi çıkaran, misyonu ve vizyonunu belirlemiş, küresel birikimlerden ulusal değerler yaratma çabası içinde olan bir modern bir örgüt buldum.

2003 yılında Üniversitemizde kurduğumuz Denetim Yüksek Lisans Programı'nda vermeye başladığım iç denetim dersi nedeniyle, TİDE ile ilişkim başka bir boyuta geçti ve ister istemez bu kurumun her faaliyetini izleme ihtiyacı doğdu.

Tez yazmaya çalışan, araştırma yapan öğrencilerim için öncelikli adres hep TİDE oldu. TİDE'nin küçük ama şirin kütüphanesini sanıyorum en çok benim öğrencilerim kullandılar. Fotokopi çekme

imkanı bulamayanların bir casus gibi Sawyer'ın kaynak olarak kullandığımız o meşhur, hacimli kitabının sayfalarının fotoğraflarını çektiklerini biliyorum.

Bilime ve üniversitelere önem veren bir anlayışı benimseyerek bunu faaliyetlerine entegre eden TİDE yönetimleriyle, bu kitabın sayfalarında anlatılan birçok faaliyetin içinde olduk. Öğrencileri meslekle, meslek örgütüyle meslek mensuplarıyla buluşturduk. Özellikle TİDE kurucu başkanı ile birlikte denetim konusunda Türkiye'nin ilk öğrenci kulübü olan Marmara Üniversitesi Denetim Kulübü'nü kurarak, çok sayıda panel konferans toplantı düzenledik. Geleceğin profesyonellerini bilinçlendirmeye, onlara yol haritaları vermeye çalıştık, çalışıyoruz.

Ben bunun henüz başlangıç olduğunu düşünüyorum. Şundan eminim ki, ekonomik koşulların hızla değişen akışı içinde bir işletmenin tüm paydaşları için katma değer yaratmaya çalışan bu meslek; daha bilinçli, yapılan ve yaptığı işe değer veren yeni nesillerle gerçek yerini bulacaktır.

Prof. Dr. Nuran Cömert
Marmara Üniversitesi

Marmara Üniversitesi Denetim Kulübü etkinliklerinden

MESLEĞİN TANITIMINA KATKI SAĞLIYORUZ

Türkiye İç Denetim Enstitüsü, hem Enstitü'nün hem de mesleğin tanıtımına yönelik çalışmalara çok önem veriyor. Enstitü, yapılan çalışmalarıyla ilgili olarak, tanıtım bültenleri hazırlıyor. Mesleki toplantı, seminer, kongre gibi Enstitü'nün faaliyetlerine yönelik hazırlanan tanıtım bültenleri, üyelere ve ilgili kişi ve kurumlara dağıtılıyor. Bu etkili çalışmalar hem Enstitü'nün tanınmasına katkı sağlıyor hem de medyada birçok habere konu olmasını sağlıyor. Tanıtım bültenlerinin yanı sıra, Enstitü tarafından zaman zaman düzenlenen basın toplantıları, tanıtım broşürleri, yıl dönümü kutlamaları ve kokteylleri, çeşitli kuruluşlarca düzenlenen etkinliklerin resmi yayınlarında Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nü tanıtıcı yazılar gibi çeşitli etkinlikler de yapılıyor. Tanıtım çalışmalarının daha kurumsal bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla 2010 yılında Kurumsal İleşim Komitesi adında bir çalışma komitesi oluşturuluyor ve bir halkla ilişkiler şirketi ile çalışılmaya başlanılıyor. Enstitü'nün kurumsal tanıtım dokümanları elden geçirilerek yenileniyor ve ilk defa kurumsal filmi hazırlanıyor.

1995 yılında kurulan ve 17 yılı geride bırakan Türkiye İç Denetim Enstitüsü bugün 1541'e ulaşan üye sayısı

Bakanlık ve Kamu Denetim Kurumları ziyaretlerinden görüntüler

ile iç denetim mesleğinin Türkiye'deki tek referans kaynağı ve adresi haline geldi. Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nü ve yaptığımız çalışmaları, mesleğimizi daha iyi anlatabilmek amacıyla hazırlanan kurumsal filmle, aynı zamanda 17 yıl önce yola çıkarken ve hala içimizde duyduğumuz heyecan ve istekle yaptığımız çalışmaları ve sonuçlarını da gözler önüne sermek amaçlandı.

Kurum ziyaretlerinden görüntüler

Enstitümüzün tanıtım çalışmaları dikkat çekiyor

Enstitü'nün faaliyetlerine yönelik yapılan etkili çalışmalar hem Enstitü'nün tanınmasına katkı sağlıyor hem de medyada birçok habere konu olmasını sağlıyor. Enstitü tarafından zaman zaman düzenlenen basın toplantıları, tanıtım broşürleri, yıl dönümü kutlamaları ve kokteylleri, çeşitli kuruluşlarca düzenlenen etkinliklerin resmi yayınlarında Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nü tanıtıcı yazılar gibi çeşitli etkinlikler de yapılıyor. Tanıtım çalışmalarının daha kurumsal bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla 2010 yılında Kurumsal İleşim Komitesi adında bir çalışma komitesi oluşturuluyor ve bir halkla ilişkiler şirketi ile çalışılmaya başlanılıyor. Enstitü'nün kurumsal tanıtım dokümanları elden geçirilerek, yenileniyor ve ilk defa kurumsal filmi hazırlanıyor.

Meslek Kuruluşlarıyla İlişkiler ve Ziyaretler

Türkiye İç Denetim Enstitüsü kuruluşundan bu yana diğer meslek kuruluşları, iç denetim mesleğiyle doğrudan ilişkili kurum ve kuruluşlarla, iş çevreleri, üniversiteler, eğitim ve danışmanlık kuruluşları ve basın ve yayın kuruluşları ile işbirliğine açık bir politika izliyor. Hazırlanan stratejik planlar çerçevesinde Enstitü, mesleğimizi ilgilendiren birçok kurum, kuruluş ve mesleki örgüt ile ilişki kurarak, ziyaretler ve görüşmeler gerçekleştiriyor. Bunların sonucunda birçok kurumla stratejik iş ortaklıkları da geliştiriliyor.

Basın Yansımaları

Kuruluşundan itibaren çok yönlü geliştirilen ilişkiler, iş dünyası, akademisyenler, meslektaşlar ve düzenlenen etkinliklere medyanın gösterdiği ilgiyle, Enstitü kısa sürede kamuoyunda tanınıyor ve uluslararası meslek çevrelerinin de dikkatini çekiyor. Gerek tanıtım faaliyetleri gerekse yapılan çok yönlü faaliyetler nedeniyle Türkiye İç Denetim Enstitüsü kuruluşundan itibaren yazılı ve görsel medyada haber olarak yer alıyor ve Enstitü'nün ve mesleğin tanıtımına katkı sağlıyor.

CNBC-e, Kanal D, TRT, Star TV, Show TV, TV8, Habertürk, SkyTürk, Bloomberg HT, Kanal A, Kent TV, E TV, gibi televizyonlar, Hürriyet, Milliyet, Sabah, Dünya, Hürses, Finansal Forum gibi gazeteler, Hürriyet İnsan Kaynakları, Sabah İşte İnsan gibi gazete ekleri, Ekonomist, Para, Platin, Turcomoney, Bloomberg Business Week, Active Line gibi çeşitli dergiler bu medya organlarından bazıları oluyor.

Gelişen internet teknolojilerine bağlı olarak Enstitü'nün faaliyetleri SPK, İMKB, TUSİAD TSPAKB, İSO, KOTEDER, TKYD, PERYÖN ve KALDER gibi kurumların internet sitelerinde, mesleğimizle ilgili internet sitelerinde yer buluyor ve bulmaya devam ediyor. Kuruluşundan itibaren Enstitü'nün faaliyetlerine olan medyanın ilgisi artarak devam ediyor.

“TİDE Türkiye’nin kurumsal geleceğinin teminatıdır”

Deprem değil, çürük bina öldürür” örneğindeki gibi şirketlerin kurumsal varlığını sürdürebilmesi açısından da iç denetim son derece önemlidir. Ticari yaşamın keşmekeşliğinde, kurum açısından işletme körlüğünü, patronaj açısından konum körlüğünü yok etmede katkı sağlar. Görünen o ki, bugün iç denetime ve bunun organizasyondaki yerine önem vermeyen işletmeler, süreçte kendilerini açmazda bulacaklardır ve yok olmaya mahkumdurlar.

Bu anlamda Türkiye İç Denetim Enstitüsü, meslekte paylaşarak büyümek, katılımla ilerlemek için işletmelere hayat öpücüğü olmuştur. Geçmiş bir tarihte logonuzun anlamını açıkladığınız bir yazı dikkatimi çekmişti. “Tarafsızlık, Küreselleşme, Kurumsallaşma, Takım Çalışması, Standardizasyon, Parçadan Bütüne, Bütünden Parçaya, Bağımsızlık” ifadeleri yer alıyordu. Bence bu ifadeler, nitelikli ve saygın meslek mensubu iç denetçilerin mesleklerini hakkıyla yapmasıyla Türkiye’nin de kurumsal geleceğinin teminatı olacaktır.

Yahya Arıkan

İstanbul Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası

(İSMMM) Başkanı

ULUSLARARASI TEMSİL GÜCÜ

Türkiye İç Denetim Enstitüsü 17 yılı aşan kurumsal geçmişinde, uluslararası örgütlere üyelikleriyle, uluslararası mesleki camiaya kendini kabul ettiriyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü bu süreçte hem 2000 hem de 2004 yılında Avrupa İç Denetim Konferansı'nı ülkemizde iki defa gerçekleştirme başarısını gösteriyor.

Ülkemizde Yapılan Uluslararası Konferanslar

2000 yılı Mayıs ayında Türkiye İç Denetim Kongresi ile birlikte İstanbul'da düzenlenen Avrupa İç Denetim Konferansı ile Türkiye'de ilk defa iç denetim konusunda bir Avrupa Konferansı gerçekleştiriliyor. Kuruluşunun üzerinden henüz beş yıl geçmiş bir Enstitü'nün o günlerin şartlarında kısa sürede bu başarıyı

göstermesi, ülkemiz ve mesleğimiz adına son derece önemli bir gelişme olarak dikkat çekiyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kurucu Başkanı Ali Kamil Uzun o günlere ilişkin şunları söylüyor: "İIA'nın küresel organizasyon olmak için 1996 yılında başlattığı Global Forum

ECIA Konferansı İstanbul, 2004

"İstanbul'da Avrupa İç Denetim Konferansı'na ev sahipliği yaptık"

"2000 yılı Mayıs ayında Türkiye İç Denetim Kongresi ile birlikte Avrupa İç Denetim Konferansı'nı İstanbul'da gerçekleştirdik. Böylelikle, Türkiye'de ilk Avrupa Konferansı gerçekleşmiş oldu. Bu arada KKTC Ombudsmanı Nail Atalay konuşmacı olarak toplantımızda yer aldı. Bir Avrupa etkinliğinde KKTC'nin bizim misafirimiz olarak yer alması, onun uluslararası meslek camiası içinde kabul görmesi açısından da önemli bir adım oldu. Yani bu da meslek adına başka bir diplomatik adımdı. Daha sonra Avrupa Konfederasyon Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri Kıbrıs'ı ziyaret ettiler. KKTC Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş ile görüştüler. Böylece KKTC'nin tanınması açısından önemli bir adım attığımızı da düşünüyorum. 2004 yılında da Avrupa İç Denetim Konferansı'nın İstanbul'da yapılması gündeme geldi, kabul gördü ve dört yıl sonra ikinci kez İstanbul'da Avrupa İç Denetim Konferansı'na ev sahipliği yaptık. Çok başarılı bir organizasyondan sonra hem uluslararası organizatörden hem Konfederasyon'dan Enstitü adına başarılı ev sahipliğimiz için övgüler aldık. Bu da bizim açımızdan önemli bir referans oldu. Çünkü bu tür uluslararası etkinliklere İstanbul'da ev sahipliği yapmamız, ilerideki uluslararası etkinlikler için önemli referanslar oluşturacaktı. Bu anlamda iki organizasyonu da başarılı bitirmiş olmamız bizim için önemliydi."

Ali Kamil Uzun

toplantıları vardı. İlk forum Kuzey Amerika, ikincisi ise 1998 yılında Güney Amerika kıtasında yapıldı. 2000 yılında ise Avrupa kıtasında yapılması planlanmıştı. Bir Avrupa enstitüsünün bu etkinliğe ev sahipliği yapması isteniyordu. İşte burada önemli bir inisiyatif için adım attık ve Türkiye İç Denetim Enstitüsü olarak Gobal Forum'a ev sahipliği yapma talebimizi Avrupa Konfederasyonu'nun genel kurulunda deklare ettik. Çünkü bu fikir önce Avrupa Konfederasyonu'nda tartışılıp değerlendirildikten ve kabul gördükten sonra, Uluslararası İç Denetim Enstitüsü'ne iletilecekti. Bizimle birlikte Fas da ev sahipliği yapabileceği konusunu gündeme getirmişti. Ama Fas Avrupa ülkesi değildi. Biz bu konuda talebimizde güçlü bir adaydık ve birçok ülke bizi bu konuda destekliyordu. Fakat Almanya enstitüsü, iki Almanya'nın birleşmesi nedeniyle, Berlin'de 2000 yılında Global Forum'a ev sahipliği yapma arzusunu ilettiler. Bu şekilde iki ülke Almanya ve Türkiye 2000 yılında yapılacak Global Forum'a aday olmuştu. Fas talebini geri çekmişti ve konu konfederasyon genel kurulunda oylanacaktı. Bu noktada iki adayın da şansı vardı. Fakat yapmış olduğum araştırma ve gözlemler sonucunda Almanya'nın 2000 yılında Berlin'de böyle bir ev sahipliği yapmasının kendileri açısından taşıdığı anlam ve önem konusunda çok arzulu olduklarını gördüm. Biz beş yıllık geçmişi olan bir Enstitüyüz. Almanya enstitüsü çok daha eski bir geçmişe dayanıyor. Sonuçta Alman enstitüsüne Türkiye olarak bir jest yapma kararı aldık. Adaylıktan çekilmedik ancak Alman Enstitüsü'nü desteklediğimizi ifade ederek, Global Forum'un Almanya'da yapılmasını sağladık. Bu yaklaşımımız büyük takdir topladı.

ECIA Genel Kurulu Berlin, 2000

Global Forum, 1998, Montevideo-Uruguay

ECIA Yönetim Kurulu Prag, 2002

Türkiye İç Denetim Enstitüsü, ülkemizde bir meslek grubunu uluslararası nitelikte sertifikasyona kavuşturan ilk mesleki kuruluştur.

Türkiye'nin bu jesti üzerine Global Forum Almanya'da, Avrupa İç Denetim Konferansı ise İstanbul'da yapılıyor. Konferansın İstanbul'da yapılıyor olması hem Enstitümüz hem meslek mensupları açısından önemli bir katma değer taşıyor. Çünkü hem Avrupa Konfederasyonu'nun üye ülkelerinden meslek mensupları bu konferansa katılıyor hem de iki gün sürecek konferans boyunca, mesleğin duayenlerinden, uzmanlarından meslek gelişmeleri hakkında bilgi alınıyor. Bu etkinlik aynı zamanda Enstitü'ye maddi katkı da sağlıyor.

Avrupa İç Denetim Konferansı'nın İstanbul'da düzenlenmesiyle ilgili olarak Ali Kamil Uzun şunları anlatıyor: "2000 yılı Mayıs ayında Türkiye İç Denetim Kongresi ile birlikte Avrupa İç Denetim Konferansı'nı İstanbul'da gerçekleştirdik. Böylelikle Türkiye'de ilk Avrupa Konferansı gerçekleşmiş oldu. Bu arada KKTC Ombudsmanı Nail Atalay konuşmacı olarak toplantımızda yer aldı. Bir Avrupa etkinliğinde KKTC'nin bizim misafirimiz olarak yer alması, onun uluslararası meslek camiası içinde kabul görmesi açısından da önemli bir adım oldu. Yani bu da meslek adına başka bir dip-

lomatik adımdı. Daha sonra Avrupa Konfederasyonu Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri Kıbrıs'ı ziyaret etti. KKTC Cumhurbaşkanı ile görüştüler. Böylece KKTC'nin tanınması açısından önemli bir adım attığımızı da düşünüyorum. 2004 yılında da Avrupa İç Denetim Konferansı'nın İstanbul'da yapılması gündeme geldi, kabul gördü ve dört yıl sonra ikinci kez İstanbul'da Avrupa İç Denetim Konferansı'na ev sahipliği yaptık. Çok başarılı bir organizasyondan sonra hem uluslararası organizatörden hem Konfederasyon'dan Enstitü adına başarılı ev sahipliğimiz için övgüler aldık. Bu da bizim açımızdan önemli bir referans oldu. Çünkü bu tür uluslararası etkinliklere İstanbul'da ev sahipliği yapmamız, ilerideki uluslararası etkinlikler için önemli referanslar oluşturacaktı. Bu anlamda iki organizasyonu da başarılı bitirmiş olmamız bizim için önemliydi."

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün ev sahipliğinde 7-9 Ekim 2004 tarihlerinde İstanbul'da yapılan ECIIA Avrupa İç Denetim Konferansı ve ECIIA Genel Kurul toplantılarına 28 Avrupa ülkesi ve A.B.D.'den iç denetim uzmanları, akademisyenler, IIA - Uluslararası İç De-

netçiler Enstitüsü ve ECIIA - Avrupa Konfederasyonu Başkan ve yöneticileri ile üye ülkelerin enstitü başkanları katılarak iç denetim alanında yeni yaklaşım, kuram ve uygulamalar hakkında bilgi, görüş ve deneyimlerini paylaştılar. Konferansta, "Risk, Denetim ve Kurumsal Yönetim" ana temasında gerçekleştirilen çeşitli oturumlarda; Kamu ve Özel Sektör kurum ve kuruluşlarında Modern İç Denetim ve Risk Yönetimi Uygulamaları, İç Denetim Standartlarında Yeni Düzenlemeler, Sarbanes-Oxley Uygulamaları, Risk Odaklı Denetim Planlaması, Kurumsal Yönetim ve Denetim Komitelerinde İç Denetimin Rolü, Şirket Birleşme ve Satınalmalarında Denetim, Yolsuzlukların Denetimi, Bilgi Teknolojisi Denetimi konuları ele alınıyor. Dört ana, 20 paralel oturumda gerçekleşen Konferans'ta Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden ve A.B.D.'den 25 konuşmacı katılıyor ve bildirimlerini sunuyorlar.

ECIIA Konferansı ve Genel Kurul ve Yönetim Kurulu toplantısına İstanbul'da ev sahipliği yapılması ile ilgili bir önceki ev sahibi ülke Belçika ile yapılan devir teslim töreni, Ekim 2003.

"TİDE denetim mesleğine farklı bir vizyon getirdi"

"TİDE ülkemizde denetim mesleğini o güne kadar bulunduğu algı ve anlamın dışına taşıyarak, daha bilinir bir yapıya kavuşturdu. O güne kadar her kurum bazında ayrı bir know how'a sahip olan denetim faaliyeti kurumların, kişilerin tekelinden çıkarıldı. Özellikle Türk Bankacılığının sonrasında yaşanacak krizlerde daha dayanıklı olmasını sağlayacak temelleri attı.

TİDE meslektaşlarını bir araya getirerek kişilerin bilgi ve görgülerinin artmasını, kurumlarında da farklı ve iyi uygulamalarla tanışmasını sağladı. TİDE meslek mensuplarına mesleğin sertifikasını kazandırarak sadece ülke içinde değil, dünyanın herhangi bir köşesinde mesleği icra edebilme imkanı sağladı. TİDE'nin benim için anlamı sıcak bir yuva, dostlarımla, arkadaşlarımla, bu mesleği icra eden yeni kuşak gençlerin bir arada olduğu, gönülden karşılıksız vermeyi, üretmeyi hedeflemiş, elit insanlar topluluğudur."

Bülent Yurdalan
Finansbank Genel Müdür Yardımcısı

ECIIA Avrupa İç Denetim Konferansı İstanbul'da yapılıyor

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün ev sahipliğinde 7-9 Ekim 2004 tarihlerinde İstanbul'da yapılan ECIIA Avrupa İç Denetim Konferansı ve ECIIA Genel Kurul toplantılarına 28 Avrupa ülkesi ve A.B.D.'den iç denetim uzmanları, akademisyenler, IIA - Uluslararası İç Denetim Enstitüsü ve ECIIA - Avrupa Konfederasyonu Başkan ve yöneticileri ile üye ülkelerin enstitü başkanları katılarak iç denetim alanında yeni yaklaşım, kuram ve uygulamalar hakkında bilgi, görüş ve deneyimlerini paylaşıyorlar.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü tarafından gerçekleştirilen Avrupa İç Denetim Konferansı; konferans organizasyonu, katılım yaygınlığı, konu ve içerik kalitesiyle IIA, ECIIA ve üye ülkelerin büyük övgüsünü kazanıyor. ECIIA yönetim kurulu üyeleri ve ECIIA üyesi enstitü temsilcilerinin katıldığı ECIIA Yönetim Kurulu ve Genel Kurul toplantıları, 9 Ekim 2004 tarihinde İstanbul'da The Marmara Oteli'nde yapılıyor. İç denetimin 'Avrupa Zirvesi' sayılan konferans ve genel kurul toplantılarının İstanbul'da yapılması, denetçilerimize Avrupalı meslektaşları, iş adamları ve yöneticilerle bir araya gelme, onlarla doğrudan iletişim kurma, bilgi, görüş ve deneyimleri paylaşma fırsatı sağlıyor.

Uluslararası Örgütlerde Meslektaşlarımız

Mesleğin uluslararası örgütleri IIA ve ECIIA yönetim kurullarında, çalışma komitelerinde Türkiye İç Denetim Enstitüsü üyesi meslektaşlar yıllardır görev aldılar ve halen almaya devam ediyorlar. Bu örgütlerde görev alan meslektaşlar hem ülkemizi hem de Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nü temsil ederek, mesleğimize çok değerli katkılarda bulundular ve halen bu katkıları artarak sürüyor. Kuruluşundan itibaren uluslararası meslek örgütleriyle geliştirilen diyalogun, Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün uluslararası düşünme yapısının gelişiminde etkili olduğu görülüyor.

Bu konudaki ilk görev, 2000 yılında Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kurucu Başkanı Ali Kamil Uzun'un ECIIA Yönetim Kurulu'na seçilmesiyle oluyor. Uzun, 2000-2004 yılları arasında arka arkaya iki dönem ECIIA Yönetim Kurulu üyesi olarak görev yapıyor. Uzun ilk olarak, 15 Ekim 2000 tarihinde yapılan ECIIA Genel Kurul toplantısında Yönetim Kurulu Üyeliği'ne seçiliyor. Böylece Türkiye, ilk defa uluslararası meslek organizasyonu yönetiminde yer alıyor.

Daha sonra, 26 Mayıs 2001'de Milano'da düzenlenen ECIIA Olağanüstü Genel Kurulu'nda Türkiye İç Denetim Enstitüsü Başkanı Uzun, Avrupa Konfede-

rasyonu Yönetim Kurulu Üyeliği'ne yeniden seçiliyor. Enstitü Kurucu Başkanı Ali Kamil Uzun o günlere ilişkin şunları söylüyor: "Kısa sürede Enstitü'de gösterdiğimiz bu inisiyatifler ve gelişmeler karşısında Avrupa Konfederasyonu beni Avrupa Konfederasyonu Yönetim Kurulu Üyeliği görevine davet etti ve bu göreve seçildim. Fakat bu seçimden kısa bir süre sonra Konfederasyonun organizasyon yapısında önemli bir değişikliğe gidildi. AB'ye üye olan ülkeler ile üye olmayan ülkelerin yönetim kurulundaki temsil şekli değişti ve var olan yedi üyelikten altı üyeliğin AB'ye üye ülkeler, bir üyeliğin ise AB'ye üye olmayan ülkeler adına tahsis edilmesi kararlaştırıldı. İngiltere, Fransa, Almanya gibi ülkeler yönetim kurulunda devamlı bir üye bulunduracak, diğer büyük Avrupa ülkeleri de sırayla burada görev alacaklardı.

O zaman AB şimdiki kadar genişleme göstermemişti. Orta ve Kuzey Avrupa ülkeleri AB'ye üye olmayan ülkelerdi. İsviçre, İsveç gibi ülkeler de buna katıldığında önemli bir sayıya ulaşıyordu. Bu statü değişikliğinin akabinde AB'ye üye olmayan ülkeleri temsilen yönetim kurulu üyesi olmam konusunda benden talepte bulundular. Sonuçta Konfederasyon Genel Kurulu'nda, AB'ye üye olmayan ülkeler adına Konfederasyonun Yönetim Kurulu'na seçilmiş oldum.

Böylelikle ilk defa ülkemiz adına uluslararası meslek organizasyonunun yönetiminde yer alma imkanı elde etmiş olduk. Sadece ülkemiz adına değil temsil etmemiz gereken diğer AB'ye üye olmayan ülkeler adına bu görevi üstlenmişim ve akabinde Konfederasyon tarafından gelişmekte olan üye enstitülerine destek programı adı altında bir mesleki gelişim programı hazırladım. "Emerging Country Support Program" adındaki bu program konfederasyon tarafından kabul gördü. Ayrıca uluslararası iç denetçiler enstitüsü bu programın önemli olduğunu düşünerek destek verdi. 2000-2004 yılları arasında Konfederasyon'un Yönetim Kurulu Üyesi olarak çeşitli projeler geliştirerek destek verdik. Bu konuda katkı sağlamaya çalıştık.

Bu hem konfederasyon açısından önem taşıyordu hem de Türkiye İç Denetim Enstitüsü olarak bizim de kendi gelişimimiz açısından bu projelerden destek almamız anlamına geliyordu."

Ali Kamil Uzun'dan sonra yine ECIIA Yönetim Kurulu'na seçilmeyi başaran bir diğer meslektaşımız ise iki dönem Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı görevini yapan Ali Şir Yardım oluyor.

ECIIA Yönetim Kurulu'nun 2006 sonunda boşalan bir üyeliğine, Yönetim Kurulu seçimlerinin yapılacağı 6 Temmuz 2007 tarihindeki ECIIA Genel Kurulu'na kadar kadar, ECIIA mevzuatı çerçevesinde ECIIA Yönetim Kurulu'nun takdiri sonucu oybirliğiyle Türkiye İç Denetim Enstitüsü Başkan Yardımcısı Ali Şir Yardım seçiliyor ve bu göreve 16 Mart 2007 tarihinde başlıyor.

Yardım'ın Yönetim Kurulu üyeliği 6 Temmuz 2007'de, Amsterdam'da düzenlenen Uluslararası İç Denetim Konferansı'ndan bir gün önce toplanan ECIIA Genel Kurulu'nda onaylanıyor. Bu seçimle, Türkiye, 2000-2004 döneminden sonra ikinci kez "AB Üyesi Olmayan Avrupa Ülkeleri Temsilcisi" olarak Yönetim Kurulu'nda görev alıyor. Yardım, 2007-2010 döneminde bu görevi yürütüyor ve AB üyesi olmayan Norveç, İsviçre, İsrail, Bosna Hersek, Azerbaycan, Fas, Tunus, Hırvatistan, İzlanda ve Türkiye gibi ülkeleri temsil ediyor.

ECIIA Genel Kurulu İstanbul, 2004

ECIIA 25. kuruluş yıl dönümünü kutluyor

ECIIA, 25. kuruluş yıl dönümü kutlamaları çerçevesinde emeği geçen herkese teşekkür edebilmek için özel bir kitapçık yayınladı. Bu broşürde konfederasyonun sade bir biçimde gerçekleşen kuruluşunun ardından geçen yıllar boyunca gerçekleştirdiği başarılar anlatılıyor. Ayrıca ECIIA'nın gelişmekte olan ülkelerde iç denetim mesleğinin gelişimini sağlayabilmek için yollar aradığını ve düzenlediği organizasyonlarla insanları ulusal iç denetim örgütleri kurmaları konusunda teşvik etmeye çalıştığı vurgulanıyor. 1995 yılında Türkiye'de yaptıkları bir organizasyonla destek verdikleri Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün kuruluşu bu konuya ilişkin en önemli örneklerden biri olarak gösteriliyor.

Ali Şir Yardım bu konuda şunları söylüyor: “Genç bir Enstitü olmamıza rağmen gerek IIA ve ECIA Yönetim Kurulları’nda gerekse Çalışma Komiteleri’nde, Türkiye İç Denetim Enstitüsü’ne üye arkadaşlarımız, yıllardır etkin sorumluluklar alıyor. Bu faaliyetleriyle Türkiye İç Denetim Enstitüsü ile Türkiye’nin uluslararası iç denetim camiasındaki popülerliği üst seviyelere taşıyor. Bu tabii gurur verici ama beklentilerin fazla yükselmesi daha fazla çalışmayı da beraberinde getiriyor. Diğer taraftan bu, tam da Türkiye İç Denetim Enstitüsü yöneticilerinin, üyelerinin yıllardır yaptığı şey; çünkü bu son birkaç yılın değil kuruluşundan itibaren birçok meslektaşımızın istikrarlı gayretleriyle gelinen bir nokta...”

IIA Yönetiminde Görev Alan İlk Meslektaşımız

Bu iki önemli görevi perçinleyen ise, halen Türkiye İç Denetim Enstitüsü Başkanı olarak görev yapan Özlem Aykaç İğdelipınar’ın, IIA Yönetim Kurulu ve Denetim Komitesi üyeliğine seçilmesi oluyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nün ilk kadın başkanı ve IIA yönetiminde görev alan ilk Türk meslektaşımız olan Özlem Aykaç İğdelipınar, bu önemli göreve ilişkin şunları söylüyor: “IIA’de 2005 yılından bu yana komitelerde görev almaktayım. 2008 yılında Yönetim Kurulu’na katılmam yönünde bir teklif geldi ve kabul ettim. Yönetim Kurulu’na seçildikten sonra, Denetim Komitesi’ne katılmam teklif edildi. Böylece 2008-2010 dönemleri için hem Yönetim Kurulu hem de Denetim Komitesi’nde görev aldım. IIA aslında son beş yıldır gerçek anlamda global bir organizasyon. Bu nedenle, daha önce Yönetim Kurulu’nda Amerika dışında görev alanların sayısı oldukça sınırlıydı. Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nü ve Türkiye’yi, IIA Yönetim Kurulu’nda ilk olarak temsil etmek onuru da bana düştü. Umarım birçok meslektaşımız bundan sonraki dönemlerde aynı duyguyu yaşarlar. Bu süreçte, yapılan tüm toplantılara katılmaya çalıştım, saat farkı ve seyahatlerim nedeniyle, gece yarısı otel odalarından telekonferans yaptığım çok oldu. IIA Yönetim Kurulu’nda göreve başladığım dö-

nem, hepinizin bildiği gibi tüm dünyada ekonomik krizin en çok hissedildiği dönemdi. 2008’deki global finans sistemindeki erime ve sonrasındaki ekonomik durgunluk döneminde, IIA hem organizasyon olarak buna dayanmak hem de üyelerine bu dönemde destek ve yol gösterici olmak durumundaydı. İlk görevlerimizden biri, IIA’in organizasyon yapısını ve hizmetlerini gözden geçirerek, bu zor dönemi minimum kayıpla atlatmasını sağlamaktı. Aynı dönemde IIA’in başkanının da değişmesi, organizasyonun karşılaştığı diğer zorlu bir engeldi. Bunun yanı sıra, 2007’de yapılan altı yıllık stratejik iş planı ve 2013 ‘Mesleğin Global Olarak Tanınması’ vizyonu çerçevesinde, birçok stratejik plan

Özlem Aykaç İğdelipınar

devreye girdi. IIA’in karşılaştığı diğer bir engel ise, en büyük gelir kaynağı olan sertifikasyon sınav sisteminde yapılan değişiklik nedeniyle yaşadığı problemlerdi. İşte tüm bunların yaşandığı bir dönemde, IIA’in Yönetim Kurulu’nda olmak, benim için gerçekten heyecan verici ama aynı zamanda oldukça zorlu bir deneyimdi. Bir yandan, mesleğin global organizasyonunun sağlıklı gelişmesi için alınan kararlara destek olurken, bir yandan bunun Türkiye İç Denetim Enstitüsü’ne etkilerinin nasıl olacağını düşünmek ve bunu tarafsız olarak dile getirmek gibi bir sorumluluğum vardı. IIA nezdinde, Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nün farklı bir yeri ve önemi var. Türkiye’de iç denetimle ilgili son yıllarda yapılan düzenlemeler sonucunda mesleğe olan ilginin ve meslek örgütünün öneminin artması ve Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nün bu rolü üstüne düşen şekilde yerine getiriyor olması, IIA nezdinde TİDE’nin değerini artıran en önemli faktör olmuştur. TİDE, gerek üye sayısındaki artış gerek sertifikasyon konusundaki başarılı uygulamaları gerekse düzenlediği organizasyonlardaki başarıları ile IIA tarafından örnek olarak gösterilmektedir.”

29 Mayıs 2008 tarihinde düzenlenen ECIA Yönetim Kurulu toplantısına Türkiye İç Denetim Enstitüsü ev sahipliği yapıyor ve bu toplantı İstanbul’da gerçekleştiriliyor. Yönetim Kurulu toplantısından bir gün önce, ECIA Yönetim Kurulu üyeleri şerefine bir akşam yemeği düzenleniyor ve yemeğe tüm ECIA Yönetim Kurulu üyeleri iştirak ediyor.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü üyelerinin görev aldığı bir diğer önemli organ ise Küresel Konsey (IIA Global Council). Türkiye İç Denetim Enstitüsü üyeleri 2006 yılından itibaren her yıl düzenli olarak bu konseyin toplantılarına katılıyor. Küresel Konsey, genellikle Uluslararası İç Denetim Konferansları’ndan sonra

Polonya Varşova’da yapılan ECIA Yönetim Kurulu Toplantısı

Ulusal ve Uluslararası Kurumsal Kimliği Olan Bağımsız ve Özerk Meslek Örgütüne Sahibiz

On yedi yıl önce “Paylaşarak Büyümek, Katılımla İlerlemek” mottosu ile başlattığımız mesleki örgütlenmenin öngördüğü katma değer, dünden bugüne kat edilen kilometre taşları, erişilenlere bakıldığında somut bir başarı öyküsü olarak gerçekleşmiştir. 17 yıl sonra bugün, iç denetçiler olarak ulusal ve uluslararası kurumsal kimliği olan, yüzlerce uluslararası sertifikalı profesyoneli bulunan bağımsız ve özerk bir meslek örgütüne sahip olmanın gururunu yaşıyoruz.

toplanan, mesleğin temel stratejik hedefleri ve geleceği üzerine çalışmalar yapan, birçok enstitü lideri, üst düzey IIA yöneticileri ve çalışanlarından oluşan, yaklaşık 60'ın üzerinde ülkenin katıldığı bir konsey. Böylece Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün uluslararası iç denetim platformlarında temsil çapı daha da geniş sınırlara ulaşıyor.

Bir diğer önemli görev ise IIA Uluslararası İç Denetim Standartları Kurulu'nda yer almak oluyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü Başkan Yardımcısı Serhan Göktürk, Temmuz 2007'den itibaren dört yıllık bir dönem için, Uluslararası İç Denetim Standartları Kurulu'na (IASB) seçiliyor. IASB, iç denetim standartlarını belirleyip periyodik aralıklarla gözden geçiren 18 üyeden oluşuyor. Serhan Göktürk üyeliğinin resmi olarak onaylandığı ilk IASB toplantısına 12 Temmuz 2007'de Amsterdam'da katılıyor.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü üyeleri, kuruluşundan itibaren IIA ve ECIIA'nın "çalışma komitelerinde" aktif görev aldılar ve halen de almaya devam ediyorlar. Mesleki örgütlerin yönetim, denetim ve çeşitli kurullarında üstlenilen bireysel görevler dikkate alındığında, Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün iç denetim mesleği ve üyelerini temsil kabiliyetinin yüksek olduğu görülüyor.

Uluslararası IIA Konferansı

Çeşitli Ülkelerin Ulusal Mesleki Organizasyonları ile İlişkiler

Türkiye İç Denetim Enstitüsü ulusal bir Enstitü olmasına rağmen, özellikle bölgemizdeki ülkeler açısından lider bir Enstitü konumunda. Enstitü, bölgemizdeki ülkelerin iç denetim enstitülerinin oluşumuna ve faaliyetlerinin gelişimine destek sağlamaya her dönem önem veriyor. Bunun için gerek ziyaretler gerekse telefon, elektronik posta gibi çeşitli iletişim yöntemleriyle bu ülkelerdeki enstitülere destek sağlanıyor. Örneğin, mesleki örgüt oluşumuna destek olmak amacıyla, 9 Eylül 2000 tarihinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) ziyaret ediliyor.

Bunun dışında Azerbaycan, Romanya ve Bulgaristan enstitülerine muhtelif tarihlerde ziyaretler düzenleniyor. Ayrıca Türkiye İç Denetim Enstitüsü, yalnızca bölge ülkeleriyle sınırlı ilişki kurmayıp Güney Koreli meslektaşlarına da ülkemize yaptıkları iki ziyarette, Enstitü ve faaliyetleri hakkında sunumlar yapıp, toplantılar düzenleniyor ve tecrübeler paylaşılıyor.

Bu ziyaretlerden ilki 5 Kasım 1999 tarihinde gerçekleşiyor. Güney Koreli meslektaşlara İstanbul Ceylan Intercontinental Oteli'nde konferans veriliyor. Diğer ziyaret ise 22 Nisan 2004 tarihinde gerçekleşiyor ve

Bosna Hersekli Meslektaşlarımız, Enstitümüzü ziyaret etti

gelen 16 ziyaretçiyle paylaşım toplantısı düzenlenerek, kendileriyle Türkiye'deki gelişmeler paylaşılıyor.

9-10 Haziran 2011 tarihlerinde, Bosna-Hersek İç Denetim Enstitüsü'nden 29 meslektaşımız, Enstitümüzü ziyaret ediyor. 9 Haziran'da Taksim Elit Otel'de yapılan toplantıda, Enstitümüz Yönetim Kurulu ile bir araya gelen meslektaşlarımıza, Enstitümüz ve Türkiye'deki iç denetim uygulamaları hakkında bilgiler aktarılıyor. Toplantıda ayrıca Türkiye'de bankacılık sektörü ve teftiş/iç denetim uygulamaları konusunda TEB ve Bank Asya tarafından bilgilendirme yapılıyor. Bosna Hersekli

Azerbaycan İç Denetim Enstitüsü' nün daveti üzerine TİDE Başkanı Ali Kamil Uzun, 21-23 Eylül 2000 tarihleri arasında Bakü'yü ziyaret etti. Bu ziyareti sırasında Türkiye-Azerbaycan arasında işbirliği belgesi iki ülke Enstitü Başkanı tarafından imzalandı.

Enstitümüz tecrübelerini bölge ülkeleriyle paylaşıyor

Türkiye İç Denetim Enstitüsü ulusal bir Enstitü olmasına rağmen, özellikle bölgemizdeki ülkeler açısından lider bir Enstitü konumunda. Enstitü, bölgemizdeki ülkelerin iç denetim enstitülerinin oluşumuna ve faaliyetlerinin gelişimine destek sağlamaya her dönem önem veriyor. Mesleki örgüt oluşumuna destek olmak amacıyla, 9 Eylül 2000 tarihinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) ziyaret ediliyor. Bunun dışında Azerbaycan, Romanya ve Bulgaristan enstitülerine muhtelif tarihlerde ziyaretler düzenleniyor. Ayrıca Türkiye İç Denetim Enstitüsü, yalnızca bölge ülkeleriyle sınırlı ilişki kurmayıp Güney Koreli meslektaşlarına da ülkemize yaptıkları iki ziyarette, Enstitü ve faaliyetleri hakkında sunumlar yapıp, toplantılar düzenleniyor ve tecrübeler paylaşılıyor.

meslektaşlarımız 10 Haziran 2011 tarihinde ise Türkiye'deki telekomünikasyon ve reel sektör iç denetim uygulamalarını yerinde görmek amacıyla Türk Telekom ve Sabancı Holding iç denetim birimlerini ziyaret ediyor. Bu ziyaretle, Enstitümüz ve Bosna-Hersek Enstitüsü arasında işbirliği imkanları oluşturuluyor.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü üyelerinin katıldığı uluslararası kongrelerde ve etkinliklerde de diğer ulusal enstitüler ile sıkı bir işbirliği ve ilişki geliştiriliyor.

Meslek Kütüphanesi

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün meslektaşlara ve araştırmacılara bir hizmeti de "Meslek Kütüphanesi" projesidir. 1997 yılında başlayan çalışmalarla, Enstitü üyelerinin, araştırmacıların, meslek mensuplarının ve diğer ilgililerin çalışmalarına kaynak desteği verebilmek amacıyla mesleki uzmanlık kütüphanesi oluşturuluyor. Denetim mesleğiyle ilgili birçok yerli yayın haricinde başta IIA'nın yayınları olmak üzere zengin bir uluslararası literatür de kütüphaneye kazandırılıyor.

Günümüze kadar çeşitli kurum ve kuruluşların desteğiyle kütüphaneye kitap bağışları yapılıyor. Bunların arasında Sayıştay, İMKB, SPK, TÜRMOB, KALDER, Devlet Denetim Elemanları Derneği, Türkiye Muhasebe Uzmanları Derneği, Işık Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş. gibi kuruluşları saymak mümkün.

2009 yılında Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yönetim Kurulu tarafından; mesleki ihtisas kütüphanesi olarak Türkiye İç Denetim Enstitüsü kütüphanesinin düzenlenmesi amacıyla profesyonel bir destek alınıyor. Kütüphanedeki tüm kaynakların tasnif, sınıflandırma ve arşivleme çalışmaları bir uzman tarafından gerçekleştiriliyor.

Meslek Kütüphanesi'nde bulunan kitapların listesine www.tide.org.tr'den ulaşabilirsiniz.

Uluslararası İç Denetim Konferanslarına katılan TİDE üyeleri

"TİDE varlığını yarınlara başarıyla taşıyor"

Günümüz ekonomisinde gözlenen önemli değişimlerden biri de işletme performanslarının ölçümünde rakamsal bilanço değerleri yanı sıra sosyal ve çevresel değerlerin önemli ve etkili hale gelmiş olmasıdır. İşletmeler, ekonominin temel unsurdurlar. Elbette karlarını maksimize etmek isteyeceklerdir. Ancak bu yapılırken, kaynaklar gereğinden fazla kullanılarak sorumsuzca tüketilmemeli ve çevre kirliliği yaratılmamalıdır. Kurumsal sürdürülebilirlik, işletmelerde tedarik aşamasından müşteriye ulaşana dek tüm süreçlerde sosyal değerlere önem vermek ve kaynakları gelecek nesillerle paylaşmakla mümkün olabilir. Bunun için otoriteler tarafından özendirici tedbirler alınabilir, kurumsal yönetim ilkeleri geliştirilebilir, yaptırımları olan bir takım kurallar konabilir, bunların uygulanması denetlenebilir. Ancak en önemlisi, bunların sosyal sorumluluk anlayışı içerisinde bizzat işletmelerce yerine getirilmesidir. Bu özveride bulunacak olanlar da işletmelerdir. Kurumsal sürdürülebilirliği sağlayabilmek için işletmeler, benimsedikleri kuralların uygulanıp uygulanmadıklarını kendi içlerinde kontrol etmek durumundadırlar. Bu da iç denetimin işidir.

Finansal tablolar işletmelerin finansal durumlarını, performanslarını ve nakit akışlarını gösteren fotoğraflardır. Bunların çözümlülüğü ne kadar yüksek olursa, işletmeyi o kadar net ve şeffaf olarak görebilirsiniz. Bunları sağlayan da modern muhasebe standartlarıdır. Bir işletme hakkında güvenilir finansal bilgiler edinilebilmesi için; finansal tabloların, muhasebe standartlarına uygun olarak hazırlanmış olması, bağımsız dış denetimin, denetim standartlarına uygun olarak yapılmış olması, bağımsız denetim şirketlerinin gözetiminin yapıyor olması, gerekir. Bundan da anlaşıldığına göre, finansal tabloların güvenilirliğindeki en önemli etken bağımsız bir dış denetimden geçmiş olmalarıdır. Bağımsız denetim ise haliyle, işletme dışından bir denetçi ekibi tarafından belli usullere göre, ara dönemlerde ve dönem sonunda yapılmaktadır. Buna karşın iç denetimde, muhasebeleştirme işlemlerinin muhasebe standartlarına uygun bir şekilde yapılıp yapılmadıkları, sonradan değil, olayların yaşandığı zamanda işletme içindeki bir uzman ekip tarafından sürekli olarak denetlenmektedir. Böylelikle muhasebe standartlarına sırf bir dış denetim olduğu için değil, işletmenin olağan gereksinimleri nedeniyle uyulmuş olunmaktadır.

Türkiye'de iç denetimin önemsenmesinde TİDE'nin kurumsal varlığı yadsınmaz. Bütün gücü de sivil toplum örgütü olmasından kaynaklanmaktadır. Hiçbir kişisel çıkarı olmaksızın TİDE'nin içinde ve çevresinde kümelenmiş olan bu gönüllü insanların inançlı gayretleri, TİDE'nin varlığını ve etkinliğini yarınlara başarı ile taşımaktadır. TMSK olarak TİDE'yi çok önemsiyoruz.

Bülent Üstünel
Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (TMSK) Başkanı

ÖDÜLLER VE UNUTULMAZLAR

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün kurumsal tarihine bakıldığında, kısa sürede kaydedilen önemli mesafenin çok önemli ödüllerle de taçlandırıldığı görülmüyor. Bu ödüllerin en önemlisi, 2007 yılında 250'den fazla enstitü arasından kazanılan IMAP (International Mastering Advocacy Program-Uluslararası Mesleki Tanıtım ve Benimsetme Programı) ödülü oluyor. IIA (The Institute of Internal Auditors), iç denetim mesleğine yaptığı yenilikçi katkılarından dolayı Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nü IMAP (International Mastering Advocacy Program) ödülüne layık görüyor. İç denetçilerin küresel mesleki organizasyonu IIA tarafından verilen IMAP, mesleğin tanıtımı, yaygınlaştırılması konusunda verilen en büyük uluslararası ödül olma özelliğini taşıyor.

Ödül, Amsterdam'da yapılan Uluslararası İç Denetim Konferansı'nda Türkiye İç Denetim Enstitüsü'ne takdim ediliyor. IIA'in mesleki tanıtım ve yayma işlerinden sorumlu Başkan Yardımcısı Dominique Vincenti, IMAP ödülünün amacını, iç denetimin yarattığı fark-

IMAP ödülü, 2007

lılığı ve bilinci tüm dünyada arttırmak, iyi yönetişimin sağlanmasına ve kurumsal hedeflere ulaşmasına yardımcı olmak olarak açıklıyor. Vincenti ayrıca TİDE'nin Türkiye'de iç denetim mesleğinin statüsü ve itibarını yükseltmekte olduğunu belirtiyor.

Ödül töreninde, IMAP Ödülü'nü Türkiye İç Denetim Enstitüsü adına alan Yönetim Kurulu Başkanı Şenol Toygar şu konuşmayı yapıyor: "Türkiye İç Denetim Enstitüsü adına bugün burada bu ödülü almaktan büyük bir gurur duyduğumu ifade etmeliyim. Bu ödül, mesleğin, paydaşlar ve toplum nezdinde tanıtılması, benimsetilmesi, savunulması adına sadece son bir yılda yapılan çalışmaların sonucu olarak verilmiş olsa da, son bir yıldaki başarının, öncesindeki 11 yılın bilgi ve tecrübe birikimi üzerine inşa edildiğini unutmuyoruz. IIA Türkiye olarak bu meslekteki küresel yolculuğumuzda yol arkadaşlarımız olan diğer ülke enstitülerinden hep daha şanslıydık. Çünkü Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'ndan IIA'ye, üniversitelerimizden şirketlerimize kadar tüm paydaşlarımızın desteğini hep yanımızda hissettik. Dolayısıyla, bu başarının, geniş bir takım çalışmasının ürünü olduğunu söylemek hakikati ifade etmek olur. Ben, müsaade buyursanız, bu takımın şu anda aramızda bulunan bazı üyeleri de buradalar: Denetim mesleğini birçok kurumla destekleyen devletimizi temsilen Türk Büyükelçiliği'nden Bünyamin Kutlu; Kurucu Başkanımız Ali Kamil Uzun; Önceki Başkanımız ve Danışma Kurulu Başkanımız Özlem Aykaç İğdelipınar; Yönetim Kurulu üyelerimiz, Başkan Yardımcılarımız Ali Şir Yardım, İlyas Ersöz, Serhan Göktürk.

IIA'in ulusal enstitüsü sıfatıyla; üyelerimize uluslararası standartlarda yetkinlik kazandırmak, sürekli bir iletişim, eğitim ve paylaşım platformu oluşturmak, ürün ve hizmet çeşitliliği sağlamak, mesleğin etkin bir şekilde uygulanmasında öncü olmak, ulusal mes-

leki otorite olarak değer yaratmak, stratejik hedeflerini her zaman esas aldık. Bu hedefler doğrultusunda yol almak, temsil edilebileceğimiz her zeminde varlığımızı hissettirmeyi gerektiriyor. Bu ise basınla, devlet kurumlarıyla, üniversitelerle, özel sektör şirketleriyle, diğer denetim örgütlenmeleriyle ve ferdi olarak denetçilerle temas ve işbirliği demek. Üç ayda bir yayınlanan IIA ödüllü "İç Denetim" Dergisi, Türkçe ve İngilizce yapılan IIA sertifikasyon sınavları, yıllık iç denetim kongreleri, ev sahipliğimizde yapılan Avrupa İç Denetim Konferansları, iç denetimle ilgili yasal düzenlemelere iletilen görüş ve öneriler, Avrupa Birliği müzakere sürecinde kamu mali kontrol ve iç denetimine ilişkin Türkiye'nin ve AB'nin yürüttüğü çalışmalara verilen destek, mesleki eğitimler, üniversitelerde, meslek odalarında yapılan tanıtım toplantıları, bu stratejinin ete kemiğe bürünmüş tezahürleri olarak sıralayabiliriz. Çalışmalarımızı takdir ederek, destek vererek bu ödülü almamızı sağlayan herkese bir kez daha şükranlarımı sunuyorum. Ama işimiz bitmiş değil. Mesleğin avukatlığı (advocacy) asıl şimdi başlıyor. Bu sevincimizi paylaştığınız için hepimize çok teşekkür ederim!"

IIA'in en prestijli ödülünü kazanmak, Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün sağladığı büyük başarıların en önemli göstergelerinden biri olarak karşımızda duruyor. Çünkü IIA bu ödülü mesleğin tanıtılmasına önemli katkı yapan Enstitülere veriyor. Bu ödül sonrası Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün IIA nezdindeki prestiji büyük oranda yükseliyor. Enstitü, IIA'in küresel toplantıları olan

Ali Şir Yardım, Serhan Göktürk, Özlem Aykaç, İlyas Ersöz, Ali Kamil Uzun ve Şenol Toygar, IIA Başkanı ve Hollanda Büyükelçiliğimiz temsilcisi ile birlikte ödül töreni sırasında

İç Denetim Dergimizin Uluslararası Başarısı

Enstitümüzün, "kurumsal yönetim güvencesi için İç Denetim" misyonuyla 2001 yılında yayın hayatına kazandırdığı İç Denetim dergimiz, Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü (IIA) tarafından 2003 yılında mesleki yayıncılığın en iyisi seçilerek, birincilikle ödüllendirildi.

ve her yıl düzenli olarak yapılan Global Council toplantılarında ABD, Kanada, Avustralya ve İngiltere gibi ülkelerle aynı masada yer almaya başlıyor. O dönem Türkiye İç Denetim Enstitüsü Başkanı olan Şenol Toygar bu konuda şunları söylüyor: “Özlem Hanım’ın başkan olduğu ve ardından benim başkan olduğum 2006-2010 döneminde düzenli olarak yıllık IIA Global Council (IIA küresel toplantıları) toplantılarına da katıldık. Özellikle 2007 yılında TİDE olarak 250’den fazla enstitü arasından IMAP ödülüne layık görüldükten sonra, katılan toplantılarda Türkiye’nin olduğu masada prestijimiz yükseldi. Genelde ABD, Kanada, Avustralya ve İngiltere gibi ülkelerle aynı masada yer alıyorduk. IMAP ödülünü almamız gerçekten önemliydi. Bu ödülü mesleğin savunuculuğuna ve tanıtılmasına önemli katkı yapan enstitülere veriyorlardı. Bu ödülü almaya Amsterdam’da yapılan toplantılara büyük bir ekiple gitmiştik. Ödülü almamıza “İç Dene-

1997-1998 aldığımız gelişim ödülü TİDE adına ECIIA Başkanı Giovanni Grossi tarafından IIA Başkanı Mike Fabrizio’den alındı

tim” dergisinden tutun da kamuya verdiğimiz eğitimlerden, Cumhurbaşkanına yaptığımız ziyarete kadar birçok faaliyetin katkısı olmuştu. IMAP ödülü sonrası 2008 yılında Costa Rica’da yapılan IIA toplantılarında, TİDE adına en iyi uygulamaları paylaştığım bir panelde konuşmacı olarak katılımda bulunmuştum.”

Türkiye İç Denetim Enstitüsü, 25 Aralık 2007 tarihinde düzenlediği yıl sonu aile toplantısında, IIA tarafından verilen “IMAP” ödülünde pay sahibi olan kişi ve kurumlara başarı paylaşım sertifikaları takdim ediyor ve başarı paydaşlarla birlikte kutlanıyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü’ne ödül getiren bu büyük mesleki başarıda pay sahibi olan çeşitli kurum ve kuruluşların, meslek mensuplarının katkıları Türkiye İç Denetim Enstitüsü tarafından hazırlanan başarı paylaşım sertifikası ile belgelendirilerek teşekkür ediliyor.

Üye Sayısını En Hızlı Artıran Enstitü

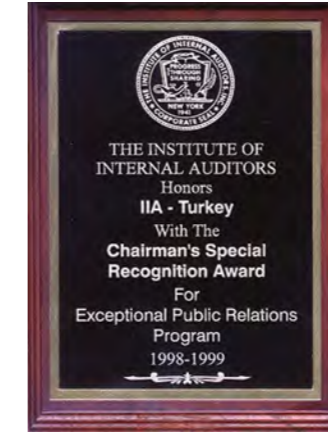
Bir diğer önemli ödül, 1998 yılında yine IIA’ın vermiş olduğu “Dünya çapında en hızlı gelişen ve üye sayısını en hızlı arttıran enstitü” olarak kazanılan ödül oluyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü’nün faaliyetleri uluslararası mesleki örgütler tarafından da takdirle karşılanıyor ve Enstitü, IIA tarafından 1997-1998 yıllarında “Dünya çapında en hızlı gelişen ve üye sayısını en hızlı şekilde arttıran enstitü ödülü”ne layık görülüyor. Ayrıca Enstitü’ye, 1999 yılında IIA Başkanı özel ödülü olan “Exceptional Public Relations Program” ödülü veriliyor. Ödül Montreal’de yapılan Uluslararası Konferans sırasında Enstitü Başkanı Ali Kamil Uzun’a takdim ediliyor.

İç Denetim Dergimizin Uluslararası Alandaki Başarısı

Önemli bir ödülü de 2001 yılında yayın hayatına başlayan İç Denetim dergimiz alıyor. Dergi, zengin içerik

Dünya çapında en hızlı gelişen ve üye sayısını en hızlı şekilde arttıran enstitü ödülü

Exceptional Public Relations Program Ödülü, 1998 - 1999

Exceptional Public Relations Program ödül töreni

“TİDE mesleğe yön veriyor”

“TİDE uluslararası nitelikte hizmetler sunarak tüm üyelerine ve meslektaşlara uluslararası yetkinler kazandıracak bir misyonla, Türkiye içinde iç denetim mesleğinde otorite konumunu kabul ettirdi. Ayrıca İç Denetim Dergisi, Türkiye İç Denetim Kongresi kurumsal faaliyetleriyle de dikkat çekiyor. Mesleğe yön verecek faaliyetler içinde yer alınması, standartların güncellenmesi ve çevirisinin yapılması, CBOK çalışmalarına katılım, CIA ve diğer sertifika sınavlarının çevirisi, IIA tarafından hazırlanmış eğitimlerin Türkçe olarak meslektaşlara sunulması gibi birçok katma değer yaratan çalışmalar yapıldı ve bu çalışmalara hala devam ediliyor. Tüm bunlar göz önüne alındığında TİDE, ülkemizde iç denetim mesleğinin yerleşmesinde ve ilerlemesinde gerek özel gerekse kamu sektörü nezninde tek sürükleyici güç oldu. Küresel gelişmelerin gerisinde kalmamak için TİDE’nin önemi daha da arttı.”

Şenol Toygar
Türkiye İç Denetim Enstitüsü
2006-2010 Dönem Başkanı

İç Denetim Dergisi Birincilik Ödülü, 2003

ve farklı tasarımıyla uluslararası platformda da büyük başarı elde ederek ödüle layık görülüyor. Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü (IIA) tarafından, 2003 Nisan ayında düzenlenen yarışmaya başvuruda bulunan "İç Denetim" Dergisi, IIA komitesi tarafından değerlendirilerek birincilikle ödüllendiriliyor.

Ödül, 24 Haziran 2003 tarihinde Amerika Birleşik

Devletleri'nin Las Vegas kentinde düzenlenen törenle alınıyor. Törene, Türkiye İç Denetim Enstitüsü Başkanı Çetin Özbek ile Kurucu Başkan Ali Kamil Uzun katılıyor. Ödül, Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü Başkanı Le Roy E. Bookal tarafından veriliyor. Bookal, dergi ile ilgili olarak, tasarım, görsellik, yapım ve baskı kalitesi ile derginin çok etkileyici olduğunu, yaratıcılık özelliği ve gelişim süreci ile ilgili performansının ileri seviyede bulunduğunu ve gönüllü emeğin profesyonel iddia taşıyan bir ürünü olduğunu ifade ediyor.

Ali Kamil Uzun, alınan ödülle ilgili olarak, "Özverili, gönüllü emeğimiz ve ekip çalışmamızın ürünü olan bu ödülü almanın heyecan ve gururunu yaşıyorum. Emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunarım. Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü (IIA) tarafından düzenlenen yarışmada, dergimiz İç Denetim'in uluslararası birincilik ödülünü kazanmış olmasının mutluluğunu yaşıyoruz. Özverili ve gönüllü emek, profesyonel ciddiyet ve kalite, yaratıcı, sevgi ve sürekli heyecan dolu işbirliği sonucu hak ettiğimiz bir ödül

Kemal Ocakoğlu, Aylin Çil, Ahmet Eryılmaz, Filiz Yücesoy, Mehtap Numanoğlu, Cüneyt Sezgin ve Ali Kamil Uzun İç Denetim Dergisi ödülü ile birlikte

ile başarılı ekip çalışmamızı taçlandırdık. Bizler bu ödülü, yayıncılık serüvenimizde nice başarılarımız için bizi daha da yüreklendirip çitimizi yükseltecek yeni hedefler için bir başlangıç olarak kabul ediyoruz. Sizlerle birlikte başarılı bir ekip çalışmasının ürünü olan bu sonucun elde edilmesinde emeği geçen, katkısı bulunan TİDE Üyelerine, Dergi Yayın Kurulu Üyelerimize, Yayınevimiz Rota ekibine, yazarlarımıza, okurlarımıza şükranlarımızı iletiyoruz. Bizlere, birlikte başarmanın mutluluğunu ve gururunu yaşattınız." diyerek duygularını ifade ediyor. O dönem TİDE Başkanlığı görevini yürüten Çetin Özbek de "Gelecek yıllarda da nice başarılarla imza atmamak ümidiyle emeği geçen herkese teşekkür ediyorum." diyor.

Kazanılan bu önemli ödüllerin yanı sıra Enstitüsü'nün kurumsal tarihinde bazı unutulmaz olayları da burada aktarmadan geçmek doğru olmayacak. Bu unutulmaz olaylardan biri, 4 Nisan 2007 tarihinde 10. Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'e yapılan ziyaret oluyor.

Bu ziyaret, Enstitü için tarihi bir olay ve bu olaya, Ali Kamil Uzun, Şenol Toygar, Ali Şir Yardım, Ebru Alışık Yıldırım, Selda Timur ve Halil İbrahim Ayaşlı'dan oluşan bir ekip şahitlik ediyor. Cumhurbaşkanı Sezer ile yaklaşık 35 dakikalık bir sürede, sıcak ve samimi bir görüşme gerçekleştiriliyor. Enstitü'nün özellikle kamu kaynağı kullanmadan, kendi kaynağını yaratarak değer yaratan bir kurum olmasını Cumhurbaşkanı Sezer de takdir ediyor.

10. Cumhurbaşkanımız Ahmet Necdet Sezer'i ziyaretimiz, 2007

İç Denetim Dergisi'ne Birincilik Ödülü

İç Denetim Dergisi birincilik ödülü, Uluslararası İç Denetçiler Başkanı Le Roy E. Bookal tarafından veriliyor. Bookal, dergi ile ilgili olarak, tasarım, görsellik, yapım ve baskı kalitesi ile derginin çok etkileyici olduğunu, yaratıcılık özelliği ve gelişim süreci ile ilgili performansının ileri seviyede bulunduğunu ve gönüllü emeğin profesyonel iddia taşıyan bir ürünü ortaya çıkardığını ifade ediyor.

DÖRDÜNCÜ ETAP

Yarış Devam Ediyor

“Ulusal Birikimlerden
Küresel Değer Yaratıyoruz”

GELECEĞİ TASARLAMAK...

Türkiye İç Denetim Enstitüsü, mesleğe ilişkin hizmetlerini zaman içinde geliştirerek sürdürürken, sürekli olarak gelecek dönemlere ilişkin planlamalarda da bulunup, hem mesleği hem de Enstitü'nün kurumsal yapısını daha da güçlendirecek faaliyetleri hiç bir zaman geri plana atmıyor. Bunun yansımalarını birçok şekilde görebilmek mümkün.

Çalıştay, Geleceğin Tasarımı Çalıştayı, Strateji ve Eylem Planı Çalıştayı, Arama Konferansı gibi başlıklar halinde ifade edilebilecek şekilde Enstitü'nün kuruluşundan bugüne kadar mesleğin ve Enstitü'nün geleceğine yönelik birçok çalışma gerçekleştiriliyor. Son derece yararlı ve önemli olan bu tür çalışmalar Enstitü'nün bugün ulaştığı noktanın önemli nedenlerinden ve geleceğinin de en önemli teminatlarından biridir.

Bunlardan belki de en önemlisi, zaman zaman tekrarlanan "Geleceğin Tasarımı Çalıştayı"dır. 16 Kasım 2003, 14 Aralık 2003 ve 10 Nisan 2004 tarihlerinde Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yönetim Kurulu tarafından organize edilen "Geleceğin Tasarımı Çalıştayı" ile Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün vizyon ve misyonu ile geleceği tartışılıyor.

12 Mart 2005 tarihinde, Türkiye İç Denetim Enstitüsü Geleceğin Tasarımı Strateji toplantılarının dördüncüsü, Dedeman Oteli'nde gerçekleştiriliyor. Bu toplantılarda Enstitü'nün Kurumsal Yönetim konusundaki stratejik aksiyon planları belirleniyor.

29 Kasım 2008 tarihinde derginin kurumsal geleceğinin tasarımına yönelik Yönetim Kurulu, Danışma Kurulu ve Dergi Yayın Kurulu üyelerinin katılımıyla

"İç Denetim Dergisi Kurumsal Geleceğinin Tasarımı Çalıştayı" düzenleniyor. Bunların yanı sıra genellikle her yeni yönetim döneminde tekrarlanan ve yönetim döneminin hedef ve stratejik önceliklerini belirlemeye yönelik gerçekleştirilen çalıştaylar da önemli bir işlev görüyor. Söz konusu çalıştaylar genellikle Yönetim, Denetim, Disiplin (Etik) ve Danışma Kurulu'nun tümünün katılımıyla gerçekleştiriliyor.

Alanında mesleki bir kuruluş olma misyonu üstlenen Enstitü'nün çalışmalarında başarılı olabilmesi için gerekli faktörlerden biri de yönetim etkinliğidir. Bu anlayışla Türkiye İç Denetim Enstitüsü yönetimleri de zaman zaman kendilerini geliştirmek amacıyla dış eğitimlere katılıyorlar.

Enstitü'nün kendi çalışmalarını değerlendirmek amacıyla zaman zaman yaptırdığı iç ve dış denetimler de, mevcut eksiklikleri ortaya koyarak giderilmelerini sağlamaya imkanı verdiği için bu açıdan önemli işlevler görüyor.

Faaliyetleri etkinleştirmek ve eksiklikleri gidermek bakımından kullanılan yöntemlerden biri de üyelerin ve ilgili diğer grupların görüş, eğilim ve beklentilerini ölçmeye yönelik "anket" uygulamalarıdır.

Enstitü tarafından üyelerin beklentilerine karşılık verebilmek ve hizmetleri geliştirebilmek amacıyla zaman zaman üye memnuniyet anketleri düzenliyor. Ayrıca İç Denetim Dergisi için yapılan "Okur Anketi" gibi uygulamalar sonucunda ortaya konulan hususlar Enstitü yönetimleri tarafından etkin bir şekilde dikkate alınıyor. Bütün bu faaliyetler Enstitü'nün faaliyetlerini daha da iyileştirmek ve geliştirmek yönündeki arayışlarının açık göstergeleridir.

Bugün artık Türkiye İç Denetim Enstitüsü;

- 17 yılı geride bırakan,
- Ulusal ve uluslararası niteliği bulunan,
- Kurumsal yapılanmasını ve altyapısını tamamlayan,
- Üye sayısı 2012 Haziran ayı sonu itibarıyla 1541'e ulaşan,
- Üyelerinin görev yaptığı kurumlar itibarıyla yaklaşık 350'den fazla kurum, holding ve şirketi temsil eden,
- 16 yıldır Türkiye İç Denetim Kongrelerini düzenleyen,
- Akademik Forum geleneğini başlatan,
- Kamu İç Denetim Konferanslarını düzenleyen,
- 11 yıldır İç Denetim Dergisi'ni yayımlayan,
- Uluslararası iç denetim standartlarını güncel olarak Türkçe'ye çeviren ve yayımlayan,
- 866 sertifikalı meslektaş mesleğimize kazandıran,
- İç denetim ile ilgili sertifikasyon ve sürekli mesleki gelişim eğitimleri veren,
- Mesleki toplantı, seminer, sempozyum, panel gibi etkinlikler düzenleyerek veya bu etkinliklere katılarak mesleğin uluslararası standartlarının yaygınlaşmasını sağlayan,
- 3 profesyonel çalışanı bulunan,
- Gönüllü katılımcılık esasına dayalı olarak birçok üyesinin çalışma komiteleri aracılığıyla üretimde bulunan ve projeler üreten,
- İç denetim ile ilgili kariyer danışmanlığı yapan,
- İç denetim ile ilgili Akademik çalışmalara destek olan,
- Üniversitelerde denetim kulübü etkinlikleri ile mesleğe nitelikli iç denetçi kazandırılmasına katkı sağlayan,
- Mali açıdan yeterli, şeffaf ve denetlenebilir kurumsal yapıya sahip olan,
- Kaynak yaratabilen,
- Ülkemiz iş hayatı ve ekonomisi için sürekli katma değer yaratan bir kurum haline geldi.

MESLEĞİMİZ GENÇ NESİLLERİN OMUZLARINDA YÜKSELECEK...

Neil Armstrong 1969 yılında, o soğuk ve gri toprağa ilk ayak bastığında, “Bu benim için küçük, insanlık için büyük bir adım” demişti. O ayak basmayla birlikte, ülkeler arasındaki uzay yarışı bitmek bilmedi. Hatta çok yüksek meblağlar tutsa da artık uzaya seyahatler düzenleniyor. Bu noktaya gelmek, küçük denilen o ilk adımı atmakla başladı. Enstitümüz de 17 yıl önce iç denetim mesleğini ülkemizde tanıtmak ve geliştirmek amacıyla adım atan o girişimci ruha sahip kişilerin omuzlarında yükselerek, bugünlere geldi. Her dönemde gelişimini sürdürdü ve Enstitü kurumsallaşmasını sağladı. Bu gelişimi ‘bayrak yarışı’ metaforuyla vermek istedik. Çünkü biliyoruz ki, mesleğimiz genç nesillerle gelişecek ve güçlenecek. Herkes bayrağı bir sonrakine vererek yarışı devam ettirecek.

Kurucu ve onursal başkanımız Ali Kamil Uzun, dün bugüne TİDE’nin kuruluşu ve gelişimini “Her şey bir hayalle başladı, hayaller söze döküldü, düşünce oldu, duygu oldu, duygular yüreklerimizde heyecan oldu, paylaşarak gelişmek, katılımı ilerlemek düşüncemizi davranışa dönüştürdü, paylaşarak gelişmek alışkanlığımız oldu, meslek ailemizin değerine dönüştü, birlikte değer yaratma karakterimiz oldu, birlikte değer yaratma gücümüzün kurumsal ifadesi TİDE kader birliğimiz oldu.” ifadeleri ile özetliyor.

TİDE’nin geleceği için ise; kader birliği ettiğimiz kurumun varoluş ve gelişim sürecinde yaşananları paylaşmanın, bu süreçte yaratılan değerleri, mesleğe gönüllü ve özverili hizmette adanmışlık ruhunu, birlikte başarıma tutkusunu, örnek liderlik ve örgütlenme

gücünü gelecek nesillere aktarmanın, genç meslektaşlarımıza ilham kaynağı olmanın mesleki sosyal sorumluluğun bir gereği olduğunu ifade ediyor.

1994 yılında dört kişinin girişimi ile başlayan, 1995 yılında 47 kişi ile kuruluşu gerçekleştirilen mesleki örgütlenmemiz bugün 1541 kişinin üyesi bulunduğu geniş bir meslek ailesine ulaştı. Çeyrek asra yaklaşan kurumsal geçmişi ile bugünlere büyüyen meslek örgütümüzün kurumsal varlığının sürekliliğinde, sürdürülebilirliğinde göstermiş olduğu başarı, gönüllü ve özverili emekleri ile rol ve sorumluluk üstlenen meslek insanlarının eseridir. Başarıyı gelecekte de sürekli ve sürdürülebilir kılmamızın yolu, yeni nesil genç meslektaşlarımızın; tecrübe ve değerlerimiz konusunda bilgi sahibi olması, genç enerjilerinin adanmışlık ruhu, birlikte başarıya tutkusu, mesleğin geleceğine liderlik etme arzusu ile TİDE ve meslek için değer yaratma gücüne dönüştürülmesinden geçmektedir.

İç denetimin, sadece kontrol sistemlerinin gözden geçirildiği bir süreçten, organizasyonel riskin değerlendirilerek, kontrol sistemlerinin etkinliğinin güvence altına alınmasına yönelik bir sürece dönüşmeye başladığı günümüzde, yeni görev performansına uygun bilgi, beceri ve yaklaşımları içeren iç denetçi yetkinlikleri gerekiyor. Risk Yönetimi, süreç ve değişim yönetimi, bilgi teknolojisi yeni yetkinlikleri belirleyen bilgi ve beceri alanlarını oluşturuyor.

Mesleğin; küresel ve organizasyonel değişimler, dinamik teknoloji, yasal düzenlemeler, sanal alemin sunduğu yeni bilgi kaynakları ve her türlü yenilikler içinde varlığını, gelişim ve değer yaratarak sürdüreceğini ifade edebiliriz. Diğer bir ifadeyle değişimin fırsatları ile profesyonelliğimizi desteklediğimizde geleceğin dinamiklerini anlamak kolaylaşacak, mesleki varlığımızı sürdürmek mümkün olacak.

Bu tespitler çerçevesinde, genç meslektaşlarımızın, ulusal ve uluslararası mesleki örgütümüz, uluslararası mesleki standartlarımız ve sertifikasyon programımız ile sunulan gelişim ve değer yaratma fırsatlarını birlikte değerlendirerek, denetimin değişen dünyasında yerlerini almaları için; sürekli iyi bir öğrenci olmanın, yenilikler ve değişim karşısında her zaman çirak kalmanın gerekli olduğunu unutmamalı. Nesilden nesile devam edecek, gelecekte de koşulacak, hiç bitmeyecek bir yarışın koşucuları olacak genç meslektaşlarımıza, başarılar ve kolaylıklar diliyoruz. Bayrak yarışında olduğu gibi bu koşuda yalnız değilsiniz, geleceğin lideri olmanın sırlarını mesleğin birikim ve değerlerinden keşfedebilirsiniz.

Üstatlarımız, dün olduğu gibi, bugün de, bugün olduğu gibi yanında el vermeye, paylaşmaya açık olacaklardır.

*Türkiye İç Denetim Enstitüsü ile
Mesleğin Geleceğinde Söz Sahibi
Olma Fırsatına ve İmkânına Sahibiz*

70 yıllık küresel meslek tarihimizin son çeyreği Türkiye İç Denetim Enstitüsümüz ile birlikte yazıldı. Mesleğin geçmiş tarihinin yarım asırlık bölümünde söz sahibi olmadık, ancak Türkiye İç Denetim Enstitüsü ile mesleğin geleceğinde söz sahibi olma fırsatına ve imkânına sahibiz. Mesleki örgütlenme sürecinde 17 yıllık kurumsal geçmişi ile TİDE’nin varlığı, 16 yıldır kesintisiz süren mesleki kongre geleneğimiz, 11. yayın yılını kutladığımız İç Denetim dergimiz ve geçtiğimiz yıl hizmet vermeye başlayan TİDE Akademi, sayıları her geçen gün hızla artan ve yakın bir gelecekte binlerle ifade bulacak sertifikalı meslektaşlarımız ile mesleğin küresel geleceğinde ulusal birikimlerimizle küresel bir değer yaratmak, mesleğin yazılacak tarihinde söz sahibi ve yazar olmak yeni vizyonumuzun asgari temelleri olmalıdır. Bu gelişmeler çerçevesinde “Meslekte küresel gelişim ve mükemmelliğin paydaşı olmak” iddiamızı gerçek yapmanın stratejilerini oluşturmalıyız.”

Ali Kamil Uzun, Gürdoğan Yurtsever, Tolga Aksoy ve Murat Çağlar genç meslektaşlarla yapılan Aysberg toplantısında

TÜRKİYE'DEKİ İÇ DENETİM DÜZENLEMELERİNDE TİDE'NİN ROLÜ

Türkiye'de iç denetim konusunda düzenlemeler son dönemde bir çok alanda art arda yapıldı ve yapılmaya da devam ediyor. Türkiye'nin uluslararası standartlarda iç denetim mevzuatı 2001 yılında Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK)'nın yayınladığı "Bankaların İç Denetim ve Risk Yönetim Sistemleri Hakkında Yönetmelik" ile oluşmaya başladı. Bankacılık sektörünün yaşadığı ciddi krizin ardından BDDK tarafından iç denetim ve risk yönetimi konusunda uluslararası standartlarda düzenlemeler yapıldı. Daha sonra sermaye piyasaları, sigortacılık, kamu, suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi alanlarında iç denetim ile ilgili çok önemli düzenlemeler gerçekleştirildi.

Halka açık şirketlerle ilgili olarak, Sermaye Piyasaları Kurumu (SPK) mevzuatı çerçevesi açısından baktığımızda da, 2002 yılında yayınlanan Kurumsal Yönetim İlkeleri ve onun akabinde Denetim Komitesi üzerine yapılan düzenlemeler, özellikle SPK'nın Bağımsız Denetim üzerine yayınlamış olduğu tebliğlerle, iç denetimin dolaylı olarak etkilendiği görülüyor. SPK aracı kurumlarda iç denetime ayrı önem vererek, bunları tebliğleri ile düzenliyor.

Son yıllarda Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü'nün yapmış olduğu sigorta şirketleri ile ilgili iç denetime yönelik düzenlemeleri de Sigortacılık Sektörü açısından dikkate almak gerekiyor. Bir diğer önemli düzenleme 2004 yılında 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ile birlikte Kamu Kurum ve Kuruluşlarında iç denetime yönelik yapılan düzenleme oluyor. Aynı şekilde suç gelirlerinin aklanmasının ön-

lenmesi mevzuatı ile ilgili 2008 yılında yapılan düzenlemeleri de bu kapsamda belirtmek mümkün. Böylece farklı otoritelerin, farklı yasal kaynaklarla Türkiye'de iç denetim mevzuatı açısından düzenlemeler yaptığı görülüyor.

Tüm bu kanun ve yönetmeliklerin yanı sıra uzun süre Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin gündeminde olan ve 13 Ocak 2011 tarihinde kabul edilen Yeni Türk Ticaret Kanunu (TTK) da iç denetimin önemini artıran bir başka düzenleme oluyor. Kanun'da doğrudan iç denetim ile ilgili düzenlemeler olmasa da kurumsal yönetim ilkelerine uyum, sermaye şirketlerinde riskin erken teşhis komitesi, dış denetim gibi getirilen düzenlemeler ve yaklaşımlar artık belirli boyutun üzerindeki firmalarda iç denetimi de gerekli hale getiriyor.

Bütün yapılan ve yapılmakta olan düzenlemelere bakıldığında, tüm düzenlemelerin ortak noktasının iç denetimin uluslararası standartlarda yapılmasına yönelik bir amacı olduğu açıkça görülüyor. Sektörler arasında çeşitli farklılıklar bulunsa ve bir kısmı uluslararası standartlarla kıyaslandığında çeşitli eksiklikleri içerse de, genel anlamda tüm bu düzenlemeler uluslararası iç denetim standartlarını referans alıyor. Dünya perspektifine bakıldığında ise, yine 2000'li yılların başında Enron, Worldcom gibi olaylar Sarbanes-Oxley gibi çıkan yasalarla birlikte çok disiplinli düzenlemelerin ortaya konulması ve onun akabinde AB sekizinci direktifi ile birlikte AB'ye üye veya üye adayı olan ülkeler için kurumsal yönetim ve denetim konusunda getirilen kurallar, dünya ve özellikle Avrupa açısından dikkate alınıyor. OECD'nin 1999 yı-

linda yayınladığı, Kurumsal Yönetim Prensipleri'ni ülkemiz gibi diğer Avrupa ülkelerinin de referans alması, özellikle kurumsal yönetimin dünya ve Türkiye perspektifinde denetime yönelik düzenlemeler açısından önemli bir çerçeve ve referans olması açısından önem taşıyor.

Ülkemizde yaşanan finansal krizler, AB'ye katılım çabaları, IMF anlaşmaları, yabancı sermaye çekebilme gerekliliği gibi uluslararası düzenleme ve gelişmeler bu süreci temel olarak etkilese ve bu düzenlemeleri tetiklese de, bu süreçte ulusal ve uluslararası kimliği olan Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün iç denetim mesleğinin tanıtımına, gelişimine ve bu konudaki bilinçlenmeye yönelik yaptığı çalışmaların yapılan düzenlemelere doğrudan veya dolaylı olarak etkide bulunduğunu da ifade etmek mümkün. Aslında bu düzenlemelerde Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün en büyük etkisinin dolaylı olduğunu söylemek yanlış olmayacak. Çünkü kurulduğu 1995 yılından beri uluslararası iç denetim standartlarını ülkemize tanıtmaya çalışan, bunları dilimize kazandırıp yayımlayan, sertifikalı iç denetçi sınavını başlatan, iç denetim kongrelerini hayata geçirip eğitimler, sempozyumlar gibi birçok etkinlik düzenleyen Türkiye İç Denetim Enstitüsü, ülkemizin düzenleyici otoritelerinin dikkatini çekmeyi başarıyor. En önemlisi ülkemizde iç denetim ve iç denetimin uluslararası standartları açısından bir farkındalık ve bilinçlendirme oluşturuluyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü bu süreçte yalnızca bilinçlendirmeyle yetinmeyip, bu mevzuat değişiklikleri esnasında proaktif bir şekilde görüş önerilerini de düzenleyici otoritelerle paylaşarak, yapılan düzenlemelere katkı sağlıyor.

Örneğin; BDDK tarafından hazırlanan ve 2001 yılında yürürlüğe giren Bankaların İç Denetim ve Risk Yönetim Sistemleri Hakkında Yönetmelik'in hazırlanma aşamasında, BDDK tarafından Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün de görüşleri talep ediliyor, Enstitü'nün görüşleri hazırlanan bir rapor ile BDDK'ya iletiliyor. 23 Ağustos 2004 tarihinde Ankara'da BDDK tarafından düzenlenen "Kredi Kuruluşları Kanunu" tasarı taslağı sempozyumunda Türkiye İç Denetim Enstitüsü temsil edilerek, taslağın denetim kısmı ile ilgili olarak Enstitü görüşleri iletiliyor.

BDDK'nın 2006 -2008 dönemi Stratejik Planı'nda ilgili taraflar içinde meslek birlikleri ve dernekleri içinde belirtilen Türkiye İç Denetim Enstitüsü, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından hazırlanan "Bankaların İç Sistemleri Hakkında Yönetmelik Taslağı"na ilişkin görüşlerini ve değerlendirmelerini BDDK Düzenleme Dairesi'ne 8 Eylül 2006 tarihinde iletiyor. Benzer şekilde Enstitü tarafından aracı kurumların iç kontrol sistemi ve iç denetim faaliyetleri hakkında tebliğ taslağı hazırlanarak, Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşlar Birliği (TSPAKB)'ne sunuluyor. Ayrıca Enstitü tarafından hazırlanan tebliğ taslağına ilişkin işbirliği yapılması amacıyla TSPAKB, 8 Kasım

Mesleki standartlar ve sertifikasyon referans oluyor

Uluslararası standartlarla uyumlu mesleki uygulama, mesleğin yetkin ve nitelikli meslek mensuplarınınca yürütülmesi için; Uluslararası mesleki standartların ve sertifikasyonun ülke genelinde yaygınlaştırılması, iş dünyamız, şirketlerimiz, kamu kurum ve kuruluşlarımızın uygulamalarında, düzenleyici kurumların düzenlemelerinde mesleki standartların ve sertifikasyonun referans olması önem taşıyor.

2001 tarihinde ziyaret ediliyor. Enstitü bünyesinde Bankacılık ve Sermaye Piyasalarındaki denetim komitesi ve iç denetime yönelik düzenlemeler için görüş ve öneriler oluşturulması için çalışma grubu oluşturuluyor. İç denetimi etkileyen mevzuat düzenlemelerinde BDDK, SPK gibi düzenleyici kuruluşlar nezdinde birçok görüşme ve lobi faaliyetleri yürütülüyor. Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı (TÜSEV) tarafından talep edilen dernek ve vakıflara ilişkin mevzuat düzenlemeleri ile ilgili görüş veriliyor. Benzer şekilde Türk Ticaret Kanunu alt düzenlemeleri için görev yapan kurum ve kurullarla yakın iş birlikleri geliştiriliyor.

Ülkemizde çok kısa sürede birçok sektörde yapılan iç denetim ile ilgili düzenlemelerde Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün önemli bir rol üstlendiği görülüyor. Ayrıca, yapılan bütün bu düzenlemelerin hayata geçirilmesi, uygulanması için insan kaynağı, eğitim, sertifikasyon gibi önemli ihtiyaçlar da ortaya çıkıyor. Bu konularda Türkiye İç Denetim Enstitüsü, uluslararası network gücüyle, gerekli insan kaynağının yetiştirilmesi, gelişimi ve sertifikasyonu için ilgili kurum ve kuruluşların en önemli çözüm ortağı konumuna geliyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü Eski Başkanı Çetin Özbek, Enstitü'nün giderek artan önemini şöyle dile getiriyor: "Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün kuruluş döneminde ülkemizde gerek özel kesimde gerek kamu kesiminde denetim ağırlıklı olarak teftiş kurulları vasıtasıyla yapılıyordu. Özel kesimde ise ağırlıklı olarak bankalarda, sigorta şirketlerinde ve finans kuruluşlarında teftiş kurulu mevcuttu. Bünyesinde teftiş kurulu veya denetim birimi bulunduran özel sektör kuruluşu sayısı son derece az sayıdaydı. Ancak aynı dönemde (1995-2000 arası) çağdaş iç denetim ihtiyacı konusunda büyük bir talep, Enstitü'nün itici gücü olmuştur. Uluslararası gelişmeleri yakından takip eden bankacılık kuruluşları ve giderek dışa açılan özel sektörde yoğun bir iç denetim arayışı olduğu ancak bunun formülasyonunda sıkıntılar olduğu, her firmanın kendi ihtiyacı ve denetim anlayışı doğrultusunda farklı yapılanmalara gittiği ancak bunların büyük çoğunluğunun uluslararası standartlara çok da uygun olma-

dığı dönemlerdi. Kurumsal yapısı güçlü olan az sayıdaki küresel kurumumuz dışında şirket üst yönetiminin bakış açısı denetim faaliyetlerini şekillendiriyordu. Birçok arkadaşımızın denetim adı altında envanter ve depo sayımı dışında birşey yapmadıklarını hatırlıyorum. O dönemde uluslararası standartlarda yer alan ve kurum faaliyetlerine yardımcı olan iç denetim anlayışı ile çağdaş iç kontrol kavramlarının genel kabul seviyesi yok denecek kadar azdı. İlk çevirisini yaptığımız, iç denetim standartlarının söz konusu uluslararası kavramların ülkemize tanıtılmasında önemli katkısı olduğunu düşünüyorum.

2000'li yıllardan sonra iç denetimin gelişimi ülkemizde çok hızlı olmuştur. Bu gelişimde globalleşen firmalarımızın iç denetime bakışlarının değişmesi, yabancı sermayeli veya yabancı ortaklı firmaların diğer ülkelerde uyguladıkları iç denetim uygulamalarını ülkemizde de uygulamaya başlaması gibi dışa açılma ve gelişmeden kaynaklanan trendin yanı sıra iki uygulama ülkemizde iç denetimin gelişimi konusunu etkiledi. Bunlardan ilki BDDK'nın Bankalarda İç Kontrol ve Risk Yönetimi konusunda hazırladığı tebliğ, ikincisi ise ağırlıklı olarak etkisini kamu kesiminde gösteren ve çağdaş iç denetim uygulamalarının kamu kesiminde gerçekleştirilmeye başlamasını sağlayan "Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol" Kanunu'dur.

BDDK tarafından hazırlanan yasal düzenlemenin özellikle bankacılık kesiminde iç kontrol merkezleri kurulmasına yol açan temel prensipleri COSO iç denetim modelinden alınma olup, sözkonusu model BIS tarafından da bankalarda etkin bir iç kontrol sistemi oluşturulmasında esas alınmaktadır. Söz konusu çalışma bankacılık kesiminde denetim, risk yönetimi ve iç kontrol uygulamalarının yapısını büyük ölçüde değiştirdi.

2004 yılında kabul edilen ve etkisini ağırlıklı olarak kamu kesiminde gösteren Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ise ülkemizde iç denetimi aslına uygun tanımlayan ilk kanun olup IIA ve Türkiye İç De-

netim Enstitüsü tarafından uzun yıllardır savunulan çağdaş iç denetim uygulamalarının kamu kesiminde uygulanmasına temel teşkil etti. Her iki düzenleme Enstitü'nün uzun bir dönem boyunca standartları aracılığıyla ülkemiz gündemine sokmaya çalıştığı, kurumsal yönetimin bir unsuru olarak iç denetim, yönetime yardımcı olan iç denetim, kurumsal yapının işleyiş biçimi olarak iç kontrol, COSO, risk yönetimi, iç denetim standartları gibi kavramları daha kolay savunmasına ve eskisinden daha güçlü bir şekilde tanıtmasına ve bu kavramların daha kolay kabul edilmesine yol açtı. Son 10 yılda ülkemizde iç denetim alanında çok hızlı bir gelişme söz konusu. Bu gelişimde IIA tarafından geliştirilen ve zamanın ihtiyaçlarına göre son 10 yılda üç kez büyük ölçüde

TİDE kurulları ve komitelerinde görev alan üyeler birlikte

Kurumların çözüm ortağı TİDE

Ülkemizde çok kısa sürede birçok sektörde yapılan iç denetim ile ilgili düzenlemelerde Türkiye İç Denetim Enstitüsü önemli bir rol üstlendiği görülüyor. Ayrıca, yapılan bütün bu düzenlemelerin hayata geçirilmesi, uygulanması için insan kaynağı, eğitim, sertifikasyon gibi önemli ihtiyaçlar da ortaya çıkıyor. Bu konularda Türkiye İç Denetim Enstitüsü, uluslararası network gücüyle, gerekli insan kaynağının yetiştirilmesi, gelişimi ve sertifikasyonu için ilgili kurum ve kuruluşların en önemli çözüm ortağı konumuna geliyor.

değiştirilen ve geliştirilen iç denetim standartlarının başta BIS, AB, Dünya Bankası, OECD gibi uluslararası kuruluşlar tarafından denetim ve kontrol faaliyetlerinde esas alınması, IIA'nın ulusal şubesi olan Enstitü'nün önünü de büyük ölçüde açtı.

Ben kişisel olarak Enstitü'nün bu konjonktürü başarıyla değerlendirdiğini ve ülkemizde gerek bahsedilen trend gerekse yasal düzenlemeler yoluyla ortaya çıkan çağdaş iç denetim ihtiyacının giderilmesinde çok önemli bir rol oynadığını, ülkemizdeki iç denetim uygulamalarının çağdaş standartlara yükseltilmesinde çok üst düzey bir çizgi izlediğini düşünüyorum. Uluslararası alanda mesleğin savunuculuğu alanında alınan ödüller bunun göstergesidir.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü geniş uluslararası bağlantıları ve güçlü kurumsal yapısıyla bugün itibarıyla bütün dünyada genel kabul gören iç denetim standartlarının ve iç denetim faaliyetlerinin tanıtılması ve uygulanmasında ülkemizin en önemli referans ve bilgi kaynağıdır.

Gerçekleştirdiği sertifika sınavlarıyla ülkemizde yüzlerce uluslararası niteliklere sahip denetçi kaynağının yetişmesine, böyle bir kaliteli insan kaynağı da iç denetimin kalitesini yükselmesine yol açtı. Her yıl düzenli olarak gerçekleştirilen kongreler, iç denetim dergisi gibi hizmetler, mesleki gelişmelerin geniş bir kesime aktarılmasına ve kapsamlı eğitim programları yoluyla ülkemizde iç denetim faaliyetlerinin uluslararası standartlara uygun hale gelmesine yardımcı oluyor.

Bütün dünyada özellikle global krizden sonra kurumsal yönetim kavramına bağlı olarak iç denetim ve iç kontrole olan ihtiyacın artarak devam edeceğini, yakın gelecekte de Enstitü'ye bu konuda önemli görevler düştüğünü, gelecekte Enstitü'nün referans ve bilgi kaynağı olma ve iç denetim mesleğinin en bilgili kaynağı olma konumunu sürdüreceğinden emin olduğumu söylemek istiyorum."

TİDE Geleceğin Parlayan Yıldızı Olacak

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyesi ve Kurucu Üye Selma Odabaşı bu yıl 17. yılını kutlayan Enstitü'nün iç denetim alanında ulusal bazda referans alınan bir kurum haline geldiğini belirtirken, TİDE'nin bu süreçteki önemini şöyle açıklıyor: "1995 yılında az sayıda katılımcı ile kurulan Türkiye İç Denetim Enstitüsü, 2012 yılında 1541'e ulaşan üyesi ile birlikte 17. yıl dönümünü kutluyor.

İnsan yaşamı için bile çok kısa bir süre olan 17 yıl kurumsal yapıların hayatında çok ufak bir dönemi ifade ediyor. Buna rağmen TİDE geçen 17 yıl içerisinde, iç denetim alanında ulusal bazda referans alınan bir kurum haline gelirken uluslararası arenada da hem IIA'nın hem de ECIIA'nın üyesi olarak önemli faaliyetler yürütüyor. TİDE, iç denetim mesleğinin dünya ve Avrupa'daki temel örgütleri olan adı geçen kurumlara sadece üye olmakla kalmayıp bu kurumların yönetim kurulları ve çalışma komitelerinde de aktif görevler alıyor. Az sayıda meslek gönüllüsü tarafından amatör bir ruhla kurulan TİDE'nin bugün gerek ulusal gerekse uluslararası mesleki alanda oynadığı roller, üye sayısındaki önemli gelişim, mesleki sertifikasyonlar alanındaki önemli ilerlemeler dikkate alındığında, 17 yıllık bu süre içerisinde gösterdiği bu gelişim oldukça heyecan verici. İç denetim mesleği gerek kamuda gerekse özel sektörde önemi giderek artan ve daha da artacak olan bir meslektir.

Türkiye'de iç denetim kavramı çok eskilere dayanmasına rağmen, bu olguya verilen önem son yıllarda oldukça hızlı bir şekilde arttı. Küresel ölçekte yaşanan şirket skandalları ve ekonomik krizler, iç denetimin "olsa iyi olur" gibi bir kavramdan çok "olmazsa olmaz" bir araç olduğunu gösteriyor. Kurumsal yönetim kavramının gittikçe önem kazanması da başta finansal kuruluşlar olmak üzere iç denetimi vazgeçilemez bir kurum haline getirdi. Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa Birliği'nde konuyla ilgili önemli düzenlemeler

yapılmakla birlikte, ülkemizde de bu konuda çeşitli girişimlerde bulunuluyor. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile ilk defa kamuda iç kontrol sistemi, iç denetim ve risk yönetimi ile ilgili uluslararası standartlara uygun yasal düzenlemeler yapıldı. Diğer taraftan bankacılık alanında BDDK tarafından iç denetim, iç kontrol ve risk yönetimi konuları titizlikle düzenlenerek, bilgi sistemleri denetimi konusuna da ayrıca önem gösteriliyor. Benzer şekilde SPK tarafından aracı kurumların iç denetim fonksiyonuna ilişkin önemli vurgular yapılıyor ve hisse senetleri borsada işlem gören ortaklıklarda denetimden sorumlu komite kurulması yönünde düzenlemeler getiriliyor.

İç denetimin ülkemizde uluslararası standartlarda uygulanmasını sağlamak, iyi uygulama örneklerini yaygınlaştırmak, mesleğin gelişimine katkıda bulunmak ve iç denetim konusunda referans olmak hedefini taşıyan Türkiye İç Denetim Enstitüsü her geçen gün bu hedefine yaklaşıyor. Ülkemizde iç denetçilerin mesleki örgütlenmesi Türkiye İç Denetim Enstitüsü ile başlamış olup Türkiye İç Denetim Enstitüsü Türkiye'de iç denetimin uluslararası sertifikasyona kavuşmasında önemli rol oynuyor.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü kuruluşundan bu güne geçen 17 yıllık sürede; uluslararası standartların ve uygulama önerilerinin Türkçe'ye çevrilmesi, sertifikalı iç denetçi unvanı kazanmak için uluslararası alanda yapılan sertifika sınavının Türkiye'de de yapılması, bu sınavın 2005 yılından itibaren Türkçe olarak da gerçekleştirilmesi gibi çok önemli başarılarla imza attı. Bunların

TİDE kurulları ve komitelerinde görev alan üyeler birlikte

"Mesleğimizin önemi daha da artacak"

"TİDE geçen 17 yıl içerisinde, iç denetim alanında ulusal bazda referans alınan bir kurum haline gelirken uluslararası arenada da hem IIA'nın hem de ECIIA'nın üyesi olarak önemli faaliyetler yürütüyor. TİDE, iç denetim mesleğinin dünya ve Avrupa'daki temel örgütleri olan adı geçen kurumlara sadece üye olmakla kalmayıp bu kurumların yönetim kurulları ve çalışma komitelerinde de aktif görevler alıyor. Az sayıda meslek gönüllüsü tarafından amatör bir ruhla kurulan TİDE'nin bugün gerek ulusal gerekse uluslararası mesleki alanda oynadığı roller, üye sayısındaki önemli gelişim, mesleki sertifikasyonlar alanındaki önemli ilerlemeler dikkate alındığında, 17 yıllık bu süre içerisinde gösterdiği bu gelişim oldukça heyecan verici. İç denetim mesleği gerek kamuda gerekse özel sektörde önemi giderek artan ve daha da artacak olan bir meslektir."

Selma Odabaşı
Türkiye İç Denetim Enstitüsü
Yönetim Kurulu Üyesi

yanı sıra iç denetçilerin mesleki gelişimlerine katkıda bulunmak için çok sayıda eğitim ve seminerler gerçekleştirilerek, her yıl düzenli olarak gündemin önemli konularını ele alan kongreler düzenledi ve farklı sektörlerden iç denetçiler bir araya getirilerek bilgi alışverişinde bulunabilecekleri bir paylaşım ortamı yaratıldı. Ayrıca üç aylık dönemler itibarıyla yayımlanan İç Denetim dergisi de mesleki alanda ülkemizdeki en önemli süreli yayın olmasının yanında kalitesi IIA tarafından da ödüllendirildi.

Geleceğin profesyonellerini yetiştirmek amaçlı üniversitelerle akademik işbirliği yapmaya ve yurt dışında mesleği tanıtmaya yönelik faaliyetleri, ülkemizde iç denetim mesleğinin uzman ve yetkin kişiler tarafından icra edilmesine çok önemli katkılar sağlayacak.

İç denetimin temel amacı kurumların gelişimine katkı sağlamak olup iç denetim fonksiyonu, kurumların amaçlarına ulaşmasında üst yönetimin yararlandığı en önemli araçların başında geliyor.

Kriz dönemlerinde iç denetimin rolü ve önemi daha iyi anlaşıldı. Bu itibarla iç denetim, kurum içinde aksaklıkların, hataların önlenmesi, risklerin yönetilmesi bakımından yönetimin elinde çok etkin bir araç. Bu fonksiyonları sebebiyledir ki, iç denetimin önemi giderek artacak ve bu alanda iyi yetişmiş, uluslararası geçerliliği olan belgelere sahip uzmanlara ihtiyaç giderek gelişecek.

Ülkemizde iç denetçilerin mesleki örgütlenmesini sağlayan, iç denetim mesleğinin bilinirliğini artırmayı, mesleği ve meslek mensuplarını geliştirmeyi hedefleyen Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün de bu alanda sorumluluğu ve rolü artacak.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü, ulusal alanda meslek örgütü duruşunu güçlendirdiği, verilmesine aracılık ettiği uluslararası sertifikaların tanınırlığı ve kabulünü özel sektörde olduğu kadar kamuda da gerçekleştirebildiği ölçüde geleceğin parlayan yıldızı olacak.”

TİDE Düzenleyici ve Yönlendirici Konumunu Artırarak Sürdürüyor

TİDE'nin kurucu üyeleri arasında yer alan ve kuruluşunda pek çok emeği geçen Meral Safsoy, TİDE'nin 17 yıllık kurumsal geçmişini şöyle değerlendiriyor: “Gönüllü olarak gerçekleştirdiğimiz dernek faaliyetleri, derneğimizin kuruluşu sonrası hızlandı. Aynı zamanda uluslararası üyelik başvurusu ve derneğin başına Türkiye kelimesinin dahil edilmesi için yapılan hazırlıklar başarıyla sonuçlandı.

Uluslararası toplantılarda derneğimizi başarıyla temsil edecek birçok çalışma gerçekleştirildi. Düünden bugüne TİDE olarak, iç denetim mesleği gelişim ve değişim platformunda düzenleyici ve yönlendirici konumu artarak sürdürüyor.

İç denetim mesleğinin gerek kamu gerekse reel sektör nezdinde gerçekleşen yasal düzenlemelerle önemi ve gerekliliği yükseliyor. Bu gereklilik özellikle KOBİ ölçekli işletmelerde iç denetim faaliyetinin yönetim başarısı için vazgeçilmez bir husus olarak ortaya çıkıyor. Kurumlarda iç denetimin risk bazlı gerçekleştirilmesi, sertifikalı iç denetçilerin nitelikli ve kaliteli hizmet sunmaları ile değer katma adına kritik iş süreçlerinin etkin ve verimli gerçekleştirilmesine destek sağlanıyor. TİDE Akademi önderliğinde gerçekleştirilen eğitimlerle nitelikli iş gücü yaratılmasında devam eden çabalar, iç denetim mesleğinin uluslararası ve ulusal alanda etkili iç denetim faaliyetinin yapılması fırsatını yaratıyor.

TİDE'nin mesleki otorite olarak artan önemi, iç denetim ihtiyacını karşılamayı hedefleyen eğitim yaklaşımları ve iş birlikleri gelecekte mesleki gelişim ve değişimin önderi olma özelliğini arttıracak. İç denetim fonksiyonu mevcut şirketlerde kalite güvence geliştirme programları ile hizmet kalitesinin sürekliliğini sağlayacak olup, iç denetim olmayan şirketlerde de iç denetim fonksiyonunun ihtiyaçtan öte önemli bir yönetim aracı olarak kurulması ve güçlendirilmesi kaçınılmaz olacak.”

“TİDE ile olan işbirliği geliştirilmelidir”

Çağımızın en önemli tepe kavramlarından biri de “kamunun aydınlatılmasıdır.” Bunun içinde kurumların finansal tablolarının doğru ve güvenilir olması ve zamanında yayınlanması gerekir. Şirket ve kurumlarda yönetim tarzı ve yaklaşımında ve özellikle “hesap verebilirlik müessesesi”nin yerleşmesinde iç denetim çok büyük bir rol oynamaktadır. Kurumsal varlığın sürdürülebilir olması için gerekli olan kurumsal yönetimin uygulama etkinliğinde iç denetimin rol ve sorumlulukları, şirketlere ve kurumlarda ortakların ve menfaat sahiplerinin, yönetim kurulunun ve kamunun aydınlatılması ve saydamlık açısından güvence oluşturulmaktadır. Bu nedenle iç denetimin yapılmaması veya uluslararası standartlara uygun olarak yapılmaması kurumsal yönetim açısından kabul edilmez bir risk doğurmaktadır.

Türkiye’de iç denetim olgusunun geçmişi özellikle finans sektöründe çok eski yıllara dayanmakla birlikte çağdaş anlamda iç denetimin önem kazanmaya başlaması ve kurumsallaşması İç Denetçiler Enstitüsü'nün (Institute of International Auditors) kurulmasıyla gerçekleşmiştir. 1980’li yıllarda Türk Ekonomisinin dışa açılma politikasının bir sonucu olarak bir avuç denetçi tarafından 1995 yılında iç denetim meslek örgütü olarak “Türkiye İç Denetim Enstitüsü” kurulmuştur. TİDE 1996 yılında Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu (ECIA) ve Uluslararası Denetçiler Enstitüsü (IIA) üyeliğine kabul edilmiştir. TİDE sayesinde mesleğin uluslararası platformlarında temsil edilmeye başlanmıştır. Risk Yönetimi, İç Kontrol Sistemi, Denetim Komiteleri ile ilgili düzenlemeler denetimin uluslararası standartlarda ülkemizde yapılması konusunda önemli adımları oluşturmaktadır. Bu gelişmelerin sonuç yaratabilmesi için mesleki sertifikasyon, etik ilkelere uyum gibi konular büyük önem kazanmaktadır. Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün bu konuda başlatmış olduğu çalışmalarını değerlendirmek gerekmektedir. TİDE'nin 1995 yılından bu güne kadar ülkemizde mesleki standartlar ve sertifikasyon, eğitim, ulusal ve uluslararası kongre çalışmaları bulunmaktadır. Bu bağlamda mesleğin profesyonelleri ve düzenleyici otoritelerin Türkiye İç Denetim Enstitüsü ile olan işbirliği geliştirilmelidir. Şirket ve kurumlarda iç denetim faaliyetinin yetkin kişilerce ve bağımsız olarak yapılması ve bu konuda çözüm ortaklarından yararlanılması, düzenleyici otoritelerin de uygulamanın sıkı takipçisi olması gerekmektedir. Şirketlerimizde uluslararası standartlarda iç denetim faaliyetinin yapılması, katma değer sağlanabilmesi için konunun uzmanı kuruluşlar ile çözüm ortaklığı geliştirilmelidir. Uygulamanın öngörülen şekilde gelişmesi için şirketlerimizin yönetim kurulu denetim komitesi üyeleri iç denetim konusunda yetkin ve şirket ortakları ile ilişkisi olmayan bağımsız kişilerden oluşmalı, iç kontrol sistemi ve iç denetim faaliyetlerinin gözden geçirilmesinde bağımsız uzman kuruluşlardan destek alınmalı ve işbirliği sağlanmalıdır.

Fatih Dural
Bağımsız Denetim Derneği Başkanı

YENİ TÜRK TİCARET KANUNU VE ŞİRKETLERİMİZDE İÇ DENETİM

1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren yeni Türk Ticaret Kanunu (TTK), iç denetimin finans ve kamu sektörü ile birlikte reel sektörde gelişimi, yayılımı ve toplumsal farkındalık için önemli bir kilometre taşı olacaktır. Yeni TTK ile iç denetime olan ihtiyacı ortaya çıkaran üç önemli düzenlemeden söz edebiliriz. Bağımsız dış denetime ilişkin düzenlemeler, risklerin erken teşhis komitesi ve yönetim kurulunun vazgeçilemez ve devredilemez görevleri arasında iç denetime ilişkin hükümler ve bu hükümlere ilişkin kanunun gerekçeleri, iç denetime ve yetkin iç denetçilere olan ihtiyaç konusunda beklentileri artıracaktır. Yeni TTK ile birlikte başlayan bu yeni dönemde, ülkemizin kurumsal yönetim kalitesine, yatırım iklimine ve küresel rekabet gücüne iç denetim aşağıda özetlenen katma değeri ile katkı sağlayacaktır.

- Şirket ve kurumların risk yönetimi, kontrol ve kurumsal yönetim süreçleri ile ilgili bağımsız ve tarafsız güvence sağlama ve danışmanlık faaliyeti olan iç denetim, yönetsel hesap verebilirliğin yerleşmesine imkan sağlayacaktır.
- İç denetim, işletmenin kurumsal yönetim uygulamalarına yönelik yaptığı etkinlik ve verimlilik değerlendirmeleri ile yönetimin bilinçlendirilmesi, adillik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk ilkelerine uygun yönetim uygulamalarının geliştirilmesi ve bu şekilde işletmenin kurumsal devamlılığı ve itibarının artırılarak, amaçlarının gerçekleştirilmesine yardımcı olacaktır.
- İş süreçlerinin etkinliği ve verimliliği, mali raporlama sistemini güvenilirliği, yasa ve düzenlemelere uygunluk konularında makul bir güvence sağlamak için şirket yöneticilerince tasarlanan iç kontrol siste-

minin geliştirilmesinde iç denetimin önemli bir rolü vardır. Böylece hata ve hilelerin, gelir ve varlık kayıplarının önlenmesi mümkün olabilecektir.

- İç denetimin risk yönetiminin bir parçası olarak önleyici bir niteliği de bulunmaktadır. İç denetim işletmedeki risk yönetim sistemine ilişkin yaptığı denetim çalışmaları ve değerlendirmeleri ile bu sistemi etkinleştirmede çok önemli bir role sahiptir. Böylece şirketlerin karşı karşıya kaldıkları riskleri bilmesi, onları ölçmesi, değerlendirmesi ve yönetebilmesi mümkün olacaktır, çeşitli risklerden kaynaklanan zararlar engellenebilecektir.
- İç denetçiler tarafından yapılan çalışmalar şirketin bağımsız denetime hazır olması açısından büyük önem taşımaktadır. İç denetçilerin gerçekleştirdikleri çalışmalar bağımsız dış denetçiler için önemli bir kanıt kaynağıdır ve denetçilerin işlerini kolaylaştırır. Ayrıca bağımsız dış denetçiler, iç denetçilerin çalışmalarından faydalanırlarsa denetim maliyetleri de azalacaktır.
- Şirketlerimizin yeni TTK'nın getirdiklerini dikkate alarak; mevcut insan kaynağı, teknoloji ve yetkinliklerini hızla gözden geçirmeleri, ihtiyaçları ile ilgili doğru iş ve çözüm ortaklarını seçebilmeleri, işletme genelinde eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri düzenlemeleri gerekmektedir.
- Bu hazırlık ve uyum sürecinde işletmelerimizin iç denetim faaliyetinden yararlanmaları ve yeni dönemde iç denetim fonksiyonuna organizasyonları içinde mutlaka yer vermelerini tavsiye ediyoruz.
- Şirket bünyesinde etkin bir iç denetim fonksiyonunun oluşturulması her şirket ve kuruma katma değer sağlayacaktır.

Yeni TTK düzenlemeleri ile oluşacak ihtiyaç ve beklentiler çerçevesinde; uluslararası standartlarda iç

denetim uygulaması, mesleğin uygulamacıları olan iç denetçilerin yetkinliği ve eğitimi konularında Enstitümüz Bakanlık, düzenleyici kurumlar ve şirketlerin ihtiyaçlarına cevap verebilecek imkanlara sahiptir. Ülkemizde iç denetim mesleğinin uluslararası ve ulusal referans kaynağı olan TİDE, tüm mesleki birikimleri ile kamu ve düzenleyici kurumlara, şirketlere ve meslektaşlarımıza desteğini sunmaktan memnuniyet duyacaktır.

Yeni Türk Ticaret Kanunu Düzenlemeleri Hakkındaki Görüş ve Önerilerimizi Bakanlık Yetkililerine Sunduk

Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun uygulama sürecine katkı sağlamak ve kanunun iç denetime ilişkin düzenlemeleri ve etkilerini değerlendirmek için T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürü İsmail Yücel'i ziyaret ettik. 20 Temmuz 2012 tarihinde yapılan ziyarette, Enstitümüz Mesleki Düzenlemeler Komitesi tarafından hazırlanan "Yeni Türk Ticaret Kanunu ve İç Denetime İlişkin Düzenlemeler Hakkında Görüş ve Öneriler" raporumuz, takdim edilerek, konuya ilişkin görüş ve önerilerimizi sunduk.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü olarak gerçekleştirdiğimiz ziyarete, Mesleki Düzenlemelerden Sorumlu Yönetim Kurulu Üyemiz ve TİDE Başkan Yardımcısı M. Kemal Tapkan ile Mesleki Düzenlemeler Komitemiz üyeleri; Ramazan Macan, Cihan Özönmez ve Ali Kamil Uzun katıldılar. Ziyaret sırasında, Enstitümüzün faaliyetleri hakkında bilgi verilerek, hazırlanan raporumuz görüşüldü ve T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürü İsmail Yücel'e plaket takdim edildi. Raporumuzda belirtilen görüş ve önerilerimiz yeni Türk Ticaret Kanunu ile ilgili yapılan alt düzenlemelerde dikkate alındı. Bakanlık ile paylaşılan görüş ve önerilerimizin dikkate alınmış olması, mesleki düzenlemeler konusunda Enstitümüz tarafından yürütülen çalışmalarımızın sonuca ulaşması açısından memnuniyet vericidir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ziyareti, Temmuz 2012

Yeni TTK ile İç Denetim Şirketler İçin İhtiyaç Oldu

Yeni Türk Ticaret Kanunu (TTK), iç denetimin finans ve kamu sektörü ile birlikte reel sektörde gelişimi, yayılımı ve toplumsal farkındalık için önemli bir kilometre taşı olacaktır. Yeni TTK ile iç denetime olan ihtiyacı ortaya çıkaran üç önemli düzenlemeden söz edebiliriz. Bağımsız dış denetime ilişkin düzenlemeler, risklerin erken teşhis komitesi ve yönetim kurulunun vazgeçilemez ve devredilemez görevleri arasında iç denetime ilişkin hükümler ve bu hükümlere ilişkin kanunun gerekçeleri, iç denetime ve yetkin iç denetçilere olan ihtiyaç konusunda beklentileri artıracaktır.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nu Ziyaret Ettik

660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 2 Kasım 2011 tarihinde kurulan ve uluslararası standartlarla uyumlu Türkiye Muhasebe Standartlarını oluşturmak ve yayımlamak, bağımsız denetimde uygulama birliğini, gerekli güveni ve kaliteyi sağlamak, denetim standartlarını belirlemek, bağımsız denetçi ve bağımsız denetim kuruluşlarını yetkilendirmek ve bunların

faaliyetlerini denetlemek ve bağımsız denetim alanında kamu gözetimi yapmak yetkisine haiz olan Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nu (KGK) ve kurul üyelerini ziyaret ettik.

Ziyarete TİDE adına, Kurucu Başkan Ali Kamil Uzun, Başkan Yardımcıları Gürdoğan Yurtsever ve Kemal Tapkan ile birlikte Mesleki Düzenlemeler Komitesi üyeleri Ramazan Macan ve Cihan Özsonmez katıldı. 31 Ekim 2012 tarihinde gerçekleşen ziyarette KGK Başkanı Seyit Ahmet Baş ile görüşüldü. Görüşme öncesinde Seyit Ahmet Baş'a yeni görevinden dolayı hayırlı olsun dilekleri sunuldu. Sonrasında TİDE'nin tanıtımı yapılarak, Uluslararası İç Denetim Standartları'ndan bahsedildi ve KGK ile TİDE arasında karşılıklı işbirliği temennisinde bulunuldu.

Başkan Seyit Ahmet Baş, çalışma komiteleri tarafından halen Muhasebe ve Denetim Standartları üzerinde çalışmalara devam edildiğini, bilahare İç Denetim Standartları'nın da, kurul gündemine alınarak kabul edilmesi durumunda, Türkiye İç Denetim Standartları olarak yayınlanabileceğini ifade etti.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ziyareti, Ekim 2012

Kurul üyeleri Bülent Büyükdıgan ve Aziz Akgün, kurul başkan yardımcıları Mehmet Vehbi Günan ve Mehmet Kaya ile yapılan görüşmelerde de kapsamlı bilgi aktarımı yapıldı. Kurul başkanı, kurul üyeleri ve başkan yardımcıları ile yapılan ziyaretler oldukça olumlu ve samimi bir ortamda gerçekleşti. TİDE'nin bu ziyaretinin önemi ve tanıtımdan duyulan memnuniyet dile getirildi. Gelecek dönemlerde TİDE'nin uluslararası ve ulusal tecrübe ve birikimlerinden KGK'nın faaliyetlerinde yararlanabileceği ve işbirliği geliştirilebileceği konusunda karşılıklı görüşler paylaşıldı.

Enstitümüz Kurucu Üyelerinden Sevgili Sinan Tanakol'un anısına...

14 Aralık 1994 tarihinde Enstitümüzün kuruluş çalışmalarını başlatmak üzere Çırağan Otelde IIA Batı Avrupa Direktörü Giovanni Grossi ile biraraya gelen ekip olarak, yıllar sonra mesleğimizin yakın tarihi üzerine söyleşi için 23 Kasım 2009 tarihinde yayınevimizde bulduğumuzda, sevgili Sinan yanında getirdiği bazı mektup ve yazıları şu ifadelerle bana teslim ediyordu. "...Geçmişe dönük belgeleri taradığımda, çoğunu benim bile unuttuğum bazı şeyler buldum. Bunu şöyle yorumluyorum: Yazıların kalıcılık ve aktarılabilirlik sağlayan bir unsur olduğunu bilen ve bunu da gerçek anlamda meslek içinde öğrenen bir iç denetçi olarak çoğunu kendimin bile unuttuğu, sakladığım ilk organizasyon çalışmalarına ilişkin bir kaç tarihi sayılabilecek mektup ve yazıyı da getirdim." (*)

Aynı ekip 20 Nisan 2011 tarihinde Enstitümüzün kurumsal film çekimi için tekrar buluştuk. Çekim sonrası yemeğe çıktık. Güzel bir tesadüf o gün Ersin Güneralp'in doğum günü idi, birlikte kutladık, sağlıklı nice yıllarda birlikte olmak dilekelerimizi ifade ettik. Günü kalıcı kılmak için fotoğraflar çektik.

25 Ağustos 2011 perşembe günü akşamı aldığımız habere inanmak istemiyorduk. Mesleğimizin kurumsal varlığı Enstitümüzün kuruluşu için yoldaşlık ettiğimiz sevgili Sinan'ı kaybetmiştik. Sevgili Sinan Tanakol, kendi ifadesi ile kalıcılık ve aktarılabilirlik sağlayan unsurlar olarak nitelendirdiği, üzerinde el yazısı notları bulunan mektup ve yazıları, birlikte çektiğimiz fotoğrafları bırakarak aramızdan ayrılmıştı. Mesleki özen ve disiplini, mütevazı ve olgun kişiliği, tertemiz ve sevgi dolu yüreği ile iyi bir insan, değerli bir meslektaş ve sağlam bir dost olan Sinan, aramızdan vakitsizce ayrılarak bizleri tarifi mümkün olmayan bir üzüntü ile başbaşa bırakmıştı. Ancak, sevgili Sinan'ın Enstitümüzün kuruluş sürecindeki emeği ve yoldaşlığı ile meslek ailemizin gönüllerinde daima yaşayacak olması teselli kaynağımız olacaktır.

Kurucu üyemiz, değerli meslektaşımız sevgili Sinan Tanakol'u rahmetle anıyoruz, ailesine ve hayat arkadaşı sevgili Ayşe'ye sabırlar diliyoruz, meslek ailemizin başı sağolsun. Sevgili Sinan gibi gönül emekçilerinin akıllarının zekatının eseri olan Enstitümüz yaşadıkça mesleğimiz, mesleğimiz yaşadıkça meslek ailemiz var olacaktır.

Ali Kamil UZUN

(*) İç Denetim Dergisi – Kış 2010, Sayı 25, Yakın Plan-sayfa 46-53

17. YILINDA TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ

1 7 yıl bir meslek örgütü için oldukça kısa sayılabilecek bir zaman dilimidir. Türkiye İç Denetim Enstitüsü bu kısa zaman diliminde çok önemli mesafeler kaydederek, bugünlere ulaştı. Bu, üye sayısındaki gelişimden ve mesleğe yaptığı pek çok katkıdan görülüyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün kuruluşundan bugüne gelişimini genel olarak üç temel evrede değerlendirmek mümkün.

1995-2000 Dönemi: Bu döneme bakıldığında; Enstitü'nün kuruluşu, Türkiye adını alması, uluslararası

faaliyet yapma iznini alması, Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü ve Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu'na üye olması, uluslararası iç denetim standartlarının Türkçe'ye çevrilmesi, 2000 yılında uluslararası iç denetçi sertifika sınavının Türkiye'de başlatılması ve 1997 yılından bu yana yapılmakta olan Türkiye İç Denetim Kongresi ile birlikte bir meslek örgütü olarak temel adımların atıldığı görülüyor.

Enstitü'nün ilk beş yıllık döneminde, ülkemizde mesleki mevzuat açısından herhangi bir düzenleme bulunmuyor.

2000-2005 Dönemi: Bu döneme bakıldığında en önemli gelişmenin 2004 yılında sertifika sınavlarının Türkçe yapılması konusunda atılan adım olduğu görülüyor. Bu arada 2000 ve 2004 yılında Avrupa Konferansı'na ülkemizde ev sahipliği yapmamız yine meslek ve meslek örgütü açısından önemli diğer gelişmeler.

Bir diğer önemli nokta 2000 ve 2004 yılları arasında dört yıl boyunca Avrupa Konfederasyonu'nun Yönetim Kurulu'nda meslektaşlarımız görev almaya başlıyorlar. Türkiye adına ilk defa uluslararası meslek örgütünde görev alma inisiyatifi başlatılıyor ve bu inisiyatif devam edecek. Daha Türkiye'de düzenlemelerin yeni yeni oluşmaya başladığı, meslek örgütünün yeni olduğu bir dönemde bu inisiyatifin gerçekleşmiş olması önemli bir nokta olarak dikkat çekiyor.

2005-2012 Dönemi: Bu dönem ise aslında düzenlemelerin yoğunlaştığı ve bunların uygulamaya geçildiği bir dönem. Bu döneme bakıldığında Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün ise geçmişte temellerini attığı adımlar çerçevesinde çalışmalarını sürdürdüğü, atılan sağlam temeller nedeniyle standartların Türkçe'ye çevrilmesi, kongre geleneğinin devam ettirilmesi, sertifikalı denetçi sayısının artırılması, eğitim ve diğer etkinlikler, yayıncılık gibi faaliyetlerin arttığı, üye sayısı ve Enstitü'nün mali durumunun gittikçe iyi bir noktaya ulaştığı dönem olarak ifade etmek mümkün.

Ayrıca, TİDE Akademi, TİDE Yayınları, Akademik Forum, Kamu Konferansı, İç Denetim Farkındalık Ödülleri gibi yeni kurumsal değerler ve paylaşım platformlarının

Soldan sağa: Hüseyin Karaçalı, Ersin Güneralp, Ali Kamil Uzun, Sinan Tanakol

TİDE Yönetim Kurulu (2012-2014)
Alt sıra soldan sağa: Ömer Arıkan, Nur Şenol, Esra Işıkkara, Özlem Aykaç İğdelipinar, Gürdoğan Yurtsever, Menteş Albayrak, Eren Gegin
Orta sıra soldan sağa: M. Kemal Tapkan, Erkan Doğan, Selma Odabaşı, Ersin Bulut, Ramazan Macan
Üst sıra soldan sağa: Hilali Yıldırım, Murat Çağlar

Birlikte Başarma Tutkusu

1994 yılında dört kişinin girişimi ile başlayan, 1995 yılında 47 kişi ile kuruluşu gerçekleştirilen mesleki örgütlenmemiz bugün yaklaşık 1600 kişinin üyesi bulunduğu geniş bir meslek ailesine ulaşmıştır. Çeyrek asra yaklaşan kurumsal geçmişi ile bugünlere büyüyen gelen meslek örgütümüzün kurumsal varlığının sürekliliğinde, sürdürülebilirliğinde göstermiş olduğu başarı, gönüllü ve özverili emekleri ile rol ve sorumluluk üstlenen meslek insanlarının eseridir. Başarıyı gelecekte de sürekli ve sürdürülebilir kılmanın yolu, yeni nesil genç meslektaşlarımızın; tecrübe ve değerlerimiz konusunda bilgi sahibi olması, genç enerjilerinin adanmışlık ruhu, birlikte başarma tutkusu, mesleğin geleceğine liderlik etme arzusu ile TİDE ve meslek için değer yaratma gücüne dönüştürülmesinden geçmektedir.

oluşturulduğu görülüyor. Enstitü ilk dönemlerinde yapılandığı kurumsal öğeleriyle artık sürdürülebilirliğini kanıtıyor ve kurumsal bir performans sergiliyor.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün de katkılarıyla Türkiye'de artık iç denetim faaliyetleri, çok daha fazla uluslararası standartlara yakın bir düzeyde gerçekleştiriliyor ve ülkemizin kurumları, şirketleri ve genel olarak ülkemiz ekonomisi için çok daha fazla katma değer yaratıyor.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü bağımsız ve uluslararası kimliğiyle ülkemizde iç denetim mesleğinin uluslararası standartlarda gelişimine hizmet veriyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü, kuruluşundan bu yana bağımsız ve özerk kalmayı başarabilirdi. Herhangi bir kurum ve kuruluşun, anlayışın etkisine girmeden meslek odaklı faaliyetlerini sürdürerek, mesleğin küresel vizyonunu ülkemize yansıtıyor. Bu nedenle Türkiye İç Denetim Enstitüsü örnek alınması gereken bir kurum konumundadır.

TİDE Mesleğin Ulusal Referans Kurumudur

"Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün 17 yılda ulaştığı nokta bir başarı hikayesidir" diyen Türkiye İç Denetim

Şenol Toygar

Türkiye İç Denetim Enstitüsü 2006-2010 Dönem Başkanı

Enstitüsü 2006-2010 Dönem Başkanı Şenol Toygar, çoğunlukla banka müfettişlerinden oluşan 47 kurucu üyenin kurduğu TİDE'nin bugün binleri aşan üyeye sahip olduğunu belirtiyor. TİDE'nin iç denetçilerin tek ulusal meslek örgütü haline geldiğini vurgulayan Şenol Toygar, mesleğin gelişimi için neler yapılması gerektiği üzerine ise şunları söylüyor: "TİDE uluslararası nitelikte hizmetler sunarak, tüm üyelerine ve meslektaşlara uluslararası yetkinler kazandıran bir misyonla, Türkiye içinde iç denetim mesleğinde otorite konumunu kabul ettirdi. Ayrıca Enstitümüz, 11 yıldır yayımladığı İç Denetim Dergisi ve 15 yıldır düzenlediği Türkiye İç Denetim Kongreleriyle de dikkat çekiyor. Mesleğe yön verecek faaliyetler içinde yer alınması, standartların güncellenmesi ve çevirisinin yapılması, CBOK çalışmalarına katılım, CIA ve diğer sertifika sınavlarının çevirisi, IIA tarafından hazırlanmış eğitimlerin Türkçe olarak meslektaşlara sunulması gibi birçok katma değer yaratan çalışma yapıldı ve bu çalışmalara hala devam ediliyor.

Tüm bunlar göz önüne alındığında TİDE, ülkemizde iç denetim mesleğinin yerleşmesinde ve ilerlemesinde gerek özel gerekse kamu sektörü nezdinde tek sürükleyici güç oldu.

İç denetimin öneminin gittikçe artacağını ve OECD standartlarında meslek haline geleceğini düşünüyorum. Mesleğimizin özellikle ülkemizdeki konumu için TİDE'nin önem vermesi gereken hususlar bence şunlardır:

- Kamu sektöründeki etkinliğin artırılması
- Diğer meslek örgütleri ile iletişim, işbirliği ve etkileşim konusunda daha fazla faaliyet düzenlenmesi
- Türkçe kaynakların artırılması
- Üniversite gibi akademik ortamlarda iç denetime yönelik çalışmaların artırılması, özellikle doktora çalışmaları ve benzeri araştırmalara destek olunması
- Meslek için yasal alt yapının oluşturulması.

TİDE diğer temel faaliyetleri yanında yukarıdaki konularda da çalışmalarına ağırlık ve hız vermeli ve

toplum, meslektaşlar, tüm paydaşlar nezdinde katma değer yaratan meslek otoritesi konumunu geliştirerek devam ettirmeli. İç denetçiler olarak, mesleğimize sahip çıkmalıyız.

Şunları yapmak bence her meslektaşın ödevi olmalı:

- TİDE'ye yani meslek örgütüne üye olmak
- Yetkinliklerini geliştirmek, CIA veya diğer mesleki sertifikaları edinmek
- İç denetimin katma değerini çalıştığı kurumun her kesimine (yönetim, yönetim kurulu, çalışanlar gibi) anlatmak
- Mesleğin savunuculuğunu, tanıtımını, benimsetilmesini her fırsatta yapmak."

Ulusal ve uluslararası alanda yaşanan gelişmeler gelecekte iç denetimin önemini daha da artacağını gösteriyor. Ülkemizde ve dünyada denetim konusunda pek çok gelişme yaşanırken bunların iç denetim mesleğini seçenleri nasıl etkileyeceği konusunda da Türkiye İç Denetim Enstitüsü 2002-2004

Çetin Özbek

Türkiye İç Denetim Enstitüsü 2002-2004 Dönem Başkanı

Dönem Başkanı Çetin Özbek, şunları söylüyor: "Gerek global alanda gerekse ülkemizde son 10 yılda yaşananlar iç denetimin önemini ve uygulama alanının daha da artacağını gösteriyor. Özellikle IIA standartlarının birçok ulusal ve uluslararası düzenlemede yer alması hem iç denetim mesleğinin gelişmesine hem de standardizasyona yol açıyor. ABD de SOX, Japonya'da J-SOX gibi kanunlar iç denetimin içeriğini büyük ölçüde değiştirerek, IIA standartlarına yakınlaştırdı."

gibi kanunlar iç denetimin içeriğini büyük ölçüde değiştirerek, bunları IIA standartlarına yakınlaştırdı.

İç Denetimin Yapısı Hızla Değişiyor

İç denetimin önemli uygulama alanlarından biri olan finans kesiminde, BIS'in mevcut düzenlemelerinin yanı sıra uluslararası alanda subprime mortgage kredilerinden kaynaklanan global ekonomik krizin en önemli sonuçlarından birinin henüz tartışmaları devam eden global finansal sistemin yeniden düzenlenmesi ve bankacılık kesimi üzerindeki denetimin artırılması (Basel III veya Basel II Extension) tartışmalarının ulusal ve uluslararası finans sektöründe

"Gelişmeler iç denetimin önemini ve uygulama alanının daha da artacağını gösteriyor"

"Gerek global alanda gerekse ülkemizde son 10 yılda yaşananlar iç denetimin önemini ve uygulama alanının daha da artacağını gösteriyor. Özellikle IIA standartlarının birçok ulusal ve uluslararası düzenlemede yer alması hem iç denetim mesleğinin gelişmesine hem de standardizasyona yol açıyor. ABD de SOX, Japonya'da J-SOX gibi kanunlar iç denetimin içeriğini büyük ölçüde değiştirerek, IIA standartlarına yakınlaştırdı."

Çetin Özbek

*Türkiye İç Denetim Enstitüsü
2002-2004 Dönem Başkanı*

artan bir denetim ve gözetim sistemi yaratması kuvvetle muhtemel.

Kamu yönetimi alanında AB'nin bütçe düzenlemelerine ilişkin kontrol ve denetim düzenlemelerinde IIA standartlarını esas almasının yanı sıra global krizi büyük kamu harcamaları ve finansal kesimin desteklenmesi amacıyla yaratılan yüksek kamu borcunun yönetilmesi ihtiyacı gibi özel kesimi ve kamu kesimini etkileyen gelişmeler, iç denetimin yapısını hızla değiştirmekte olup yakın bir gelecekte bu değişimin hızında artış bekleniyor.

Tüm bu gelişmeler iç denetim mesleğinin gelişiminde giderek yoğunlaşan bir trendi işaret ediyor. Uluslararası alanda yaşanan tüm bu gelişmelerin iç denetim mesleğine olan etkilerinin ülkemize de yansımaları kaçınılmaz. Yeni Ticaret Kanunu ise ülkemizde özellikle özel kesimde iç denetimin geliştirilmesi ve uluslararası standartlara yükseltilmesi konusunda altın değerinde bir fırsat sunuyor.

Söz konusu perspektif ve iç denetim açısından hızlanan trend açısından bakıldığında Enstitü'nün mevcut vizyonu ve uluslararası bağlantılarının bu trendi yönetmeye uygun olduğunu düşünüyorum. Ancak iç denetim konusunda giderek artan ihtiyacın karşılanması, Enstitü'nün daha kurumsal bir yapıya kavuşmasına, organizasyon yapısının ve yasal statüsünün güçlendirilmesine ve insan kaynağı ve diğer kaynaklarının güçlendirilmesine ihtiyaç gösterebilecektir. Bu konuda belirtmek istediğim bir husus ise özellikle iç denetim risk yönetimi ve iç kontrol gibi alanlarda gerçekleştirilen yasal düzenlemelerde, Enstitü'nün daha aktif bir rol oynamasının sahip olduğu teknik bilgi avantajına bakıldığında bunun bir zaruret olduğu görülüyor.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü kuruluş dönemini uzun zaman önce geride bırakmış ve olgunluğunu, kurumsal kimliğini ve iç denetim mesleğinde referans kurum olma özelliğini ispatlamış bir kurum. TİDE faali-

yetleri ülkemizde yüksek kalitede bir iç denetçi kaynağının oluşmasına katkı sağladı. Bugün itibarıyla gerek özel, gerek finans, gerekse kamu kesiminde görev yapan tüm müfettiş, denetçi, kontrolör arkadaşlarımızın mesleklerini icraları sırasında çağdaş, uluslararası standartlara uygun iç denetim faaliyetleri için ihtiyaç duyacakları tüm kaynaklar Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nde mevcut. Dolayısıyla tüm meslektaşlarıma Enstitü'nün bu geniş imkanlarından faydalanmalarını tavsiye ediyorum. İyi bir iç denetçi olabilmenin koşulları her geçen değişiyor ve geliyor. Sertifikasyon artık olmazsa olmaz bir husus haline geldi. Mesleki uygulamalarda standartlara uyum iç denetim faaliyetlerinin kalitesi açısından büyük önem taşıyor.

Donanımlı ve sadece Türkiye'de değil dünyanın her yerinde iç denetçi olarak görev yapabilecek niteliklere sahip olabilmek her denetçinin hedefi olmalı. Bahsetmeye çalıştığım trendler, iç denetim mesleğinin gelecekte artan bir ilgiyle karşılanacağını gösteriyor. Tüm meslektaşlarımıza başarılı meslek yaşamları diliyorum."

Enstitü Olarak Pek Çok İlki Gerçekleştirdik

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün meslekte küresel gelişim ve mükemmelliğin paydaşı olmak vizyonu doğrultusunda gerçekleştirilen çalışmalardan, yapılan etkinliklerden, eğitim faaliyetleriyle yaratılan katma değerden memnuniyet ve gurur duyduğunu dile getiren Türkiye İç Denetim Enstitüsü Başkanı Özlem Aykaç İğdelipınar, Enstitü'nün kuruluşundan bugüne geçen 17 yılda uzun soluklu hizmetlere devam edildiğini söylüyor.

Başkan İğdelipınar Enstitü'nün 17 yılını şöyle değerlendiriyor. "Enstitümüz, alt yapısını güçlendirmek, meslektaşlarımızın gelişimine katkıda bulunmak, mesleğimizin tanıtımı ve yaygınlaştırılması için pek çok ilki gerçekleştirdi. Türkiye'deki iç denetim uygu-

lamalarının uluslararası standartlara kavuşmasını ve iç denetim mesleğinin faaliyetlerini mükemmelliğe taşımayı hedefleyen Enstitümüz, her yıl düzenlediği törenle kişi ve kurumlara TİDE İç Denetim Farkındalık Ödülleri dağıtıyor. İki yıldır verilen ödül törenimize gösterilen ilgi bizleri mutlu ediyor. Yine 2010 yılı sonunda kurulan Mesleki Gelişim Akademisi (TİDE Akademi) ile Enstitümüzün eğitim faaliyetlerine, kurumsal bir kimlik ve disiplin kazandırılması, eğitim faaliyetlerinin sürekliliği ve sürdürülebilirliğinin sağlanması, eğitim ve eğitmen kalitesine ilişkin standartların oluşturulması amaçlanıyor. TİDE Akademi iç denetim mesleğinin gelişimine katkıda bulunmak ve mesleğin niteliğini yükseltmek için ulusal ve uluslararası nitelikte kurslar, seminerler, sempozyumlar, çalıştaylar ve eğitim programları düzenliyor ve bunu da başarıyla gerçekleştiriyor. Ayrıca Enstitüsü, iş dünyasının akademik dünya ile mesleki bağını güçlendirmek amacıyla iki yılda bir Akademik Forum düzenliyor. Akademik Forum'lara, gelecekte meslektaşlarımız olacak öğrencilerin gösterdiği ilgi, bizlerin bu konuda ne kadar doğru bir yolda olduğumuzu gösteriyor. Aynı zamanda üniversitelerimizde Denetim Kulüpleri kurarak, üniversitelerle işbirliği imkanlarımızın artırılmasına yönelik çalışmalar gerçekleştiriyoruz.

Bütün bu çalışmalar, gönüllülük esasıyla yürüten ve birlikte çalışma ayrıcalığına sahip olduğum değerli üyelerimizin katkı ve destekleriyle başarıya ulaştı. Bu destek, bazen çalışma komitelerinde aktif görev alarak bazen gerçekleştirdiğimiz etkinliklere katılarak, seminer lideri görevini üstlenerek bazen de bizlere önerilerinizi, taleplerinizi ileterek gerçekleşti. Bu vesileyle, Yönetim Kurulundaki değerli arkadaşlarıma, Denetim ve Etik Kurulları ile tüm çalışma komitelerinde görev alan meslektaşlarıma, TİDE Akademi'nin seminer liderlerine, Genel Müdürümüze, danışmanlarımıza ve vizyonu ile yolumuzu aç-

maya devam eden, bu yolda asla bizleri yalnız bırakmayan, desteğini esirgeme-
yen sayın Kurucu Başkanımıza en içten teşekkürlerimi iletiyorum. Mesleğimizle ilgili yeni oluşumların hızla süreceği, Risk Yönetimi, Kurumsal Yönetim, Uyum kavramının iş dünyasının gündemine oturacağı ve bu konularda gerek güvence veren gerekse danışmanlık yapan meslektaşlarımızdan beklentilerin de artacağı bu dönemde, sizlerin de değerli destekleriniz ile mesleğimizi hak ettiği yere taşıyacağımıza ve meslektaşlarımızın beklentilerini en üst seviyede karşılayacağımıza olan inancım tamdır."

Özlem Aykaç İğdelipınar
Türkiye İç Denetim Enstitüsü Başkanı

"TİDE yüksek kalitede iç denetçi kaynağının oluşmasına katkı sağladı"

Türkiye İç Denetim Enstitüsü kuruluş dönemini uzun zaman önce geride bırakmış ve olgunluğunu, kurumsal kimliğini ve iç denetim mesleğinde referans kurum olma özelliğini ispatlamış bir kurum. TİDE faaliyetleri ülkemizde yüksek kalitede bir iç denetçi kaynağının oluşmasına katkı sağladı.

MESLEĞİN GELECEĞİNDE TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ

TİDE'nin faaliyetleri sonucunda, mesleğimizin küresel geleceğinde söz sahibi olmak ve değer yaratmak için nitelikleri ve sonuçları ile önemli etki ve katkıları olacak iş ve projeler gerçekleştirildiğini anlıyoruz. TİDE'nin vizyon ve misyonu çerçevesinde mesleğin geleceğinde “Meslekte küresel gelişim ve mükemmelliğin paydaşı olma” iddiamızı gerçek yapabilmek için öngörülerimizi ise aşağıdaki ifadelerle değerlendirebiliriz. Bir adım önde olmak için, geleceği anlamak gerekiyor. Gelecek ile ilgili iddianız olan vizyonunuzu gerçek yapmak için ise geleceği şekillendirmek zorundasınız. Mesleğimizin yakın tarihinin kurumsal ifadesi olan Enstitümüz TİDE ile geleceğin taşıyıcı kolonlarını oluşturduk. Taşıyıcı kolonların temelini TİDE oluşturmakta, taşıyıcı kolonların üzerinde yükseleceği çatısını ise mesleğimizin geleceğinin ifadesi vizyonumuz şekillendirmektedir.

Meslek örgütümüz TİDE'nin 17 yıllık kurumsal varlığı ile oluşturduğumuz taşıyıcı kolonlarını sırasıyla şöyle ifade edebiliriz.

1. 16 yıldır kesintisiz süren mesleki kongre geleneğimiz ile yaratılan paylaşım platformu TÜRKİYE İÇ DENETİM KONGRESİ,
 2. 11. yayın yılını kutladığımız İÇ DENETİM dergimiz,
 3. Birinci hizmet yılını başarı ile tamamlayan TİDE AKADEMİ,
 4. Sayıları her geçen gün hızla artan ve yakın bir gelecekte binlerle ifade bulacak SERTİFİKALI MESLEKTAŞLARIMIZ,
 5. Gönüllü ve özverili emekleri ile yönetim organları ve çalışma komitelerinde mesleğe ve meslek örgütümüze hizmet eden MESLEK İNSANLARIMIZ.
- Mesleğin küresel geleceğinde ulusal birikimlerimizle küresel değer yaratmak, söz sahibi olmak için, ulus-

lararası standartlarla uyumlu mesleki uygulama, mesleğin yetkin ve nitelikli meslek mensuplarınca yürütülmesi için ifade ettiğimiz taşıyıcı kolonlar, köklü temelleri olan bir güç oluşturmaktadır. 70 yıllık küresel meslek tarihimizin son çeyreği Türkiye İç Denetim Enstitümüz ile birlikte yazılmaktadır. Mesleğin geçmiş tarihinin yarım asırlık bölümünde söz sahibi değildik, ancak Türkiye İç Denetim Enstitüsü ile mesleğin geleceğinde söz sahibi olma fırsatına ve imkanına sahibiz.

1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren yeni Türk Ticaret Kanunu, iç denetimin finans ve kamu sektörü ile birlikte reel sektörde gelişimi ve yaygınlaşması için önemli bir kilometre taşı olacaktır. Yeni TTK ile iç denetime olan ihtiyacı ortaya çıkaran üç önemli düzenlemeden söz edebiliriz. Bağımsız dış denetim ile ilgili düzenlemeler, risklerin erken teşhis komitesi ve yönetim kurulunun vazgeçilemez ve devredilemez görevleri arasında iç denetime ilişkin hükümler ve bu hükümlere ilişkin kanunun gerekçeleri, iç denetime ve yetkin iç denetçilere olan ihtiyaç konusunda TİDE'den beklentileri artıracaktır. Toplumsal farkındalığın seviyesi, uluslararası standartlarla uyumlu mesleki uygulama, mesleğin yetkin ve nitelikli meslek mensuplarınca yürütülmesi için önem taşımaktadır. Uluslararası mesleki standartların ve sertifikasyonun ülke genelinde yaygınlaştırılması, iş dünyamız, şirketlerimiz, kamu kurum ve kuruluşlarımızın uygulamalarında, düzenleyici kurumların düzenlemelerinde referans olması için Enstitümüzün hizmet altyapısı ile sağladığı katma değer ve güvence tüm ilgili kesimler ile paylaşılmalıdır. Mesleğimizin ulusal ve uluslararası katılımlı paylaşım platformu olarak 15 yıldır yapılmakta olan Türkiye İç Denetim Kongresi'ne, mesleğin küresel geleceğinde iddia sahibi olmak için uluslar-

arası bir nitelik kazandırmalı, ülkemizi mesleğin uluslararası buluşma noktalarından biri haline getirmeliyiz. Bu amaçla içinde bulunduğumuz yıldan itibaren kongre organizasyonunu “Uluslararası Türkiye İç Denetim Kongresi” olarak hedeflemeli ve düzenlemeliyiz.

Geçen yıl hizmete başlayan TİDE AKADEMİ, yetiştirdiği seminer ve konferans liderleri, eğitim programları ile mesleki gelişim için kritik bir rol üstlenmiş olup, hedeflerini, eğitim program ve kapasitesini büyütecek fırsatlara sahiptir. Meslek kongrelerimiz ve Akademik Forumlar, İç Denetim Dergimiz, mesleki yayınlarımız ile yaratılan mesleki bilgi ve deneyim birikimine dayalı içerik ile sosyal medya araçlarını kullanarak etki edeceğimiz dünyamızı büyütme imkanına sahibiz. Çeşitli vesilelerle kurucu ve onursal başkanımızın dile getirdiği bir hayalini önümüzdeki yılların hayata geçirilmesi gereken bir hedefi olarak ifade etmek istiyoruz. Küresel mesleki örgütümüz IIA'nın 70 yıllık kurumsal tarihine baktığımızda Amerika ve Avrupalı meslektaşlarımızın başkanlık görevlerinde bulunduğu görülmektedir. Türkiye'nin ekonomik, coğrafi, kültürel özellikleri, mesleki dinamizmi göz önüne alındığında IIA başkanlığı için ülkemizin gelecek dönemlerde güçlü bir aday olabileceğini öngörmeli ve hedeflemeliyiz. Gönüllü ve özverili emekleri ile yönetim organları ve çalışma komitelerinde mesleğe ve meslek örgütümüze hizmet eden meslek insanlarımızın önemli taşıyıcı kolonlardan birini oluşturduğunu ifade ettik.

Sürdürülebilirlik, süreklilik; ifade edilmesi kolay, gerçekleştirilmesi ise sabır, disiplin, inanç ister, farklı olmak, güncel kalmak, paylaşmak ve katılım sağlamayı gerektirir. Enstitümüz, bu özellikleri taşıyan meslek insanlarının eserdir. TİDE'nin mesleğin küresel geleceğinde söz sahibi olması ise sizlerin eseri olacaktır. Yeni hedeflere doğru güçlü bir başlangıç yapmak için kurullar yeterli değildir. Komitelerde görev alan, alacak olan gönüllüler büyük önem ve değer taşımaktadır. TİDE'de sorumluluk almak sadece kurullar ile sınırlı değildir, komitelerde görev alıp, projeler üretmek TİDE'nin alt yapısına güç katmak, geleceği şekillendirmek için temel, kalıcı ve uzun soluklu hizmet sunma fırsatıdır.

Standartlar, Sertifikasyon, Akademik İlişkiler, Mesleki Düzenlemeler, Kurumsal İletişim, Yayın, vs. komitelerinde TİDE'ye kalıcı değer yaratan hizmetler verilmektedir. Kurullar, meslek ile ilgili politika ve stratejilerin oluşturulduğu organlardır. Komiteler ise projelerin tasarlandığı, uygulandığı, politika ve stratejilerin hayata geçirildiği Ar-Ge ve inovasyon için yaratıcı dinamiklerdir. Komiteler, meslek örgütlerinde katılımcılığın, aktif üyeliğin üretim merkezidirler. Kurullarda görev alacak meslek insanlarının yetiştirdiği platformlardır.

TİDE'ye hizmet, mesleğe ve geleceğe hizmettir.

“Enstitü olarak pek çok ilki gerçekleştirdik”

Geçen 17 yılda Enstitümüz, alt yapısını güçlendirmek, meslektaşlarımızın gelişimine katkıda bulunmak amacıyla temel ve uzun soluklu hizmetlere devam ederek, mesleğimizin tanıtımı ve yaygınlaştırılması için pek çok ilki gerçekleştirdi.

Mesleğimizle ilgili yeni oluşumların hızla süreceği, Risk Yönetimi, Kurumsal Yönetim, Uyum kavramının iş dünyasının gündemine oturacağı ve bu konularda gerek güvence veren gerekse danışmanlık yapan meslektaşlarımızdan beklentilerin de artacağı bu dönemde, mesleğimizi hak ettiği yere taşıyacağımıza olan inancım tamdır.

Özlem Aykaç İğdelipınar
Türkiye İç Denetim Enstitüsü
Başkanı

Toplumsal Farkındalık İlköğretimde Başlar (*)

Dünyada modern iç denetimin 70 yıllık geçmişi bulunuyor. Denetim mesleğinin geçmişi çok daha eski olmasına rağmen modern iç denetim, Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü'nün 1941 yılında kuruluşu ile birlikte başlamış, iç denetim alanında da mesleki disiplinin gerekleri olan mesleki standartlar, etik kurallar, mesleki yetkinlik belgesi (sertifikasyon) Uluslararası Enstitü ile birlikte küresel kabul görmüştür. Uluslararası Enstitü, 165 ülkede mesleğin yayılım ve gelişimi konusunda ulusal enstitüleri ile birlikte hizmet vermektedir. Mesleğin tanınması, tanıtılması, iç denetimin toplum, iş hayatı ve işletmeler için kurumsal işlevi ve katma değerinin anlatılması ile ilgili Mayıs ayı tüm dünyada uluslararası iç denetim farkındalık ayı olarak kabul görmüştür. Mayıs ayı boyunca iç denetim üzerine meslek mensupları, iş dünyası ve toplumun ilgili kesimlerinin bilgi sahibi olması için etkinlikler düzenlenmektedir.

Türkiye'de iç denetim mesleği ile ilgili farkındalığın miladı, 19 Eylül 1995 tarihinde 47 meslektaşımızla gerçekleştirdiğimiz Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün kuruluşudur. Türkiye'de uluslararası standartlarda mesleki gelişim ve paylaşım platformu oluşturmak, meslekle ilgili değişimi ve geleceği yönetmek için 1995 yılında 47 meslektaşımız ile birlikte kuruluşunu gerçekleştirdiğimiz Enstitümüz; paylaşarak gelişmek, katılımı ilerlemek prensibi ile yola çıktığımız birlikte başarıya düşüncemizin bir eseridir. Birlikte başarıya düşüncemizin eseri olan Enstitümüz, kuruluşu ile birlikte, birbirinden farklı kurumların temsilcileri olan bizleri buluşturmuş, bir araya getirmiş, birlikte paylaşım ve katılım arzumuzu harekete geçirerek, farklılıklarımızın zenginliğini, birlikteliğimizin sinerjisi ile değer yaratan bir güce dönüştürmüştür.

İç denetim alanında Türkiye İç Denetim Enstitüsü ile başlatılan farkındalık, bugün akademik, sivil, mesleki, sektörel, kamu, finans ve reel sektörde faaliyet gösteren kuruluşlarımızda ifade ve yayılım gösteren bir seviye ve birikime ulaşmıştır.

Dün, meslek insanları olarak Türkiye İç Denetim Enstitüsü ile başlattığımız mesleki farkındalık, bugün ülkemizin önde gelen kuruluşları ile kurumsal düzeyde bir farkındalığa dönüşmüştür. İç denetim alanında sağlanan mesleki ve kurumsal farkındalığın toplumsal farkındalığa dönüşerek tüm ülke genelinde yaygınlık kazanması mesleğimiz ve ülkemizin geleceği için büyük önem taşımaktadır.

Temiz toplum, şeffaf kurum ve dürüst bireylerden oluşan bir ülkenin yurttaşı olmak, denetimin rolü, işlevi ve katma değerinin bilinmesi, denetlenebilirliğin her birey ve kurum için gerekliliğinin anlaşılması ile mümkündür. Ülkemizin aydınlık geleceğini ilgilendiren bu hedefe ulaşmak toplumsal farkındalığın gücüne bağlıdır. Toplumsal farkındalık ise ilköğretimde başlayan bir süreçtir. Bireyin ilk olarak aile ve yakın çevresinden aldığı bilgi, görgü, terbiye ve alışkanlıklar, okul çağına gelip ilk öğretime başladığı an bir sistem ve disiplin ile değişim, gelişim göstererek bireyin geleceğine yön verir. İlköğretimde başlatılacak bir eğitim seferberliği ile temiz ve şeffaf toplum olmak için denetim ve denetlenebilirliğin yarının büyükleri, ülkemizin geleceği çocuklarımıza anlatılması, hayal dünyalarında yer bulmasının sağlanması toplumsal bir sorumluluğumuzdur.

Bu sorumluluğun gereğini yerine getirmek için tüm sivil ve mesleki kuruluşlar ilköğretimde temiz ve şeffaf bir toplum için toplumsal farkındalık seferberliğini başlatmalıdır. Bu seferberliğin başlatılması için; sivil ve mesleki kuruluşlar tarafından bir sosyal sorumluluk projesi olarak sahiplenilmesi, toplumun her kesimi ile paylaşılması sağlanmalı, seferberliğe katılım ve destek için meslek insanları olarak rol üstlenilmelidir.

Meslek insanı olarak "Meslekte küresel gelişim ve mükemmelliğin paydaşı olmak" iddiamızı gerçekleştirmenin, birey olarak "Temiz toplum, şeffaf kurum ve dürüst bireylerden oluşan bir ülkenin yurttaşı olmak" hedefimize erişmenin teminatı çocuklarımız ile ülkemizin aydınlık geleceği için sıradışı, farklı bir katkı ile farkındalık yaratalım !...

(*) Ali Kamil Uzun, İç Denetim Dergisi - Bahar-Yaz 2011, Sayı 29, Yansıma-sayfa 46-47

TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ İÇİN NE DEDİLER?

Meslek insanı olarak “Meslekte küresel gelişim ve mükemmelliğin paydaşı olmak” iddiamızı gerçekleştirmek için, birey olarak “Temiz toplum, şeffaf kurum ve dürüst bireylerden oluşan bir ülkenin yurttaşı olmak” hedefimize erişmek için, ülkemizin aydınlık geleceği için sürdürdüğümüz farkındalık yolculuğunda yolumuz açık olsun...

Türkiye İç Denetim Enstitüsü, mesleğin gelişimine katkıda bulunmak için çalışmalarını sürdürüyor. Yapılan mesleki toplantılar, eğitim ve sertifikasyon çalışmalarısıyla sektörde yarattığı farkındalıkla öne çıkarak, meslektaşlarına değer katıyor. Gerek İç Denetim Dergisi’ne konuk olan gerekse TİDE’nin kuruluşunun 15. yılı vesilesiyle mesaj gönderen, özel ve kamu sektörü temsilcileri ve meslektaşlarımız, Enstitümüzle ilgili duygularını paylaştılar.

İç denetim meslek mensuplarını aynı çatı altında toplamayı sağlamak, ülkemizin aynı zamanda Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü (IIA) nezdinde de ayrıcalıklı bir yer kazanmasını sağlıyor. Enstitünün sertifikasyon ve eğitim alanındaki faaliyetleri ile güçlü yazılı ve görsel yayınlarına devam etmesi, yetkin meslek mensupları eliyle yürütülecek iç kontrol faaliyetlerindeki etkinliği de artırıyor.

Vedat Akgiray
Sermaye Piyasası Kurulu Başkanı

Türkiye İç Denetim Enstitüsü özverili çalışmalar sayesinde kısa sürede çok önemli mesafeler katetti. Mesleğin gelişimi adına hepimize düşen görevler ve yapılacak birçok şey var. TİDE'nin mesleğin gelişimine olan katkısının artan şekilde devam edeceğine inanıyorum.

Fuat Öksüz
H.Ö. Sabancı Holding Denetim Daire Başkanı

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün özellikle mesleğin etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak yönünde attığı adımları ve yayınlarını takdirle izliyoruz. Sertifikasyon sürecinde üyelerine verdiği destek bunun belki de en güzel örneğidir. Ayrıca TİDE'nin organize ettiği toplantı ve konferansların meslektaşlarımız ile bilgi alışverişinde önemli bir rol oynadığını ifade etmek isterim.

Ali Tarık Uzun
Koç Holding Denetim Grubu Başkanı

TİDE iç denetim mesleğini seven ve özverili bir şekilde mesleğin ülkemizde tanınması ve gelişmesi açısından önemli bir misyonu yerine getiren, dinamik ve genç bir ekiple yönetiliyor. TİDE faaliyetleri ile de büyük bir başarı sergiliyor. Bu başarıların devamını dileriz.

Mustafa Uysal
Anadolu Endüstri Holding Mali Grup Başkanı

TİDE, iç denetim mesleğinin ve denetçilerin uluslararası standartlara uyumlu ve küresel gelişmelere uygun şekilde gelişiminin güvencesidir. TİDE kuruluşundan bu yana meslek mensuplarının en önemli destekçisi oldu. Bu işlevini her zaman sürdürecektir.

Dr. Nazif Burca
Türk Telekom İç Denetim Başkanı

İnanıyorum ki, meslek örgütleri bilgi ve tecrübe kazanmış profesyonellerin ellerinde, tekrar bize dönecek faydalar üretir. TİDE'de bu meslek gruplarından biridir. Mesleğin gelişimine katkıda bulunan meslektaşlarımıza tebriklerimi ve teşekkürlerimi iletiyorum.

İbrahim Kurban
İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Teftiş Kurulu Başkanı

TİDE Türkiye'de iç denetim mesleğiyle ilgili olarak çok önemli bir misyon yüklenmiş durumda. Bu misyonu da layıkıyla yerine getirdiğini başarılı çalışmalarıyla da görüyoruz ve takip ediyoruz. Başarılı ve özverili çalışmalarınızdan dolayı tüm TİDE üyelerini tebrik ediyorum.

Mustafa Şahin
T.C. Ziraat Bankası Teftiş Kurulu Başkanı

İş Bankası'nın da iş ortaklarından olan TİDE; düzenlediği kurslar, seminerler ve eğitim programları ile, denetim mesleğinin ulusal ve uluslararası standartlar da gelişimine somut katkılarda bulunmaktadır. Enstitü'den sunduğu eğitim faaliyetlerinin sürdürülebilirliğini sağlaması, eğitim konularını ve metodolojilerini, mesleki gelişmeler ve ihtiyaçlar doğrultusunda sürekli olarak güncellemesini beklemekteyiz.

Turgay Atalay
Türkiye İş Bankası Teftiş Kurulu Başkanı

TİDE, çok önemli organizasyonlara ev sahipliği yapmış, mesleğin ve meslektaşlarımızın gelişimine yönelik verdiği hizmetlerde ciddi bir ilerleme kaydetmiştir. Dergimiz, konferanslar, sertifikasyon sınavları, süreklilik arz eden ve sürekli gelişim gösteren hizmetler haline gelmişlerdir.

Özlem Aykaç İğdelipınar
Coca Cola İç Denetim Direktörü

TİDE; her yıl yaptığı kongreler, eğitimler, seminerler, aile toplantıları ve çıkardığı meslek yayınları ile meslektaşların mesleki bilgi, deneyim ve görgülerinin gelişmesine katkı sağlıyor. Gerek kamu gerekse özel sektörden meslektaşlarımızı TİDE çatısı altındaki bu güzel dünyaya davet ediyorum.

Halil İbrahim Ayaşlı
TEMA Grup / Taha Giyim A.Ş. Denetimden Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi

TİDE, hem kuruluşundan bu yana sürdürmüş olduğu faaliyetler hem de akreditasyon gücüyle çok önemli ve saygın bir meslek örgütü. Bu vesileyle, Enstitü kurucularını ve yöneticilerini değerli çalışmalarından dolayı tebrik ediyorum.

Bülent Yıldırım
Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı
İç Denetim Birim Başkanı

Özellikle TİDE Akademi'nin kurulması büyük bir vizyon ve liderliğin sonucudur. Akademi için yürütülen çalışmaları son derece profesyonel buluyorum. Ulusal kongre, meslektaşların bir araya gelmesi ve paylaşımı için çok etkin bir araç. Ayrıca iç denetim dergisi donanımlı ekipler tarafından hazırlanmış değerli makaleler içeriyor. Diğer STK'larla yapılan iş birlikleri mesleğimize önemli katkı sağlıyor. Bu örgütlerin karar ve önerilerinde, TİDE'nin katkısının da önemsenmesi gereken bir konu olduğunu vurgulamak isteriz.

M. Kemal Tapkan
Borusan Holding A.Ş. İç Denetim Müdürü

Denetimde uluslararası standartları yakalamak için Türkiye İç Denetim Enstitüsü gibi kuruluşların önem arz ettiği fikrindeyim. Örneğin "Avrupa İç Denetim Konferansı"nın ülkemizde yapılmasını sağlamak önemli bir başarıdır. Ayrıca TİDE tarafından yürütülmekte olan mesleki toplantı ve eğitim çalışmaları, seminerler, sertifikasyon çalışmaları mesleğimizin uluslararası standartta ülkemizde de icra edilmesine katkıda bulunuyor.

Dr. Cüneyt Sezgin
Garanti Bankası Yönetim Kurulu Üyesi

TİDE olarak iç denetim mesleğinin gelişimine katkıda bulunulması konusunda önemli bir rol üstleniyorsunuz. Türkiye'de İç Denetim nüfusunun büyük bir bölümünün bankacılık sektörü kadrolarından oluştuğu düşünüldüğünde, sektörümüze hizmetlerinizin devam etmesini bekliyoruz.

Stefano Perazzini
Yapı Kredi Bankası Teftiş Kurulu Başkanı

İç Denetim Dergisi'nin iyi dizaynı ve üretilen dokümanın tamamı beni oldukça etkiledi. Beni etkileyen unsur derginin hızla çıkarılması oldu, ki bunun için TİDE'yi tebrik etmek isterim. Bence bu hız Türkiye'de her şeyin dünyanın diğer yerlerine göre daha hızlı geliştiğinin de bir göstergesi. Önerim, biz denetim profesyonellerinin daha sık bir araya gelmesi ve fikir alışverişinde bulunmasıdır.

Julian Scrine
HSBC Bank A.Ş. Teftiş Kurulu Başkanı

TİDE'yi ülkemizde iç denetim mesleğinin gelişimine katkıda bulunan önemli bir yapı taşı olarak görüyoruz. TİDE'nin bizzat kendi üyelerinin desteği ile veya diğer kuruluşlarla birlikte düzenlediği eğitim ve etkinliklerin de bilhassa mesleğe yeni katılan denetçiler açısından faydalı olduğu kanaatindeyiz. Önümüzdeki dönemde bu eğitim faaliyetlerinin bilgi işlem teftişi ve özel ihtisas konusu olan hizmet ve ürünlerin denetimi konularını daha yoğun şekilde içermesini bekliyoruz.

İsmail Yanık
Türk Ekonomi Bankası Yönetim Kurulu Üyesi

TİDE'nin varlığı, ülkemizde bu mesleği icra eden meslek grubunun, ulusal sınırların ötesinde küresel bir vizyona sahip olmalarının yolunu açmıştır. Kuruluşundan bugüne, bağımsız ve özerk olmayı ilke edinmiş olan TİDE işletmeler ve meslektaşlarımız için bir güvence olmuştur.

Ebru Alışık Yıldırım
FritoLay İç Denetim Müdürü

Türkiye İç Denetim Enstitüsü, denetimin uluslararası düzeyde öğretilmesi yönünde çabaları ile sertifikasyonuna öncülük ederek, mesleğinin gelişimine çok büyük katkı sağlamaktadır.

Halil Cantekin
Fortis Bank A.Ş. Teftiş Kurulu Başkanı

Enstitü'nün iç denetimin geliştirilmesinde ve yaygınlaştırılmasında öncü kurum olma vizyonunu hakkıyla yerine getirdiğinize inanıyorum.

Dr. Ahmet Genç
Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürü

İç Denetim Mesleğinin etkin bir şekilde uygulanması ve yaygınlaştırılmasına yönelik çabalarınız için teşekkür ederim. Ülkemizde giderek önem kazanan İç Denetim anlayışının sizlerin katkılarıyla, gerçek anlamına ulaşacağını ifade etmek isterim. Yapılan mesleki toplantılar ve eğitim çalışmaları, çok önemli bir boşluğu doldurmaktadır.

Yılmaz Akçeken
Hedef Alliance Holding İç Denetim Yöneticisi

TİDE'nin öyküsüne bakınca aklıma ilk önce yaklaşık otuz yıllık dostlarım Ali Kamil Uzun ve rahmetli Sinan Tanakol geliyor. Dünyada nasıldır bilemem ama Türkiye'de "örgütlenmek", "dernek kurmak", "yaşatmak" kolay iş değildir. Ben TİDE'nin 1995'den bu yana gerçekleştirdiklerini iğne oyasına benzetiyorum; bir küçük desen için iğneyle sayısız düğüm atmak gerekir. TİDE iyi niyetle, sabırla, durmadan çalışmayla yapılamayacak şey olmadığının da öyküsüdür; 17 yılda güçlü bir meslek örgütü, referans noktası olmayı başarmakla kalmadı, hep ilerledi ve gençleşti... Katılımcılık, demokratik yönetim açısından örnek oldu. Hem denetim mesleği hem de sivil toplum örgütlenmesi açısından bu güzel örneği kuran, yaşatan ve geliştirenlere şahsen teşekkür borçluyum. Kurumların kendi tarihlerini kaydetmeleri, araştırmaları, yazmaları ve paylaşımlarının da çok yararlı olduğuna inanıyorum.

Beşir Özmen
Darüşşafaka Cemiyeti Yönetim Kurulu Üyesi

Türkiye İç Denetim Enstitüsü tarafından her yıl yapılan konferansları reel sektör ile denetçileri buluşturmak, diğer organizasyonlarda görev yapan meslektaşlarımızla tanışmak ve bilgi alışverişinde bulunmak açısından çok yararlı oluyoruz. Enstitünün mesleki kalite ve yetkinliği artırmak adına sertifika programlarına vermiş olduğu destek faaliyetlerinden oldukça memnunuz.

Mehmet Çevik
Doğu Holding Denetim ve
Finansal Raporlama Bölüm Müdürü

Enstitü, özellikle CIA sertifikasyonunu özendir-meli ve tanıtmalıdır. Özellikle CIA sertifikasyonu olan denetçiler, uluslararası iç denetim standartlarının önemini çalışma ortamlarında vurgulamalıdır. Ayrıca mesleki gelişmeleri takip ettiğimiz İç Denetim Dergisi, iç denetçiler arası iletişime katkı sağlıyor.

Şenol Toygar
Zorlu ve Vestel Şirketler Grubu
İç Denetim Direktörü

TİDE'nin gerçekleştirdiği kongre, konferans gibi etkinliklerin meslek için son derece önemli olduğunu düşünüyorum. Ayrıca TİDE'nin kendisinin ya da çeşitli kuruluşlarla ortaklaşa düzenlediği eğitim çalışmalarının özellikle mesleğin başlarında olan genç arkadaşlar için çok faydalı buluyorum.

Kemal Sertkaya
Doğan Yayın Holding İç Denetim Müdürü

TEŞEKKÜRLER

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün kuruluş çalışmalarından bugünlere kadar emeği geçen, çalışmalara ve etkinliklerimize katılan, bizleri destekleyen; kurucu üyelerimize, üyelerimize, yönetim organlarında görev alan üyelerimize, başkanlarımıza, çalışma komitelerinde aktif görev alan üyelerimize, standartların dilimize çevrilmesi ve yayımlanmasına katkı sağlayan meslektaşlarımıza, sertifika sınavlarına giren, sertifika sahibi olan meslektaşlarımıza, kongrelerin düzenlenmesinde emeği geçen kişi ve kurumlara, kongrelere katılarak sunum yapan, panel yöneten, konuşma yapan değerli katılımcılara, eğitmenlerimize, eğitimlere katılan meslektaşlarımıza, düzenlenen etkinliklere katılarak katkı sağlayan meslektaşlarımıza, kongre, dergi, eğitim, sempozyum, aile toplantısı, forum gibi etkinliklerimize sponsor olarak destekleyen kurum ve kuruluşlara, İç Denetim Dergisi Yayın Kurulu üyelerine, İç Denetim Dergisi'nde yazı ve makale göndererek katkı sağlayan meslektaşlarımıza, İç Denetim Dergisi yuvarlak masa toplantılarına katılanlara, etkin ve etkili işbirliği imkanı bulduğumuz düzenleyici ve denetleyici otoritelere, meslek örgütlerine, ilgili kurum ve kuruluşlara, kütüphanemize kitap bağışlayan kurum ve kuruluşlara, etkinliklerimize ilgi gösteren ve kamuoyu ile paylaşılmasına imkan sağlayan değerli medya mensuplarına, faaliyetlerimize ilgi gösteren ve katkı sağlayan üniversitelerimize ve değerli öğretim üyelerine, profesyonellerimize, teşekkür ederiz.

Kurumsal tarih kitabımız ve sanal müzemize sizin de bir katkınız olsun

Anılarınızı, fotoğraflarınızı bizimle paylaşın

Değerli Türkiye İç Denetim Enstitüsü Ailesi,

19 Eylül 1995 tarihinde "Meslekte paylaşılarak gelişmek, katılımla ilerlemek" düşüncesiyle kuruluşunu gerçekleştirdiğimiz meslek örgütümüzün içinde bulunduğumuz 2010 yılında 15. Kuruluş yıldönümünü kutladık. Enstitümüzün 15. kuruluş yıldönümü vesilesiyle, Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün kuruluşundan bu yana tarihsel gelişiminin belgelenmesi için kurumsal tarih çalışmasını başlattık. Ayrıca, mesleki birikim ve gelişimi, meslek kültürü ile ilgili değerleri ifade eden her türlü görsel ve yazılı belgeler, araç ve gereçler, vb. varlıkların orjinal veya suretlerinin toplanarak koruma ve bakım altına alınması, sergilenmesi için meslek müzesi ve Enstitü sanal müze çalışmalarını da sürdürmekteyiz.

Enstitümüzün kurumsal tarih ve sanal müze çalışmaları için gerek kuruluş sürecinde rol ve görev alan gerekse bugüne kadar olan süreçte yer alan üyelerimizin katkı ve desteğini bekliyoruz. Enstitümüzün 17 yıllık kurumsal tarihi içinde görev üstlenerek mesleğimize, meslektaşlarımıza hizmet sunma fırsatı bulan biri olarak duygu ve düşüncelerinizi paylaşmanızı, bu süreçte yaşadıklarınızdan ilginç anekdotları aktarmanızı, görsel ve yazılı her türlü belge, araç ve gereçler, vb. varlıkların paylaşılmasında yardımcı olmanızı rica ediyoruz. Bu paylaşımı Enstitümüzün iletişim adresine ya da elektronik posta adresine gönderebilir, faks çekebilir veya ödemeli kargo seçeneğiyle ulaştırabilirsiniz. Ayrıca çalışmayla ilgili her türlü soru ve önerilerinizi yine aynı iletişim araçlarıyla bizlerle paylaşabilirsiniz. Sizleri Mesleğimize ve Enstitümüze önemli katkılar sağlayacak bu çalışmamıza destek vermeye davet ediyor, yapacağınız katkılar için şimdiden teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Saygılarımızla,
Türkiye İç Denetim Enstitüsü

Enstitümüzün tarihsel gelişimini belgelemek amacıyla başlattığımız kurumsal tarih çalışmamızın sanal müzemizden sonra ikinci ürünü olan bu kitabın hazırlanması için sizlerden katkı ricasında bulunduğumuz bu mesajımız bugün ve gelecekte de güncelliğini koruyor. Kurumsal tarihimiz için sanal müzemiz ve gelecekte de yayınlanacak olan kurumsal tarih kitap çalışmalarımızda değerlendirilmek üzere paylaşımlarınızı bekliyoruz.

TİDE BAŞKANLARI

Ali Kamil Uzun

Kurucu ve Onursal Başkan (1995 – 2002)

Özlem Aykaç İğdelipınar

(2004 - 2006) - (2010 - Devam)

Çetin Özbek

(2002 – 2004)

Şenol Toygar

(2006 – 2010)

TİDE KURULLARINDA GÖREVE ALAN ÜYELER

KURUCU YÖNETİM KURULU (1995-1996)

- Ali Kamil Uzun
- A. Meral Safsoy
- Çetin Özbek
- Ayşegül Denli
- Mehmet Gerçek
- Mahir Kadayıfçı
- N. Sancar İşçiel

1996-1999 Dönemi Yönetim Kurulu		Denetim Kurulu		Danışma Kurulu
Asil	Yedek	Asil	Yedek	
Ali Kamil Uzun	Tamer Saka	İsmail Hakkı Belgin	Tacettin Tezcan	Prof.Dr. Ersin Güredin
Çetin Özbek	Süleyman Bilik	Güldem Karaçalı	Cenk Çetinkaya	Ersin Güneralp
N. Sancar İşçiel	H. İbrahim Ayaşlı	Çiğdem Çakır	Koray Çınar	Fatih Dural
A. Meral Safsoy	Selda Timur	Disiplin Kurulu		Masum Türker
Ayşegül Denli	Fatma Utan	Asil	Yedek	İ. Melih Baş
Mehmet Gerçek	Hakan Berktaş	Feryal Aral	Mesut Cengiz	Peyami Çarıkçıoğlu
Davut Özen	Selçuk Engin	Mehmet Mumcuoğlu	Erhan Bozkurt	Sinan Neftçi
Engin Gökten	Bülent Yurdalan	Füsun Coşkuner	Neslihan Özbak	Veysi Seviğ
Mahir Kadayıfçı	Yüksel Peker	Özlem Aykaç İğdelipınar	Ahmet Kurşun	Yalçın Küçükertunç
		Korkut Okay	Kemal Birol	

1999-2002 Dönemi Yönetim Kurulu		Denetim Kurulu		Danışma Kurulu
Asil	Yedek	Asil	Yedek	
Ali Kamil Uzun	Ramazan Kökez	Güldem Karaçalı	Mehmet Gerçek	Prof.Dr. Ersin Güredin
Çetin Özbek	Lerzan Akün	Dündar Ulga	Şükran Cantimur	Cansen Başaran
Ayşegül Denli	Filiz Yücesoy	Eren Gegin	İsmail Alev	Sezai Bekgöz
M. Kemal Şahin	Aydeniz Çelik	Disiplin Kurulu		Masum Türker
Cevat Şimşek	Gülen Paçacı	Asil	Yedek	Fatih Dural
Adalet Polat	Orhan Gültekin	Pr.Dr.Peyami Çarıkçıoğlu	Tamer Saka	Eşref Taştıp
İ. Melih Baş	Tayfun Cansever	Bülent Balkan	Seçil Algül	Fuat Öksüz
		Ufuk Sezekkaplan	Hakan Veral	Meral Safsoy
		Mesut Cengiz	Nuri Kuşçu	Hüseyin Özer
		Füsun Coşkuner	Tamer Aygün	

2002-2004 Dönemi Yönetim Kurulu		Denetim Kurulu		Danışma Kurulu	2008-2010 Dönemi Yönetim Kurulu		Denetim Kurulu		Danışma Kurulu
Asil	Yedek	Asil	Yedek		Asil	Yedek	Asil	Yedek	
Çetin Özbek	Jülide Sunar	Dündar Parlar	Funda Yavaş	Ayşegül Denli	Şenol Toygar	Uzay Şener	Ahmet Sönmez	İ. Gökhan Tecimsel	Prof.Dr.Nuran Cömert
Filiz Yücesoy	Mehmet Gerçek	Güldem Karaçalı	Yusuf Düz	A.Meral Safsoy	H. İbrahim Ayaşlı	Tolga Aksoy	Tolga Aykaç	Özge Aşçıoğlu	Prof. Dr. Güler Aras
Beste Ortaç	Ramazan Kökez	Eren Gegin	Berna Tepe	Şaban Erdikler	Ali Şir Yardım	Tolunay Kanşay	Julide Şenol	Coşkun Özkan	Hüseyin Gürer
Zafer Kaymakçı	Uğur Parmaksız	Disiplin Kurulu		Cansen Başaran	Serhan Göktürk	Ahmet Küçüksavaş	Disiplin Kurulu		Selma Odabaşı
Mehtap Numanoğlu	Ayhan Bölükbaşı	Asil	Yedek	Cüneyt Sezgin	Selda Timur	Esra Işıkara	Asil	Yedek	Fuat Öksüz
Yekta Bahadıroğlu	Sedef Gürkan	Eyyüp Yılmaz	Ayla Ceylan	Fatih Dural	Ebru Alışık	Can Akkerman	Erkan Doğan	Bekir Y.Yıldırım	Dündar Parlar
İ. Melih Baş	Mesut Cengiz	Bülent Balkan	Murat Akalın	Beşir Özmen	Erhan Yazgan	Hünkar İpek	Uğur Ünlüer	Murat Çakır	Meral Safsoy
		Özlem Onat	Ali İnan	Özlem Aykaç İğdelipınar			Haprettin Çapoğlu	İlker Özcan	Cüneyt Sezgin
		Mehtap Gözüak	Süleyman Bilik	Sezai Bekgöz			Cemre L.Kahyaoğlu	Talat Oğuz İnce	Ali Tarık Uzun
		Ufuk Sezekkapan	Bilal Aktürk				Rasim Sever	Şenay Pehlivanoglu	
2004-2006 Dönemi Yönetim Kurulu		Denetim Kurulu		Danışma Kurulu	2010-2012 Dönemi Yönetim Kurulu		Denetim Kurulu		Danışma Kurulu
Asil	Yedek	Asil	Yedek		Asil	Yedek	Asil	Yedek	
Özlem Aykaç İğdelipınar	Elif Buluç	Dündar Parlar	Sezer Bozkuş	İbrahim Kurban	Özlem A. İğdelipınar	Menteş Albayrak	Murathan Bayrı	Serkan Ersoy	Prof. Dr. Ömer Lalik
Selma Odabaşı	Engin Ergüden	Mutlu Çalışkan	Ertuğrul Erim	Cüneyt Sezgin	H. İbrahim Ayaşlı	Nazif Burca	Serkan Asil	Y. Tamer Sucuoğlu	Hüseyin Gürer
Şenol Toygar	Tolga Turhan	Eren Gegin	Ahmet Kulaoğlu	Cansen Başaran	Prof. Dr. Nuran Cömert	Murat Çağlar	Filiz Yücesoy	Mete Türkyılmaz	Cansen Başaran
Mehtap Gözüak	Ali Birinci	Disiplin Kurulu		A.Meral Safsoy	Selma Odabaşı	Esra Işıkara	Etik Kurulu		Arzu Pişkinoglu
Funda Yavaş Ayla	Coşkun Özkan	Asil	Yedek	Hüseyin Gürer	Bülent Bozdoğan	M. Kemal Tapkan	Asil	Yedek	İdil Gürdil
H. İbrahim Ayaşlı	Jülide Sunar	Eyyüp Yılmaz	Fusun Coşkuner	Mustafa Uysal	Gürdoğan Yurtsever	Bülent Yurdalan	Meral Safsoy	Can Akkerman	Cüneyt Sezgin
Şerif Özkan	Emre Şehsuvaroğlu	Bülent Balkan	Nurgül Tatar	Harun Yılmaz	Selim Dai	Hilali Yıldırım	Güldem Karaçalı	İsmail Alev	Yahya Arıkan
		Özlem Onat	Nuri Burak Ünlü	Fuat Öksüz			Fuat Öksüz	Bülent Balkan	İlhan Hatipoğlu
		Mahir Kadayıfçı	Ertan Haytaoğlu	Fatih Dural			Dündar Parlar	Fusun Coşkuner	Vedat Akgiray
		Metin Recep Zafer	Davut Özen				Hakan Tıraşın	Engin Ergüden	Tevfik Bilgin
									Tayfun Bayazıt
2006-2008 Dönemi Yönetim Kurulu		Denetim Kurulu		Danışma Kurulu	2012-2014 Dönemi Yönetim Kurulu		Denetim Kurulu		Danışma Kurulu
Asil	Yedek	Asil	Yedek		Asil	Yedek	Asil	Yedek	
Şenol Toygar	N. Burak Ünlü	Mutlu Çalışkan	Ahmet Kulaoğlu	Hasan Gül	Özlem Aykaç İğdelipınar	Erkan Doğan	Murathan Bayrı	Cihan Özsonmez	Prof. Dr. Ömer Lalik
H. İbrahim Ayaşlı	Can Akkerman	Temel Tokgöz	M. Recep Zafer	Hüseyin Gürer	Gürdoğan Yurtsever	Ömer Arıkan	Mutlu Çalışkan	Niğlem Yardımcı	Prof. Dr. Nuran Cömert
Elif Buluç	Selda Timur	Tolga Aykaç	Belgin Nakipler	Selma Odabaşı	M. Kemal Tapkan	Esra Işıkara	Seda Arslan Köse	Sultan Bahçekapılı	Dr. Cüneyt Sezgin
İlyas Ersöz	Serdar Eser	Disiplin Kurulu		Fuat Öksüz	Hilali Yıldırım	Nur Şenol	Etik Kurulu		Muharrem Yılmaz
Tolga Aksoy	Jülide Şenol	Asil	Yedek	Dündar Parlar	Menteş Albayrak	Ramazan Macan	Asil	Yedek	İ. İlhan Hatipoğlu
Ali Şir Yardım	Serhan Göktürk	Şerif Özkan	Özge Aşçıoğlu	Meral Safsoy	Murat Çağlar	Selma Odabaşı	Bülent Bozdoğan	Gökhan Gökçeoğlu	Hüseyin Gürer
Ebru Alışık	Coşkun Özkan	Özlem Onat	Bülent Balkan	Cüneyt Sezgin	Eren Gegin	Ersin Bulut	Alp Buluç	Gülay P. Altınışık	Cansen Başaran
		R. Mete Akyüz	Hakan Gaygısız	Mustafa Uysal			Nil Akan	Müge Kutlu	İdil Gürdil
		Sezer Bozkuş	Turay Gül	Ali Tarık Uzun			Güldem Karaçalı	Serhat Akmeşe	Arzu Pişkinoglu
		Filiz Mut	İsmail Alev				Hakan Tıraşın	Zafer Rasim Sever	Selim Dai
									H. İbrahim Ayaşlı

TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ ÜYELERİ (*)

A A. Elif Posos **A. Erdener Ayhan** A. Meral Safsoy **A. Murat Aytoğu** A. Müge Kutlu Kepekçi **A. Nuri Aydın** Abbas Örmen **Abdullah Kaçmaz** Abdullah Muslu **Abdullah Pamuk** Abdülkadir İnceoğlu **Adile Duygu Doğan** Adnan Safsoy **Afşin Koçalan** Ahmad Alinejad **Ahmet Afkan** Ahmet Akön **Ahmet Aktaş** Ahmet Albayrak **Ahmet Aybars İyibilek** Ahmet Aygen **Ahmet Bal** Ahmet Başpınar **Ahmet Birol Gökçe** Ahmet Bulanık **Ahmet Burak Soysal** Ahmet Doğru **Ahmet Doğuş** Ahmet Emre Yılmaz **Ahmet Eren İnan** Ahmet Fırat **Ahmet Gök** Ahmet Gülhan **Ahmet Güven** Ahmet Hamdi Tuna **Ahmet Hüsamettin Kaya** Ahmet Kaçmaz **Ahmet Kantürk** Ahmet Karabıyık **Ahmet Kaygusuz** Ahmet Küçüksavaş **Ahmet Küsülü** Ahmet Muhlis Umur **Ahmet Murathan Bayrı** Ahmet Mustafa Geden **Ahmet Öztürk** Ahmet Selami Bölükbaşı **Ahmet Sönmez** Ahmet Tatar **Ahmet Tuğrul Özek** Ahmet Tuncer **Ahmet Uçar** Ahmet Uygur Ekin **Ahmet Uysal** Ahmet Yalın Kayakuşu **Ahsen Yüksel** Ahu Gün Akkal Ekşi **Ahu Yaşa** Akay Tekin **Akın Beyaz** Akın Bildik **Akın Demirci** Akil Özçay **Albina Mit** Alev Polat **Ali Acu** Ali Akkaya **Ali Arif Gezmişoğlu** Ali Aykut Yavaş **Ali Başbüyük** Ali Dündar Parlar **Ali Engin Bozkuş** Ali Erdinç Savcı **Ali Ersin Doğan** Ali Ertürk **Ali Evren İmre** Ali Galip Güngör **Ali Hakan Çançalar** Ali Has **Ali Haydar Yıldırım** Ali İhsan Baş **Ali Kamil Uzun** Ali Kara **Ali Karadoğan** Ali Kayım **Ali Korhan Özen** Ali Mahmut **Ali Osman Uygur** Ali Ozan Gürkan **Ali Rıza Eşkazan** Ali Sabuncu **Ali Şakir Kaya** Ali Şentürk **Ali Şir Yardım** Ali Tarık Uzun **Ali Temel** Ali Toslak **Ali Tursan** Ali Uludemir **Ali Umut Kut** Ali Yavuz Gönül **Alp Aktaş** Alp Buluç **Alp Kinay** Alp Ziya Ergüngör **Alparslan Esmerdağ** Alparslan Kılıç **Alper Aras** Alper Arıkan **Alper Ayhan** Alper Aziz **Alper Ekşinar** Alper İnan **Alper Kurgın** Alper Palalı **Alper Peker** Alper Uğural **Alper Varlıker** Alper Yalçın **Altan Akın Kaya** Altan İyigün **Altuğ Arkaya** Altuğ Dönmez **Altuğ Koraltan** Anıl Benli **Arif Aytaç** Arif Bülbül **Arif Engin Ergüden** Arzu Erkubılay **Arzu Güller** Arzu Özgül **Arzu Pişkinioğlu** Aslı Alan Bahçeci **Aslı Barış Alev** Aslı İsmailoğlu **Asude Sedefoğlu** Asuman Taşçı Tezel **Ata Bölükbaşı** Atakan Çoruhlu **Atakan Gürkan Tiryaki** Atay Ayyıldız **Atilla Çalık** Atilla Karagöz **Atilla Negiz** Aybars Aytulun **Ayberk Aytek** Aycan Aydoğan **Aycan Kan** Ayça Urhan **Aydın Alpay Akça** Aydın Erendil **Aydın Sönmez** Ayfer Aksu **Ayfer Yılmaz** Aygün Altıparmak **Ayhan Balıkcı** Ayhan Dağ **Aykut Gümüşlüoğlu** Aykut Pektekin **Aykut Uçar** Ayla Bostan **Ayla Sönmezler** Aylin Özdemir **Aylin Özgür** Aylin Utku Alpan **Aynur Meltem Akgöze** Aynur Özgeneci **Aynur Terzi** Aysa Özgür Kılıç **Aysan Sinanlıoğlu** Aysel Çakmak **Aysel Korkmazer** Aysel Kökez **Ayşe Derya Ulugerger** Ayşe Esra Arslan **Ayşe Gök Karataş** Ayşe Gül Eraslan **Ayşe Müjde Vardar** Ayşe Toğan **Ayşegül Çetin Aydın** Ayşegül Kafescioğlu **Ayşin Özdil** Aytaç Türkeköle **Aytek Berslan Süzer** Aytek Demirdelen **Aytulun Başbay Kuloğlu** Aziz Murat Toykar **B** Babür Kaan Şener **Bahadır Açık** Bahadır Boran **Bahadır Tokgöz** Bahattin Akça **Banu Ögemen** Banu Yurteri **Banuhan Oktaymen** Baran Arslan Curoğlu **Baran Gürses** Barış Baran Aras **Barış Çelik** Barış Ege **Barış İdemen** Barış İnal **Barış Öngör** Barış Özarboy **Barış Taylan** Barış Uzun **Barkın Şahin** Başak Ayhopa **Başak Kaya** Başak Kırmızıtaş **Başar Güçlük** Baykal Uyar **Bayram Akyüz** Bayram Alkan **Bedi Türetken** Bedri Asatekin **Begüm Özkaya** Bekir Karataş **Bekir Yener Yıldırım** Belgin Aytekin **Belgin Yıldırım** Belig Cem Ballıbaba **Belma Erkan** Benan Ezgi Çelik **Benan İdil Mumcuoğlu** Bengü Türegün **Berat Ümit Becer** Bergen Nalbant **Beril Sakallı Yılmaz** Berk Uras **Berkan Keskin** Berna Dönertaş **Berna Öztin** Berrin Sevgi **Besim Çalışkan** Beste Gücümen **Beşir Özmen** Betül Zöngür **Beyhan Arık** Beyhan Tuncay **Bilal Aktürk** Bilal Bülent Erdoğan **Bilal San** Bilge Göksun Ayanoğlu **Bilgehan Işık** Birben Oğultarhan **Birsel Aydın** Birsan Şanlı **Bora Baran** Bora Dede **Budak Güllüdağ** Buğra Uzunay **Burak Atagün** Burak Bacakoğlu **Burak Ergin** Burak Polat **Burak S. Gerçek** Burak Yurtseven **Burcu Ardaniç** Burcu Bektaşoğlu **Burcu Birol** Burcu Can **Burcu Deniz Çiçek** Burcu Eke **Burcu Erden Şahinalp** Burcu Gücelioğlu **Burcu Kalay** Burcu Kalemdaroğlu **Burcu Kuru** Burcu Öksüz **Burcu Sayganer** Burcu Seskır **Burçay Aydın** Burhan Destecioğlu **Burhan Karademir** Burhan Özdemir **Bülend Özoğlu** Bülent Balkan **Bülent Bozdoğan** Bülent Bozkurt **Bülent Kaleburun** Bülent Kul **Bülent Küçükçetin** Bülent Metiner **Bülent Özdemir** Bülent Savaş İnce **Bülent Yurdalan** **C** C. Ozan Sezer

Cahit Şahin Bulut Can Akkerman **Can Erdoğan** Can Subaşılar **Can Türker** Cana Hakçı **Canan Biran** Canan Çelik **Canan Özer** Canan Taş **Canan Yaman** Candaş Ener Erdener **Cansel Aytekin** Celal Efe Şeran **Celalettin Eriş** Cem Cömert **Cem Kandemir** Cem Kapısız **Cem Mesçi** Cem Şaşmaz **Cem Tezgör** Cem Volkan Sönmez **Cem Yılmaz** Cem Yurtseven **Cem Zibel** Cemal Bulut **Cemal Köpüktaş** Cemalettin Tüzün **Cemil Alıç** Cemil Özkan **Cemil Tolga Yavuz Balkan** Cemre Lale Kahyaoğlu **Cengiz Arslan** Cengiz Musaoğlu **Cenk Arıöz** Cenk Berke **Cenk Işık** Cenk Yalçın **Ceren Evren** Cesim Kaplan **Cevahir Müge Akgül** Cevdet Otay **Cevdet Yiğit Özbek** Ceyda Esen **Ceyhan Cam** Cihan Demircan **Cihan Kurt** Cihan Özbek **Cihan Sirmatel** Cihan Turgay Şen **Cihan Vahdettin Özsonmez** Cihan Vehbi Salihoğlu **Cihan Vural** Coşkun Özkan **Cumhur Bilgili** Cumhuriyet Taş **Cüneyt Agun** Cüneyt Avanoğlu **Cüneyt Bombom** Cüneyt Çin **Cüneyt Kaya** Cüneyt Sezgin **Ç** **Çağatay Aydın** Çağatay Karadeniz **Çağdaş Narin** Çağlar Gülveren **Çağlar Yaman** Çağnur Handan Kurtuluş **Çağrı Çakır** Çağrı Duman **Çağrı Kaya** Çağrı Tüzüner **Çetin Ancı** Çetin Çakmak **Çetin Ercan** Çetin Özbek **Çinla Sezer** Çiğdem Kır Parseker **Çiğdem Uz** **D** Dahi Süleyman İnceoğlu **Davut Özen** Deha Öztürk **Demet Ağaoğlu** Demokan Konyalığıl **Deniz Aydın** Deniz Ayşe Us **Deniz Ayvaci** Deniz Burçin Tarbak **Deniz Özünegüven** Deniz Tıraş **Deniz Uğur** Derya Acar **Derya Belenoğlu** Derya Kab **Derya Kök** Devran Özdemir **Devrim Çaçan** Devrim Demiralp Eren **Dicle Gençler** Didem Onay **Didem Yönel** Diğdem Tümtürk Güner **Dilara İpek** Dilek Adalı **Dilek Fatma Solcun** Dilek Nalcı **Doğan Aktay** Doğan Tanriseven **Doğan Yerdeş** Doruk Keser **Doruk Özcan** Duygu Ayan **Duygu Aydoğan** Duygu Bektaş **Duygu Cesuroğlu** Duygu Erol **Duygu Öğüt** **E** Ebru Alışık Ebru Avcı **Ebru Ayçiçek Güvendi** Ebru Gültekin **Ebru Gün** Ebru Kaya Şimşek **Ebru Turan** Ebru Yardımcı **Ece Başol** Ecevit Sarıtaş **Eda Yurt** Ekin Gürbüz **Ekrem Talat Kaynar** Elçin Hancıoğlu **Elhan Peker** Elif Alakent **Elif Buluç** Elif Çakar **Elif Kuvvet** Elif Nazlı Erşanlı **Elif Özbay** Elif Yelda Bozkurt **Elvin Rızazade** Emel Değirmenci **Emel Sayın Ataç** Emel Şen **Emin Alkan** Emine Elif Deniz **Emrah Aydemir** Emrah Barış Aydaş **Emrah Ebeperi** Emrah Ergünay **Emrah Güner** Emrah Kabadayier **Emrah Tokgöz** Emre Atabay **Emre Aydoğdu** Emre Gönel **Emre Güngör** Emre Gür **Emre Oğuz** Emre Serteser **Emre Şehsuvaroğlu** Emrullah Durmuş **Emrullah Özbek** Ender Kocabaş **Ender Tosun** Engin Turan **Engin Yalçın** Engin Yılmaz **Enver Batu Dölay** Eray Yediler **Erdal Hançer** Erdal Malkoç **Erdal Yayla** Erdem Çakırokkalı **Erdem Çavuş** Erdem Ergin **Erdem Erol** Erdem Karagöz **Erdem Kaya** Erdem Kulaklı **Erdem Sipahi** Erdinç Erten **Eren Gegin** Ergin Can **Erhan Armutçuoğlu** Erhan Ateş **Erhan Bozkurt** Erhan Bulut **Erhan Elmastaş** Erhan Fatih Anlar **Erhan Yazgan** Erinç Aktan **Erkan Adıgüzel** Erkan Ateşli **Erkan Aydın** Erkan Canpolat **Erkan Doğan** Erkan Erdoğan **Erkan Kılıç** Erkan Muhtaroglu **Erkin Çakmak** Erkin Ödemiş **Erman Öztürk** Erman Semih Ardiç **Erol Halıcılar** Ersan Öztürk **Ersan Taşçı** Ersen Damçayırı **Ersin Bahadır** Ersin Bulut **Ersin Emir** Ersin Erdoğan **Ersin Erdoğan** Ersoy Bingöl **Ertan Haytaoğlu** Ertem Atlı **Ertuğ Erturan** Ertuğrul Bertan Kaya **Ertuğrul Erim** Ertuğrul Özkaptan **Esin Ayşe Erçelebi** Esin Bahadır Uluirmak **Esin Meltem Bahçebaşı** Esin Oçan **Esma Parmak** Esra Dülgeroğlu **Esra Işıkkara** Esra Keskin **Esra Şahal** Esra Topçak **Eşo Yalçındağ** Eşref Gündoğdu **Ethem Gönenc** Mercimekçi Ethem Kaçar **Evren Altuok** Evren Altunay **Evren Darik** Evren Dilek Şengür **Evren Güncel** Ermisket Evrim Yalçinkaya **Eyyüp Yılmaz** Ezgi Kavurmacioğlu **F** Fadıl Uluişik **Fadile Arslan** Fahrettin Cuma Genç **Fahrettin Günalp** Ertik Fahri Sekreter **Faik Öztunç** Faruk Düzel **Fatih Akbulut** Fatih Akgün **Fatih Asal** Fatih Bayraktaroğlu **Fatih Can Okumuş** Fatih Doğan **Fatih Dural** Fatih Kayhan **Fatih Küçükali** Fatih Kürşat Topçuoğlu **Fatih Mehmet Kayaalp** Fatih Özyurt **Fatih Şeker** Fatin Keskinkılıç **Fatma Aksoy Öze** Fatma Çiğdem Gülkandil **Fatma Füsün Akkal Bozok** Fatma Kutnu Aktimur Düzen **Fatma Mediha Özsoy** Faysal Kara **Fazilet Özorhan** Feral Sunar **Ferhat Dal** Ferhat Demir **Ferhat Yazgılı** Ferit Özbir Bakır **Fevzi Can Sezen** Fırat Coşkun Güçlü **Fırat Duman** Fırat Sungur **Fikret Sebilcioğlu** Filiz Çebi **Filiz Erol** Filiz Mut **Filiz Yücesoy** Fisun Badak **Fisun Şahin** Fuat Öksüz **Fuat Sönmez** Fulya Gürkan Atan **Funda Gürcüoğlu** Furkan Evranos **Furkan Şahin** Füsün Coşkuner **Füsün Kurtdereli** **G** Galip Yılmaz Gamze Bilge **Gaye Kocabaş** Gizem Andaç Altınbüken **Gizem Uzun** Gonca Gül Talu **Gonca Kabasakal** Gökay Çelik **Gökay Gündüz** Gökay Öztürk **Gökay Özyürek** Gökay Yılmaz **Gökhan Acar** Gökhan Bilginer **Gökhan Canbulat** Gökhan Demir **Gökhan Gökçeoğlu** Gökhan Gülle **Gökhan İzmirl** Gökhan Macit **Gökhan Öztürk** Gökhan Sungun **Gökhan Yılmaz** Gökhan Yüksel Şahin **Göksal Akbulut** Göksen Togay **Görkem Devrani** Görkem Ergin **Gözde Günsel** Gözde Gürbüz **Gözde Lago** Gül Aslan Damcı **Gül Saraçoğlu** Gülay Başkal Özer

Gülây Pamukçu Altınışik Gülbiye Özdemir Gülçin Akarsu Gülçin Görkem Akman Güldem Karaçalı Güliz Tınç Gülsen Özten Gülseren Keçimen Gülsevil Solmaz Ülke Gülsüm Korkmaz Gülşah Önal Günay Esentürk Günay Salcı Günkut Gürşen Güntaş Ocakverdi Güray Eryiğit Gürbüz Mete Gürcan Ersin Gürcan Tüfekçi Gürdoğan Yurtsever Gürkan Özaskan Gürkan Ülkü Gürkan Varyel Gürkan Vayni Gürol Baloğlu Gürsoy Zorlu H H. İbrahim Ayaşlı Habibe Özsoy Hacı Bayram Evran Hakan Akay Hakan Arıksoy Hakan Aydemir Hakan Çakmak Hakan Çankaya Hakan Dinçmen Hakan Gaygısız Hakan Güner Hakan İsen Hakan Kerim Kantek Hakan Okçuer Hakan Öge Hakan Özat Hakan Tıraşın Hakan Veral Hakan Yılmaz Hakan Yılmaz Hakkı İsmail Akıntürk Haldun Kaban Hale Esra Maden Hale Tütüncü Halil Aslan Halil İbrahim Kurt Halim İpek Halime Ecer Hamide Ünlüer Hamza Hünkar Cengiz Hande Ünal Harun Karakuş Harun Yılmaz Hasan Çalık Hasan Gökhan Güner Hasan Güneş Hasan Gürkan Hasan Hasta Hasan Hayri İnönü Hasan Hüseyin Erdoğan Hasan Limanlar Hasan Özçelik Hasan Rifat Topkar Hasan Tahsin Bayraker Hasan Toroslu Hasan Vatanserver Hasibe Ünver Haşim Algül Haşim Altınözlü Haşim Işık Havidan Türkkhan Hayati Arman Gezer Hayrettin Çapoğlu Hepşen Deveci Hikmet Güngör Hikmet Yüksel Hilal Akbaba Hilali Yıldırım Hilmi Görgülü Hilmi Sinan Güreli Humral Tan Hülya Büyükyuva Hülya Güzel Hümevra Öztürk Hünkar İpek Hüseyin Alaz Hüseyin Alper Çınar Hüseyin Bayburtlu Hüseyin Cem Çeliköz Hüseyin Cevdet Yılmaz Hüseyin Erdem Akın Hüseyin Gürer Hüseyin Kalender Hüseyin Kit Hüseyin Sayımcı Hüseyin Selçuk Ergen Hüseyin Turna Hüseyin Uğur Saygıner Hüseyin Yavuz Hüsne Seda Tunusluoğlu Hüsnü Murat Batu Hüsnü Tayanç İ Irmak Yolcu Işık Kabadayı Işıl Baydemir Işıl Kırdı Işıl Uğurlu Yıldızhan Işın Serpen İtir Soğancılar İ İ. Hakkı Balaban İ. Melih Baş İ. Ünal Şentürk İbrahim Çelebi Çelik İbrahim Erdemci İbrahim Erdoğan İbrahim Erol İbrahim Ferdi Mahlıçlı İbrahim Gürvardar İbrahimHuyugüzel İbrahim Hüvez İbrahim Murat Çağlar İbrahim Özgür Özaskan İbrahim Özışık İbrahim Ressaneh İbrahim Yaşar İdil Gürdil Atay İhsan Cenk Canel İhsan Ersin Demirel İhsan Gökhan Akkaynak İlham Aras Güneren İlhan Sürücü İlkay Kapuska İlke Abbak İlker Açıkalin İlker Haluk Akkaya İlker Özten İlker Uysal İlkin Esra Yeral Ünal İlknur Günbay İlyas Arık İlyas Ersöz İlyas Kaymakçı İnyet Temel İnci Karahan İnci Uysal İpek Rakunt İrfan Demiral İrfan Eren Ayıntap İshak Kerem Taşan İsmail Alev İsmail Ekrem Erşahin İsmail Erkan Erbay İsmail Gedikli İsmail Gökhan Tecimsel İsmail Hakkı Livatyalı İsmail Koray Öztürk İsmail Özsarac İsmail Suat Özdemir İsmail Uğur Ünlüer İsmail Üner İsmail Yıldırım İsmail Yönten İsmet Demirkol İsmet Hakbilir İzel Levi Coşkun İzzet Gökhan Özbilgin İzzet Yıldırım İzzet Zerenkayış J Jale Canan Çıray Jülide Arife Şenol K K. Batur Şulen Kaan Diker Kaan Karabulut Kaan Telekoğlu Kader Girgin Kır Kadir Bülent Sevimli Kadir Damar Kadir Kahraman Kadir Kutay Yılmaz Kadir Sinan Küçük Kadri Ömür Erişen Kadriye Özge Şerafettinoğlu Kahraman Bora Kamil Deveci Kamil Güray Bal Kamil Özalp Kayhan Tufan Kaymaz Kayra Erkan Kazım Deniz Şahin Kebire Çakmak Kemal Aksu Kemal Bayrak Kemal Bolol Kemal Burak Özer Kemal Çelebi Kemal Kandemir Kemal Kaya Kemal Oğuz Ilgar Kemal Polat Kemal Semerciler Kemal Tatar Kenan Avcı Kenan Cem Bilgin Kenan Kırtıl Kerem Ahmet Seven Kerem Cezzar Kerem Dağlıoğlu Kerem Demir Kerim Kayıhan Hasırcı Konca Alaca Koral Kaplan Koray Alp Kubilay Serdar Selvi Kutlu Vardar Kuzey Muhtaroglu L Lale Aslan Lale Karaoğlu Lami Mandacı Levent İlter Lütfü Limon M M. Cemil Arslan M. Emin Doğan M. Görkem Elverici M. Kemal Birol M. Tolga Göksun Mahir Dincer Mahir Güney Mahmut Emre Ertürk Mahmut Onur Kaya Mahmut Yalçın Medet Becerek Medine Türkcan Mehmet Ali Aktaş Mehmet Ali Madendere Mehmet Ayrancı Mehmet Bulat Mehmet Bulut Mehmet Burkay Sarohan Mehmet Bülent Özkal Mehmet Can Başlama Mehmet Cücioğlu Mehmet Çağlar Mehmet Çağlar Gönüllü Mehmet Çalcalioğlu Mehmet Çamır Mehmet Çetinkaya Mehmet Çıkrıkçı Mehmet Direnç Cengiz Mehmet Doğanyığıt Mehmet Düzgün Mehmet Emin Sarı Mehmet Emre Özbek Mehmet Fındık Mehmet Gerçek Mehmet Güneş Mehmet Kahraman Mehmet Mesut Cengiz Mehmet Murat Şerbetçi Mehmet Orhan Töre Mehmet Ökçün Mehmet Özgür Selçuk Mehmet Pehlivan Mehmet Sena Turhan Mehmet Serhan Yağdır Mehmet Sıtkı Demir Mehmet Soday Mehmet Somer Ünsal Mehmet Şahan Mehmet Şanlıoğlu Mehmet Tarık Bozkurt Mehmet Taşkın Deniz Mehmet Ulusoy Mehmet Üvez Mehmet Zeki Önal Mehmet Zengin Mehtap Berber Mehtap Numanoğlu Mehtap Okay Mehtap Yılmaz Mekselina Alpay Melih Çimen Melis Aylıkçı Melis Kalfa Melis Kazmacı Meltem Ayhan Meltem Bayramın Meltem Kırdök Ak Meltem Tezeren Meltem Tümerdem

Menteş Albayrak Mert Açikkol Mert Korkutalp Mert Öneren Merve Bahar Merve Coskun Merve Tunoğlu Mesut Özçelikel Mesut Suat Dolu Mesut Yılmaz Mete Demirel Mete Gülaçtı Mete Özyurt Mete Piker Mete Türkyılmaz Metin Artım Metin Duman Metin Ercan Metin Ergen Metin Müderrisoğlu Metin Tekeci Metin Yaramaz Metin Yüksel Mevlüt Geyikoğlu Mine Öztürk Miray Cansev Koyuncu Mitat Koyuncu Muferrah Arzu Öğün Muhammet Nezif Emek Muhammet Uslu Muharrem Ekici Mukaddes Beyza Oktay Murat Aksu Murat Allaf Murat Alparlan Murat Aşkar Murat Ayaz Murat Aydın Çolpan Murat Bora Dal Murat Can Murat Çakır Murat Çelakıl Murat Çiçek Murat Demirkol Murat Ertuğ Bellek Murat Esen Murat Güneş Murat Güray Murat Kaçmazer Murat Kutlar Murat Kutluol Murat Küçükbayrak Murat Muharrem Özdemir Murat Oku Murat Önal Murat Öz Murat Özden Murat Özenferik Murat Öztürk Murat Polat Murat R. Kayalarlı Murat Sarıbaş Murat Serkan Dilek Murat Şahal Murat Telli Murat Ümit Murat Yücel Mustafa Akay Mustafa Akıncı Mustafa Akif Sözen Mustafa Ali Tongün Mustafa Aydemir Mustafa Balcı Mustafa Büyükereli Mustafa Büyükhilal Mustafa Cem Ertem Mustafa Ekrem Altınözlü Mustafa Göktaş Mustafa Hüsem Mustafa İlham Koçver Mustafa Kaan Sanalan Mustafa Kemal Tapkan Mustafa Kemerdere Mustafa Kocameşe Mustafa Köklü Mustafa Molla Mustafa Ocak Mustafa Orçun Akış Mustafa Ozan Mısırlıoğlu Mustafa Özbay Mustafa Semih Solak Mustafa Sönmez Mustafa Şanlı Mustafa Tan Mustafa Taşçı Mustafa Tefvik Kartal Mustafa Tokuç Mutlu Çalışkan Mutlu Üstündağ Mutlu Yavuz Muzaffer Arkalı Muzaffer Ertürk Mücahit Dönmez Müge Akkor Münür Atasayan Müzemmil Hevadpal N N. K. Serkan Tümer Nadin Moral Nagihan Duyar Naime Belfin Özden Namık Demirkan Narman Kuzucu Nasuh Göçmen Nazif Burca Nazlı Onursal Nazlı Pınar Şaylan Keleş Necati Sarıca Necdet Koray Sönmez Nejat Namık Bocnak Nermin Çıtak Nermin Sargın Neslihan Kaya Uluocak Neslihan Soylu Yavuz Nesrin Beyer Neşe Dirik Neşe Durmuş Neşe Erzincan Neşe Pamukçu Neşet Fatih Vural Niğlem Yardımcı Nihal Esra Ülkü Nihan Demirkaya Nil Akan Palacios Nilay Sevinç Nilda Köker Nilüfer Yılmaz Nurgürettin Andaç Numan Aksakal Nur Aksoy Nur Pınar Tente Nur Şenol Nuran Cömert Nurdan Ekmen Nurettin Özdemir Nuri Kuşçu Nuri Mengü Eyiler Nuri Yasin Külahçı Nükhet Demirtaş O Oben Kanat Ogün Özpınar Oğuz Atak Oğuz Deniz Oğuz Yetkin Kocabaş Oğuzhan Öner Ohannes Yalın Okan Ersoy Okan Gün Oktay Aktolun Oktay Hatırnaz Okyar Gökpinar Olçun Babayiğit Olgun Doğruyol Onur Araz Onur Benön Onur Dartar Onur Ertürk Onur Eşin Onur Güney Onur Kaynar Onur Özker Onur Tufanoğlu Onur Vuruşkaner Onur Yüksel Orçun Osoy Orçun Özdemir Orçun Sönmezoğlu Orhan Burak Uyanık Orhan Nafiz Yüksel Orhan Serhat Şahin Orhan Taşer Orhan Zihni Sanus Orkun İçten Osman Aşkın Özertaş Osman Bahri Turgut Osman Çiçek Osman Er Osman Tunca Çaylant Osman Zafer Bacioğlu Ovsanna Goboyan Oylum Öztürk Ozan Ali Suyolcu Ozan Dinçer Ozan Doğan Ozan Nazım Günal Ozan Taygun Şenol Ö Ö. Yekta Bahadıroğlu Ö. Faik Yılmaz Öjen Arslanyan Ömer Alkan Ömer Arıkan Ömer Arslan Ömer Eroğlu Ömer Eryılmaz Ömer Faik Ünsal Ömer Faruk Cır Ömer Kartal Ömer Kerem Seçkin Ömer Özçelik Ömer Şakir Erman Ömer Tunoğlu Ömür Aydın Önder Cengiz Önder Duman Örsan Gülşeni Özey Ünsal Özcan Coşkun Özcan Kantürk Özcan Sezer Özer Tozoğlu Özer Yördem Özge Aşçıoğlu Özge Damar Özge Döner Özgen Afşar Özgür Aşık Özgür Barış Ekici Özgür Göze Özgür İlhan Özgür Kaymaz Özgür M. Demircioğlu Özgür Obalı Özgür Oka Demirçivi Özgür Onur Poyraz Özgür Özbayraktar Özgür Özcan Özgür Özcan Özgür Özdemir Özgür Umut Sarı Özgür Ural Özkan Demir Özkan Hacıoğlu Özkan Sağ Özlem Aykaç İğdelipınar Özlem Enginyurt Özlem Girdap Özlem Hüroğlu Özlem Kağanoğlu Özlem Karanlık Özlem Kurtulan Özlem Onat Özlem Turgut Özlem Ünal Özlem Zaman P Pelin Ağar Pelin Grit Pelin Gün Pembegül Demir Perihan Kalenderoğlu Pınar Aksungar Pınar Aybi Pınar Eryılmaz Pınar Kutluk Pınar Mutlu Pınar Tezgül Pınar Yüksekaya R Rabia Esra Özbalak Rafet Metin Rafet Yıldırım Ragibe Sular Rahmi Kınıklı Ramazan İcuz Ramazan Kavas Ramazan Kökez Ramazan Macan Ramazan Vardar Rasim Hacıoğlu Raşit Yıldırım Recep Erhan Özdemirli Recep İlker Özcan Recep Tekçam Recep Yılmaz Refik Çelik Reha Müstecaplıoğlu Remzi Serafimov Rengin Çaka Reşat Burak Pelit Reşat Mehmet Lüle Reyhan Kırbaç Ridvan Çelik Rıza Eray Bağcı Rıza İzzet Aygüner Risaret Kubilay Yıldırım Ruşen Mete Akyüz Rüçhan Çandar S Saadet Hızır Sabri Çakıroğlu Sabriye Nazan Önenç Saime Sunay Günal Salih Güzel Salih Kayıkçıoğlu Salih Yazgan Salih Yıldırım Salih Zeki Erdal Saliha Selda Aytekin Salim Demir Salim Dursunoğlu Samet Çoban Samet Güldoğan Sami Kılıç Savaş Külcü Sebat Umud Ünal

Seçkin Köksal Seda Arslan Köse **Seda Gümüşsoy** Seda Kurtdedeoğlu **Seda Kurtul Hülagü** Seda Tığdemir **Seda Tunoğlu** Sefer Özbay **Seher Buket Deniz** Selçuk Bakkaloğlu **Selçuk Candaş** Selçuk Erkalır **Selçuk Karahan** Selçuk Kurumlu **Selçuk Özındırgılı** Selçuk Sarı **Selçuk Şen** Selda Timur **Selda Tokgöz Aslan** Selim Baloğlu **Selim Dai** Selim Elhadeif **Selim Tari** Selin Doğu **Selma Odabaşı** Sema Diri **Sema Yay** Semih Pala **Semra Canoğulları** Senan Dağal **Senem Çetinkaya** Senem Dal **Senem Günay** Senem Polat Altınok **Serap Acar** Sercan Karaman **Sercan Kısas** Serdar Alpay **Serdar Bahadır Sevim** Serdar Çağan **Serdar Daşar** Serdar Durukan **Serdar Eser** Serdar Öngün **Serdar Tekerek** Serenay Yücel Tuztaş **Serhan Dombaycı** Serhan Göktürk **Serhan Kılınç** Serhan Ramazan Kara **Serhat Akmeşe** Serhat Güden **Serhat Yazar** Serkan Asil **Serkan Çelik** Serkan Ersoy **Serkan Karadağ** Serkan Meral **Serkan Saltık** Serkan Turhal **Serkan Yılmaz** Serkan Yüce **Serpil Çetin Arı** Sertaç Gusinali **Sertaç Kazıcı** Seval Selimoğlu **Sevda Asalı** Sevdakar Kaya **Sevecen İçöz** Sevgi Devrez **Sevgi Yılmaz** Sevilay Sena Safsoy **Sevinç Kaçar** Seyfullah Atçı **Seyit Ahmet Işkın** Sezen Çubukcu **Sezer Bozkuş Kahyaoğlu** Sezin Akocak **Sezin Esenergül Doğan** Sezin Gerboğa **Sıla Mersin** Sıtkı Güngör **Sibel Özata Erdoğan** Sibel Türkmen **Sibelnur Çağlar** Sinan Akdağ **Sinan Çamlık** Sinan Demirkesen **Sinan Sözer** Sinan Şahin **Sinem Hürmeydan** Sinem Özcan **Sinem Sekkin Aygün** Sinem Sungur **Siyami Altunbaş** Siyne Arslanok **Soner Akkaya** Soner Özkaya **Songül Öner** Sonnur Ünsal **Soykan Demir** Suat Albayrak **Suat Ergen** Suavi Özkal **Sultan Bahçekapılı** Suzan Pelin Hacirüstemoğlu Korhan **Süleyman Baş** Süleyman Cenk Geleri **Süleyman Doğanay** Süleyman Germiyanlıoğlu **Süleyman Kıyar** Süleyman Utku Benzerler **Ş. Serap Sarıkaya** Şaban Erdikler **Şafak Öz Aktepe** Şafak Özen **Şahabettin Öner** Şebnem Ilıcalı Akgün **Şebnem İleri Yücel** Şefika Özcan Tokdemir **Şenay Pehlivanoğlu** Şenol Engin Esen **Şenol Kahraman** Şenol Kaya **Şenol Toygar** Şerif Özkan **Şerife Ebru Öz** Şeyda Kalkan **Şimal Toğral Konanç** Şinasi Kader Öztürk **Şirin Sezer** Şule Çil **Şükrü Arman Bölük** Şükrü Güçlü Dutluca **Şükrü Uğur Tekin** Şükrüye Yazıcı **T. Tahir Çınar** Talat Oğuz İnce **Talip Sümerkan** Tamer Aksoy **Tamer Saka** Tamer Selçuk Durman **Taner Akyüz** Taner Aytan **Taner Olga Erturan** Taner Ulutürk **Taner Yunusoğlu** Tansel Barış Genç **Tanzel Korkusuz** Tarık Özkan **Tayfun Arı** Tayfun Dönmez **Tayfun Özkal** Tayyar Güneş **Tekin Eldem** Temel Tokgöz **Teoman Özerden** Tefrik Koyutürk **Tolga Aksoy** Tolga Aykaç **Tolga Dervişoğlu** Tolga Erişen **Tolga Koçver** Tolga Önder **Tolga Şora** Tolga Yavaşoğlu **Tolga Yücedağ** Tolunay Çam **Tolunay Kanşay** Toygan Rayman **Tuba Aksoy** Tuba Benli **Tuba Çelik** Tuba İnci **Tufan Coşkun** Tuğba Arslançan **Tuğba Şenleten** Tuğba Yıldırım **Tuğba Yörük** Tuğçe Tezel **Tuğçe Uzun Kocamış** Tuğrul Alper **Tumin Gültekin** Tuna Sokulluoğlu **Tuncay Acar** Tuncay Akdevelioğlu **Tuncer Demirtaş** Tunç Özgen **Turay Gül** Turgay Ekrem Çevik **Turgay Geçer** Turgut Kozan **Turgut Sarıoğlu** Turhan Abalı **Tülay Çatak** Tülün Varol **Tümay Sofu** Türkan Gül **Türkan Yalçınkaya Çetin** Türker Erdağ **U. Ufuk Çetiner** **Ufuk Kasar** Ufuk Özkan **Ufuk Özkan** Ufuk Türkan **Uğur Akbaş** Uğur Beken **Uğur Erdem** Uğur Erkan **Uğur Gökhan Kuzucu** Uğur Kara **Uğur Kardaş** Uğur Sağlam **Uğur Samet Çınar** Uğur Sefiloğlu **Uğur Tuğ** Uğur Ulubaş **Umut Ayhan** Umut Engin **Umut Ercevahir** Umut Gençer **Umut Hisarlıoğlu** Umut Işık **Umut Kamil Abak** Umut Kısa **Umut Korucu** Umut Küçükdemir **Umut Sabri Akın** Umut Soylu **Umut Yeşilöz** Utku Tari **Uygar Bal** Uzay Şener **Ü. Ülgen Armağan** Demir Ümit Çetin **Ümit Mercan** Ümit Talaş **Ümmügülsün Özyurt** Ünal Dinç **V. V. Levent Aziz Mustafa** Varol Mete **Vedad Gürgeç** Vedat Ali Özkan **Vedat Demirtaş** Vedat Özer **Vefa Okan Arık** Vehbi Egemen Akçetin **Veli Özer** Veysel Yerebasmaz **Veysel Yusuf Beden** Volkan Çağatay **Volkan Çobanoğlu** Volkan Keleş **Volkan Pekbaş** Volkan Tokuç **Volkan Turan** Vural Göral **Y. Y. Onur Tosun** Yakup Keskin **Yaman Çakıroğlu** Yasemin Doğan **Yasemin Karayel** Yasin Gürçay **Yaşar Arif Erdoğan** Yaşar Bozyürük **Yaşar Emre Tarhan** Yaşar Murat Memişoğlu **Yaşar Şükrü Çobanoğlu** Yavuz Atasoy **Yavuz İlkan Karahan** Yekta Mete Polat **Yeliz Kurt Bilezikçi** Yener Sönmez **Yeşim Eşkazan** Yıldırım Şenkan **Yıldırım Ulusoy** Yılmaz Akçeken **Yılmaz Ökdemir** Yiğit Kaan Koçak **Yunus Emre Göçmen** Yunus Kubat **Yusuf Abdullah Karadağ** Yusuf Carus **Yusuf Gökmen** Yusuf Subaşı **Yusuf Tamer Sucuoğlu** Yusuf Tekin **Yusuf Yılmaz** Yusuf Ziya Aslan **Yücel Atalayın** Yücel Başaran **Yücel Çakmur** Yüksel Beyazşekeroğlu **Yüksel Özuysal** **Z. Z. Bengü Şimşek** **Zafer Ceylan** Zafer Korkmaz **Zafer Rasim Sever** Zehra Tamay **Zekiye Kavak Özkan** Zekiye Tümtürk **Zeliha Turgut** Zeynel Yıldırım **Zeynep Alkan** Zeynep Belge **Zeynep Devrim İleriye Artıkan** Zeynep Karayurt **Zeynep Kurnaz** Zeynep Lalik **Zeynep Özde Tekin** Zeynep Sema Seyhanlı Kokulu **Zeynep Şeniz Kabasoğlu** Zeynep Türesin Soylu **Zeynep Tüzer** Zikri Baytar **Zilya Nazipova** Züleyha Özdemir **Zülfikar Şahin** Zülfü Tunç **Zümra Tuna**

(*) Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün 30 Haziran 2012 tarihi itibarıyla kayıtlı üyeleridir.

MESLEKTE MÜKEMMELLİĞİN KÜRESEL PAYDAŞI TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ

Elinizdeki bu çalışma ortak bir hayalin gönüllü emek ve fedakarlıkla yoğrulmuş hikayesidir. 17 yıl önce, 4 kişi ile başlayan, 47 kişi ile somutlaşan bu hayal, bugün 1600 kişinin sahiplendiği, günden güne büyüyen bir meslek ailesine dönüştü. İç denetçilerin meslek örgütü olarak 1995 yılında kuruluşu gerçekleştirilen Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE), verdiği hizmetler ile ülkemiz ekonomisine her geçen gün daha fazla katma değer sağlıyor.

Kitap, Enstitü'nün ve bir anlamda mesleğin yakın tarihini, bayrak yarışı metaforu kullanarak anlatıyor. Amacın, bayrağı düşürmeden bir sonraki etabı koşacak koşucuya ulaştırılması olan bayrak koşusu, dört etapta oluşuyor. Bayrak koşusunun her bir etabı kitabın bir bölümünü ifade ediyor. Birinci Etap, kurucuların "yüksek çıkışı" ile TİDE'nin kuruluşunu anlatan bölüm. Bu bölümde, TİDE'nin kuruluş öyküsü; hayalin ortaya çıkışı anlatılıyor. İkinci Etap, "birlikte düz koşu" bölümü. Bu bölümde, Enstitü'nün kurumsallaşmasını tamamladığı çalışmalar ve uluslararası kurumlara davet edilme süreci ve kurulan hayalin gerçekleşmesi işleniyor. Üçüncü Etap, "elden ele" bölümü. Bu bölümde, kurumsallaşması tamamlanan Enstitü'nün ulusal ve uluslararası faaliyetleri konu ediliyor. Dördüncü Etap, "yarış devam ediyor" bölümü. Bu bölümde ise, mesleğin ve TİDE'nin gelecek öngörülerini ve bayrak yarışını devralacak genç meslektaşların, yaratılan bu ulusal birikimlerden nasıl küresel bir değer yaratacaklarına dair ipuçları anlatılıyor.

Kurumsal yapısıyla sürdürülebilirliğini kanıtlayan ve gösterdiği yüksek performansla örnek alınması gereken bir kurum haline gelen Enstitü, meslekte mükemmelliğin küresel paydaşı olma vizyonuyla ilerlemeye devam ediyor. Enstitü'nün başarı dolu geçmişinde paylaşarak gelişmek, katılımla ilerlemek felsefesi ile hareket eden kurucularının ve üyelerinin ileri görüşlülüğünün, yaşadıkları topluma olan sevgilerinin, ona değer katma isteklerinin, gönüllü ve özverili çalışmalarının rolü büyük.

Bu kitap, sadece okuyucular ve meslek insanları için bir bilgi kaynağı değil, hayalleri olan herkes için, bu hayalleri gerçekleştirmede yol gösterecek bir çalışma olma özelliği de taşıyor.

9 786056 168239